

แนวทางการเปลี่ยนชื่อเรื่องสํานาชญานิยาย: กรณีศึกษานิตยสารรหัสคดี

นายภัทร ต้นดุษยเสวี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการแปล ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิตินิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

THE TITLE TRANSLATION OF CRIME STORIES: A CASE STUDY OF THE MYSTERY MAGAZINE

MISTER PATTARA TUNDULYASAREE

A Special Research Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Translation
Chalermprakit Center of Translation and Interpretation
Faculty of Arts, Chulalongkorn University
Academic Year 2006

ภัทร ต้นดุษเสรี : แนวทางการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยา: กรณีศึกษานิตยสารรหัสคดี. (THE TITLE TRANSLATION OF CRIME STORIES: A CASE STUDY OF THE MYSTERY MAGAZINE) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. สารภี แกสตัน, 158 หน้า.

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการแปล และศึกษาแนวทางการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิตยสารรหัสคดี โดยศึกษาจากชื่อเรื่องสั้นที่ตีพิมพ์ในนิตยสารฉบับดังกล่าวจำนวน 251 เรื่อง ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่าการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิตยสารรหัสคดี ส่วนใหญ่ใช้วิธีการแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องต้นฉบับ

ในการวิเคราะห์รูปแบบการแปล และศึกษาแนวทางการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิตยสารรหัสคดี ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีสโคปอส ทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมาย แนวทางการแปลชื่อเรื่องของคริสตืออาน นอร์ด และ แนวทางการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมของคลิฟฟอร์ด อี แลนเดอร์ส ประกอบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์คุณเรื่องเดช จันทรศิริ บรรณาธิการนิตยสารรหัสคดี ซึ่งการศึกษาโดยใช้แนวทางและทฤษฎีร่วมกับแนวทางการทำงานจริงของนักแปลจะช่วยให้ผลการวิเคราะห์แม่นยำและมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการแปลชื่อเรื่องสั้นของนิตยสารรหัสคดีมีทั้งหมด 7 รูปแบบคือ การแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมพบประมาณร้อยละ 63.75 การแปลโดยการทับศัพท์และถ่ายเสียงพบประมาณร้อยละ 1.99 การแปลโดยยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับโครงเรื่องพบประมาณร้อยละ 14.34 การแปลโดยยึดโครงเรื่องพบประมาณร้อยละ 11.95 การแปลโดยยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับตัวละครพบประมาณร้อยละ 7.17 การแปลโดยยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับฉากพบประมาณร้อยละ 0.4 และการแปลโดยตั้งชื่อเรื่องใหม่อย่างอิสระพบประมาณร้อยละ 0.4 ผู้วิจัยยังพบว่า คำและความหมายของชื่อเรื่องเดิม เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่บรรณาธิการนิตยสารรหัสคดียึดถือในการแปลชื่อเรื่อง ซึ่งทำให้ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่าสมมติฐานของผู้วิจัยตรงกับผลการศึกษา

สาขาวิชา การแปลและการล่าม
ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่อนิสิต .....

4780176722 :MAJOR TRANSLATION AND INTERPRETATION

KEY WORD: TITLE TRANSLATION/ CRIME STORIES/ MYSTERY MAGAZINE

Pattara Tundulyasaree: THE TITLE TRANSLATION OF CRIME STORIES: A CASE STUDY OF THE MYSTERY MAGAZINE. SPECIAL RESEARCH ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SARAPI GASTON, 158 pp.

The purposes of this special research are to analyze and categorize the patterns of title translation of 251 crime short stories published in the *Mystery Magazine*, and to study its approach to title translation. The hypothesis of this research stands on the assumption that the dominant pattern of the title translation of crime short stories title for the *Mystery Magazine* is literal translation which is based on words and meanings of original titles.

In order to analyze and categorize the title translation of the *Mystery Magazine*, the researcher applied translation approaches and theories including, Skopostheorie, Interpretive Theory, Christiane Nord’s title translation approach, and Clifford E Landers’ concept of literary title translation, along with the data obtained from an interview with Mr Ruengdej Chankeeree, the editor of the *Mystery Magazine*. The combination of approaches and theories along with the actual practice of a translator would yield accurate and effective results.

After the analysis, it is clear that the title translation of the *Mystery Magazine* can be categorized into seven patterns: 63.75 per cent is literal translation which is based on words and meanings of original titles, 1.99 per cent is transliteration, 14.34 per cent is a combination of literal translation and plot based, 7.17 per cent is a combination of literal translation and character based, 0.4 per cent is a combination of literal translation and setting based, 11.95 per cent is plot based, and 0.4 per cent is free translation. The researcher also found that words and meanings of original titles are the most important factors those the editor of *Mystery Magazine* adheres to when translating title. These results have consequently confirmed the hypothesis earlier suggested by the researcher.

Field of Study Translation and Interpretation Advisor’s Signature .....

Academic Year 2006

Student’s Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สารภี แกสตันที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ช่วยเหลือให้กำลังใจ คำแนะนำ ตั้งคำถามกระตุ้นให้ผู้วิจัยได้ฝึกคิดวิเคราะห์ ทั้งยังคอยกดดันให้ผู้วิจัยส่งงานตามกำหนด และตรวจแก้สารนิพนธ์ให้อย่างละเอียด ซึ่งผู้วิจัยเห็นข้อบกพร่องที่มองข้ามไป จนสารนิพนธ์สำเร็จลุล่วง นับเป็นประสบการณ์ทางวิชาการที่ล้ำค่าของผู้วิจัย

กราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปณิธิ หุ่นแสวง อาจารย์ผู้อ่านวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาอ่านสารนิพนธ์อย่างละเอียด และให้คำแนะนำในการปรับปรุงสารนิพนธ์ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณคุณเรืองเดช จันทศิริบรรณาธิการนิตยสารรหัสคดีที่อนุญาตให้ผู้วิจัยทำสารนิพนธ์หัวข้อนี้ได้ ทั้งยังตลอดเวลาให้สัมภาษณ์ ตอบข้อสงสัยต่าง ๆ ของผู้วิจัยซึ่งทำให้ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ปริมา มัลลิกะมาส อาจารย์ที่ปรึกษาของผู้วิจัย และอาจารย์ทุก ๆ ท่านในหลักสูตรการแปลที่ให้ความรู้และแบ่งปันประสบการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรนี้ เป็นการเปิดโลกทัศน์ของผู้วิจัยให้กว้างขึ้น

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ การแปลรุ่น 5 โดยเฉพาะเพื่อน ๆ จากคณะรัฐศาสตร์ที่คอยช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณย่า บิดา มารดา และน้อง ๆ ที่สนับสนุนและให้กำลังใจผู้วิจัยในทุก ๆ ด้านมาโดยตลอด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ 1	
บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 สมมติฐาน	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย	6
1.5 ระเบียบวิธีวิจัย	6
1.6 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2	
ทบทวนทฤษฎีและแนวคิดสำคัญที่ใช้ในการวิจัย	8
2.1 ทฤษฎีสโคปอส	9
2.1.1 สรุปสาระสำคัญ	9
2.1.2 ทบทวนทฤษฎีสโคปอสที่นำมาใช้ในการวิจัยนี้	11
2.2 ทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมาย	11
2.2.1 สรุปสาระสำคัญ	11
2.2.2 วิธีการวิเคราะห์เพื่อการตีความตัวบทของฌ็อง เควอิล	16
2.2.3 ทบทวนทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมายที่นำมาใช้ในการวิจัยนี้	17
2.3 แนวทางการแปลชื่อเรื่องของคริสตืออาน นอร์ค	17
2.3.1 สรุปสาระสำคัญ	17
2.3.2 ทบทวนแนวทางการแปลชื่อเรื่องของคริสตืออาน นอร์คที่นำมาใช้ในการวิจัยนี้	19
2.4 แนวทางการแปลชื่อเรื่องตัวบทวรรณกรรมของคลีฟฟอร์ด อี .แลนเดอร์ส	20

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.4.1 สรุปสาระสำคัญ	20
2.4.2 ทบทวนแนวทางการเปลี่ยนชื่อเรื่องตัวบวรรถนกรรมของคลิฟฟอร์ด อี. แลนเดอร์ส ที่นำมาใช้ในการวิจัยนี้	22
บทที่ 3 แนวทางการเปลี่ยนชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิตยสารหัสคดี	24
3.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชญาวิทยา	24
3.1.1 นิยามของอาชญาวิทยา	25
3.1.2 พัฒนาการของอาชญาวิทยา	28
3.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนิตยสารหัสคดี	32
3.2.1 ความเป็นมาของนิตยสารหัสคดี	33
3.2.2 โครงสร้างและรูปแบบของนิตยสารหัสคดี	34
3.2.3 พัฒนาการของนิตยสารหัสคดี	35
3.2.4 แนวทางในการจัดทำนิตยสารหัสคดี	38
3.3 การเปลี่ยนชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิตยสารหัสคดี	41
3.3.1 ประวัติและประสบการณ์ทำงานของบรรณาธิการนิตยสารหัสคดี	41
3.3.2 แนวทางการเปลี่ยนชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิตยสารหัสคดี	43
บทที่ 4 บทวิเคราะห์รูปแบบการเปลี่ยนชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิตยสารหัสคดี	49
4.1 แบบฟอร์มที่ใช้ในการแสดงข้อมูล	49
4.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	51
4.2.1 รายชื่อเรื่องสั้นที่ตีพิมพ์ในนิตยสารหัสคดี	51
4.2.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคล	60
4.2.3 ข้อมูลประเภทเอกสาร	61
4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	61
4.3.1 การแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิม	62
4.3.2 การแปลโดยทับศัพท์และถ่ายเสียง	72
4.3.3 การแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับโครงเรื่อง	74

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3.4 การแปลแบบตรงคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับตัว สระ	78
4.3.5 การแปลแบบตรงคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับฉาก	81
4.3.6 การแปลโดยยึดโครงเรื่อง	82
4.3.7 การแปลโดยตั้งชื่อเรื่องใหม่อย่างอิสระ	85
4.4 สรุปรูปแบบการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิตยสารรหัสคดี	86
บทที่ 5 บทสรุป	95
บรรณานุกรม	98
ภาคผนวก ก บทสัมภาษณ์คุณเรืองเดช จันทศิริ บรรณาธิการนิตยสารรหัสคดี	107
ภาคผนวก ข รายชื่อเรื่องสั้นทั้งหมดที่ตีพิมพ์ในนิตยสารรหัสคดีฉบับที่ 1 ถึง 22	135
ประวัติผู้เขียนสารนิพนธ์	158

แนวทางการเปลี่ยนชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยา: กรณีศึกษานิตยสารรหัสคดี

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

อาชญาวิทยา (crime fiction) เป็นเรื่องเล่าที่มีต้นกำเนิดเมื่อกลางศตวรรษที่ 19 จากเรื่องสั้นเรื่องฆาตกรรมที่ถนนมอร์ก (The Murders in the Rue Morgue) ของ เอ็ดการ์ อัลแลน โป (Edgar Allan Poe) และพัฒนาจนกลายเป็นประเภท (genre) หนึ่งของวรรณกรรมในศตวรรษที่ 20 และพัฒนาต่อเนื่องจนมีประเภทย่อย (sub-genre) ต่าง ๆ แยกกิ่งก้านสาขาออกมาอีกหลายประเภท อาทิ นิยายจารกรรมเข่าขวัญ (spy thriller) นิยายสายงานตำรวจ (police procedural) นิยายลึบแปดมงกุฎ (crime caper) เป็นต้น¹

นับจากยุคของโปเป็นต้นมา อาชญาวิทยาจัดเป็นงานเขียนที่สร้างความชื่นชมตรึงใจในหมู่ผู้อ่านเป็นวงกว้าง และต่อเนื่องยาวนานที่สุด ปัจจุบันอาชญาวิทยาเป็นงานเขียนที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่านทั่วโลก ประเมินกันว่าหนึ่งในสามของหนังสือภาษาอังกฤษที่ตีพิมพ์ออกมาแต่ละปีเป็นอาชญาวิทยา² และในการสำรวจล่าสุดขององค์การวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และการศึกษาแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) อกาธา คริสตี้ (Agatha Christie) นักเขียนอาชญาวิทยาชื่อดังชาวอังกฤษเป็นนักเขียนที่ผลงานได้รับการแปลมากที่สุด ผลงานของเธอถูกแปลเป็นภาษาต่าง ๆ มากกว่า 100 ภาษาและจำหน่ายไปแล้วไม่ต่ำกว่าสองพันล้านเล่ม³

เรื่องเดช จันทรศิริ บรรณาธิการนิตยสารรหัสคดีกล่าวว่าอาชญาวิทยาเป็นวรรณกรรมหลีกเลี่ยง (escape literature) ประเภทเดียวที่มีคุณค่าต่อพัฒนาการทางสติปัญญาและอารมณ์ของผู้เขียนกล่าวคือ นอกจากผู้อ่านจะได้รับความบันเทิงสนุกสนานตื่นเต้น ได้ลับสมองประลองปัญญากับผู้เขียนแล้ว ผู้อ่านยังอาศัยอาชญาวิทยาเป็นช่องทางลดทอนแนวโน้มในทางใช้ความรุนแรงและบรรเทาความก้าวร้าวของ

¹ เรื่องเดช จันทรศิริ, บก., รหัสคดี 8: จดหมายจากหลุมศพ (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2544), 7.

² Stephen Thomas Knight, *Crime fiction, 1800-2000 : detection, death, diversity* (Hampshire : Palgrave Macmillan, 2004), p. x.

³ “Statistics on Whole Index Translationum Database,” [http://databases.unesco.org/xtrans/stat/xTransStat.a?VL1=A&top=50&lg=0], July 2006.

ตน เนื่องจากอาชญาวิทยายเป็นเรื่องเกี่ยวกับอาชญากรรมและความรุนแรง ซึ่งคุณสมบัติที่กล่าวมานี้ทำให้ อาชญาวิทยเป็นที่นิยมของผู้อ่านมาโดยตลอด และเขายังได้อธิบายถึงเสน่ห์ของอาชญาวิทยาไว้ 5 ประการด้วยกันคือ⁴

1. เป็นเรื่องเล่าที่ดี - เปิดโอกาสให้ผู้อ่านสัมผัสกับชั้นเชิงของศิลปะการประพันธ์ชั้นยอด
2. เป็นระเบียบท่ามกลางความยุ่งเหยิง - ปลอดภัยสำหรับผู้อ่านด้วยมายาภาพที่ว่าความเป็น ระเบียบและความเป็นเหตุเป็นผลยังคงมีอยู่ในโลก ทั้ง ๆ ที่ชีวิตจริงเต็มไปด้วยปัญหาที่ แก้ไขไม่ได้
3. เป็นการสำรวจบริบทที่หลากหลาย - เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตและความตายซึ่งเป็นความ จริงพื้นฐานที่เราเผชิญอยู่ แต่ก็เป็นเรื่องราวกว้างใหญ่ไพศาลที่นำเสนอออกมาได้อย่างไม่ จำกัด
4. เป็นหนทางทดสอบชีวิตที่แตกต่าง - นักเขียนสร้างตัวละครตามแบบที่ตนอยากเป็น
5. เป็นสุดยอดแห่งความบันเทิง - ทำให้ผู้อ่านรื่นรมย์ไปกับเรื่องราวที่สนุกสนานตื่นเต้น ท้า ทายสติปัญญาเสริมสร้างเขาวนไว้ว้าวหวือหวาและทักษะในการแก้ปัญหา ทำให้ผู้อ่านมีความ ลุ่มลึกในการเข้าใจโลกและผู้คนที่น่าสนใจอยู่ร่วมโลกเดียวกับ

สำหรับประเทศไทยนั้น อาชญาวิทยเป็นที่รู้จักมาตั้งแต่ยุคต้นของนวนิยายไทย โดย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์เรื่องแนวสืบสวนเป็นพระองค์แรก ในปี พ.ศ.2447 ในพระราชนิพนธ์ชุดนิทานทองอิน และหลวงนายวิจารณ์หรือ “ศรีสุวรรณ” ได้แปลเรื่องของ เซอร์ลอร์ด โทมส์ เป็นตอนแรกในปี พ.ศ.2455 ต่อจากนั้นก็มีการแปลสืบเนื่องกันต่อ ๆ มา⁵ นับตั้งแต่นั้น วรรณกรรมประเภทนี้อยู่คู่กับบรรณพิภพไทยมาโดยตลอด โดยเฉพาะภายหลังการตีพิมพ์อาชญาวิทย เรื่องรหัสลับดา วินชี (The Davinci Code) ของ แดน บราวน์ (Dan Brown) ในปีพ.ศ. 2540 อาชญาวิทย ได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง สำนักพิมพ์จำนวนไม่น้อยต่างแปลอาชญาวิทยจากภาษาต่างประเทศ ออกวางจำหน่าย อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าอาชญาวิทยจะมีที่ทาง”อยู่ในแวดวง การอ่านของไทยมานาน ประเทศไทยก็ไม่เคยมีนิตยสารเกี่ยวกับอาชญาวิทยโดยเฉพาะอย่างที่ในต่างประเทศมี จนกระทั่ง คุณ เรื่องเดช จันทรศิริ จัดทำ”นิตยสารรหัสคดี”ขึ้น

⁴ เรื่องเดช จันทรศิริ, “เสน่ห์ของรหัสคดี,” [<http://www.rd-bookclub.com/charmofmystery.htm>], 16 July 2006.

⁵ สุพรรณิ วราทร, ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทย ตั้งแต่สมัยเริ่มแรกจนถึง พ.ศ.2475 (กรุงเทพฯ: มูลนิธิตำราโครงการตำรา สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2519), หน้า 92, อ้างถึงใน วนิดา บำรุงไทย, ศาสตร์และศิลป์แห่งนวนิยาย (กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก, 2544) หน้า 66-67.

คุณเรื่องเดชบัญญัติศัพท์คำว่า “รหัสคดี” จากศัพท์ภาษาอังกฤษคำว่า “mystery story” โดย รหัสคดีนั้นหมายถึง “เรื่องเล่าที่เน้นการคลี่คลายปัญหาซ่อนเงื่อนของเหตุการณ์ชุดหนึ่ง” จากคำนิยามนี้ขอบเขตของรหัสคดีจึงกว้างขวางมาก และสามารถเชื่อมต่อกับวรรณกรรมกระแสหลักและวรรณกรรมตระกูลอื่น ๆ เช่น บันเทิงคดีแนววิทยาศาสตร์

นิตยสารรหัสคดีถือกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2542 เป็นนิตยสารรายสามเดือน โดยคุณเรื่องเดช จันทรศิริเป็นบรรณาธิการ และบรรณาธิการต้นฉบับแปลคอยทำหน้าที่คัดเลือกเรื่องสั้นซึ่งเกือบทั้งหมดแปลมาจากภาษาต่างประเทศมาลงตีพิมพ์ พร้อมด้วยบทความและเกร็ดความรู้เกี่ยวกับรหัสคดี โดยคุณเรื่องเดชหวังที่จะให้นิตยสารฉบับนี้เป็น “สื่อสิ่งพิมพ์ที่ปวารณาตนเป็นภาษาและพาหนะเพื่อรองรับขับเคลื่อนวรรณกรรมประเภทนี้”⁶ ปัจจุบันนิตยสารรหัสคดีทำหน้าที่ดังกล่าวมาจนถึงฉบับที่ 22 แล้ว นอกจากนั้นคุณเรื่องเดชยังแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจและความมุ่งมั่นในแนวทางของตนโดยจัดตั้ง “สโมสรหนังสือรหัสคดี” เพื่อจัดพิมพ์อาชญาวิทยแปลทั้งนวนิยายและเรื่องสั้นออกมาอีกกว่า 20 เล่ม เช่น หนังสือชุด “คดีสำคัญของนักสืบเอก” (master of mystery) ซึ่งเป็นหนังสือรวมเรื่องสั้นคดีสำคัญของนักสืบเอก ของนักเขียนเอก เช่น คดีโลกบาทหลวงบราวน์⁷ ซึ่งรวมเรื่องสั้นบาทหลวงบราวน์ (Father Brown) ของ จี เค เชสต์เตอร์ตัน (G.K. Chesterton) และ “ระบบเรื่องสั้นรหัสคดี” (mystery anthology) ซึ่งเป็นการคัดสรรผลงานเรื่องสั้น ความเรียงและงานเขียนอื่น ๆ ของนักเขียนคนเดียว หรือหลายคนมารวมไว้ในเล่มเดียวกัน⁸ เช่นระบบเรื่องสั้นรหัสคดีเรื่องนักสืบคลาสสิกฉบับสมบูรณ์¹⁰ ที่รวบรวมเรื่องสั้นว่าด้วยนักสืบอมตะของโลก

ลักษณะเด่นของรหัสคดีคือเป็นนิตยสารที่รวบรวมเรื่องสั้นรหัสคดีในรูปแบบต่าง ๆ นอกเหนือไปจาก “เรื่องนักสืบ” (detective story) ที่ผู้อ่านชาวไทยคุ้นเคย เช่น รหัสคดีบู๊ (Hard-Boiled) และ รหัสคดีบู๊น (cosy) รวมไปถึงการนำผลงานของนักเขียนทั้งในอดีตและปัจจุบันมาให้ผู้อ่านได้ลิ้มลอง ถือว่าเป็นการเปิดโลกทัศน์ในการอ่านอาชญาวิทยาของผู้อ่านชาวไทย นอกจากนั้นนิตยสารรหัสคดียังเป็นนิตยสารที่มีคุณภาพ และมีมาตรฐานการทำงานเป็นที่ยอมรับ เนื่องจากนักแปลที่มาร่วมงานล้วนเป็นนักแปลที่มีประสบการณ์และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ เช่น บุญรัตน์ แดง ชารี และ ร.จันเสน เป็นต้น ทั้งยังเปิดโอกาสให้นักแปลหน้าใหม่ส่งผลงานแปลเข้ามาให้พิจารณาได้อีกด้วย ส่วนคุณเรื่องเดชเองก็

⁶ เรื่องเดช จันทรศิริ, บก., รหัสคดี 1: ดายแม่แต่เช้าหน่อย (กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรีเมียมเฮาส์, 2542), หน้า 5.

⁷ เรื่องเดช จันทรศิริ, บก., รหัสคดี 2: จิ้งจอกด้วยปราณี, (กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรีเมียมเฮาส์, 2543), หน้า 7.

⁸ จี. เค. เชสต์เตอร์ตัน, บก., คดีโลกบาทหลวงบราวน์, แปลโดย วิภาดา กิตติโกวิท (กรุงเทพฯ: รหัสคดี, 2546).

⁹ เรื่องเดช จันทรศิริ, “The Mystery Book Club สโมสรรหัสคดี, [http://www.rd-bookclub.com/aboutme.htm], 27 November 2006.

¹⁰ เรื่อง เดชจันทรศิริ, บก., นักสืบคลาสสิกฉบับสมบูรณ์, (กรุงเทพฯ: รหัสคดี, 2547).

เป็นบรรณาธิการ บรรณาธิการต้นฉบับแปล และนักแปลที่มีประสบการณ์ และคร่ำหวอดในวงการหนังสือมายาวนาน คุณเรื่องเคชเป็นผู้ที่สนใจและรักอาชญาวิทย เขาจึงศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรหัสคดีอย่างละเอียด และมีมาตรฐานในการคัดเลือกเรื่องที่น่าสนใจมาลงสูง เพื่อหวังนำอาชญาวิทยาทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ได้รับการยกย่องว่ามีคุณค่า มาให้ผู้อ่านชาวไทยได้รู้จัก ดังที่เขาได้แถลงไว้ในบทบรรณาธิการของรหัสคดีเล่มที่ 14 ไว้ว่า

“ผมเอ่ยชื่อนิตยสาร เอลเลอร์รี่ ควิน ซึ่งออกเป็นรายเดือน กับระบบเรื่องสั้นต่อเนื่อง *Malice Domestic* และ *The World's Finest Mystery and Crimes Stories* ซึ่งจัดทำเป็นรายปีมาให้อ่านได้สัปดาห์ เพื่อจะบอกว่าสิ่งพิมพ์เหล่านี้เป็นทั้งเครื่องมือสำรวจและเครื่องมือตรวจสอบการทำงานของผมนเอง – ยังไม่นับรวมสารานุกรม, หนังสือคู่มือ, รวมเรื่องสั้นและระบบเรื่องสั้นชุดต่าง ๆ อีกมากมาย ในด้านกว้างหรือด้านปริมาณผมจะต้องอ่านรหัสคดีทั้งคลาสสิกและร่วมสมัยให้มากที่สุด ในด้านลึกหรือด้านคุณภาพ ผมจะต้องทราบว่าเรื่องไหนดีหรือไม่ดีอย่างไร และดังหรือ ไม่ดังแค่ไหนเพียงไร ก็ผมบังอาจแต่งตั้งให้ตัวเองเป็นบรรณาธิการนิตยสารรหัสคดีฉบับแรกหนึ่งเดียวของประเทศไทยแล้วนี้ครับ เมื่อไม่มีใครเป็นคู่แข่ง ผมก็ต้องแข่งกับตัวเอง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความคึกคักกระฉับกระเฉงและก่อมรรคผลต่อผู้อ่านให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้”¹¹

ชื่อเรื่องเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเรื่องแต่ง เนื่องจากชื่อเรื่องเป็นด่านแรกของหนังสือที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้แต่ง ชื่อเรื่องเป็นการให้ข้อมูลแรกเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ไม่ว่าจะตรงกับความเป็นจริงหรือไม่ก็ตาม ทั้งยังทำให้ผู้รับสารเกิดความคาดหวังกับเรื่องอีกด้วย ชื่อเรื่องจะทำให้ผู้อ่านตัดสินใจว่าจะหยิบหนังสือออกจากชั้นวางหนังสือ หรือพลิกหน้ากระดาษไปที่เรื่องนั้น ๆ ชื่อเรื่องจึงมีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของหนังสือเล่มนั้น ๆ การตั้งชื่อเรื่องจึงเป็นสิ่งที่นักเขียนต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ดังนั้นในการแปลชื่อเรื่อง ผู้แปลจะต้องให้ความสำคัญกับการแปลชื่อเรื่อง อย่างเดียวกับที่ผู้เขียนให้ความสำคัญกับการตั้งชื่อเรื่อง เมื่อชื่อเรื่องมีความสำคัญตามที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้ศึกษาการแปลจึงเห็นว่า การแปลชื่อเรื่องเป็นสิ่งที่น่าสนใจศึกษาไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการศึกษาการแปลตัวบท

ผู้วิจัยเป็นผู้หนึ่งที่ชื่นชอบการอ่านอาชญาวิทย รวมถึงนิตยสารรหัสคดี ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าบรรณาธิการพูดถึงแนวทางการแปลชื่อเรื่องสั้นที่น่าสนใจมาตีพิมพ์ และแนวทางการตั้งชื่อหน้าปกของนิตยสารรหัสคดีไว้ในบทบรรณาธิการหลายครั้งด้วยกัน ตัวอย่างเช่น

¹¹ เรื่องเคช จันทรศิริ, บก., รหัสคดี 14: แม่ พายแอมป์เปิดและฆาตกรรม (กรุงเทพฯ: โอ.เอส. ปรินต์เฮาส์, 2546), หน้า 8.

“...ผมแปลรหัสคดีเรื่องสั้นของจอห์น สไตน์เบ็ค ออกมาโดยตั้งชื่อใหม่เสียหิว هواหวังเรียกความสนใจ มันก็เลยไกลไกลจากเจตนาของผู้เขียน –ผมขออุกัโทยมา ณ ที่นี้ด้วย¹²”

และ

“ผมคัดเลือกเรื่องสั้นทั้งสองมาลงด้วยเหตุผล 2 ประการ ประการแรก เมื่อตั้งชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยโดยยังคงคำภาษาอังกฤษอยู่ก็จะได้อรรถยลที่เตะหูเตะตาไปรยขึ้นหน้าปก...¹³”

ข้อความเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าบรรณาธิการให้ความสำคัญและพิถีพิถันกับการแปลชื่อเรื่องเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่านิตยสารรหัสคดีมี “ชนบ” ในการตั้งชื่อเรื่องเป็นของตนเอง และผู้วิจัยต้องการศึกษาว่ามีชนบดังกล่าวอยู่จริงหรือไม่ หากมีชนบนั้นเป็นอย่างไร และปัจจัยใดที่ทำให้เกิดลักษณะการแปลดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษานวทางและรูปแบบการแปลชื่อเรื่องของนิตยสารรหัสคดีจะทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้แปลและผู้สนใจอาชญนิยาย เพราะเป็นหัวข้อที่ยังมีผู้ศึกษาไม่มากนัก นอกจากนั้น การได้ศึกษาการทำงานของคุณเรื่องเดช และนักแปลของรหัสคดียังทำให้ผู้วิจัยเห็นแนวทางและเผยแพร่การทำงานที่มีคุณภาพของบรรณาธิการ และบรรณาธิการต้นฉบับแปลอีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญนิยายของนิตยสารรหัสคดี
- 1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญนิยายของนิตยสารรหัสคดี

1.3 สมมติฐาน

การแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญนิยายของนิตยสารรหัสคดี ส่วนใหญ่ใช้วิธีการแปลแบบตรงคำ และยึดความหมายของชื่อเรื่องต้นฉบับ

---

¹² เรื่องเดช จันทรศิริ, บก., รหัสคดี 2: จึงฆ่าด้วยปราณี (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์, 2543), หน้า 9.

¹³ เรื่องเดช จันทรศิริ, บก., รหัสคดี 14: แม่ พายแอบปีปัสและฆาตกรรม, หน้า 7.

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยชื่อภาษาอังกฤษ และชื่อแปลของเรื่องสั้นอาชญาวิทยา ที่ตีพิมพ์ในนิตยสารรหัสคดี ตั้งแต่ฉบับที่ 1 (ตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ.2542) ถึง ฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2549) ซึ่งเป็นฉบับล่าสุด จำนวนทั้งหมด 251 เรื่อง โดยผู้วิจัยได้คัดออกหนึ่งเรื่องคือเรื่อง *ไว้ทุกข์ให้ฟงซิน*¹⁴¹⁵ ซึ่งตีพิมพ์ในรหัสคดีฉบับที่ 14 เนื่องจากเป็นเรื่องที่แปลจากภาษาฝรั่งเศส แต่การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา เฉพาะการแปลชื่อเรื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย สาเหตุที่ผู้วิจัยศึกษาเรื่องสั้นอาชญาวิทยาแปล ทั้งหมดที่ตีพิมพ์ในนิตยสารรหัสคดีตั้งแต่ฉบับแรกจนถึงฉบับล่าสุด เนื่องจากผู้วิจัยต้องการให้การวิจัย มีข้อมูลที่ครบถ้วน ซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพรวมของการแปลชื่อเรื่องสั้นของนิตยสารรหัสคดีทั้งหมด นอกจากข้อมูลดังกล่าวแล้วผู้วิจัยยังใช้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์คุณเรืองเดช จันทศิริบรรณาธิการ นิตยสารรหัสคดีอีกด้วย

1.5 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลรายชื่อเรื่อง สั้นที่ลงพิมพ์ในนิตยสารรหัสคดีที่ระบุในข้อ 1.4 โดยใช้ทฤษฎีสโคปอส ทฤษฎีการแปลแบบตีความ และยึดความหมาย แนวทางการแปลชื่อเรื่องของคริสตืออาน นอร์ด และ แนวทางการแปลชื่อเรื่องของ งานวรรณกรรมของคลิฟฟอร์ด อี แลนเดอร์ส ประกอบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับคุณเรือง เดช จันทศิริ บรรณาธิการนิตยสารรหัสคดีเป็นกรอบในการวิเคราะห์

1.6 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

- 1.6.1 รวบรวมรายชื่อภาษาอังกฤษและชื่อแปลของเรื่องสั้นอาชญาวิทยา ที่ตีพิมพ์ในนิตยสาร รหัสคดี
- 1.6.2 อ่านเนื้อเรื่องพร้อมทั้งบันทึกโครงเรื่องของทุกชื่อเรื่องที่รวบรวมได้ เพื่อเป็นแนวทาง ในการวิเคราะห์รูปแบบการแปลชื่อเรื่องต่อไป

---

¹⁴ วัลยา วิวัฒน์สร แปลจากเรื่อง *Le Deuil de Fonsine* ของ George Simenon

- 1.6.3 ศึกษาทฤษฎีและแนวทางการแปลที่เกี่ยวข้องกับการแปลชื่อเรื่อง คือทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมาย (Interpretive Theory) ทฤษฎีสโคปอส (Skopos Theory) แนวทางการแปลชื่อเรื่องของคริสตีอาน นอร์ด (Christiane Nord) แนวทางการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมของ คลิฟฟอร์ด อี. แลนเดอร์ส
- 1.6.4 วิเคราะห์ความหมายของชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ และชื่อเรื่องภาษาไทยโดยละเอียด
- 1.6.5 เปรียบเทียบชื่อเรื่องภาษาอังกฤษและภาษาไทยเพื่อวิเคราะห์รูปแบบการแปล
- 1.6.6 สัมภาษณ์บรรณาธิการของนิตยสารรหัสคดีเพื่อทราบแนวทางการแปลชื่อเรื่อง
- 1.6.7 เปรียบเทียบผลการศึกษา และการสัมภาษณ์
- 1.6.8 สรุปผลการวิจัย และทบทวนสมมติฐาน

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.7.1 ทราบรูปแบบและแนวทางการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิตยสารรหัสคดี ซึ่งอาจใช้เป็นแนวทางในการแปลชื่อเรื่องของต้นฉบับประเภทนี้ได้
- 1.7.2 ผลการศึกษาอาจใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบการแปลชื่อเรื่องของตัวบทประเภทอื่นได้

บทที่ 2

ทบทวนทฤษฎีและแนวคิดสำคัญที่ใช้ในการวิจัย

ชื่อเรื่องเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเรื่องแต่ง ชื่อเรื่องทำหน้าที่เป็นด่านแรกที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านว่าจะอ่านเรื่องนั้นต่อหรือไม่ แม้ว่าเรื่องจะดี หรือมีคุณค่าแค่ไหนก็ตาม หนังสือเล่มนั้น อาจไม่ได้รับความสนใจจากผู้อ่านเลย หากชื่อเรื่องไม่ทำให้ผู้อ่านสนใจที่จะหยิบหนังสือขึ้นมาจากชั้น ชื่อเรื่องจึงมีความสำคัญต่อยอดขายของหนังสือนั้น ๆ เป็นอย่างมาก นวนิยายอมตะเรื่องแกตส์บี้...ผู้ยิ่งใหญ่ (The Great Gatsby) ของเอฟ. สก็อต ฟิตซ์เจอรัดด์ (F. Scott Fitzgerald) มีชื่อเดิมว่า Trimalchio in West Egg ซึ่งบรรณาธิการก็ได้แนะนำให้ Fitzgerald เปลี่ยนชื่อเรื่อง หากนวนิยายเรื่องนี้ยังใช้ชื่อเดิมอยู่แล้ว ก็อาจจะไม่ได้รับความนิยมจากผู้คนในยุคนั้น และคงจะไม่ได้รับความสนใจจากผู้อ่านรุ่นต่อๆ มา จนกลายเป็นนวนิยายอมตะดังเช่นทุกวันนี้¹

นอกจากนั้น ชื่อเรื่องยังบอกถึงความสามารถและความคิดสร้างสรรค์ของนักเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักเขียนใหม่ บรรณาธิการอาจจะไม่สนใจเรื่องที่เราส่งมาให้พิจารณาเลยหากชื่อเรื่องนั้นไม่สามารถดึงดูดความสนใจของบรรณาธิการได้ การตั้งชื่อเรื่องจึงเป็นสิ่งที่นักเขียนต้องใช้ความประณีตและความพิถีพิถันเป็นอย่างมาก ดังนั้นในการแปลชื่อเรื่อง นักแปลก็ต้องใช้ความประณีตและพิถีพิถันควบคู่กัน

ทฤษฎีและแนวคิดที่ผู้วิจัยศึกษาและนำเสนอในสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งได้เป็นสองส่วนคือ ทฤษฎีการแปล และ แนวคิดในการแปลชื่อเรื่อง ซึ่งมีดังต่อไปนี้

- 2.1 ทฤษฎีสโคพออส (Skopostheorie)
- 2.2 ทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมาย (Interpretive Theory)
- 2.3 แนวทางการแปลชื่อเรื่องของคริสตียาน นอร์ด (Christiane Nord)
- 2.4 แนวทางการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมของ คลิฟฟอร์ด อี. แลนเดอร์ส (Clifford E. Landers)

---

¹ Thomas Vinciguerra, "Titles that Didn't Smell As Sweet,"

[http://friendfinder.com/blog/252/post_32255.html?highid=9197454_62917], 5 October 2006.

โดยสองทฤษฎีแรกนั้นเป็นทฤษฎีการแปล แต่ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำมาปรับใช้กับการวิจัยการแปลชื่อเรื่องในครั้งนี้ได้ ส่วนสองแนวคิดหลังนั้นเป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับการแปลชื่อเรื่องโดยตรง

2.1 ทฤษฎีสโคปอส (Skopostheorie)

2.1.1 สรุปสาระสำคัญ²

ทฤษฎีสโคปอส เป็นทฤษฎีการแปลที่ยึดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการแปลเป็นหลัก โดย ฮานส์ เจ แพรร์เมียร์ (Hans J. Vermeer) เป็นคนแรกที่เรียบเรียงทฤษฎีนี้อย่างเป็นระบบ คำว่า Skopos เป็นศัพท์ภาษากรีก แปลว่า จุดมุ่งหมายปลายทางหรือหน้าที่ ต่อมา แพรร์เมียร์ ร่วมกับ คาทารินา ไรส์ (Katarina Reiss) พัฒนาทฤษฎีนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยทั้งสองได้กำหนดหลักสำคัญของทฤษฎีนี้ไว้ 6 ประการด้วยกันคือ

1. งานแปลจะต้องยึดหน้าที่ของงานแปลเป็นหลัก
2. งานแปลเป็นการนำเสนอข้อมูลหนึ่งให้แก่วัฒนธรรมปลายทางในรูปแบบของภาษาปลายทาง ข้อมูลที่นำเสนอเป็นข้อมูลหนึ่งที่มาจากรวัฒนธรรมต้นทางและเขียนเป็นภาษาต้นทาง
3. งานแปลเป็นการลอกเลียนข้อมูลที่นำเสนอในภาษาต้นทาง
4. งานแปลจะต้องอ่านเข้าใจในตัวเอง
5. งานแปลจะต้องสอดคล้องกับตัวบทต้นฉบับ
6. หลักต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นมีความสำคัญลดหลั่นกันไปตามที่เรียงไว้

ทฤษฎีสโคปอสยึดหลักทฤษฎีการกระทำซึ่งมีแนวความคิดว่า การกระทำทุกอย่างจะต้องมีจุดมุ่งหมาย การแปลจึงให้ยึดหลักหน้าที่ของงานแปลมาก่อน กล่าวคือผู้แปลจะต้องทราบวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานแปล ว่าต้องการให้มีหน้าที่อะไร เพื่อจะได้วางแผนการแปลได้อย่างเหมาะสม โดยข้อปฏิบัติในการแปลตามทฤษฎีนี้มีดังต่อไปนี้

---

²เรียบเรียงจาก วรรณภา แสงอร่ามเรือง, ทฤษฎีและหลักการแปล (กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545), หน้า 11-26.

1. ประเมินว่าใครเป็นผู้รับสารปลายทาง เพื่อประเมินความคาดหวังหรือพื้นฐานความรู้ของผู้รับสาร
2. เมื่อทราบกลุ่มเป้าหมายแล้ว ผู้แปลสามารถชี้แจงน้ำหนักความสำคัญของตัวบทต้นฉบับแต่ละส่วนก่อนการแปลได้อย่างถูกต้อง โดยพิจารณาการนำเสนอข้อมูลตามสถานการณ์ของผู้รับสารในภาษาและวัฒนธรรมปลายทางดังนั้นผู้แปลอาจไม่คงหน้าที่เดิมของตัวบทต้นฉบับก็ได้
3. ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย กล่าวคือตัวบทต้นฉบับจะต้องถูกถ่ายทอดเป็นภาษาปลายทางไปยังผู้รับสาร โดยประเมินตามความคาดหวังของผู้รับสารนั้น

ตามทฤษฎีนี้การแปลไม่ใช่เป็นเพียงการสื่อสารสองตอนหรือสองชั้นที่มีผู้แปลเป็นผู้แปลรหัส (Transkodierung) แต่การแปลเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง เนื่องจากตัวบทเป็นการนำเสนอเนื้อหาที่เฉพาะเจาะจงในวัฒนธรรมหนึ่ง ดังนั้น การแปลทุกครั้งจึงเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมไปในตัวด้วยทุกครั้ง (kultureller Transfer) ดังนั้นการแปลจึงไม่ได้เป็นเพียงการถอดรหัสดของคำหรือประโยคจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง แต่เป็นการกระทำที่สลับซับซ้อนมาก เพราะจะมีบุคคลหนึ่ง (ผู้แปล) ทำหน้าที่รายงานเกี่ยวกับตัวบทหรือเนื้อความที่เป็นต้นฉบับภายใต้เงื่อนไขใหม่ทางภาษา วัฒนธรรมและหน้าที่ เป็นการกระทำในสถานการณ์ใหม่ที่แตกต่างจากการผลิตตัวบทต้นฉบับโดยสิ้นเชิง ด้วยเหตุนี้สถานการณ์ของตัวบทต้นฉบับจึงไม่ใช่สถานการณ์เดียวกันกับตัวบทแปล (keine Situationskonstanz)

กล่าวโดยสรุปในการแปลแต่ละครั้งปัจจัยที่ผู้แปลต้องคำนึงถึงมีดังต่อไปนี้

1. การตีความต้นฉบับ - ผู้แปลไม่ได้ทำหน้าที่ในการส่งต่อเนื้อความที่มีอยู่ในตัวบทต้นฉบับเท่านั้น แต่ผู้แปลจะต้องตีความตัวบทต้นฉบับนั้นก่อนในฐานะที่เป็นผู้รับสาร ปัจจัยนี้มีผลให้ผู้แปลแต่ละคนแปลตัวบทต้นฉบับเดียวกันโดยให้น้ำหนักที่แตกต่างกันไป
2. หน้าที่ของงานแปล - ผู้แปลเป็นผู้เลือกและกำหนดหน้าที่ของงานแปล ซึ่งหน้าที่จะเป็นตัวกำหนดรูปแบบการแปล ดังนั้นในการแปลแต่ละครั้งผู้แปลจึงอาจไม่คงหน้าที่ของตัวบทต้นฉบับ คืออาจตัดสินใจให้มีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่เดิมของตัวบทต้นฉบับ (Funktionsanenderung) เช่น ผู้แปลอาจแปลตัวบทต้นฉบับที่เป็นวรรณคดีเอกของโลก ให้เป็นวรรณกรรมสำหรับเด็กในภาษาปลายทาง

3. วัฒนธรรม – ตัวบทต้นฉบับนั้นถูกเขียนขึ้นในวัฒนธรรมหนึ่งเพื่อทำหน้าที่อย่างหนึ่ง เมื่อมีการแปลมาเป็นอีกภาษาหนึ่ง และผู้อ่านก็อยู่ในอีกวัฒนธรรมหนึ่งซึ่งแตกต่างกับวัฒนธรรมของตัวบทต้นฉบับ ผู้แปลก็จะเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะให้งานแปลนั้นยังคงหน้าที่เดียวกับตัวบทต้นฉบับหรือไม่ เช่นผู้แปลอาจแปลตัวบทต้นฉบับที่เขียนขึ้นเพื่อล้อเลียนสภาพสังคม มาเป็นฉบับแปลที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลแทนก็ได้

2.1.2 ทบทวนทฤษฎีสโคปอสที่จะนำมาใช้ในงานวิจัยนี้

ทฤษฎีสโคปอสทำให้ผู้วิจัยได้แนวทางในการวิเคราะห์การแปลชื่อเรื่องว่า หน้าที่ของต้นฉบับและบทแปลนั้นมีผลต่อการเลือกรูปแบบการแปลทั้งในส่วนของชื่อเรื่องและตัวบท ดังนั้นในการวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบและแนวทางการแปลชื่อเรื่องสันอาชญนิยายของนิตยสารรหัสคดีนั้น ผู้วิจัยไม่เพียงแต่จะต้องเปรียบเทียบการแปลชื่อเรื่องต้นฉบับกับบทแปลในแง่ของภาษาเท่านั้น แต่ผู้วิจัยยังต้องวิเคราะห์หน้าที่ของตัวบทต้นฉบับกับตัวบทแปลว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งจะช่วยในการทำ ความเข้าใจ และการวิเคราะห์รูปแบบและแนวทางการแปลชื่อเรื่องสันอาชญนิยายของนิตยสารรหัสคดี

2.2 ทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมาย (Interpretive Theory)

2.2.1 สรุปสาระสำคัญ

ทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมาย (Interpretive Theory) เป็นทฤษฎีการแปลที่ก่อตั้งและพัฒนาโดยนักแปลและนักวิชาการของสถาบันชั้นสูงด้านการล่ามและการแปล (Ecole Supérieure d'Interpretes et de Traducteurs หรือ ESIT) ทฤษฎีนี้มีแนวคิดเบื้องต้นว่า การแปลคือการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งให้ได้ตรงกัน ซึ่ง"ความหมาย"ในที่นี้ไม่ใช่เพียงความหมายของคำศัพท์หรือและโครงสร้างประโยคในภาษาต้นฉบับ แต่เป็นความหมายที่แท้จริงที่ผูกพันอยู่กับเนื้อหา สาระ ภูมิหลังของเรื่อง ตลอดจนสถานการณ์ ความหมายแฝงและอารมณ์ที่สอดแทรกอยู่ กล่าวคือเป็นความหมายในระดับ"วาทกรรม" ต่อจากนั้นผู้แปลจะนำเอาความหมายทั้งหมดจากต้นฉบับ มาถ่ายทอดให้เป็นบทแปลในอีกภาษาหนึ่ง ซึ่งนอกจากจะต้องรักษาความหมายเดิมไว้แล้ว ยังจำเป็นต้องคำนึงถึงการใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ และสอดคล้องกับจารีตของภาษานั้น ๆ อย่างแท้จริง สำหรับในการวิจัยแนวทางการแปลชื่อเรื่องสันอาชญนิยายของนิตยสารรหัสคดีนี้ ผู้วิจัย

ขอสรุปแนวคิดของ ฌ็อง เดอลิส (Jean Delisle) นักวิชาการประจำมหาวิทยาลัยแห่งเมืองออตตาวา (University of Ottawa) ผู้เคยศึกษาด้านการแปล ณ สถาบัน ESIT ซึ่งได้พัฒนาทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมายของสถาบัน ESIT ให้ละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดของ เดอลิสสามารถนำมาใช้กับการวิจัยครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี โดย เดอลิสแบ่งกระบวนการแปลออกเป็นสามขั้นตอนดังต่อไปนี้³

1. การทำความเข้าใจความหมายต้นฉบับ (Comprehension)

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้แปลทำความเข้าใจด้วยบท เพื่อสกัดเอาความหมายออกมาจากด้วยบท การถ่ายทอดความหมายนั้นจะต้องทำในระดับวาทกรรมเนื่องจากการแปลไม่ใช่การถ่ายทอดภาษา ดังนั้นหน่วยที่เล็กที่สุดของการแปลจึงมิใช่หน่วยคำ หรือแม้แต่หน่วยประโยค แต่เป็นหน่วยระดับ “ประเด็น” ซึ่งหมายถึงข้อความจำนวนหนึ่ง ที่บรรจุข้อโต้แย้งเรื่องหนึ่ง ซึ่งทำให้สื่อความหมายได้สมบูรณ์ และทำให้องค์ประกอบภายในข้อความต่างก็มีความหมายครบบริบูรณ์ได้

เดอลิส อธิบายว่าการทำความเข้าใจความหมายต้นฉบับนั้นจะเกิดขึ้นในสองระดับดังต่อไปนี้

1.1 การถอดรหัส (Decoding Signs) เป็นขั้นตอนที่ผู้แปลถอดความหมายในระดับคำ (Signified) เพื่อดูศักยภาพทางความหมายที่อาจเป็นไปได้ของคำ ๆ นั้น ในขั้นตอนนี้ผู้แปลจะยังไม่ลงมือแปล เพราะยังไม่ทราบความหมายในระดับวาทกรรมของด้วยบท หากผู้แปลลงมือแปลโดยยังไม่เข้าใจความหมายระดับวาทกรรม การแปลนั้นจะเป็นเพียงการสับเปลี่ยนภาษา (Transcoding) ทำให้บทแปลนั้นมีภาษาแปลแปลกประหลาดผิดธรรมชาติ สื่อความหมายได้คลาดเคลื่อน

1.2 การทำความเข้าใจความหมาย (Understanding Meaning) เป็นขั้นตอนที่ผู้แปลวิเคราะห์ด้วยบท เพื่อทำความเข้าใจความหมายระดับวาทกรรม ซึ่งเป็นความหมายที่ไม่ยึดติดกับรูปภาษา ซึ่งการที่จะเข้าใจความหมายในระดับวาทกรรมได้นั้นผู้แปลต้องมีความเข้าใจภาษาและเนื้อหาของต้นฉบับเป็นอย่างดี กล่าวคือเข้าใจข้อความที่แท้จริงของประโยค และเข้าใจไปถึงความหมายแฝง ความละเอียดอ่อน

---

³ เรียบเรียงจาก Jean Delisle, *Translation: An Interpretative Approach*, Trans. Patricia Logan and Monica Creery, (Ottawa: University of Ottawa Press, 1988), pp. 53-70.

ของความหมาย สำนวนภาษาในเชิงวาทศิลป์ ตลอดจนมีความรู้ทั่วไปที่กว้างขวาง เช่น ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ ซึ่งความเข้าใจภาษาและเนื้อหาจะช่วยให้ผู้แปลเข้าใจวิถีคิด จุดมุ่งหมาย ตลอดจนสิ่งที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจตามที่ปรากฏในต้นฉบับ เพื่อให้การถ่ายทอดความหมายในระดับวาทกรรมจากตัวบทต้นฉบับมาสู่บทแปลเป็นไปอย่างสมบูรณ์

2. การถ่ายทอดความหมาย (Reformulation)

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้แปลถ่ายทอดความหมายเป็นภาษาใหม่ในบทแปลนั้น โดยผู้แปลเก็บเอาแต่ความหมายแท้ๆ ของต้นฉบับไว้ โดยละทิ้งส่วนที่เป็นภาษาไปโดยสิ้นเชิง เพื่อที่จะเลือกเฉพาะแต่ความหมาย ไปถ่ายทอดในรูปภาษาใหม่โดยไม่ให้มีอิทธิพลจากรูปแบบของภาษาเดิมหลงเหลืออยู่เลย โดยขั้นตอนนี้แยกย่อยได้เป็นสองขั้นตอนนี้คือ

2.1 การใช้เหตุผลเทียบเคียง (Analogical Reasoning) เป็นขั้นตอนที่ผู้แปลนำความหมายระดับวาทกรรมที่ถอดออกมาจากตัวบทต้นฉบับ มาถ่ายทอดเป็นบทแปลในภาษาปลายทาง โดยผู้แปลจะเปรียบเทียบหาถ้อยคำในภาษาปลายทางที่เหมาะสมผ่านการเชื่อมโยง (association) การหาเหตุผล (deduction) หรือ การอนุมาน (inference)

2.2 การถ่ายทอดความหมาย (Reverbalization) เป็นขั้นตอนที่ผู้แปลนำความหมายในระดับวาทกรรมไปถ่ายทอดใหม่ในรูปแบบและโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาที่ใช้แปลอย่างเหมาะสม

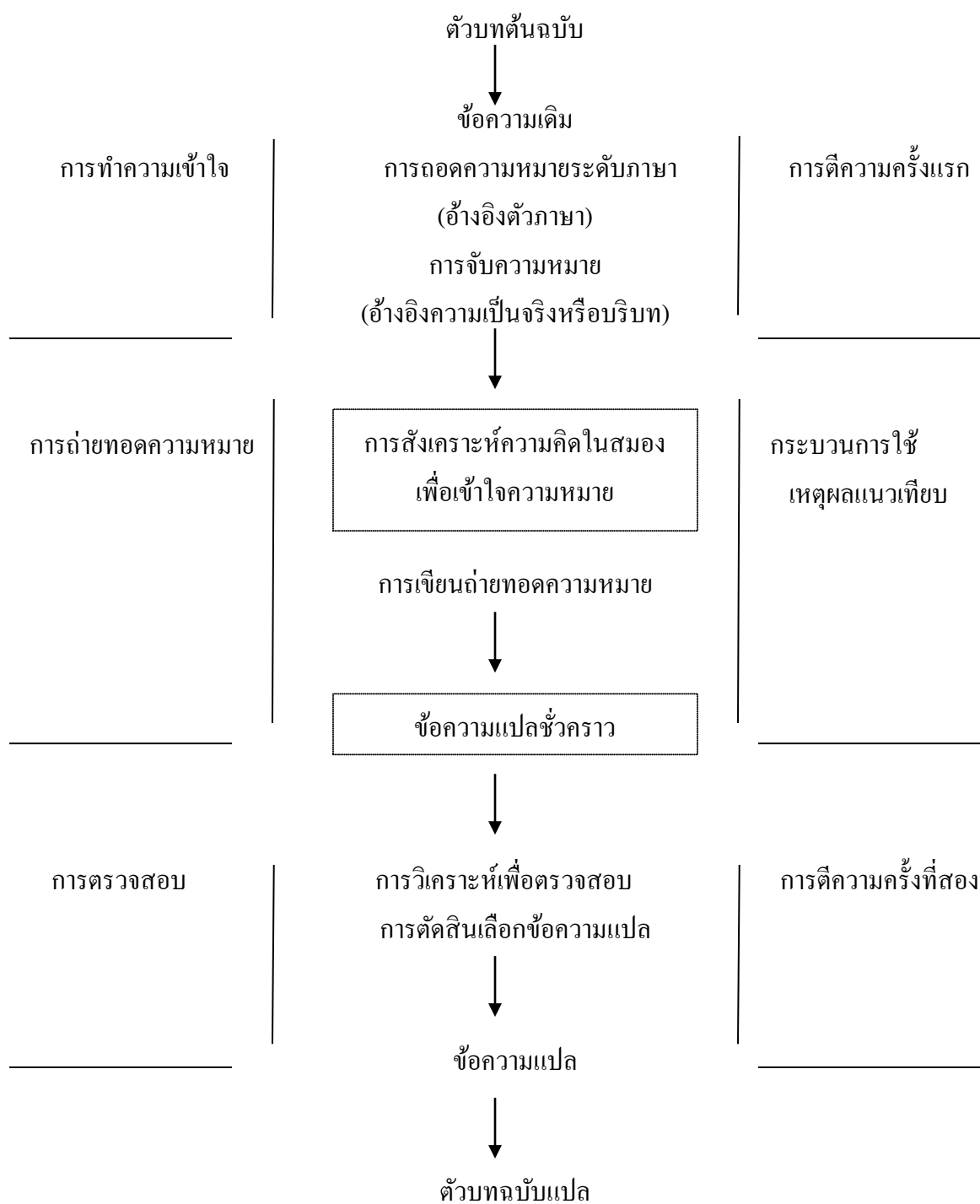
3. การตรวจสอบความหมาย (Verification)

ขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบบทแปลโดยผู้แปลเอง ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการแปล การตรวจสอบความถูกต้องนี้จัดเป็นการตีความครั้งที่สองของผู้แปล เพื่อพิจารณาว่าบทแปลนั้นถูกต้อง กล่าวคือถ่ายทอดความหมายของตัวบทต้นฉบับเดิมได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ โดยผู้แปลตีความจากภาษาที่ใช้แปลซึ่งผ่านการพินิจกลั่นกรองว่าถ่ายทอดความหมาย

ได้ตรงมาแล้ว ส่วนการตีความครั้งแรกเป็นการตีความจากภาษาต้นฉบับ ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างการทำความเข้าใจ และการเขียนถ่ายทอดความหมาย

เดอลิต เขียนตารางแสดงกระบวนการแปลทั้งสามขั้นตอนตามทฤษฎีการแปลแบบตีความ และขีดความหมาย ซึ่งแสดงไว้ในหน้าถัดไป

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการแปลตามทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมายของฌ็อง เดอลีล⁴

⁴ Jean Delisle, *L'Analyse du discours comme methode de traduction* (Ottawa: Universite d' Ottawa, 1980), p.84 อ้างถึงใน วัลยา วิวัฒน์ศร, *การแปลวรรณกรรม* (กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545), หน้า 106-107.

2.2.2 วิธีการวิเคราะห์เพื่อการตีความตัวของฌอง เดอลิส์⁵

เดอลิส์ได้เสนอวิธีการวิเคราะห์เพื่อการตีความตัวของ (Interpretive Analysis) โดยอธิบายว่าในการตีความส่วนประกอบต่าง ๆ ของตัวบทเพื่อหาความหมายระดับวาทกรรมนั้น ผู้แปลจะใช้ระดับของการตีความที่แตกต่างกันออกไป โดย เขาแบ่งการตีความออกเป็นสามระดับดังต่อไปนี้

1. การถ่ายทอดคำที่มีความหมายเดียว (Transfer of Monosemous Words) การตีความในระดับนี้ใช้กับคำที่มีความหมายเดียว (Monosemous Words) ที่ความหมายเป็นอิสระจากบริบทและสถานการณ์ของตัวบท การแปลคำประเภทนี้ผู้แปลไม่ต้องใช้ความเข้าใจ แต่ใช้เพียงความรู้เท่านั้น ผู้แปลจึงไม่จำเป็นต้องเข้าใจความหมายระดับวาทกรรมของตัวบทที่สามารถแปลคำเหล่านี้ได้ ตัวอย่างของคำประเภทนี้ เช่น ศัพท์เฉพาะทางการแพทย์ ชื่อเมือง ตัวเลข และ ชื่อบุคคล เป็นต้น
2. การถ่ายทอดความหมายที่มีสมมูลภาพจากระบบภาษา (Retrieval of Standard Equivalents from the Linguistic System) เป็นการตีความโดยพิจารณาความหมายจากบริบททางภาษาในตัวบท การตีความในระดับนี้ใช้กับคำและข้อความที่ความหมายในระดับวาทกรรมนั้นไม่เปลี่ยนแปลงไปจากความหมายประจำคำ (Signified) ผู้แปลจะพิจารณาบริบทและสถานการณ์ของตัวบท เพื่อหาความหมายระดับวาทกรรม ก่อนที่จะเทียบความหมายที่ผู้แปลได้จากความหมายประจำคำในพจนานุกรม หรือจากความรู้ทางภาษาที่ผู้แปลมี ทั้งนี้ต้องอาศัยบริบทเป็นตัวช่วยระบุหรือชี้ชัดความชัดเจนของสมมูลภาพด้านความหมายของคำในระบบภาษาที่เกี่ยวข้อง เช่น year แปลว่า ปี
3. การตีความเชิงลึก (Re-Creation in Context) การวิเคราะห์เพื่อการตีความในระดับนี้ใช้กับคำและข้อความที่ความหมายในระดับวาทกรรม นั้นไม่ได้เป็นไปตามความหมายประจำของคำ แต่ขึ้นอยู่กับบริบทและสถานการณ์ กล่าวคือไม่มีสมมูลภาพของคำในระบบภาษา การตีความประเภทนี้ผู้แปลจะต้องเข้าใจทั้งความหมายในระดับภาษา และความหมายที่แท้จริงที่ผู้คิดอยู่กับบริบทภายในและภายนอกตัวบท เป็นการตีความที่ผู้แปลต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ เพราะความหมายนั้นหลุดจากเป้าหมายภาษา

⁵ เรียบเรียงจาก Jean Delise, *Translation: An Interpretative Approach*, pp. 86-96.

2.2.3 ทบทวนทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมายที่จะนำมาใช้ในการวิจัยนี้

จากเนื้อหาของทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมายดังกล่าวข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่า ทฤษฎีนี้เน้นว่าการแปลเป็นการถ่ายทอดความหมาย กล่าวคือผู้แปลจะต้องเข้าใจความหมายที่ไม่ใช่เพียง ความหมายในระดับคำหรือประโยคแต่เป็นความหมายในระดับวาทกรรมของตัวบทต้นฉบับ และ ถ่ายทอดความหมายในระดับวาทกรรมนั้น โดยไม่ยึดติดกับโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาที่ใช้ในตัว บทต้นฉบับ ผู้วิจัยเห็นว่าหลักการนี้สามารถนำมาใช้กับการแปลชื่อเรื่องได้ กล่าวคือความหมายของชื่อ เรื่องนั้นเป็นความหมายที่อยู่ภายใต้บริบท ดังนั้นในการแปลชื่อเรื่องผู้แปลไม่สามารถแปลชื่อเรื่องโดย เทียบกับความหมายในพจนานุกรมแต่เพียงอย่างเดียว แต่ผู้แปลจะต้องทำความเข้าใจความหมายทั้งหมด ของบริบทภายในและภายนอกต้นฉบับ ผู้แปลจึงจะสามารถแปลชื่อเรื่องได้อย่างเหมาะสมกับ ความหมายที่แท้จริง(ความหมายในระดับวาทกรรม) ของชื่อเรื่องนั้น

การแบ่งระดับของการตีความยังสามารถนำมาปรับใช้กับการวิจัยนี้ได้ โดยสามารถนำมาเป็น เครื่องมือในการพิจารณาระดับการแปลที่ผู้แปลใช้ในการแปลชื่อเรื่องได้ โดยผู้วิจัยเห็นว่าในการแปล ชื่อเรื่องนั้นผู้แปลไม่สามารถที่จะแปลชื่อเรื่องได้ทันทีโดยที่ยังไม่ได้อ่านตัวบท เนื่องจากชื่อเรื่องนั้นมิ ความเกี่ยวข้องกับตัวบท ดังนั้นผู้แปลจึงต้องทำความเข้าใจตัวบทก่อนจึงจะสามารถแปลชื่อเรื่องได้ ใน การวิเคราะห์รูปแบบการแปลชื่อเรื่องก็เช่นกัน ผู้วิจัยจะต้องอ่านเนื้อเรื่องก่อนจึงจะสามารถวิเคราะห์ได้

2.3 แนวทางการแปลชื่อเรื่องของคริสตืออาน นอร์ด (Christiane Nord)

2.3.1 สรุปสาระสำคัญ⁶

นอร์ดเสนอว่าหน้าที่ในการสื่อสารของชื่อเรื่องมีอยู่หกประการคือ หน้าที่ในการบรรยายความ หน้าที่ในการแสดงท่าที หน้าที่ในการเตลยผู้อ่าน หน้าที่ในการเรียกร้องจงใจให้กระทำ หน้าที่ในการ จำแนก และ หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท โดยหน้าที่หลักที่มีอยู่ในทุกชื่อเรื่อง คือ หน้าที่ในการ จำแนก หน้าที่ในการบอกเกี่ยวกับตัวบท และหน้าที่ในการเตลยผู้อ่าน ส่วนหน้าที่ที่เหลือนั้นจะปรากฏ ในชื่อเรื่องบางชื่อหรือบางชนิดเท่านั้น หน้าที่ต่าง ๆ ดังกล่าวอาจสรุปได้ดังต่อไปนี้

---

⁶ สรุปสาระสำคัญจาก Christiane Nord, *Einführung in das funktionale Übersetzen. Am Beispiel von Titeln und Überschriften* (Tubingen: Francke, 1993) อ้างถึงใน วรณา แสงอร่ามเรือง, *ทฤษฎีและหลักการแปล*, หน้า 131-233.

1. หน้าที่ในการจำแนก (distinctive Funktion)

หมายถึง หน้าที่ตั้งชื่อให้ตัวบท ทำให้สามารถค้นหาตัวบทได้ง่ายขึ้น และทำให้ตัวบทแตกต่างจากตัวบทอื่น

2. หน้าที่บอกเกี่ยวกับตัวบท (metatextuelle Funktion)

หมายถึง หน้าที่บ่งบอกว่าตัวบทนี้มีอยู่ ชื่อเรื่องทำหน้าที่เหมือนตัวบทหนึ่งที่บอกเกี่ยวกับความมีอยู่ของตัวบทหนึ่ง นอร์คพบว่า ชื่อเรื่องบางชื่อจะมีส่วนที่ทำหน้าที่บอกเกี่ยวกับตัวบทอย่างเด่นชัดออกมา เช่นบอกว่าเป็นตัวบทชนิดใด เช่น ร้อยแก้ว ร้อยกรอง หรือบทละคร

3. หน้าที่ในการเตะตาผู้อ่าน (phatische Funktion)

หมายถึง หน้าที่เชิญชวนผู้อ่าน โดยข้อมูลที่เสนอในชื่อเรื่องอาจจะไม่ใช่ข้อมูลเดียวกับในตัวบทก็ได้ ซึ่งเมื่อใดก็ตามที่ผู้รับสารรับรู้ว่ามีชื่อเรื่องนั้น ๆ อยู่ก็แสดงว่าชื่อเรื่องได้ทำหน้าที่นี้แล้ว โดยชื่อเรื่องที่ทำหน้าที่เตะตาผู้อ่านได้ดี มักจะเป็นชื่อเรื่องที่ง่าย มีการจัดรูปลักษณะของชื่อเรื่องเป็นไปตามขนบของวัฒนธรรมปลายทางและมีความยาวปกติ

4. หน้าที่บรรยายความ (Darstellungsfunktion)

หมายถึง หน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวบท ซึ่งแบ่งเป็นหน้าที่ย่อยได้ดังนี้คือ

1. การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของตัวบท ชื่อเรื่องที่ทำหน้าที่นี้จะมีเนื้อความที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การสื่อสารของตัวบท หรือปัจจัยด้านสถานการณ์ไม่ว่าจะกล่าวโดยตรงหรือโดยอ้อมก็ตาม ชื่อเรื่องที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของตัวบทจะเป็นตัวกำหนดความคาดหวังของผู้อ่านที่จะมีต่อตัวบท และจะมีผลต่อการเข้าใจตัวบทด้วย
2. การให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเรื่อง เป็นหน้าที่บอกหัวข้อ หรือเนื้อหาของเรื่อง
3. การให้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบของตัวบท เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะทางภาษาของตัวเรื่อง เช่นลักษณะเฉพาะของโครงเรื่อง ลักษณะเฉพาะในด้านโครงสร้างภาษาและศัพท์ หรือ ลักษณะเฉพาะด้านวัจนลีลาของตัวเรื่อง

5. หน้าที่ในการแสดงท่าที (Ausdrucksfunktion)

หมายถึง ท่าทีของผู้ตั้งชื่อเรื่องซึ่งอาจเป็นผู้แต่งหรือผู้รวบรวมตัวบทก็ได้ โดยการแสดงท่าทีของผู้ตั้งชื่อเรื่องแบ่งเป็นสามลักษณะคือ

1. การแสดงท่าทีต่อสถานการณ์ของตัวบท โดยผู้ตั้งชื่อเรื่องอาจแสดงท่าทีที่มีต่อสถานการณ์ในตัวบทโดยการวิจารณ์ปัจจัยด้านสถานการณ์ในชื่อเรื่อง รวมทั้งอาจเป็นการวิจารณ์ผู้ผลิตสารหรือผู้อ่าน
2. การแสดงท่าทีต่อตัวเรื่อง หน้าที่นี้พบในชื่อเรื่องทุกภาษาที่นอร์คสำรวจ และไม่ใช้ลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมใดหรือภาษาใดภาษาหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ความถี่และการกระจายที่ปรากฏในชื่อเรื่องนั้นอาจเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละวัฒนธรรม
3. การแสดงท่าทีต่อตัวบทและต่อผลที่เกิดขึ้น หมายถึง ท่าทีที่มีต่อรูปแบบ เนื้อหา หรือผลที่เกิดขึ้น อาจแสดงโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในทางบวกหรือทางลบก็ได้

6. หน้าที่ในการเรียกร้อยจูงใจ (Appellfunktion)

เป็นหน้าที่ซึ่งสานต่อการติดต่อกับผู้รับสารที่หน้าที่ในการเตะต่าผู้อ่านได้ปูทางไว้แล้ว โดยให้ผู้รับสารรับรู้ว่ามีตัวบทอยู่ หน้าที่ในการเรียกร้อยจูงใจต้องทำหน้าที่ต่อคือ ทำให้ผู้รับสารหรือผู้อ่านเกิดความสนใจอยากอ่านตัวบทนั้น ไม่เฉพาะแต่เพียงรับรู้ว่ามีตัวบทนั้นมีอยู่ โดยนอร์คเห็นว่า ชื่อเรื่องจะไม่เรียกร้อยโดยตรงจากผู้อ่าน แต่จะสร้างแรงจูงใจทางอ้อมโดยอาศัยหน้าที่บรรยายความและแสดงท่าที

2.3.2 ทบทวนแนวทางการแปลชื่อเรื่องของนอร์คที่จะนำมาใช้ในงานวิจัยนี้

กล่าวโดยสรุป นอร์ค ได้แบ่งหน้าที่ต่าง ๆ ของชื่อเรื่องออกอย่างชัดเจน ทั้งยังบอกว่าหน้าที่ใดที่ชื่อเรื่องทุกเรื่องจำเป็นต้องมี หน้าที่ใดไม่จำเป็นต้องมีในทุกชื่อเรื่อง การวิเคราะห์หน้าที่ของชื่อเรื่องจะทำให้ผู้แปลมีหลักในการแปลชื่อเรื่อง โดยผู้แปลอาจตัดสินใจคงหน้าที่เดิมไว้ หรือจะเปลี่ยนหน้าที่ของชื่อเรื่องไปเมื่อแปลชื่อเรื่องต้นฉบับ โดยพิจารณาจากบริบทต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรม สำหรับการวิจัยแนวทางการแปลชื่อเรื่องอาชญากรรมนิยายของนิตยสารรหัสคดีนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า อาจนำแนวทางการแปลชื่อเรื่องของนอร์ค มาปรับใช้ร่วมกับทฤษฎีสโคปอส กล่าวคือผู้วิจัยจะต้องพิจารณาและวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการแปล เพื่อจะได้วิเคราะห์รูปแบบการแปลได้อย่างถูกต้อง

2.4 แนวทางการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมของ คลิฟฟอร์ด อี. แลนเดอร์ส (Clifford E. Landers)

2.4.1 สรุปสาระสำคัญ⁷

คลิฟฟอร์ด อี. แลนเดอร์สเขียนบทความชื่อ *The All-Important Title* ในหนังสือ *Literary Translation: A Practical Guide* ซึ่งให้หลักการและแนวทางการแปลชื่อเรื่องที่ผู้วิจัยเห็นว่าน่าสนใจ และมีประโยชน์กับการวิจัยนี้ ซึ่งหลักการและแนวทางการแปลชื่อเรื่องของแลนเดอร์สมีดังต่อไปนี้

แลนเดอร์สเห็นว่าชื่อเรื่องเป็นสิ่งที่ดึงดูดผู้อ่านให้สนใจ และมีผลต่อยอดขายของหนังสือ โดยเฉพาะหนังสือประเภทวรรณกรรม เพราะชื่อเรื่องเป็นองค์ประกอบแรกของหนังสือที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่าน ชื่อเรื่องที่ดีและน่าสนใจจะทำให้ผู้อ่านสนใจอยากอ่านเนื้อหาต่อไป และในทางกลับกันชื่อเรื่องที่ไม่ดีหรือไม่น่าสนใจก็จะทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและความรู้สึกที่ไม่ดีต่อหนังสือเล่มนั้น ดังนั้นการแปลชื่อนั้นเป็นสิ่งที่ผู้แปลต้องให้ความสำคัญมาก โดยแลนเดอร์สเห็นว่าผู้แปลควรแปลชื่อเรื่องเป็นครั้งสุดท้ายในกระบวนการแปล เพราะในการแปลชื่อเรื่องนั้นผู้แปลจะต้องเข้าใจประเด็น และความหมายทั้งหมดของตัวบทอย่างถ่องแท้ก่อน ผู้แปลจึงจะลงมือแปลได้

แลนเดอร์ส อ้างถึงการจัดประเภทชื่อเรื่องแปลของ ไมเคิล สก็อต คอยล์ ว่าชื่อเรื่องแปลนั้นแบ่งได้เป็นสามแบบคือ

1. แปลตรงตามตัวอักษร (literal) – ชื่อเรื่องที่แปลโดยใช้วิธีการนี้มักจะเป็นชื่อเรื่องที่ตั้งตามชื่อตัวละคร เช่น *Madame Bovary* หรือ ชื่อเรื่องที่ใช้คำหรือวลีภาษาต่างประเทศเป็นชื่อเรื่อง เช่น *Così fan tutte* ซึ่งเป็นการแปลโดยการถอดเสียงออกมา (transliteration)
2. แปลใกล้เคียงตัวอักษร (near literal) – เช่นการแปลชื่อเรื่อง *Las buenas conciencias* ของ Carlos Fuentes ซึ่งเป็นรูปพหูพจน์ เป็น *The Good Conscience* ซึ่งเป็นรูปเอกพจน์
3. ดัดแปลงหรือตั้งชื่อเรื่องใหม่ (adaptive or allusive) – เช่นการแปลชื่อเรื่อง *Primera memoria* ของ Maria Matute ซึ่งแปลตรงตัวได้ว่า *First Memory* เป็น *School of the Sun* ในฉบับที่ตีพิมพ์ในสหรัฐอเมริกา และ *Awakening* ในฉบับที่ตีพิมพ์ในประเทศไทย

---

⁷ เรียบเรียงจาก Clifford, E. Landers, "The All-Important Title," in *Literary Translation: A Practical Guide* (London: the Cromwell Press Ltd., 2001), pp. 140-150.

ส่วนเลนเดอร์เองนั้นเห็นว่าผู้แปลมีทางเลือกสามแนวทางในการแปลชื่อเรื่องคือ คงชื่อเรื่องเดิมไว้ (retain) ดัดแปลงจากชื่อเรื่องเดิม (modify) หรือ ตั้งชื่อใหม่โดยไม่คำนึงถึงชื่อเรื่องเดิม (discard) โดยตัวเองสนับสนุนแนวทางที่ว่าผู้แปลควรแปลชื่อเรื่องโดยยึดตามคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิม จะแปลโดยดัดแปลงหรือเปลี่ยนชื่อเรื่องก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น เช่นเมื่อมีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ภาษาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือ ภูมิศาสตร์ ระหว่างผู้อ่านในภาษาต้นทางกับภาษาปลายทาง โดยการดัดแปลงหรือเปลี่ยนชื่อเรื่องดังกล่าวนี้เป็นไปเพื่อช่วยให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางสามารถเข้าถึงตัวงานได้ง่ายขึ้น กล่าวคือไม่ให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึก“เป็นอื่น” (otherness) กับงานเขียนนั้น และสำหรับชื่อเรื่องที่มีลักษณะคลุมเครือเป็นปริศนา (enigmatic) ผู้แปลควรแปลชื่อเรื่องแบบตรงตามชื่อเรื่องเดิม หากตัวบทนั้นสามารถให้คำอธิบายได้ นอกจากนั้นเลนเดอร์ส ยังเห็นว่าชื่อเรื่องควรจะแสดงเนื้อหา และสะท้อน ประเด็นสำคัญ หรือ แนวความคิดหลักของงานเขียนนั้นเนื่องจากผู้อ่านโดยทั่วไปมักจะคาดหวังและเข้าใจว่าชื่อเรื่องจะแสดงแก่นเรื่องของงานเขียนนั้น ๆ

ในส่วนของการเปลี่ยนแปลงชื่อเรื่องนั้น เลนเดอร์สแบ่งการเปลี่ยนแปลง หรือตั้งชื่อเรื่องใหม่ ออกเป็น 4 ประเภทคือ

1. ทางเลือก (optional) – เป็นการเปลี่ยนแปลง หรือตั้งชื่อเรื่องใหม่ ในกรณีที่ผู้แปลชื่อเรื่อง ต้องการให้ชื่อเรื่อง“ขาย” มากขึ้น หรือต้องการให้เข้าถึงกลุ่มผู้อ่านได้มากขึ้น
2. ตามอำเภอใจ (capricious) – เป็นการเปลี่ยนแปลง หรือตั้งชื่อเรื่องใหม่ตามอำเภอใจของผู้แปลชื่อเรื่อง โดยไม่มีเหตุผลที่เหมาะสม เช่นอาจทำไปเพื่อแสดงความคิดสร้างสรรค์ของผู้ตั้งชื่อเรื่อง
3. หายนะ (disastrous) – เป็นการเปลี่ยนแปลงหรือตั้งชื่อเรื่องใหม่ ในกรณีที่หากแปลตามชื่อเรื่องเดิมแล้วทำให้เกิดความสับสน หรือไม่น่าสนใจ เช่น หากแปลชื่อเรื่อง Grande Arte ของ Rubem Fonseca ตรงตามชื่อต้นฉบับ ว่า High Art ก็อาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าหนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือเกี่ยวกับศิลปะ ทั้ง ๆ ที่มันเป็นนวนิยาย
4. จำเป็น (obligatory) – เป็นการเปลี่ยนแปลงหรือตั้งชื่อเรื่องใหม่ ในกรณีที่ชื่อเรื่องเดิมไม่สื่อความหมายกับผู้อ่านในภาษาปลายทาง อันเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านภาษา สังคม หรือวัฒนธรรมของตัวบทต้นทาง กับบทแปล เช่น ชื่อเรื่องที่ตั้งตามชื่อสถานที่ หรือชื่อบทกวีที่ไม่เป็นที่รู้จักในภาษาปลายทาง

2.4.2 ทบทวนแนวทางการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมของ คลิฟฟอร์ด อี. แลนเดอร์สที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยเห็นว่าแนวทางการแปลชื่อเรื่องของแลนเดอร์สนั้นได้ให้มุมมองที่น่าสนใจแก่ผู้วิจัยว่า บางครั้งในการแปลชื่อเรื่องแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมนั้น อาจไม่ได้เป็นเพราะผู้แปลทำไปอย่างลวก ๆ แต่เป็นเพราะได้มีการตัดสินใจอย่างรอบคอบแล้วว่าสมควรแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมเอาไว้ นอกจากนี้แลนเดอร์ส ยังชี้ให้เห็นว่า“ความเข้าใจ” ของผู้รับสารในภาษาปลายทางเป็นสิ่งที่ผู้แปลจะต้องให้ความสำคัญ กล่าวคือผู้แปลจะต้องระวังไม่ให้ความแตกต่างทางด้านภาษาหรือวัฒนธรรมระหว่างผู้รับสารในภาษาต้นทางกับภาษาปลายทางเป็นอุปสรรคในการ“เข้าถึง” ชื่อเรื่องนั้น ๆ ของผู้อ่าน ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านไม่สนใจแม้แต่จะหยิบหนังสือขึ้นมาพลิกดูด้วยซ้ำ ยิ่งไปกว่านั้นคำแนะนำเกี่ยวกับการแปลชื่อเรื่องที่มีลักษณะคลุมเครือเป็นปริศนา (enigmatic) ที่แลนเดอร์สแนะนำให้แปลชื่อเรื่องแบบตรงคำ สามารถนำมาใช้กับการวิจัยครั้งนี้ได้โดยตรง เนื่องจากผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่าการแปลชื่อเรื่องต้นอาชญนิยายของนิคยสารรหัสคดีนั้นใช้การแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิม แนวคิดของแลนเดอร์สจึงใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์สมมติฐานของการวิจัย ตลอดจนรูปแบบและแนวทางการแปลของนิคยสารรหัสคดีได้เป็นอย่างดี

กล่าวโดยสรุปผู้วิจัยพบว่า ทฤษฎีสโคปอส ทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมาย แนวทางการแปลชื่อเรื่องของนอร์ด และ แนวทางการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมของแลนเดอร์ส ล้วนแล้วแต่มีประโยชน์ต่อการวิจัยแนวทางการแปลชื่อเรื่องต้นอาชญนิยายของนิคยสารรหัสคดีเป็นอย่างดี โดยทฤษฎีและแนวคิดดังกล่าวช่วยให้ผู้แปลมีแนวคิดในการวิเคราะห์การแปลชื่อเรื่องได้อย่างเป็นระบบ

ทฤษฎีสโคปอสนั้นเน้นให้ผู้แปลแปลโดยยึด“หน้าที่”ของงานแปลเป็นสำคัญ ซึ่งหน้าที่ของตัวบทต้นฉบับและบทแปลอาจไม่เหมือนกันก็ได้ ทฤษฎีนี้ถือว่างานแปลจะสมบูรณ์เมื่อมันสามารถบรรลุหน้าที่ของงานแปลได้ ข้อคิดที่ผู้วิจัยได้จากทฤษฎีนี้คือ ในการวิเคราะห์รูปแบบการแปลนั้น ผู้วิจัยจะต้องดูจุดประสงค์และหน้าที่ของบทแปล ตลอดจนวิเคราะห์กลุ่มผู้อ่านเป้าหมายเพื่อตัดสินใจเลือกรูปแบบการแปลได้อย่างเหมาะสม

ทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมายของฌ็อง เดอลิตเน้นว่าการแปลคือการถ่ายทอด“ความหมาย”จากตัวบทต้นฉบับภาษาหนึ่งเป็นบทแปลในอีกภาษาหนึ่ง โดยความหมายที่ถ่ายทอดนั้น

ไม่ใช่ความหมายในระดับภาษาแต่เป็นความหมายในระดับวาทกรรม ข้อคิดที่ผู้วิจัยได้จากทฤษฎีนี้คือ ในการแปลชื่อเรื่องและตัวบทนั้น ผู้แปลจะต้องทำความเข้าใจด้วยท ตลอดจนบริบทภายในและ ภายนอกตัวบทอย่างถ่องแท้ จึงจะสามารถถ่ายทอดความหมายในระดับวาทกรรมของชื่อเรื่องและตัวบท ไปได้

การวิจัยการแปลชื่อเรื่องของนอร์ค นั้นเป็นการเสนอแนวทางการวิเคราะห์การแปลชื่อเรื่อง อย่างเป็นระบบ โดยให้ผู้แปลเลือกรูปแบบการแปลชื่อเรื่อง โดยพิจารณาจากหน้าที่ในการสื่อสารของ ชื่อเรื่องแปล

แนวทางการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมของแลนเดอร์ส เป็นแนวคิดที่ได้มาจาก ประสบการณ์จริงของนักแปล โดยผู้แปลควรแปลชื่อเรื่องตามความหมายของชื่อเรื่องเดิม เว้นแต่กรณีที่มี ความเป็นจริง ๆ ผู้แปลอาจแปลชื่อเรื่องโดยไม่คำนึงถึงความหมายของชื่อเรื่องเดิม เช่นการแปลตาม ชื่อเรื่องเดิม ทำให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางไม่สามารถเข้าถึงตัวบทได้

ถึงแม้ว่าแต่ละทฤษฎีและแนวคิดจะมี“จุดเน้น” ที่แตกต่างกัน แต่ทุกทฤษฎีนั้นแล้วแต่ให้ ความสำคัญกับ“วัฒนธรรม” และ “ความเข้าใจ” ของผู้รับสารในภาษาปลายทาง โดยชื่อเรื่องแปลนั้น จะต้อง“สื่อ”ความหมายในวัฒนธรรมปลายทางได้ ชื่อเรื่องที่ไม่สื่อความหมายในวัฒนธรรมปลายทาง นั้นจะทำให้ผู้อ่านไม่สนใจหนังสือเล่มนั้น และส่งผลต่อยอดขายหนังสือในที่สุด นอกจากนั้นการศึกษา ทฤษฎีสโคปอส ร่วมกับทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมายจะทำให้กรอบในการวิเคราะห์ และศึกษาครอบคลุมทั้งมุมมองของผู้แปลและผู้อ่าน เพราะทฤษฎีสโคปอสนั้นเป็นทฤษฎีที่เน้นให้ผู้ แปลให้ความสำคัญกับความเข้าใจของผู้อ่านในภาษาปลายทาง ในขณะที่ทฤษฎีการแปลแบบตีความ และยึดความหมายนั้นเน้นให้ผู้แปลทำความเข้าใจด้วยทบทันฉบับอย่างละเอียด

ดังนั้นเมื่อทฤษฎีการแปล และแนวคิดในการแปลชื่อเรื่องของผู้วิจัยทบทวนไว้ในบทนี้ ส่วนให้ แนวทางและข้อคิดในการแปลชื่อเรื่องอันมีประโยชน์ การได้ศึกษา และใช้ทฤษฎีและแนวคิดดังกล่าว ในการวิจัยครั้งนี้ก็จะช่วยให้ผู้แปลสามารถวิเคราะห์รูปแบบและแนวทางการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญ นิยายของนิตยสารรหัสคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

แนวทางการเปลือชื่อเรื่องของนิยายสารคดี

เนื้อหาในบทนี้แบ่งออกเป็นสามส่วนคือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชญาวิทยา ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนิยายสารคดี และ แนวทางการเปลือชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิยายสารคดี โดยเนื้อหาสองส่วนแรกจะให้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนิยายสารคดี และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชญาวิทยา ซึ่งเป็นองค์ประกอบภายนอกตัวบทที่จะช่วยในการวิเคราะห์รูปแบบและแนวทางการเปลือชื่อเรื่องได้ เพราะผู้วิจัยเห็นด้วยกับทฤษฎีสโคปอส และทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมายที่ให้ผู้แปลนั้นไม่เพียงแต่พิจารณาองค์ประกอบภายในตัวบท แต่ยังต้องพิจารณาองค์ประกอบภายนอกตัวบทอีกด้วย ส่วนเนื้อหาส่วนสุดท้ายเป็นเนื้อหาที่ผู้วิจัยรวบรวมและวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์คุณเรื่องเดช จันทศิริ บรรณาธิการนิยายสารคดี ซึ่งการสัมภาษณ์ดังกล่าว ประกอบกับการศึกษาทฤษฎีการแปลและแนวคิดในการเปลือชื่อเรื่องในบทที่สอง จะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์รูปแบบและแนวทางการเปลือชื่อเรื่องสั้นของนิยายสารคดีได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อมูลส่วนใหญ่ในบทนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาจากบทบรรณาธิการของนิยายสารคดี และจากการสัมภาษณ์คุณเรื่องเดช ซึ่งเมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเหล่านี้ผู้วิจัยพบว่าคุณเรื่องเดช เป็นบรรณาธิการที่ทำนิยายสารคดีด้วยความรักในอาชญาวิทยา ด้วยความตั้งใจอยากให้อ่านในประเทศไทยได้รู้จักกับอาชญาวิทยาที่มีคุณภาพและหลากหลาย คุณเรื่องเดชเป็นผู้ที่มีจุดยืนเป็นของตัวเอง ไม่หันเหไปตามกระแสความนิยม ดังนั้นวิธีการทำงานบรรณาธิการนิยายสารคดี และวิธีการเปลือชื่อเรื่องของคุณเรื่องเดช จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการศึกษา

3.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชญาวิทยา

มีข้อถกเถียงเกี่ยวกับการบัญญัติศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อใช้เรียก “อาชญาวิทยา” โดยบางกลุ่มเห็นสมควรให้ใช้ศัพท์บัญญัติว่า *Crime Fiction* ในขณะที่บางกลุ่มก็เห็นว่า *Mystery Fiction* เป็นศัพท์บัญญัติที่เหมาะสมกว่า ผู้วิจัยจึงกำหนดให้เนื้อหาในส่วนนี้รวบรวมข้ออภิปรายถกเถียงเกี่ยวกับการบัญญัติศัพท์ดังกล่าว เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปว่าศัพท์บัญญัติและนิยามที่เหมาะสมของ “อาชญาวิทยา” ตลอดจนอธิบายถึงประวัติความเป็นมาของอาชญาวิทยาอีกด้วย

3.1.1 นิยามของอาชญนิยาย

จากที่กล่าวข้างต้นเนื้อหาในส่วนนี้จะอภิปรายถึงนิยามของ *Crime Fiction* และ *Mystery Fiction* จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปว่าคำใดเป็นศัพท์บัญญัติภาษาอังกฤษที่เหมาะสมของ “อาชญนิยาย”

รอส เมอร์ฟิน (Ross Murfin) และสุปรียา เอ็ม. ไร (Supryia M. Ray) อธิบายนิยามของ *Mystery Fiction* ไว้ใน *The Bedford Glossary of Critical and Literary Terms* ว่า “เรื่องเล่าที่มีโครงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่น่าสงสัยหรือน่าสะพรึงกลัวที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกงุนงงสนเท่ห์ ตระหนกหรือหวาดกลัว” โดยได้อธิบายเพิ่มเติมว่าคำว่า *mystery* ในที่นี้หมายถึงปัญหาหรือปริศนาที่ต้องการคำอธิบายและคำตอบ ทั้งสองได้ระบุว่าขอบเขต *Mystery Fiction* นั้นครอบคลุมถึงเรื่องเล่าหลากหลายประเภทที่เกี่ยวพันกับปริศนา ปัญหา และความลับ

ซี ฮิวจ์ ฮอลแมน (C. Hugh Holman) และ วิลเลียม ฮาร์มอน (William Harmon) สนับสนุนความครอบคลุม/ความกว้างของขอบเขตของ *Mystery Fiction* ไว้ในหนังสือ *A Handbook to Literature* ว่าเป็น “คำที่ใช้เพื่อเรียกเรื่องเล่าที่มีความลึกลับ หรือ ความกลัวเป็นองค์ประกอบสำคัญ”

...*Mystery Story (or Novel): A term used to designate a work in which mystery of terror plays a controlling part*²....

จะเห็นได้ว่านิยามของ *Mystery Fiction* ในหนังสือทั้งสองเล่มนั้นมีขอบเขตที่กว้างขวาง กล่าวคือครอบคลุมเรื่องเล่าหลากหลายประเภท กล่าวคือหากเป็นเรื่องเล่าที่มีปริศนาหรือความกลัวเป็นศูนย์กลาง หรือเป็นแกนหลักของเรื่องก็สามารถจัดเป็น *Mystery Fiction* ได้ทั้งสิ้น

อย่างไรก็ตามก็มีนักวิชาการอีกกลุ่มหนึ่งที่ใช้ *Crime Fiction* เรียกแทน อาชญนิยาย เช่น เจ. เอ. คัดดอน (J. A. Cuddon) ให้คำนิยาม *Crime Fiction* ไว้ใน *The Penguin Dictionary of Literary Terms and Literary Theory* ว่า “เป็นเรื่องเล่าที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการก่อคดีอาชญากรรม การสืบสวนหาผู้กระทำผิดและเหตุจูงใจในการก่อคดี และสุดท้ายคือการตัดสินลงโทษผู้กระทำผิดนั้น”³

ส่วน www.wikipedia.org นั้นให้คำนิยาม *Crime Fiction* คล้ายกับ เจ.เอ. คัดดอน ว่าเป็นบันเทิงคดีที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม อาชญากร การสืบหาผู้กระทำผิด และแรงจูงใจในการก่ออาชญากรรม⁴

¹ Ross Murfin and Supryia M. Ray, *The Bedford Glossary of Critical and Literary Terms* (Boston: St.Martin's, 2003), p. 278.

² William Harmon and C. Hugh Holman, *A Handbook to Literature* (New Jersey: Prentice Hall, 1999), p. 305.

³ John Anthony Cuddon, *The Penguin Dictionary of Literary Terms and Literary Theory* (London: Penguin, 1999), p. 192.

⁴ “Crime Fiction,” [http://en.wikipedia.org/wiki/Crime_fiction], 3 July 2006.

สำหรับผู้วิจัยนั้นเห็นว่า Crime Fiction เป็นศัพท์บัญญัติภาษาอังกฤษที่เหมาะสมที่จะใช้แทนอาชญาวิทยามากกว่า Mystery Fiction เนื่องจากผู้วิจัยเห็นด้วยกับ สตีเฟน ไนต์ (Stephen Knight) ที่อธิบายถึงปัญหาในการเลือกใช้คำศัพท์เพื่อเรียกแทนวรรณกรรมในตระกูลอาชญาวิทยาทั้งหมด โดย ไนต์เห็นว่าในอาชญาวิทยาอาจจะไม่มีนักสืบ (detective) หรือในบางครั้งอาจจะไม่มีปริศนา (mystery) แต่อย่างไรก็ตามก็จะต้องมี**อาชญากรรม** (Crime) อยู่ในนั้นเสมอ Crime Fiction จึงเป็นคำที่กว้างขวาง และเหมาะสม

...One of the major issues facing the author of an account of crime fiction is which terms to use to describe, and so sort, its varying forms. Some people use the term 'detective fiction' for the whole genre, others call it 'mystery fiction'. But as a reader soon discovers, there are plenty of novels (including some by Christie) without a detective and nearly as many without even a mystery (like most of Patricia Highsmith's work). There is, though, always a crime (or very occasionally just the appearance of one) and that is why I have used the generally descriptive term 'crime fiction' for the whole genre....⁵

ความเห็นนี้ของไนท์ ได้รับการสนับสนุนจาก และ จอห์น แซ็กก์ (John Scaggs) ซึ่งเรียกวรรณกรรมตระกูลอาชญาวิทยาว่า Crime Fiction เนื่องจากอาชญากรรมจะเป็นศูนย์กลางของเรื่องเล่าประเภทนี้เสมอ

...In fact it is the centrality of crime to a genre that otherwise, in its sheer diversity, defies any simple classification that has led me to adopt the term 'Crime Fiction' for this genre...⁶

นอกจากนั้นเขายังบอกอีกว่าด้วยเหตุผลดังกล่าวการศึกษาเกี่ยวกับอาชญาวิทยาสั้นใหญ่ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมาจึงใช้ Crime Fiction แทนอาชญาวิทยา⁷

และแม้แต่ คริสโตเฟอร์ บู้คเกอร์ (Christopher Booker) เองที่เรียกอาชญาวิทยาว่า Mystery Story ก็ยอมรับว่า อาชญาวิทยานั้นต้องเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง

---

⁵ Stephen Knight, *Crime Fiction 1800-200: Detection, Death Diversity* (:Hampshire : Palgrave Macmillan, c2004), p. xii.

⁶ John Scaggs, *Crime Fiction*, (London: Routledge, 2005), p. 1.

⁷ Ibid.

...It is significant that most Mystery stories are concerned with discovering who has been responsible for committing some terrible crime. A great deal of story telling is concerned in one way or another with the committing of crimes...⁸

จากความเห็นของนักวิชาการที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า “อาชญากรรม” (crime) นั้นเป็นศูนย์กลางหรือเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องเล่าประเภทนี้เสมอ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า Crime Fiction เป็นศัพท์บัญญัติภาษาอังกฤษที่เหมาะสมของคำว่า “อาชญนิยาย”

สำหรับนิยามของอาชญนิยาย ที่สุพรรณิ วราทร ใหไว้ใน *ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทย ตั้งแต่สมัยเริ่มแรกจนถึงพ.ศ.2475* ว่า อาชญนิยาย คือนวนิยายที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับการสืบสวนคดีต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยความลึกลับ การเผชิญอันตราย และการต่อสู้⁹ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า “คดีต่าง ๆ” นั้นคืออาชญากรรม (Crime) นั่นเอง

น่าเสียดายที่ราชบัณฑิตยสถานไม่ได้ให้ศัพท์บัญญัติของ Crime Fiction ไว้โดยใน *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน* นั้นให้แต่เพียงศัพท์บัญญัติและนิยามของ Detective Story ซึ่งเป็นเรื่องเล่าประเภทหนึ่งของ Crime Fiction เท่านั้น ว่า “เรื่องนักสืบ” ซึ่งมีความหมายว่า “นวนิยายหรือเรื่องสั้นประเภทลึกลับ โดยมากเกี่ยวกับการฆาตกรรมซึ่งคลี่คลายด้วยฝีมือของนักสืบ องค์ประกอบพื้นฐานของเรื่องนักสืบได้แก่อาชญากรรมที่ยังไม่คลี่คลาย ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ที่มักไม่ให้ความร่วมมือหรือไม่ฉลาด นักสืบซึ่งมักเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมแปลก ๆ ผู้ช่วยนักสืบซึ่งจะช่วยสืบสวนข้อสงสัยและเงื่อนงำบางประการที่ชวนติดตาม ผู้ต้องสงสัยซึ่งเหตุการณ์มัดตัวว่าเป็นผู้กระทำผิด และการแก้ปมปัญหาที่น่าตื่นเต้นและไม่มีใครคาดคิด ซึ่งนักสืบจะเป็นผู้เปิดเผยวิธีที่เขาค้นพบผู้กระทำผิด เรื่องนักสืบที่ดีต้องเป็นเรื่องที่สามารถคลี่คลายปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล¹⁰”

ถึงแม้ว่าราชบัณฑิตยสถานจะไม่ได้ให้ศัพท์บัญญัติของ Crime Fiction แต่ผู้วิจัยเห็นว่านิยามของ “เรื่องนักสืบ” ก็เป็นการช่วยยืนยันว่าอาชญากรรมนั้นเป็นองค์ประกอบหลักที่จะต้องมิในเรื่องนักสืบในเรื่องเล่าตระกูลนี้เสมอ

⁸ Christopher Booker, *The Seven Basic Plots: Why We Tell Stories*, (London: Continuum, 2005), 512

⁹ สุพรรณิ วราทร, *ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทย ตั้งแต่สมัยเริ่มแรกจนถึง พ.ศ. 2475* (กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2519), หน้า 16.

¹⁰ ราชบัณฑิตยสถาน, *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน* (กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2545), หน้า 129.

กล่าวโดยสรุป อาชญนิยาย (Crime Fiction) คือนวนิยายหรือเรื่องสั้นที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ อาชญากรรม ทั้งการก่อคดีอาชญากรรม การสืบสวนหาผู้กระทำผิด อาชญากร แรงจูงใจในการก่อคดี และการตัดสินลงโทษผู้กระทำผิด ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง

3.1.2 พัฒนาการของอาชญนิยาย

คนส่วนใหญ่มักจะเข้าใจว่าต้นกำเนิดของอาชญนิยายนั้นมาจากเรื่องสั้นเรื่อง “ฆาตกรรมที่ถนน มอร์ก” (The Murder in the Rue Morgue) ซึ่งเอ็ดการ์ อัลลัน โป (Edgar Allan Poe) เขียนขึ้นในปี ค.ศ. 1841 แต่ที่จริงแล้วอาชญนิยายนั้นถือกำเนิดมาก่อนหน้านั้น โดยโดโรธี แอล เซเยอร์ (Dorothy L. Sayer) ให้ความเห็นว่าจุดกำเนิดของอาชญนิยายมีมาตั้งแต่สมัยโบราณจากวรรณกรรมประเภทมุขปาฐะ (oral literature) เช่นนิทานพื้นเมืองที่อ้างอิงความเชื่อเกี่ยวกับภูติผีปิศาจ และความพยายามของมนุษย์ที่จะพิสูจน์สิ่งที่เหนือธรรมชาติเหล่านั้น ในสมัยนั้นรูปแบบของเรื่องเล่าที่มีศูนย์กลางอยู่ที่สิ่งลึกลับเหนือธรรมชาติมีความชัดเจนมากกว่ารูปแบบของเรื่องเล่าที่มีการสืบสวนค้นหาความจริง เพราะรูปแบบวิธีการสืบสวนค้นหาความจริงในวรรณกรรมมุขปาฐะนั้นจะปรากฏเป็นช่วง ๆ แต่ไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน และมักจะปรากฏแทรกอยู่ในวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น ในนิทานอีสป เรื่อง “สุนัขจิ้งจอกกับราชสีห์” ในขณะที่ราชสีห์พยายามหลอกล่อให้สุนัขจิ้งจอกเข้าไปในถ้ำเพื่อจะจับกินเป็นอาหาร สุนัขจิ้งจอกได้สังเกตเห็นรอยเท้าของสัตว์หลายชนิดเดินเข้าไปในถ้ำ แต่ไม่มีรอยเท้าที่แสดงให้เห็นว่าสัตว์เหล่านั้นได้เดินกลับออกมา สุนัขจิ้งจอกจึงคาดเดาได้ว่าสัตว์เหล่านั้นกลายเป็นอาหารของราชสีห์ไปแล้ว ทำให้สุนัขจิ้งจอกไม่หลงกลราชสีห์

เทพนิยายกริมมส์ (Grimms' Fairy Tales) เรื่องหนึ่ง แสดงให้เห็นวิธีการพิสูจน์ความจริงเมื่อหญิงสาว 12 คนได้ปลอมตัวเป็นผู้ชายและถูกกำหนดให้เดินไปบนพื้นที่ซึ่งมีเมล็ดถั่วโปรยหว่านอยู่ทั่ว โดยผู้ทดสอบคาดว่าหญิงสาวเหล่านั้นจะแสดงท่าทางการเดินแบบกระชองกระแย้งแบบผู้หญิงแต่หญิงสาวเหล่านั้นรู้ล่วงหน้าว่าพวกตนกำลังถูกทดสอบจึงก้าวเดินไปอย่างมั่นคง

นอกจากนี้ในนิทานพื้นบ้านของอินเดียเรื่องหนึ่ง ใช้อุบายในลักษณะที่คล้ายกันนี้เพื่อพิสูจน์หาความจริง เมื่อชายผู้หนึ่งปลอมตัวเป็นหญิง และถูกทดสอบโดยเจ้าหญิงผู้ชาญฉลาดโดยวิธีการโยนผลมะนาวไปให้ผู้หญิงแต่ละคน ในขณะที่หญิงสาวทั้งหมดแสดงอาการอย่างเดียวกันคือ แยกเข้าออกและใช้กระโปรงรับผลมะนาวนั้น แต่ชายที่ปลอมตัวมากลับใช้หัวเข่าหนีบผลมะนาวนั้นตามสัญชาตญาณของชาย จึงทำให้เจ้าหญิงพิสูจน์ได้ว่าหญิงผู้นี้คือผู้ชายที่ปลอมตัวมา

วิธีพิสูจน์ความจริงอีกอย่างหนึ่งปรากฏอยู่ในวรรณกรรมตะวันตกเรื่อง Tristan and Iseult เมื่อทริสตอง (Tristan) ปลอมตัวเข้ามาอยู่กับไอเซอท์ (Iseult) พระราชาจึงต้องการพิสูจน์ความจริงโดยการให้ทหารนำผงแบ่งไปโรยไว้ที่ระหว่างเตียงของทริสตองและไอเซอท์ เพื่อที่จะได้เห็นรอยเท้าของทริสตอง หากเดินไปที่เตียงของไอเซอท์ในเวลากลางคืน แต่ทริสตองได้หาวิธีการเอาชนะอุปสรรคนี้โดยการกระโดดข้ามไปยังเตียงของไอเซอท์ วิธีการสืบสวนเหล่านี้จะปรากฏแทรกอยู่ในวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ เรื่อยมาจนปรากฏรูปแบบที่ชัดเจนในต้นศตวรรษที่ 19¹¹

ส่วนคริสโตเฟอร์ บู้เกอร์ให้ความเห็นว่าจุดเริ่มต้นของอาชญาวิทยาอาจย้อนไปได้ถึงยุคหนึ่งถึงสองร้อยปีก่อนคริสตกาล โดยพบเรื่องเล่าที่มีศูนย์กลางอยู่ที่การสืบหาว่าใครเป็นผู้ก่ออาชญากรรมนั้นอยู่ในอภิปรัชญา (Apocrypha) เรื่อง *The History of Susanna* และเรื่อง *Bel and the Dragon*¹² อภิปรัชญาคือหนังสือที่เขียนขึ้นระหว่าง 200 ปีก่อนคริสตกาลเรื่อยมา จนถึงพระศาสนจักรในยุคเริ่มแรก มีทั้งที่ถือกำเนิดมาจากชาวยิวล้วน ๆ หรือถูกผสมโดยเริ่มจากชาวยิวแล้วจบลงโดยคริสตชน หรือที่เป็นของคริสตชนล้วน ๆ ก็มี โดยหนังสือเหล่านี้เขียนขึ้นโดยมีเจตนาให้เป็นหนังสือศักดิ์สิทธิ์ หรือดูเหมือนศักดิ์สิทธิ์ หรือดูเหมือนได้รับการคล้อยจากพระเจ้า แต่ไม่ได้รับการรับรองให้

อยู่ในสารบบ¹³ โดยในตอนต้นของอภิปรัชญาเรื่อง *The History of Susanna* กล่าวถึง ชูซันนา หญิงสาวสวยอายุน้อยที่แต่งงานแล้ว วันหนึ่งเธอเข้าไปเปลือยกายอาบน้ำในสวน แล้วผู้พิพากษาสองคนมาแอบซุ่มมองเธอจนเกิดค้นหา ผู้พิพากษาทั้งสองยื่นคำขาดให้ชูซันนาร่วมประเวณีกับตนมิเช่นนั้นเขาจะแจ้งทางการว่าเธอคบชู้ผู้ชายในสวนแห่งนี้ ซึ่งการคบชู้ชื่อนั้นมีโทษถึงประหารชีวิต แต่ชูซันนาไม่ยอม ชายชราทั้งสองจึงแจ้งความกล่าวหาชูซันนา ขณะที่ชูซันนากำลังจะถูกตัดสินประหารชีวิต ก็มีชายผู้หนึ่งชื่อดาเนียล (Daniel) ร้องขอให้มีการสอบปากคำผู้พิพากษาทั้งสองทีละคน โดยดาเนียลถามคำถามแก่ชายชราว่าเห็นชูซันนาคบชู้ได้ที่ใต้ต้นไม้ต้นอะไรในสวน ผู้พิพากษาคคนแรกตอบว่าอยู่ใต้ต้นไม้ต้นโอ๊ก ส่วนผู้พิพากษาคคนที่สองตอบว่าอยู่ใต้ต้นmastic ด้วยคำให้การที่ขัดกันทำให้ชูซันนาพ้นมลทิน และผู้พิพากษาถูกประหารชีวิตแทน ส่วนดาเนียลก็ได้รับคำสรรเสริญจากทั่วสารทิศนับแต่นั้นมา

ส่วนในอภิปรัชญาเรื่อง *Bel and the Dragon* นั้น ดาเนียล ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นที่ปรึกษาที่พระเจ้าไซรัสแห่งบาบิโลน (King Cyrus of Babylon) ไว้วางใจมาก แต่ต่อมาพระองค์ก็ไม่ทรงโปรดแดดาเนียล เนื่องจาก ดาเนียลไม่ยอมสักการะรูปปั้นของเบล (Bel) ซึ่งเป็นพระเจ้าสูงสุดของชาวบาบิโลเนียนที่ตั้งประดิษฐานอยู่ในวิหารใจกลางเมือง โดยทุก ๆ วันจะมีการนำอาหารจำนวนมากไปถวายแก่รูปปั้นนี้ และในตอนกลางคืนอาหารทั้งหมดก็หายไป ซึ่งพระองค์ทรงเชื่อว่าเบลเป็นผู้มารับอาหารเหล่านี้ไป

¹¹ A.S. Burack, ed., *Writing Detective and Mystery Fiction* (Boston: The Writer, 1945), pp. 5-6.

¹² Christopher Booker, *The Seven Basic Plots: Why We Tell Stories* (London: Continuum, 2005), p. 505.

¹³ “ปัญหาอภิปรัชญา,” [http://www.saranee.com/Apocrypha.html], 27 November 2006.

จึงทรงเคารพศรัทธาเบลมาก แต่ดาเนียลกลับบอกว่าพระองค์กำลังถูกหลอก พระองค์ก็ริ้วมากจึงทรงบอกให้ดาเนียลพิสูจน์คำพูดของเขาให้ได้ มิเช่นนั้นเขาจะถูกประหารชีวิต คืนวันนั้นดาเนียลกับพระเจ้าไชรัสนำอาหารไปถวายแก่รูปปั้นของเบล แต่ก่อนที่จะกลับไป ดาเนียลโปรยจี๋เส้าลงไปทั่วพื้นวิหาร แล้วจึงปิดประตู เช้าวันต่อมาเมื่อทั้งสองกลับไปวิหาร ปรากฏว่าอาหารทั้งหมดหายไป ไชรัสทรงพอใจมากที่ความเชื่อของตนถูกต้อง แต่ดาเนียลบอกให้พระองค์ดูที่พื้นวิหาร ซึ่งมีรอยเท้ามากมาย ทั้งของผู้ชาย ผู้หญิงและเด็ก การณ์จึงปรากฏว่านักบวช และครอบครัวแอบเข้ามาในวิหารทางประตูลับ และขโมยอาหารทั้งหมดออกไป ไชรัสจึงสั่งให้ประหารชีวิตคนที่หลอกหลวงพระองค์ และให้ทำลายรูปปั้นของเบลเสีย

ส่วนเรื่องเล่าที่มีรูปแบบใกล้เคียงกับอาชญากรรมในปัจจุบันที่ผู้อ่านจะไม่รู้ "ปริศนา" ของอาชญากรรมในเรื่องจนกว่าผู้เขียนจะเปิดเผยออกมานั้นเริ่มมีพัฒนาการมาตั้งแต่ในศตวรรษที่ 18 เช่นเรื่อง *The Adventure of Caleb Willams* (ค.ศ. 1784) ของ วิลเลียม กอดวิน¹⁴ (William Godwin) อย่างไรก็ตาม อาชญากรรมได้รับการยอมรับให้เป็นประเภท (Genre) หนึ่งในวรรณกรรมอย่างจริงจังมั่นคง เมื่อ เอ็ดการ์ อัลลัน โป เขียนเรื่องสั้น เรื่อง ฆาตกรรมที่ถนนมอร์ก (The Murder in the Rue Morgue) ลงตีพิมพ์ใน *Graham's Lady's and Gentleman's Magazine* ฉบับเดือนเมษายน ค.ศ. 1841 โดยเรื่องสั้นเรื่องนี้ได้รับการยอมรับให้เป็นเรื่องนักสืบเรื่องแรกของโลก¹⁵ โดยโปได้สร้างสัญนิยมอันเป็นพื้นฐานของนิยายสืบสวนไว้หลายอย่าง ที่เห็นได้ชัดคือนักสืบผู้ฉลาดปราดเปรื่อง ปริศนาในห้องปิดตาย และตำรวจที่ยุ่งงำม การแสดงเงื่อนงำทั้งหมดให้ปรากฏในเรื่องแต่ใช้มุมมองเบนความสนใจของผู้อ่านไปที่อื่นจนค้นไม่พบความจริงก็เป็นสัญนิยมอีกอย่างของโป นอกจากนั้นเขายังริเริ่มวิธีการให้คู่หูนักสืบเป็นผู้บรรยายเรื่อง การใช้ตัวละครต่อเนื่อง และวางรูปแบบของนักสืบเก้าอี้หวม¹⁶

อย่างไรก็ตามเป็นเวลานานอีกกว่า 4 ทศวรรษอาชญากรรมจึงเริ่มเป็นที่นิยมในวงกว้างเมื่อ เซอร์อาร์เทอร์ โคนัน ดอยล์ (Sir Arthur Conan Doyle) เขียนนวนิยายเรื่อง *A study in Scarlet* ขึ้นในปี ค.ศ.1887 เรื่องนี้เป็นการแนะนำให้ผู้อ่านรู้จักกับเชอร์ล็อก โฮมส์ (Sherlock Holmes) เป็นครั้งแรกและมาโด่งดังเป็นพลุแตกเมื่อดอยล์เขียน *A Scandal in Bohemia* เรื่องสั้นเชอร์ล็อก โฮมส์เรื่องแรกลงตีพิมพ์ในนิตยสารสเตรนด์ (Strand) ในปี ค.ศ.1891 ซึ่งความนิยมในอาชญากรรมนั้นเกิดขึ้นพร้อมกับการพัฒนาเทคโนโลยีทางการพิมพ์ที่ทำให้เกิดนิตยสารเรจรมย์ราคาถูกลงขึ้นมากมายเช่น สเตรนด์ และ ฮาร์เปอร์ส (Harper's) โดยนิตยสารเหล่านี้จัดพิมพ์ในปริมาณมากโดยใช้กระดาษคุณภาพต่ำ และหน้าปกเป็นภาพสีสีฉูดฉาดบาดตาบาดใจ ความนิยมในเรื่องสั้นเชอร์ล็อก โฮมส์ทำให้ออกขายของส

¹⁴ John Anthony Cuddon, *The Penguin Dictionary of Literary Terms and Literary Theory* (London: Penguin, 1999), p. 193.

¹⁵ "Crime Fiction," [http://en.wikipedia.org/wiki/Crime_fiction], 3 July 2006.

¹⁶ เรื่องเดซ จันทรศิริ, บก., รหัสคดี 7: ฆาตกรรมที่ถนนมอร์ก (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮาส์, 2544), หน้า 10.

แทรนด์เพิ่มมากขึ้นถึงกว่าห้าแสนฉบับอยู่หลายปี¹⁷ และทำให้นับจากทศวรรษ 1890 จนเข้าสู่ต้นศตวรรษที่ 20 นักเขียนคนอื่น ๆ ต่างสร้างนักสืบขึ้นมาเป็นคู่แข่งของโฮมส์ และมีนิยายสารเลี่ยนแบบสแทรนด์เกิดขึ้นตามมาอีกมากมาย

นับจากจุดเริ่มต้น ใน *ฆาตกรรมที่ถนนมอร์ก* เมื่อกว่า 150 ปีที่แล้ว อาชญนิยายได้มีการพัฒนาต่อมาเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบัน โดยเรื่องเดช จันทรศิริ แบ่งยุคของรหัสคดีออกเป็นสี่ยุคด้วยกันคือ¹⁸

1. ยุคบุกเบิก (ทศวรรษ 1840-1910) – เริ่มจากนักสืบ โอกุสต์ ดูแป็ง (Auguste Dupin) ของ เอ็ดการ์ อัลลัน โป ที่ปรากฏตัวในเรื่องสั้น ฆาตกรรมที่ถนนมอร์ก และเรื่องสั้นอีกสองเรื่องคือ *The Mystery of Marie Roget* (ค.ศ.1842) และ *The Purloined Letter* (ค.ศ. 1844) และหลังจาก โป ก็มีนักเขียนจำนวนหนึ่งเขียนอาชญนิยายออกมา ที่มีชื่อเสียงได้แก่ วิลกี คอลลินส์ (Wilkie Collins) แอนนา แค็ทธารีน กรีน (Anna Katharine Green) และชาร์ลส์ ดิกเก้นส์ (Charles Dickens) จนมาในปี ค.ศ. 1887 นวนิยายเรื่อง *A Study in Scarlet* ของ เซอร์ อาร์เธอร์ โคนัน ดอยล์ ที่เปิดตัวนักสืบ เซอร์ล๊อค โฮมส์เป็นครั้งแรก โดยโฮมส์ไขคดีต่อเนื่องต่อมาอีก 40 ปี และกลายเป็นนักสืบอภิมหาอมตะนิรันดร์กาล เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 20 นักสืบหน้าใหม่จากปลายปากกาของนักเขียนคนอื่น ๆ ได้ปรากฏตัวออกมาตามลำดับ เช่น คุณพ่อบราวน์ (Father Brown) ของ จี เค เซสเตอร์ตัน (G.K. Chesterton) และ ลุงแอ็บเนอร์ (Uncle Abner) ของ เมลวิลล์ เดวิสสัน โฟสต์ (Melville Davisson Post) นักสืบเหล่านี้ช่วยกันพิสูจน์ให้เห็นว่ายุคแห่งการสร้างสรรค์อาชญนิยายที่หลากหลายและอุดมสมบูรณ์ได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว
2. ยุคทองยุคแรก (ทศวรรษ 1920 – 1930) – ช่วงทศวรรษที่ 1920 อาชญนิยายมีผู้อ่านมากขึ้น และนักเขียนที่มีความคิดสร้างสรรค์ก็แจ่มเกิดเป็นจำนวนไม่น้อย อาชญนิยายโดยรวมได้รับการยอมรับในฐานะเรื่องอ่านเล่นสำหรับปัญญาชน ในอังกฤษ อกาธา คริสตี้ (Agatha Christie) กับ โดโรธี แอล เซเยอร์ (Dorothy L. Sayers) ได้สถาปนาแนวทางการเขียนรหัสคดีบุ๋น (Cosy) ที่ส่วนใหญ่เป็นฆาตกรรมปริศนาในห้องนั่งเล่นและได้รับการคลี่คลายโดยนักสืบสมัครเล่น หรือที่เรียกกันติดปากอีกอย่างหนึ่งว่าแนว “Whodunit” ส่วนในสหรัฐอเมริกา นั้น ขณะที่ด้านหนึ่งนักเขียนอย่างเอลเลอร์รี่ ควีน (Ellery Queen) ดำเนินรอยตามนักเขียนอังกฤษ แต่อีกด้านหนึ่ง เดชิลล์ แฮมเม็ทท์ (Dashiell Hammet) และ เรย์มอนด์

¹⁷ “Crime Fiction,” [http://en.wikipedia.org/wiki/Crime_fiction], 3 July 2006.

¹⁸ เรียบเรียงจาก เรื่องเดช จันทรศิริ, “ประวัติศาสตร์ของรหัสคดีโดยสังเขป,” [http://www.rd-bookclub.com/historyofmystery.htm], 16 July 2006.

แซนด์เลอร์ (Raymond Chandler) ได้แหกขนบการเขียน โดยย้ายการฆาตกรรม “ออกจากห้องนั่งเล่น ไปไว้ตามตรอกซอกซอยที่มันเคยอยู่แต่เดิม” เกิดเป็นแนวทางรหัสคดีบู๊ (Hard Boiled) ขึ้น

3. ยุคหนังสือปกอ่อน (ทศวรรษ 1940 – 1970) – ในทศวรรษ 1940 หนังสือปกอ่อนเป็นที่นิยม เพราะราคาถูกและหาซื้อได้ง่าย กลุ่มผู้อ่านอาชญาวิทยายังพลอยขยายใหญ่ตามไปด้วย รหัสคดีบู๊ของมิกกี้ สปีลแลน (Mickey Spillane) และจิม ทัมป์สัน (Jim Thompson) ได้รับความนิยม สถานการณ์ช่วงสงครามเย็นทำให้อาชญาวิทยาประเภทนิยายสายลับ (Spy Story) และนิยายจารกรรม (Espionage Story) มีการพัฒนาและได้รับความนิยม เช่นผลงานในชุดเจมส์ บอนด์ (James Bond) ของ เอียน เฟลมมิ่ง (Ian Fleming) อาชญาวิทยาอีกประเภทหนึ่งที่ได้รับคามนิยมในยุคนี้จะเป็นประเภตนิยายรักระทึกขวัญ (Romantic Suspense) และโกธิคโรมานซ์ (Gothic Romance) พอเข้าสู่ช่วงปลายทศวรรษ 1970 นักอ่านหันไปสนใจนิยายพาฝันและนิยายวิทยาศาสตร์มากกว่าอาชญาวิทยา สำนักพิมพ์ชื่อดังฉบับอาชญาวิทยาน้อยลง นักเขียนใหม่ที่มีความคิดแปลกใหม่หาได้ยาก นักสังเกตุการณ์ และนักวิจารณ์หลายคนพากันสรุปว่าอาชญาวิทยาคงถึงกาลเสื่อมสลายในไม่ช้า
4. ยุคทองยุคใหม่ (ทศวรรษ 1980 – ปัจจุบัน) – ตรงข้ามกับที่คาดการณ์ไว้ อาชญาวิทยากลับมาเฟื่องฟู และพัฒนาก้าวหน้ากว่าเดิม ผลงานที่ตีพิมพ์ออกมามีความหลากหลายและคุณภาพสูงขึ้น ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความคึกคักขึ้นใหม่อยู่ที่การถือกำเนิดของตัวละครนักสืบเอกชนที่เป็นผู้หญิงที่บุกเบิกโดยนักเขียนหญิงอเมริกัน อันได้แก่ นักสืบ คินซี มิลล์โฮน (Kinsey Millhone) ของ ซู แกร์ฟตัน (Sue Grafton) และ ชารอน แม็คโคน (Sharon McCone) ของ มาร์เซีย มุลเลอร์ (Marcia Muller) ทุกวันนี้อาชญาวิทยาก้าวไปไกลกว่าการเป็นนิยายลับสมองสำหรับอ่านในยามว่าง อาชญาวิทยาเรื่องเยี่ยม ๆ ยังรักษาขนบเดิมให้มีชีวิตชีวา ขณะเดียวกันก็สามารถดึงดูดความสนใจของนักอ่านรุ่นใหม่ด้วยการสร้างตัวละครที่มีมิติลุ่มลึก ด้วยการเพิ่มความเข้มข้นที่เป็นสีสันเฉพาะถิ่นและน้ำเนื่อทางวัฒนธรรมแยกย่อย อีกทั้งยังเจาะลึกปัญหาสังคมและความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนของมนุษย์

3.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนิยายสารคดี

3.2.1 ความเป็นมาของนิยายสารคดี

นิยายสารคดีก็กำเนิดมาจากความใฝ่ฝันมาร่วมสองทศวรรษของคุณเรื่องเดช จันทรศิริที่ต้องการทำนิยายสารคดีด้วยนิยายสืบสวน โดยนิยายสารคดีฉบับปฐมฤกษ์ที่มีชื่อปกว่า *ตายแน่แต่ช้าหน่อย* เปิดตัวอย่างเป็นทางการ ณ วันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2542 โดยสำนักพิมพ์หัสคดีนำนิยายสารคดีไปจำหน่ายเพื่อแนะนำตัวแก่ผู้อ่านในงานมหกรรมหนังสือระดับชาติครั้งที่ 4 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์¹⁹ โดยคุณเรื่องเดชเป็นทั้งบรรณาธิการบริหาร และบรรณาธิการนิยายสาร โดยคุณเรื่องเดช กล่าวว่านิยายสารคดีเป็น “นิยายสารแนวสืบสวนสอบสวน ตื่นเต้น ระทึกขวัญ²⁰” และหวังให้นิยายสารคดีเป็น “สื่อสิ่งพิมพ์ที่พิจารณาตนเป็นภาษาและพาหนะเพื่อรองรับขับเคลื่อนวรรณกรรมประเภทนี้²¹”

คุณเรื่องเดช จันทรศิริอธิบายถึงเหตุผลที่ใช้ชื่อนิยายสารคดีว่า หัสคดี โดยบอกว่ารหัสคดี มาจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า *mystery story* ซึ่งอาจแปลเป็นไทยได้ว่า “เรื่องลึกลับ” หรือ “นิยายลึกลับ” แต่เขาเห็นว่าคำเหล่านี้เป็นคำทั่วไป และไม่ครอบคลุมความหมายของ *mystery story* เขาจึงใช้คำว่ารหัสคดีโดยให้เหตุผลว่า

“รหัสคดี เป็นคำสมาส มาจาก เรื่อง=คดี, ลึกลับ=รหัส เมื่อเทียบข้ามจากภาษาอังกฤษไปเป็นสันสกฤต และเวลาอ่านตามหลักการเข้าสมาส จึงต้องอ่านออกเสียงตรงพยัญชนะ ส.คัวย²²”

นอกจากนั้นคุณเรื่องเดชยังอธิบายนิยามของรหัสคดีว่าหมายถึง “เรื่องเล่าที่เน้นการคลี่คลายปัญหาซ่อนเงื่อนของเหตุการณ์ชุดหนึ่ง²³” ซึ่งการ“เน้น”การคลี่คลายปัญหาซ่อนเงื่อนทำให้รหัสคดีแตกต่างจากเรื่องเล่าประเภทอื่นที่แม้จะมีปัญหาซ่อนเงื่อน แต่จะอยู่ในระดับ“เกี่ยวพัน”กับการคลี่คลายปัญหาซ่อนเงื่อนเท่านั้น โดยเขาได้อธิบายเพิ่มเติมถึงนิยามรหัสคดีในนิยายสารคดีเล่มที่ 17 ว่า

“รหัสคดีเป็นเรื่องแต่งเกี่ยวกับอาชญากรรม (ส่วนใหญ่คือฆาตกรรม) สาเหตุที่มาและผลกระทบของมัน ทว่าเนื้อหาเพียงเท่านี้อาจยังไม่พอจะทำให้มันเป็นรหัสคดีที่สมบูรณ์ เรื่องแต่งจะ

¹⁹ เรื่องเดช จันทรศิริ, บก., *รหัสคดี 2: จึงฆ่าด้วยปราณี* (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2543), หน้า 7.

²⁰ เรื่องเดช จันทรศิริ, “*The Mystery Book Club* สโมสรรหัสคดี,” [<http://www.rd-bookclub.com/aboutme.htm>], 13 July 2006.

²¹ เรื่องเดช จันทรศิริ, บก., *รหัสคดี 2*, หน้า 8.

²² เรื่องเดช จันทรศิริ, “ทำไมจึงใช้ชื่อ รหัสคดี,” [<http://www.rd-bookclub.com/aboutme.htm>], 13 July 2006.

²³ เรื่องเดช จันทรศิริ, บก., *รหัสคดี 2*, หน้า 8.

กลายเป็นรหัสคดีก็ต่อเมื่อความพยายามในการไขปริศนาแห่งอาชญากรรมได้ถูกวางไว้ในตำแหน่งหน้าสุดหรือที่จุดศูนย์กลางของเรื่อง มิใช่อยู่รอบนอกหรือจัดลำดับให้เป็นประเด็นรอง

กระบวนการคลี่คลายความลับเป็นกลไกขับเคลื่อน โครงเรื่องรหัสคดีและเป็นกุญแจสำคัญคอกหนึ่งที่ทำให้มันแยกตัวเองออกจากวรรณกรรมตระกูลอื่น หัวใจของรหัสคดีแทบทุกเรื่องอยู่ที่ความลับซึ่งถูกไขออกมา²⁴”

3.2.2 โครงสร้างและรูปแบบของนิยายสารรหัสคดี

นิยายสารรหัสคดีเป็นนิยายสารรายสามเดือนมีกำหนดวางจำหน่ายทุกเดือนมกราคม เมษายน กรกฎาคมและตุลาคม เมื่อพิจารณาจากขนาดรูปเล่มของนิยายสารแล้ว นิยายสารรหัสคดีจัดเป็นนิยายสารหน้าเล็ก (digest-sized magazine) คุณเรื่องเคซบอกว่านิยายสารรหัสคดีนั้นถือเป็น “Mystery Magazine” ฉบับแรกของประเทศไทยเนื่องจากมีคุณสมบัติของความเป็นนิยายสารคือมีการวางตลาดอย่างต่อเนื่อง และความหลากหลาย²⁵ โดยการวางตลาดอย่างต่อเนื่องซึ่งตรงกับความหมายของนิยายสารที่หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่ออกต่อเนื่องในคาบที่แน่นอน ส่วนความหลากหลายของรหัสคดีนั้นมีหลายด้าน กล่าวคือการลงเรื่องสั้นอาชญาวิทยามีเนื้อหาและตระกูล (subgenre) ที่หลากหลาย เรื่องสั้นที่นำมาลงมีหลายยุคหลายสมัยทั้งเก่าและใหม่ผสมกัน และนักแปลที่มาร่วมงานกับนิยายสารรหัสคดีทั้งนักแปลประจำและนักแปลรับเชิญมากกว่า 10 คน โดยคุณเรื่องเคซต้องการให้ผู้อ่านนิยายสารรหัสคดีได้รับประสบการณ์จากการอ่านที่หลากหลาย และจากการอ่านอย่างเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านได้พบรสชาติใหม่ ๆ จากการอ่านและได้รับ”สารการอ่าน”ครบถ้วน²⁶

สำหรับในส่วนของเนื้อหาของนิยายสารรหัสคดีนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็นสองส่วนใหญ่ ๆ คือ ส่วนของเรื่องสั้นที่มีจำนวน 12 ถึง 15 เรื่องต่อฉบับ และส่วนของเกร็ดความรู้และคอลัมน์เช่นบทวิจารณ์หนังสืออาชญาวิทยา และคอลัมน์ที่ให้ความรู้เชิงวิชาการแก่ผู้อ่านเช่น บทความเกี่ยวกับวรรณกรรมประเภทย่อยของรหัสคดี ทั้งนี้เพื่อเพิ่มเติมการอ่านให้ผู้อ่านนิยายสารรหัสคดีนั้นเข้าใจอาชญาวิทยายอย่างถ่องแท้และลึกซึ้ง

3.2.3 พัฒนาการของนิยายสารรหัสคดี

²⁴ เรื่องเคซ จันทรศิริ, บรรณาธิการ, รหัสคดี 17: แผนซ่อนซ่อนแผน (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮ้าส์, 2546), หน้า 6-7.

²⁵ เรื่องเคซ จันทรศิริ, บก., รหัสคดี 11: ยิงคนบนสวรรค์ (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮ้าส์, 2545), หน้า 6.

²⁶ เรื่องเคซ จันทรศิริ, บก., รหัสคดี 21: รางวัลอันมีค่า (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮ้าส์, 2548) เล่ม 21 หน้า 206.

การวางเนื้อหาของนิยายสารคดีที่มีส่วนของเรื่องสั้นและส่วนของคอลัมน์ดังกล่าวในหัวข้อที่แล้วใช้มาจนถึงฉบับที่ 10 เมื่อคุณเรื่องเดชประกาศยุบส่วนของคอลัมน์ออกไปเนื่องจากเรื่องเดชต้องการรักษาจำนวนเรื่องสั้นที่ตีพิมพ์ในนิยายสารคดีให้ได้ 12 ถึง 15 เรื่องต่อฉบับ แต่เนื่องด้วยหน้ากระดาษที่จำกัดที่ 208 หน้า ทำให้บางครั้งเมื่อเขาหลงเรื่องสั้นบางเรื่องที่ยาว เขาก็จะต้องหาเรื่องสั้นขนาดสั้นมาลงเพื่อไม่ให้จำนวนหน้าเกินที่กำหนดไว้ แต่ในระยะหลังเขาพบว่าเรื่องสั้นขนาดกลางหรือยาวนั้น “อ่านอึดและให้อะไรมากกว่า” เรื่องสั้น ๆ ดังกล่าว ทำให้จำนวนหน้าของเรื่องสั้นไปเบียดบังส่วนของเกร็ดความรู้และคอลัมน์ในที่สุด

“เมื่อจำกัดหน้ากระดาษไว้ที่ 208 หน้า ในกรณีที่มีส่วนเรื่องสั้นรูล้ำก้ำเกินกว่าปกติ ส่วนเสริมถ้าไม่ถูกตัดทอนก็ต้องถูกตัดทิ้ง ระยะหลังผมซักจะหาเรื่องสั้น ๆ ที่แหลมคมมาลงได้ยาก ในขณะที่เรื่องสั้นขนาดกลางหรือยาวให้อ่านอึดและให้อะไรมากกว่า ผลลัพธ์ของแนวโน้มนี้ทำให้คอลัมน์ส่วนหลังถูกเบียดบังจนไม่มีอะไรเหลือ แม้จะได้พยายามลดขนาดตัวอักษรของเรื่องสั้นบางเรื่องให้เล็กลง²⁷”

คุณเรื่องเดชแก้ปัญหาการยุบส่วนของเกร็ดความรู้และคอลัมน์ โดยจัดพิมพ์วารสาร *ปริทัศน์* หรือ *Mystery Review* ขึ้นเพื่อเป็นอภินันทนาการให้แก่สมาชิกนิยายสารคดีโดยจะแนบไปกับนิยายสารคดีฉบับหมายเลขที่ เริ่มตั้งแต่ต้นนิยายสารคดีฉบับที่ 11 โดยเขาหวังให้ปริทัศน์รหัสดคดีให้“ข่าวสาร การเสนอแนะและทัศนะเกี่ยวกับวรรณกรรมตระกูลรหัสดคดีทั้งโดยตรงและโดยปริบท” เพื่อให้ผู้อ่านนิยายสารคดี “เสพรับอรรถรสวรรณกรรมรหัสดคดีอย่างสนุกสนานและได้ความรู้ไปพร้อม ๆ กัน”²⁸

การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในด้านเนื้อหาของนิยายสารคดีเกิดขึ้นในนิยายสารคดีเล่ม 13 โดยนับจากฉบับนี้เรื่องสั้นอย่างน้อยครั้งหนึ่งที่ลงในนิยายสารคดีแต่ละฉบับจะมีความเกี่ยวพันกันในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ทั้งในระดับมีแกนกลางหลวม ๆ และระดับมีเอกภาพเข้มข้น ความเกี่ยวพันที่ว่่านั้นอาจจะเป็นเรื่องของตัวละคร การใช้ฉากสถานที่ แนวเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ ยุคสมัยของเรื่อง พื้นภูมิของผู้เขียน ฯลฯ เช่น ในฉบับที่ 13 จะเป็นเล่มที่รวบรวมเรื่องสั้นรหัสดคดีที่มีฉากเป็นเทศกาลคริสต์มาส หรือ ในฉบับที่ 17 เรื่องสั้นที่นำมาลงส่วนใหญ่ก็เป็นอาชญาวิทยาประเภทนิยายสายลับ (spy story) และ นิยายจารกรรม (espionage story) เป็นต้น

²⁷ เรื่องเดช จันทศิริ, บก., *รหัสดคดี 5: ขอบคุณอกาชา คริสต์* (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮาส์, 2543), หน้า 6.

²⁸ เรื่องเดช จันทศิริ, บก., *รหัสดคดี 11: ยิงคนบนสวรรค์* (กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พรินต์ติ้งเฮาส์ 2545), หน้า 6.

“...”คริสตมาสตร์ห้สคดี” ในฉบับนี้เป็นแบบอย่างนำร่องของการนำเสนอเนื้อหา รห้สคดี ในฉบับต่อ ๆ ไป (ฉบับเว้นฉบับเป็นอย่างน้อย) รห้สคดีบางฉบับจะมีเรื่องสั้นจำนวนหนึ่ง- ประมาณ 5 เรื่อง- เชื่อมโยงกันด้วยแก่นอย่างใดอย่างหนึ่ง แม้ว่าวิธีการนี้จะทำให้ความหลากหลายที่เคยมีลดลงไปบ้าง แต่จะได้รับความเข้มข้นเพิ่มขึ้นมา...²⁹”

ความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่เกิดขึ้นกับนิตยสารห้สคดีอีกครั้งเมื่อคุณเรื่องเดช ประกาศรับสมาชิกใหม่ และต่ออายุสมาชิกรับตั้งแต่ นิตยสารห้สคดีฉบับที่ 18 เป็นต้นไป โดยให้เหตุผลว่าไม่ยอมให้ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสมาชิกและผู้อ่าน อันเนื่องมาจากการที่เขาไม่สามารถทำนิตยสารห้สคดีให้ออกตรงตามกำหนดเวลาได้ขยายวงและยึดเชื้อ โดยนิตยสารห้สคดีจะออกต่อไปในรูปนิตยสารจนถึงฉบับที่ 20 ซึ่งนิตยสารจะมีอายุครบ 5 ปีเต็ม แต่หลังจากนั้นนิตยสารห้สคดีจะเปลี่ยนมาเป็น “หนังสือต่อเนื่องรายสะดวก” ที่มีกำหนดวาระการออกวางแผงไม่แน่นอนแทน แต่จะออกอย่างน้อยปีละ 2 ลำดับ และจัดทำออกมาในรูปแบบรวมเรื่องสั้นที่กระเดียดจะเป็นระบบเรื่องสั้น³⁰ โดยเรื่องเดชได้อธิบายถึงผลของการออกนิตยสารห้สคดีไม่ตรงเวลาว่าทำให้จำนวนสมาชิกรับนิตยสารห้สคดีหยุดนิ่ง จนทำให้จำนวนสมาชิกรับนิตยสารห้สคดีหยุดนิ่งจนไม่อาจจะขับเคลื่อนนิตยสารห้สคดีซึ่งเป็นนิตยสารที่อาศัยการสนับสนุนจากสมาชิกเป็นสำคัญต่อไปได้ โดยเขาได้ปรารภไว้ในนิตยสารห้สคดีฉบับที่ 19 ว่า

“...ผมพบว่าเมื่อถึงจุดหนึ่งจำนวนสมาชิกของนิตยสารห้สคดีหยุดนิ่งอยู่ที่แฟนพันธุ์แท้ซึ่งยังมีขนาดไม่เพียงพอที่จะส่งให้นิตยสารห้สคดีเติบโตต่อไปได้ พุดง่าย ๆ คือไม่มีส่วนกำไรเพิ่มขึ้นมากพอที่จะเพิ่มกำลังคนมารองรับ นี่เป็นจุดอ่อนของนิตยสารเฉพาะทางที่ผลิตออกมาเพื่ออยู่รอดด้วยตัวของมันเอง โดยไม่มีรายได้จากการขายเนื้อที่โฆษณาเป็นหลักหรือมาช่วยเหลือเสริม³¹”

อย่างไรก็ตามเพื่อดำรงและขยายขอบข่ายความสัมพันธ์ที่ยังมีอยู่ระหว่างผู้อ่านนิตยสารห้สคดีกับสำนักพิมพ์ เรื่องเดชจึงประกาศตั้ง “สโมสรหนังสือรห้สคดี หรือ สน.รค.” (The Mystery Book Club) ขึ้น โดยสมาชิกรับนิตยสารห้สคดีทุกคนจะได้เป็นสมาชิกสโมสรหนังสือรห้สคดี (สโมสร) นี้โดยอัตโนมัติ โดยสโมสรหนังสือรห้สคดีจะใช้ “จุลสารในรูปแบบจดหมายข่าว” (newsletter) เป็นเครื่องมือติดต่อกับสมาชิก โดยคุณเรื่องเดชหวังว่ารห้สคดีจะยังคงดำรงอยู่ต่อไปเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านอาชญ

²⁹ เรื่องเดช จันทรศิริ, บก., รห้สคดี 13: คริสต์มาสตร์ห้สคดี (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮ้าส์, 2545), หน้า 7.

³⁰ เรื่องเดช จันทรศิริ, บก., รห้สคดี 18: กลโจรกรรม (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮ้าส์, 2547), หน้า 192.

³¹ เรื่องเดช จันทรศิริ, บก., รห้สคดี 19: ชีตฆ่าหลังเส้นตาย. (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮ้าส์, 2547), หน้า 190.

นิยายให้เกิดขึ้น แม้ว่าเขาจะวางมือกับการทำงานของเขาแล้ว เพื่อสร้างกลุ่มคนอ่านที่มีคุณภาพกล่าวคือ เป็นผู้อ่านที่อ่านอย่างใฝ่รู้³²

รายการ 1: รายชื่อนิตยสารหัตถคดีตั้งแต่ฉบับแรกจนถึงปัจจุบัน³³

รหัสดิจฉบับที่	ชื่อบท
1.	ตายแน่แต่ช้าหน่อย
2.	จึงฆ่าด้วยปราณี
3.	ฆ. ย่อมมาจากฆาตกรรม
4.	ขี้มนี่สี่เลือด
5.	ขอบคุณเอกธา คริสดี
6.	กุหลาบและกะโหลก
7.	ฆาตกรรมที่ถนนมีออร์ก
8.	จดหมายจากหลุมศพ
9.	ตายล่วงหน้า ฆ่าทีหลัง
10.	นิमितมรณะ
11.	ยิงคนบนสวรรค์
12.	คนเป็น โขคร้ายคนตาย โขคดี
13.	คริสต์มาสหัตถคดี
14.	แม่ พายแอ๊ปเปิ้ลและฆาตกรรม
15.	อย่าหันไปมองข้างหลังคุณ
16.	คุณหาว่าผมทำผิดไม่ได้หรอก
17.	แผนซ้อนซ้อนแผน
18.	กลโจรกรรม
19.	จีดฆ่าหลังเส้นตาย
20.	เรื่องร้ายในยุโรป
21.	รางวัลอันมีค่า
22.	คิดสั้นซักรั้วก็ยังมี

³² สัมภาษณ์ เรื่องเชช จันทรศิริ, บรรณาธิการนิตยสารหัตถคดี, 9 กุมภาพันธ์ 2550.

³³ ผู้อ่านสามารถดูข้อมูลทางบรรณานุกรมได้ในส่วนของบรรณานุกรม

ปัจจุบัน *รหัสคดี* ออกมาถึงฉบับที่ 22 แล้ว ส่วน สำนักพิมพ์รหัสคดียังคงจัดพิมพ์หนังสือแนวอาชวณินิยายออกอย่างต่อเนื่อง และยังมีกรติดต่อกับผู้อ่านอยู่เสมอผ่านทั้งทาง จดหมายข่าว และการออกร้านในงานมหกรรมหนังสือนานาชาติที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ทุกครั้ง แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจจริงของคุณเรื่องเดช และทีมงานสำนักพิมพ์รหัสคดีที่ต้องการเผยแพร่ และนำเสนออาชวณินิยายดีที่มีคุณค่า ทั้งเก่าและใหม่ ให้แก่ผู้อ่านชาวไทย เช่น ในงานมหกรรมหนังสือนานาชาติ ครั้งล่าสุดนั้น สำนักพิมพ์รหัสคดี ได้ นำ *ประพตติการณัของนายทองอิน รัตนะเนตร*³⁴ ซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์ของ “รามจิตติ” (พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว) มาจัดพิมพ์ใหม่พร้อมทั้งจัดทำคำนำเสนอและเชิงอรรถอธิบายอย่างละเอียด โดยก่อนหน้านั้น สำนักพิมพ์รหัสคดีก็ได้จัดพิมพ์ *ประตติภาณแห่งมองลิเออร์บัวโรต์*³⁵ ซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์แปลของรามจิตติ จากผลงานของอกาธา คริสตี

3.2.4 แนวทางในการจัดทำนิตยสารรหัสคดี

1. ข่ายงานภายในของนิตยสารรหัสคดี

นิตยสารรหัสคดีเป็นนิตยสารขนาดเล็กที่มียอดพิมพ์ไม่สูงนัก คุณเรื่องเดช จันทรศิริ จึงต้องทำหน้าที่เป็นทั้งบรรณาธิการบริหาร และบรรณาธิการนิตยสารแต่เพียงผู้เดียว โดยคุณเรื่องเดช จะเป็นผู้คัดเลือกเรื่องที่จะนำมาลงพิมพ์ในแต่ละฉบับ โดยจัดหาและคัดเลือกต้นฉบับ และส่งไปให้นักแปล ซึ่งมีทั้งนักแปลรับเชิญ และนักแปลประจำนิตยสารแปล³⁶ ซึ่งนักแปลประเภทหลังนี้เป็นนักแปลที่ส่งผลงานแปลมาให้คุณเรื่องเดช พิจารณา แล้วคุณเรื่องเดช เห็นว่ามีคามสามารถน่าจะทำงานร่วมกันได้ จึงส่งเรื่องไปให้แปล

1 เกณฑ์ในการคัดเลือกนักแปลของนิตยสารรหัสคดี

คุณเรื่องเดชมีความเชื่อว่านักแปลที่แปลงานแบบที่ตนชอบนั้น ผลงานจะออกกว่าดีกว่านักแปลทั่ว ๆ ไปที่แปลงานทุกประเภทแล้วแต่จะได้รับการจ้างมา ดังนั้นคุณเรื่องเดชจึงมีเกณฑ์ในการคัดเลือกนักแปลที่จะมาร่วมงานกับนิตยสารรหัสคดีว่าจะต้องจะต้องเป็นผู้ที่รัก

³⁴ รามจิตติ (นามปากกา), *ประพตติการณัของนายทองอิน รัตนะเนตร* (กรุงเทพฯ: รหัสคดี, 2549).

³⁵ อกาธา คริสตี, *ประตติภาณแห่งมองลิเออร์บัวโรต์*, แปลโดย รามจิตติ (นามปากกา) (กรุงเทพฯ: รหัสคดี, 2548).

³⁶ อันที่จริงแล้วคุณเรื่องเดช รับพิจารณาต้นฉบับจากนักเขียนด้วย แต่สำนวนฉบับนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการแปลจึงไม่ขอพูดถึงเรื่องการคัดเลือกต้นฉบับ

และสนใจอาชญาวิทยา กล่าวคือเป็นนักแปลที่มีผลงานแปลอาชญาวิทยาคติพิมพ์มาแล้วหรือเป็นสมาชิกนิตยสารรหัสคดี โดยคุณเรื่องเดชให้ความเห็นในประเด็นนี้ว่า

“คนที่ผมเลือกส่วนใหญ่ เขาจะต้องชอบอ่านนวนิยาย ส่วนหนึ่งผมเลือกจากสมาชิกเลย ผมดูเรื่องของนักแปลที่ส่งเข้ามาว่าเขาเป็นสมาชิกใหม่ ถ้าเขาเป็นสมาชิกด้วยก็แสดงว่าเขามีความใฝ่ใจในรหัสคดี เขาน่าจะแปลเรื่องรหัสคดีได้ดี ไม่ใช่ใครจะแปลแล้วส่งมาก็ได้ ผมจะไปดูประวัติเขาก่อนเสมอ แต่บางคนก็เป็นนักแปลที่รู้จักกันมาก่อน แต่เขาก็สนใจรหัสคดีเช่น เพ็ญพินิต ภิญโญ เขาก็แปลรหัสคดีมาก่อน แปลรวมเรื่องสั้น เคยมีผลงานมาก่อนหน้านี้ ตอนหลังมาติดต่อกันได้ ผมก็ให้เขามาแปลรหัสคดี คุณกัญญารัตน์ เขาก็มีผลงานแปลรหัสคดีมาก่อน สองเล่ม พิมพ์กับดอกหญ้า พิรุณรัตน์ ที่มาตอนหลังเขาก็แปลรหัสคดี แปล เซอร์ลีโอค โฮลมส์ ให้สร้างสรรค์ พฤษภา เป็นคนที่ส่งเรื่องเข้ามาก็เป็นนักแปลรหัสคดี พุดง่าย ๆ คือนักแปลของเราส่วนใหญ่ชอบรหัสคดี คือผมคิดว่าถ้าเขาทำงานจากความรักความชอบ เขาจะทำได้ดี คือสิ่งที่เขาสนใจจริง ๆ ไม่ใช่แค่จะแปลเรื่องได้ทุกอย่าง แล้วแต่จะให้แปล³⁷”

นักแปลที่มาร่วมงานกับคุณเรื่องเดชจึงเป็นนักแปลที่ทำงานแปลเป็นงานอดิเรกเพราะรักอาชญาวิทยา มากกว่าจะเป็นนักแปลที่ทำงานแปลหาเลี้ยงชีพ เพราะคุณเรื่องเดชเป็นคนที่ทำงานพิถีพิถันค่อยเป็นค่อยไปเน้นคุณภาพ ไม่ทำงานอย่างสุกเอาเผากิน หรือเร่งออกหนังสือออกมาเยอะ ๆ และในอนาคตหากสำนักพิมพ์รหัสคดีมีนักแปลในสังกัดมากพอ คุณเรื่องเดชได้วางโครงการ ให้นักแปลหนึ่งคนแปลงานของนักเขียนคนเดียวไปตลอด เพราะเขาต้องการให้นักแปลคนนั้นรู้จริงและเชี่ยวชาญในสิ่งที่ตนลงมือแปล

“ที่ผมอยากทำต่อไปคือถ้านักแปลคนใด เมื่อจับงานของใครแล้วจะต้องทำอย่างน้อยสามเล่ม จริง ๆ ผมเริ่มแล้ว แต่บางทีเรื่องมันยากไป นักแปลเขาก็อาจทำให้ไม่ได้ ก็ผมอยากสร้างนักแปล ที่รู้จักและเข้าใจนักเขียนคนนั้น ๆ จริง ๆ”³⁸

2 การบรรณาธิการต้นฉบับ

³⁷ สัมภาษณ์ เรื่องเดช จันทศิริ, บรรณาธิการนิตยสารรหัสคดี, 9 กุมภาพันธ์ 2550.

³⁸ Ibid.

เมื่อนักแปลแปลงานเสร็จแล้ว ก็จะส่งมาให้คุณเรื่องตรวจสอบแก้ไข ซึ่งกระบวนการนี้จะใช้เวลานานพอสมควรเพราะคุณเรื่องเคยเป็นคนที่มีพิถีพิถัน และต้องการให้งานที่ตีพิมพ์ออกมา มีคุณภาพ เมื่อการตรวจแก้ไขเสร็จสมบูรณ์แล้ว คุณเรื่องเคยไม่เพียงแต่รับผิดชอบดูแลต้นฉบับเท่านั้น แต่ยังคงดูแลในเรื่องการจัดพิมพ์จนนิตยสารรหัสคดีสำเร็จออกมาเป็นรูปเล่ม

คุณเรื่องเคยทำงานบรรณาธิการด้วยความตั้งใจและพิถีพิถันโดยหวังให้งานของนักเขียนได้เป็นที่รู้จัก และได้รับการยอมรับจากผู้อ่านชาวไทย ไม่เพียงเท่านั้นเขายังหวังให้นักแปลเป็นที่ยอมรับอีกด้วย โดยเขากล่าวว่า

“ผมถือว่า ไม่ว่าจะ เป็นบรรณาธิการภาษาไทย หรือบรรณาธิการภาษาอังกฤษ (ต้นฉบับแปล) ผมจะเคารพนักเขียน เขาต้องเป็นอันดับหนึ่ง บรรณาธิการเป็นคนที่ทำงานเบื้องหลัง เป็นแค่ผู้ช่วยนักเขียนเท่านั้นเอง เพื่อให้เขา (นักเขียน) ปรากฏตัวได้เด่นชัด มันเหมือนโค้ชฟุตบอล เหมือนคนที่ทำหน้าที่ส่งเสริมคนคนหนึ่งให้ได้ดีที่สุด แล้วเราก็ภูมิใจอยู่เบื้องหลัง นั่นเป็นหน้าที่บรรณาธิการ เพราะฉะนั้น การที่เราอยากให้งานแปลมันออกไปดีในสายตาผู้อ่าน หนึ่งเราอยากจะทำให้ผู้เขียนได้รับการยอมรับในสายตาผู้อ่านชาวไทย อยากให้เขาเขียนว่า เอ็ดเวิร์ด ดี โฮซ เขียนหนังสือดีนะ ลอว์เรนซ์ บล็อก (Lawrence Block) เขียนหนังสือดีนะ เฮนรี สเลสาร์ (Henry Slesar) หักมุมจบเก่ง อยากให้เขาได้รับรู้ อย่างนั้น อันที่สองคืออยากให้เห็นฝีมือของผู้แปลที่เราอยู่เบื้องหลัง งานแปลนี้เรา (บรรณาธิการ) อยู่เบื้องหลังถึงสองชั้น นอกจากนักเขียนแล้ว ก็อยากจะผลักดันผู้แปลให้ได้รับการยอมรับด้วย ซึ่งในปัจจุบันนี้ผมว่าคนไทยไม่ค่อยสนใจผู้แปลเท่าไร”³⁹

กล่าวโดยสรุป จะเห็นได้ว่านิตยสารรหัสคดีเป็นนิตยสารเกี่ยวกับอาชญาวิทยาที่มีกระบวนการทำงานที่พิถีพิถันและมีคุณภาพ โดยบรรณาธิการและนักแปลผู้รู้จริงและมีใจรักในวรรณกรรมประเภทนี้ ด้วยความตั้งใจที่อยากให้อ่านได้รับบรรณาการ และความรู้จากการอ่านอย่างเต็มที่ และหวังให้นิตยสารฉบับนี้ดำรงอยู่และสร้างองค์ความรู้ทางด้านอาชญาวิทยาให้เกิดขึ้น ดังนั้นการได้ศึกษากระบวนการทำงาน ตลอดจนแนวทางการแปลชื่อเรื่องของนิตยสารรหัสคดี จะยังประโยชน์แก่นักแปลและผู้สนใจอาชญาวิทยาโดยทั่วไปอย่างแน่นอน

3.3 การแปลชื่อเรื่องต้นอาชญาวิทยาของนิตยสารรหัสคดี

³⁹ สัมภาษณ์ เรื่องเคย จันทศิริ, บรรณาธิการนิตยสารรหัสคดี, 9 กุมภาพันธ์ 2550.

3.3.1 ประวัติและประสบการณ์ทำงานของบรรณาธิการนิตยสารหัสคดี

ก่อนที่ผู้วิจัยจะอธิบายถึงแนวคิดในการแปลชื่ออาชญาวิทยาของคุณเรื่องเดช ผู้วิจัยเห็นควรว่า จะต้องศึกษาประวัติ และประสบการณ์การทำงานของคุณเรื่องเดช เนื่องจากการศึกษาในหัวข้อดังกล่าว จะช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจแนวคิดในการแปลชื่อเรื่องของคุณเรื่องเดชได้มากขึ้น เนื้อหาในส่วนนี้ผู้วิจัยสรุป ความจากการสัมภาษณ์คุณเรื่องเดช จันทรศิริ ซึ่งผู้สนใจสามารถอ่านบทสัมภาษณ์ฉบับเต็มได้ใน ภาคผนวก ก โดยประวัติและประสบการณ์การทำงานของคุณเรื่องเดชเป็นดังต่อไปนี้

คุณเรื่องเดช จันทรศิริ เกี่ยวข้องกับแวดวงหนังสือโดยเฉพาะงานบรรณาธิการมาตั้งแต่สมัยเป็น นิสิตคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี พ.ศ.2517 ซึ่งเป็นช่วงที่บรรยากาศการ รณรงค์ต่อต้านรัฐบาลเผด็จการทหารกำลังคุกรุ่น คุณเรื่องเดชได้เข้าร่วมกับฝ่ายเอกสารและสิ่งพิมพ์ของ กลุ่มกิจกรรมของมหาวิทยาลัยจัดทำวารสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ พอ และลาออกจากกลุ่มเมื่อปีพ.ศ. 2518 และย้ายมาเรียนที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่ คุณเรื่อง เดชช่วยงานในองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดทำสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โดยมีผลงานเช่น พญา เขียวรวมเรื่องสั้นของแม็กซิม กอร์กี้ ซึ่งคุณเรื่องเดช เป็นผู้รวบรวมเรื่องสั้นของแม็กซิม กอร์กี้มาจัดพิมพ์ ขายตามงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย รวมถึงส่งขายตามร้านหนังสือ ทั้งในกรุงเทพมหานคร และตาม ต่างจังหวัด เมื่อขึ้นปีสามคุณเรื่องเดชได้ไปทำงานในกองบรรณาธิการของโรงพิมพ์สาสน์ศึกษา คุณ เรื่องเดชสำเร็จเป็นนิติศาสตร์บัณฑิตเมื่อปีพ.ศ. 2524 และทำงานอยู่ในแวดวงสิ่งพิมพ์มาโดยตลอด หลังจากนั้น เช่นบรรณาธิการสำนักพิมพ์สายธาร บรรณาธิการนิตยสารถนนหนังสือ บรรณาธิการ สำนักพิมพ์เคล็ดไทยเป็นต้น เมื่อคุณเรื่องเดชลาออกจากสำนักพิมพ์เคล็ดไทยในปีพ.ศ. 2531 เขาก็ร่วม ทุนกับเพื่อน ๆ ตั้งสำนักพิมพ์ดวงกมลวรรณกรรมขึ้นมา โดยสำนักพิมพ์นี้จัดพิมพ์งานวรรณกรรมของ นักเขียนอมตะกว่า 10 เล่ม เช่น จากความไม่เดียงสา (แปลจาก The Wisdom of children) ของ ลีโอ ตอลสตอย (Leo Tolstoy) รวมทั้งรับจัดทำหนังสือและสิ่งพิมพ์ให้กับองค์กรต่าง ๆ ผลงานที่สำคัญที่สุด ของสำนักพิมพ์นี้คือการฟื้นฟูนิตยสารช่อการะเกด ขึ้นมาใหม่ในปีพ.ศ.2532 โดยมีบรรณาธิการดั้งเดิม ก็คือสุชาติ สวัสดิ์ศรีเป็นบรรณาธิการ ส่วนคุณเรื่องเดชเป็นผู้จัดการนิตยสารทำหน้าที่บริหารงาน การ กลับมาของนิตยสารช่อการะเกดทำให้วรรณกรรมไทยปัจจุบันเปิดแนวรบครั้งใหม่ด้วยความก้าวหน้า ของเรื่องสั้นอย่างแท้จริง ลักษณะทั่วไปของเรื่องสั้นในช่วงนี้ ก้าวข้ามปัญหาทางรูปแบบที่เคยติดขัดใน ยุคเพื่อชีวิต มาสู่วิธีแสดงออกที่หลากหลายยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นปัญหาอันซับซ้อน ตามสภาพ สังคมที่เปลี่ยนเป็นทุนนิยมเต็มตัว นักเขียนที่เกิดขึ้นในช่วงนี้ได้แก่ กนกพงศ์ สงสมพันธุ์, เดือนวาด พิม

วณา, วินทร์ เลียววาริณ, ประชาคม ลุนาชัย ฯลฯ⁴⁰ นิตยสารช่อการะเกดปิดตัวลงพร้อมกับสำนักพิมพ์ดวงกมลวรรณกรรมเมื่อปีพ.ศ.2541 เนื่องจากภาวะขาดทุนสะสม

เมื่อช่อการะเกดปิดตัวลง คุณเรื่องเดชจึงมาลงมือทำนิตยสารหัตถคดี เนื่องจากเขาสนใจและศึกษาเกี่ยวกับอาชญาวิทยามาานแล้ว โดยเมื่อปีพ.ศ. 2523 ตอนที่ทำงานกับสำนักพิมพ์วังศุภณัฐ เรื่องเดชเตรียมงานนิตยสารสายลับและนักสืบจนสำเร็จพร้อมพิมพ์ โดยนิตยสารฉบับนี้เป็นนิตยสารเกี่ยวกับอาชญากรรม โดยมีวรรณกรรมเป็นส่วนประกอบหนึ่ง แต่ก็ไม่ได้พิมพ์ออกมาเพราะหาโฆษณาไม่ได้ นอกจากนั้นคุณเรื่องเดชยังมองว่าอาชญาวิทยาน่าจะไปได้ดีในตลาดหนังสืออีกด้วย โดยคุณเรื่องเดชกล่าวว่า

“หลังจากนั้นผมก็เลยมาคิดว่า เราก็ทำอะไรมามากมายแล้ว ทำให้คนอื่นมาเยอะแล้ว เราลองมาทำของตัวเองบ้าง ที่จะเอาตัวรอด พุดง่าย ๆ ก็ตอนนั้นเศรษฐกิจมันตกต่ำ ไฟไหม้ออฟฟิศด้วย ก็คิดว่าต้องหาทางรอด ก็ไปนั่งคิดว่าจะทำอะไร ก็มาออกเป็นนิตยสาร หัตถคดี ก็มองว่ามีตลาดที่กว้างขวางพอสมควร แล้วก็น่าจะเอาเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ไปใส่ได้ แล้วก็ขายได้ด้วย ก็เลยออกมาเป็นนิตยสาร⁴¹”

นอกจากคุณเรื่องเดชจะทำงานเป็นบรรณาธิการ ทั้งบรรณาธิการหนังสือและบรรณาธิการนิตยสาร เขายังเขียนบทกวี และแปลเรื่องสั้นนานาชาติลงในนิตยสารต่าง ๆ มากกว่า 50 เรื่อง และมีผลงานแปลตีพิมพ์เป็นเล่มแล้ว 9 ปก โดยในจำนวนนี้เป็นนิยายวิทยาศาสตร์ และอาชญาวิทยาระเภทละ 3 ปก

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าบรรณาธิการนิตยสารหัตถคดี เป็นที่คร่ำหวอดอยู่ในแวดวงหนังสือมากกว่า 30 ปี มีประสบการณ์เป็นทั้งนักแปล นักเขียนและบรรณาธิการ ทั้งยังเป็นผู้ที่รักในวรรณกรรมอย่างแท้จริง และแน่วแน่ในอุดมการณ์ของตนเองที่ต้องการนำเสนอวรรณกรรมในแบบที่ตนเองชื่นชอบ ไม่ได้ตามกระแสตลาด จากประสบการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าการได้ศึกษาแนวคิดในการแปลชื่อเรื่องของเขา จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจการแปลไม่มากนักน้อย

3.3.2 แนวทางการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยานิตยสารหัตถคดี

⁴⁰ นิตยสาร พุทธประสาธ, “วิจารณ์ช่อการะเกด,” [http://www.thaiwriter.net/porcupine_AriShort-karaked.htm], 3 February 2007.

⁴¹ สัมภาษณ์ เรื่องเดช จันทศิริ, บรรณาธิการนิตยสารหัตถคดี, 9 กุมภาพันธ์ 2550.

จากการสัมภาษณ์คุณเรืองเดช จันทศิริ ผู้วิจัยพบว่าชื่อเรื่องสั้นที่ตีพิมพ์ในนิตยสารหัสคดีมากกว่า 70 เปอร์เซ็นต์นั้นเป็นฝีมือการแปลของคุณเรืองเดช นอกจากนั้นเป็นการแปลของนักแปลเองอย่างไรก็ตามชื่อเรื่องสั้นที่นักแปลแปลนั้นก็ต้องได้รับความเห็นชอบจากคุณเรืองเดช ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจขั้นสุดท้าย จึงอาจกล่าวได้ว่า คุณเรืองเดชเป็นผู้กำหนดแนวทางและรูปแบบของการแปลชื่อเรื่องของนิตยสารหัสคดี

คุณเรืองเดชเห็นว่าในการแปลชื่อเรื่อง ผู้แปลควรพยายามแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมเป็นหลัก วิธีการแปลดังกล่าวจึงเป็นวิธีการแปลที่เขาใช้ในการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิตยสารหัสคดีโดยเขากล่าวว่า

“ใช้ครับ ก็พูดได้เลยว่าโดยหลักแล้ว จะต้องตรงกับภาษาอังกฤษ โดยส่วนใหญ่เลย อันนี้พูดได้เลย คือนิตยสารหัสคดี เป็นนิตยสารที่ตั้งชื่อเรื่องตรงกับภาษาอังกฤษ ให้ตรงกับภาษาอังกฤษ เขาเรียกว่าตรงนัยยะ หรือตรงความกับภาษาอังกฤษ หรือบางครั้งก็ตรงคำไปเลย⁴²”

เหตุผลในการแปลตรงคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมมีอยู่ 3 ประการคือ

1 ความเหมาะสมของชื่อเรื่องเดิม

ชื่อเรื่องเดิมเป็นชื่อเรื่องที่มีความเหมาะสมอยู่ในแล้วดังนั้นในการแปลผู้แปลจึงควรแปลโดยการรักษาคำ และความหมายของชื่อเรื่องเดิมไว้ โดยความเหมาะสมดังกล่าวมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1.1 กระบวนการตั้งชื่อเรื่องต้นฉบับ

คุณเรืองเดชเห็นว่าชื่อเรื่องเป็นสิ่งที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างเข้มข้นมาแล้วถึงสองชั้น กล่าวคือในชั้นแรกนักเขียนได้ทุ่มเทความคิดสร้างสรรค์ในการตั้งชื่อเรื่อง หลังจากนั้นชื่อเรื่องก็จะผ่านการพิจารณาและกลั่นกรองจากบรรณาธิการอีกครั้ง ดังนั้นชื่อเรื่องต้นฉบับจึงเป็นชื่อที่เหมาะสมกับเรื่องแปลอยู่แล้ว ผู้แปลจึงไม่สมควรไปคัดแปลงชื่อเรื่องแปลอีก

⁴² สัมภาษณ์ เรืองเดช จันทศิริ, บรรณาธิการนิตยสารหัสคดี, 9 กุมภาพันธ์ 2550.

“ใช่ ๆ เขา (นักเขียน) คิดมาดีแล้ว บางทีบรรณาธิการของฉบับพิมพ์ครั้งแรกอาจจะช่วยคิดด้วยซ้ำไป เพราะผมดูจากเอลเลอร์ ควิน ที่เขาเปลี่ยนชื่อเรื่องให้นักเขียนออกจะบ่อย เพราะฉะนั้นชื่อเรื่องที่เขาได้มาลงพิมพ์เนี่ยะ ไม่ได้ว่าคิดกันมาง่าย ๆ หรือคิดกันดี ๆ มันต้องผ่านกระบวนการอย่างน้อยสองกระบวนการ คือหนึ่ง นักเขียนคิดมาแล้ว สอง บรรณาธิการที่นำมาตีพิมพ์ ก็มาคิดซ้ำลงไปอีกว่ามันใช้ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อมาถึงเรา ก็ไม่จำเป็นต้องไปตัดแปลงเขาอีก⁴³”

1.2 ความน่าสนใจของชื่อเรื่องต้นฉบับ

คุณเรื่องเดชยังบอกว่าเรื่องที่เขาคัดมาลงนั้นเขาก็พิจารณาจากชื่อเรื่องประกอบกับชื่อผู้เขียนก่อน เพราะบางครั้งเขาไม่มีเวลาอ่านเรื่องให้จบทั้งหมดได้ ดังนั้นชื่อของเรื่องที่น่ามาตีพิมพ์ในนิตยสารหัตสคดีจึงมีความน่าสนใจอยู่ในตัวอยู่แล้ว นอกจากนี้คุณเรื่องเดชเห็นว่าชื่อเรื่องต้นฉบับเป็นชื่อที่ตั้งเพื่อสะท้อนแก่นเรื่องได้อย่างเหมาะสมแล้ว ผู้แปลจึงควรแปลชื่อเรื่องโดยพยายามคงคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมไว้ โดยเขากล่าวถึงประเด็นนี้ว่า

“จริงๆ ชื่อเหล่านี้ ในภาษาอังกฤษ มันก็ทำให้ผมสนใจเรื่องอยู่แล้วนะ เวลาผมไปดูเรื่องมาให้สำนักแปลแปล ผมก็เลือกจากชื่อเรื่อง จริง ๆ แล้ว แต่คนอื่นไม่รู้เค้าจะสนใจไหม เช่นชื่อเรื่อง *the Victim* อย่างเนี่ยะ คือชื่อเรื่องประกอบกับชื่อคนเขียน ก็ทำให้ผมสนใจอยู่แล้ว คือบางทีถ้าเป็นชื่อเรื่อง (ต้นฉบับ) ที่ผมอ่านไม่รู้เรื่อง ผมก็จะยังไม่อ่านนะ พวกชื่อเรื่องที่มีมันซับซ้อนเยอะ ๆ ทั้ง ๆ ที่มันอาจจะเป็นเรื่องที่ดีก็ได้ แต่ผมจะข้ามไปก่อน ผมจะดูชื่อเรื่องแบบที่เข้าใจง่าย ๆ ก่อน แล้วก็ดูชื่อคนเขียน⁴⁴”

1.3 หน้าที่ของงานแปล

ในตลาดหนังสือแปลของไทยในปัจจุบัน มักจะมีการคัดแปลงชื่อเรื่องแปลเพื่อหวังผลทางการขาย จนบางครั้งชื่อเรื่องแปลมีความหมายผิดไปจากเจตนารมณ์ของชื่อเรื่องต้นฉบับคุณเรื่องเดชเห็นว่าการทำงานแบบนี้แสดงถึงความไม่เคารพผู้เขียนและต้นฉบับ

⁴³ สัมภาษณ์ เรื่องเดช จันทรศิริ, บรรณาธิการนิตยสารหัตสคดี, 9 กุมภาพันธ์ 2550.

⁴⁴ Ibid.

“ผมว่าถ้าทำแบบนี้ก็เป็น การไม่เคารพผู้เขียน ไม่เคารพต้นฉบับ คือถ้าเราเอางานของเขา มาแปลแล้ว ถึงแม้จะแปลด้วยอะไรก็ตาม คือถึงจะไม่ได้ขอลิขสิทธิ์ก็ตาม เราก็ต้องเคารพเค้า การเคารพต้นฉบับ การเคารพผู้เขียน มันหมายถึง การพยายามทำอะไรให้ตรงไปตรงมา สื่อความหมายให้ตรงกับที่เขาต้องการ⁴⁵”

นอกจากนั้นคุณเรื่องเดชยังเห็นว่า ผู้แปลนั้นมีพันธกรณีกับนักเขียนเจ้าของบทประพันธ์ กล่าวคือผู้แปลต้องมีความเคารพต่อนักเขียนและต้นฉบับ นักแปลจึงต้องขอมสละความคิดริเริ่มของตัวเอง ไม่ขยายความเกินเจตนาของผู้แต่ง ไม่สร้างสิ่งที่ไม่ได้อยู่และไม่ตัดทอนสิ่งที่มีอยู่ในบทประพันธ์ ด้วยเหตุนี้ผู้แปลจึงต้องแปลชื่อเรื่องโดยยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องต้นฉบับ โดยเขากล่าวว่า

“ผมไม่เคยคิดเลยว่างานแปลคืองานเขียน เพราะฉะนั้นงานแปลเมื่อออกมาแล้ว จะอ่านมีกลิ่นนมกลิ่นเนย ผมไม่ถือ แต่บางคนแปลแล้วบอกต้องให้เป็นไทยแท้ แต่ผมคิดว่าไม่จำเป็น เพราะมันเป็นงานแปล รู้กันอยู่แล้วว่าเป็นงานแปล แต่แน่นอนว่า มันต้องให้สื่อสารกันได้ระหว่างผู้คนเขียนกับผู้อ่าน โดยที่มีผู้แปลเป็นตัวกลาง แต่ผมจะไม่เน้นว่างานจะออกมาเป็นไทยจำ เพราะการเน้นให้เป็นไทยจำ หรือการที่ไปเน้นความเข้าใจ ไปเห็นใจผู้อ่านมากเกินไป เพื่อให้ผู้อ่านมาสนใจเรา มันทำให้เรื่องผิดเพี้ยนไปได้ มันทำให้โทนของเรื่องผิดไปเลย โทณเขาไม่ได้สนุกสนานกันขนาดนั้น แต่คุณมาแปลให้สนุกสนานกัน บางคนแปลเรื่องธรรมดา ให้เป็นเรื่องที่มีอารมณ์ขันไปเลย เพราะใส่ของตัวเองเข้าไป อันนี้เราต้องอ่านเทียบถึงจะรู้ ถ้าไม่อ่านเทียบเราอาจจะรู้สึกว่าเขาแปลดี แปลสนุก แต่ความจริงแปลผิดโทนเลยก็มี⁴⁶”

ตัวอย่างที่ชัดเจนในกรณีนี้ก็คือถ้อยแถลงของคุณเรื่องเดช ในบทบรรณาธิการนิตยสารรหัสคดีฉบับที่ 2 ที่พูดถึงการแปลชื่อเรื่อง “Affair at 7, Rue de M-“ ของ John Steinbeck ที่คุณเรื่องเดชแปลว่า “มันตามมา (ให้) เคี้ยว” โดยเขาได้ขอร้องผู้อ่านที่เขาแปลชื่อเรื่องโดยมุ่งให้ชื่อเรื่องเรียกร้องความสนใจ ทำให้ความหมายผิดไปจากเจตนาของผู้เขียน เพราะผู้เขียนตั้งชื่อ

⁴⁵ สัมภาษณ์ เรื่องเดช จันทรศิริ, บรรณาธิการนิตยสารรหัสคดี, 9 กุมภาพันธ์ 2550.

⁴⁶ Ibid.

เช่นนี้เพราะต้องการล้อเลียนเรื่อง The Murders in the Rue Morgue ของ Edgar Allan Poe โดย เขากล่าวว่า

“...ในฉบับที่แล้วเช่นกันผมแปลรหัสคดีเรื่องสั้น “Affair at 7, Rue de M-“ ของจอห์น สไตน์เบ็คออกมาโดยตั้งชื่อใหม่เสียหิว هوا เป็น “มันตามมาให้เคี้ยว” หวังเรียกเรื่อง ความสนใจ มันก็เลยไกลไกลจากเจตนาของผู้เขียน- ผมขอลูแก่โทษมา ณ ที่นี้ด้วย ความเร่งรีบทำให้ผมไม่มีเวลาตรวจสอบข้อมูล...

.....เห็นได้ว่าสไตน์เบ็คตั้งชื่อเรื่องนี้ล้อเลียน The Murders in the Rue Morgue ของเอ็ดก้าร์ แอลแลน โป ซึ่งใช้กรุงปารีสเป็นฉากเหมือนกัน บุรุษที่หนึ่งผู้เล่าเรื่องของสไตน์เบ็ค (ถอดแบบมาจากตัวเอง) ก็เป็นคนสุขุมพอ ๆ กับผู้เล่าเรื่องใน The Murders in the Rue Morgue ที่เล่าพลางสุบก ล่องยาพ่นควันนุ้ย ๆ ไปพลาง และไม่ใช้เรื่องบังเอิญกระมังที่ผู้เล่า เรื่องของสไตน์เบ็คก็จุกคั่งล่องยาสูบของตัวเองเหมือนกันในตอนใกล้จบ⁴⁷”

2 จุดยืนของนิยายสารคดี

ดังกล่าวข้างต้นคุณเรื่องเคยเห็นว่าสำนักพิมพ์ในปัจจุบันนิยมตั้งชื่อเรื่องแปล ที่มี ความหมายผิดเพี้ยนไปจากชื่อเรื่องเดิม เพื่อหวังผลทางการขาย แม้ว่าเขาจะยอมรับว่าชื่อเรื่องมี ผลต่อการขาย โดยเฉพาะการดึงดูดให้คนอ่านสนใจ แต่เขาไม่เห็นด้วยกับการดึงดูดผู้อ่านด้วย การตั้งชื่อเรื่องให้หิว هوا เพื่อหวังผลทางการตลาด เพราะชื่อนิยายสารคดี และชื่อของ บรรณาธิการก็บอกให้ผู้อ่านทราบอยู่แล้วว่านิยายสารคดีนี้เกี่ยวกับอะไร

“ผมคิดว่า ผมทำสำนักพิมพ์ ทำอะไร ผมก็อยากให้คนเขาตามสำนักพิมพ์มากกว่า หมายถึงว่า อย่างรหัสคดี คนก็จะรู้แล้วว่าผมทำอะไร คือขายความเป็นรหัสคดี ขายความ เป็นตัวผมไปเลย ไม่ใช่ไปขายตรงจุดเล็ก ๆ ว่าจะออกอะไรมา อันนั้นเป็นเรื่องที่หลัง เพราะฉะนั้นการตั้งชื่อเรื่องของผม ผมก็จะตั้งตามชื่อเรื่องเก่า พยายามให้ตามชื่อเรื่องเก่า

⁴⁸ ,,

⁴⁷ เรื่องเคย จันทรศิริ, บก., รหัสคดี 2: จึงฆ่าด้วยปราณี, (กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินติ้งเฮาส์, 2543), หน้า 9-10.

⁴⁸ สัมภาษณ์ เรื่องเคย จันทรศิริ, บรรณาธิการนิยายสารคดี, 9 กุมภาพันธ์ 2550.

2 กลุ่มผู้อ่านของนิตยสารหัสคดี

นอกจากนี้กลุ่มผู้อ่านของนิตยสารหัสคดีก็เป็นกลุ่มผู้อ่านที่มีความรอบรู้และสนใจอาชญาวิทยาอย่างลึกซึ้ง และติดตามผลงานของคุณเรื่องเฉษมานาน ชื่อเรื่องจึงไม่ใช่สิ่งที่ดึงดูดให้คนกลุ่มนี้ซื้อนิตยสารหัสคดี หรือพลิกหนังสือไปอ่านเรื่อง ๆ นั้น แต่พวกเขาซื้อหนังสือเพราะชื่นชมในผลงานของบรรณาธิการและคุณภาพของนิตยสารมากกว่า โดยคุณเรื่องเฉษพูดถึงเรื่องนี้ว่า

“ผมว่าอยู่ที่กลุ่มผู้อ่านนะ ผมรู้สึกที่ผมเรียกรื่องผู้อ่าน ว่าคนที่มาอ่านของผมจะ เป็นผู้อ่านที่มีคุณภาพอยู่ระดับหนึ่งแล้ว ผมเชื่ออย่างนั้น ผมเชื่อว่าคนที่อ่านนิยายสืบสวนเป็น คนที่ช่างคิด ที่มีเหตุผลอยู่แล้ว โดยอัตโนมัติ นะเท่าที่ผมสังเกต ดังนั้นเขาจึงรับกับสิ่งที่ผมทำ ได้ เว้นแต่คนใหม่ ที่เป็นผู้อ่านฉาบฉวย ก็อาจจะเอาใจยากหน่อย แต่ถ้าเป็นคนกลุ่มที่ชอบนิยาย สืบสวนในแบบที่เป็นความบันเทิงที่ให้สติปัญญาไปกับเขาด้วย โดยเฉพาะวิธีคิด เขาจะรับผมได้ หมดอยู่แล้ว แม้แต่การแปลที่ผมถูกต่อว่า ว่าแปลแล้วมันแข็งนี้ คนอ่านที่เขาเป็นกลุ่มที่อ่าน จริงจังเขาก็เลย ๆ เป็นที่เข้าใจได้ว่าทำไมต้องแปลอย่างนั้น⁴⁹”

จากคำสัมภาษณ์ของคุณเรื่องเฉษ จันทรศิริ บรรณาธิการนิตยสารหัสคดี อาจสรุปได้ว่าแนวทางการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิตยสารหัสคดี คือการแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิม เพราะคุณเรื่องเฉษมีความเห็นว่าการตั้งชื่อเรื่องเป็นกระบวนการที่นักเขียนและบรรณาธิการต้นฉบับร่วมมือกันทำด้วยความพิถีพิถันเป็นอย่างมาก นอกจากนั้นชื่อเรื่องเดิมส่วนใหญ่จะสะท้อนแก่นเรื่อง ชื่อเรื่องเดิมจึงมีความเหมาะสมกับเรื่องอยู่แล้ว ผู้แปลจึงไม่มีความจำเป็นในการดัดแปลงชื่อเรื่องอื่น เพราะเป็นการบิดเบือนเจตนารมณ์หรือความหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้แปลไม่ควรทำ นอกจากนั้นชื่อของนิตยสารและบรรณาธิการก็บอกให้ผู้อ่านทราบอยู่แล้วว่าเนื้อหาในนิตยสารนั้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา จึงไม่มีความจำเป็นจะต้องตั้งชื่อเรื่องให้บิดเบือนไปจากความหมายของชื่อเรื่องเดิมเพื่อสื่อว่าเป็นอาชญาวิทยาอีก และกลุ่มผู้อ่านของนิตยสารหัสคดีก็เป็นกลุ่มผู้อ่านที่สนใจอาชญาวิทยาอย่างลึกซึ้ง จึงไม่ได้สนใจอ่านเรื่องเพราะชื่อเรื่องหวือหวาดึงดูดใจ

⁴⁹ สัมภาษณ์ เรื่องเฉษ จันทรศิริ, บรรณาธิการนิตยสารหัสคดี, 9 กุมภาพันธ์ 2550.

ผู้วิจัยพบว่าในการเปลี่ยนชื่อเรื่อง คุณเรื่องเดชได้วิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกตัวบท คือ กลุ่มผู้อ่าน และองค์ประกอบภายในตัวบทคือตัวชื่อเรื่องต้นฉบับ ตลอดจนกำหนดหน้าที่ของบทแปลโดยพิจารณาจากจุดยืนของนิตยสารรหัสคดี ซึ่งตรงกับแนวทางการแปลของทฤษฎีสโคปอส และแนวทางการเปลี่ยนชื่อเรื่องของนอร์คที่ให้เปลี่ยนชื่อเรื่อง โดยพิจารณาจากหน้าที่ของชื่อเรื่อง

การที่คุณเรื่องเดชเปลี่ยนชื่อเรื่องแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิม เนื่องจากเห็นว่าชื่อเรื่องเดิม เป็นชื่อที่เหมาะสมอยู่แล้วนั้นตรงกับแนวทางการเปลี่ยนชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมของคลีฟฟอร์ด อี แลนเดอร์ส ที่ให้ผู้แปลเปลี่ยนชื่อเรื่องอย่างตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมเป็นหลัก

นอกจากนั้นในการเปลี่ยนชื่อเรื่องคุณเรื่องเดช มีการทำความเข้าใจตัวบทและศึกษาหาความรู้นอกตัวบทอย่างลึกซึ้ง ก่อนที่จะตัดสินใจว่าจะเปลี่ยนชื่อเรื่องตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมนั้นก็ตรงกับทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมายที่ให้ผู้แปลทำความเข้าใจบริบทภายในและภายนอกตัวบทอย่างถ่องแท้

เมื่อพิจารณาจากเหตุผลในการเปลี่ยนชื่อเรื่องแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมแล้วผู้วิจัยพบว่าคุณเรื่องเดช จันทรศิริไม่ได้เปลี่ยนชื่อเรื่องตามอำเภอใจโดยไม่มีหลักการหรือเหตุผลรองรับการเปลี่ยนชื่อเรื่องแต่ละเรื่องนั้นผ่านการวิเคราะห์ตัวบท องค์ประกอบภายในและภายนอกตัวบทมาเป็นอย่างดี โดยที่เขาไม่รู้ตัวว่าสิ่งที่ทำอยู่นั้นตรงกับแนวทางการแปลของทฤษฎีการแปลและแนวคิดการเปลี่ยนชื่อเรื่อง ซึ่งนั่นอาจเป็นเพราะกระบวนการเหล่านั้นเกิดขึ้นอย่างอัตโนมัติในสมองของนักแปลและบรรณาธิการผู้มักประสบการณ์อย่างเขาก็เป็นไปได้

บทที่ 4

บทวิเคราะห์รูปแบบการเปลือชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิตยสารห้สคดี

เนื้อหาในบทนี้จะอธิบายถึงกระบวนการวิเคราะห์รูปแบบการเปลือชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิตยสารห้สคดีอย่างละเอียด เพื่อศึกษาว่ารูปแบบการเปลือดังกล่าวมีที่รูปแบบ และแต่ละรูปแบบนั้นมีรายละเอียดและลักษณะอย่างไร

4.1 แบบฟอร์มที่ใช้ในการแสดงข้อมูล

ผู้วิจัยปฏิบัติตามแนวทางการเปลือทฤษฎีการเปลือแบบตีความและยึดความหมายซึ่งกำหนดให้ผู้เปลือทำความเข้าใจด้วยอย่างละเอียดก่อนลงมือเปลือ และเพื่อให้การวิเคราะห์รูปแบบการเปลือชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิตยสารห้สคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้ ผู้วิจัยจึงบันทึกข้อมูลไว้ในแบบฟอร์มอย่างเป็นระบบ

เมื่อผู้วิจัยรวบรวมชื่อเรื่องสั้นได้ทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยจึงทำความเข้าใจด้วยกับการอ่านเรื่องสั้นทั้งหมด และบันทึกเรื่องย่อไว้ ตามลำดับการตีพิมพ์ในนิตยสารห้สคดี การอ่านเรื่องทั้งหมดจะทำให้ผู้วิจัยเข้าใจด้วยที่จะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์รูปแบบของชื่อเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการทำเช่นนี้ตรงกับขั้นตอนการทำความเข้าใจ (comprehension) ของทฤษฎีการเปลือแบบตีความและยึดความหมาย ที่ให้ผู้เปลือนั้นทำความเข้าใจด้วยท บริบทภายในและภายนอกด้วยทให้ถ่วงเท้ก่อนลงมือเปลือ นอกจากนั้นการทำเรื่องย่อไว้จะช่วยให้การศึกษาเพิ่มเติมในภายหลังทำได้สะดวก เพราะช่วยให้ผู้วิจัยไม่ต้องกลับไปอ่านเรื่องใหม่ตั้งแต่ต้น เมื่อผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลในส่วนนี้เสร็จเรียบร้อยผู้วิจัยจึงบันทึกลงในซีดีรอม โดยแบบฟอร์มที่ใช้ในการแสดงข้อมูลของชื่อเรื่องแต่ละชื่อนั้นมีรูปแบบดังต่อไปนี้

ชื่อเรื่องภาษาไทย:

ชื่อเรื่องต้นฉบับ:

ผู้แต่ง:

ผู้เปลือ:

ปีที่พิมพ์:

เรื่องย่อ:

สำหรับแบบฟอร์มที่ใช้ในการแสดงข้อมูลในสารนิพนธ์ฉบับนี้ประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ลำดับที่
2. ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ
3. ชื่อเรื่องแปล
4. ผู้แต่ง

ในส่วนของการจัดเรียงลำดับข้อมูลนั้นผู้วิจัยจะจัดเรียงจากชื่อเรื่องแปล โดยใช้หลักเกณฑ์ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ขึ้นต้นด้วยสัญลักษณ์หรือตัวเลข เช่น #8
2. ขึ้นต้นด้วยตัวอักษรภาษาอังกฤษ เช่น E = มาตรการ
3. ขึ้นต้นด้วยตัวอักษรไทย โดยผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์การจัดลำดับตัวอักษร ลำดับสระ และลำดับวรรณยุกต์ตามแบบที่ดำเนิน การเด่น และ เสฐียรพงศ์ วรรณปก ใช้ในพจนานุกรมไทย - อังกฤษ¹

โดยแบบฟอร์มที่ใช้ในการแสดงข้อมูลเป็นดังต่อไปนี้

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องแปล	ผู้แต่ง

¹ ดำเนิน การเด่น และเสฐียรพงศ์ วรรณปก, พจนานุกรมไทย – อังกฤษ, (กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง, 2542),.

4.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ มีข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาดังต่อไปนี้

- 4.2.1 รายชื่อเรื่องสั้นที่ตีพิมพ์ในนิตยสารรหัสคดี
- 4.2.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคล
- 4.2.3 ข้อมูลประเภทเอกสาร

โดยข้อมูลแต่ละประเภtdังกล่าวมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.1 รายชื่อเรื่องสั้นที่ตีพิมพ์ในนิตยสารรหัสคดี

ตามขอบเขตของการวิจัยที่ระบุไว้ในข้อ 1.4 รายชื่อเรื่องสั้นที่ใช้ในการวิจัยแสดงในแบบฟอร์มดังที่ระบุไว้ในข้อ 4.1 มีดังต่อไปนี้

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องแปล	ผู้แต่ง
1.	#8	#8	Jack Ritchie
2.	E = Murder	E = ฆาตกรรม	Ellery Queen
3.	Rules of the Game	กฎเกณฑ์	Kate Wilhelm
4.	The Impossible Theft	กลโจรกรรม	John F. Suter
5.	Let's Get Lost	กลมเกลื่อน	Lawrence Block
6.	The Stolen Cigar - Case	กล่องซิการ์ที่หายไป	Bret Harte
7.	A Retrieved Reformation	กลับตัวกลับใจ	O. Henry
8.	Back for Christmas	กลับมาตaylor	John Collier
9.	Afraid All the Time	กลัวสุดขีด	Nancy Pickard
10.	Hard Feeling	กว่าจะรู้ร้อนหนาว	Barbara D'Amato
11.	The Moment Before the Gun Went Off	ก่อนที่ปืนจะลั่น	Nadine Gordimer
12.	Metonymy, or The Husband's Revenge	การแก้แค้นแบบอชานามนัย	Rachel de Queiroz

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องแปล	ผู้แต่ง
13.	Popeau Intervenes	การแทรกแซงของโป๊ป	Marie Belloc Lowndes
14.	The Wedding Gig	ก๊ิกวันวิวาห์	Stephen King
15.	A Rose for Emily	กุหลาบแด่เอมิลี่	William Faulkner
16.	Gather Not Thy Rose	กุหลาบนั้นอย่าพึงหมาย	MiriamGrace Monfredo
17.	After the Dance	กุหลาบและกะโหลก	Dean Wesley Smith
18.	Play a Game of Cyanide	เกมซ่อนหาไซยาไนด์	Jack Ritchie
19.	The Murder Game	เกมฆาตกรรม	Nedra Tyre
20.	Milk Run	เกมเหนือฟ้า	Mary Higgins Clark
21.	With Thanks to Agatha Christie	ขอบคุณอาภา คริสตี้	Sarah J. Mason
22.	The Woman Who Come at 6 O'Clock	ขาประจำหกโมงเย็น	GabrielGarcia Marquez
23.	We Know You're Busy Writing, But We Thought You Wouldn't Mind if We Just Dropped in for a Minute.	จีดฆ่าหลังเส่นตาย	Edmund Crispin
24.	The Burglar and the Whatsit	ขโมยกับอะไรละนั่น	Donal E. Westlake
25.	The Housebreakers	ขโมยเข้าบ้าน	Henry Slesar
26.	The Classic Semerák Case	คดีเซเมรัค กรณีคล้ายสติค	Josef Skvorecký
27.	The Border-Line Case	คดีที่เขตแดน	Margery Allingham
28.	The Case of the Irate Witness	คดีพยานเดือด	Erle Stanley Gardner
29.	Dead Duck	คดีหมี ๆ	Lawrence Treat
30.	Morse's Greatest Mystery	คดีเอกของสารวัตรมอร์ส	Colin Dexter
31.	The Man Who Shot Jessy James	คนฆ่าเจ็สซี่ เจมส์	Theodore Mathieson
32.	Baytown's Loss	คดีแห่งเบย์ทาวน์	William Bankier
33.	The Operator	คนเดินแต่้ม	Jack Ritchie
34.	The Hanged Man	คนถูกแขวนคอ	Ian Rankin
35.	The One Who Got Away	คนที่หลุดรอดไปได้	Al Nussbaum
36.	Lucky Devil	คนเป็นโชคร้าย คนตายโชคดี	Nancy Pickard
37.	With a Little Help from Your Friends	คนละไม้คนละมือ	Jutta Motz
38.	Death Wish	คนอยากตาย	Lawrence Block
39.	They Can Only Hang On You Once	ครั้งเดียวก็ตายดิค	Dashiell Hammett

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องแปล	ผู้แต่ง
40.	Death Overdue	ความตายที่สายเกิน	Eleanor Daly Boylan
41.	The Sin of Madam Phloi	ความพยาบาทของแม่พลอย	Lilian Jackson Braun
42.	The Mystery of Room 342	ความลับของห้อง 342	Arthur M. Jensen
43.	Weighty Problem	ความอ้วนเป็นเหตุ	Duane Decker
44.	A Bad Night for Burglars	คืนชวชของหัวขโมย	Lawrence Block
45.	The Dying Night	คืนที่สิ้นสุด	Isaac Asimov
46.	The Jail	คุก	Jesse Hill Ford
47.	Of Course, You Know that Chocolate is a Vegetable	คุณก็รู้อยู่แล้วว่าช็อกโกแลตเป็นผัก	Barbara D'Amato
48.	You Will Never Live to Regret It	คุณจะไม่มีความเสียดใจภายหลัง	Jeffrey Archer
49.	How would you like it?	คุณชอบแบบนี้ใช่ไหม	Lawrence Block
50.	Youdunnit	คุณเป็นคนทำ	Peter Lovesey
51.	You Can't Blame Me	คุณหาว่าผมทำผิดไม่ได้หรอก	Henry Slesar
52.	The Man in the Civil Suit	คู่ความ	Jan Burke
53.	Just Only One Little Mystery-Pistry	แค่คดีเล็กๆเล็ก ๆ	H. R. F. Keating
54.	Who's Afraid of Ed Garpo?	ใครกลัว เอ็ด การ์โป	Fred Kassak
55.	Who?	ใคร... ฆ่าใคร	Michael Collins
56.	H as in Homicide	ฆ. ย่อมาจากฆาตกรรม	Lawrence Treat
57.	Murderer Unknown	ฆาตกรซ่อนรอย	Astrick Eckesvik
58.	The Murders in the Rue Morgue	ฆาตกรรมที่ถนนม็อร์ก	Edgar Allan Poe
59.	The Affair at the Victory Ball	ฆาตกรรมในงานเลี้ยง	Agatha Christie
60.	Espionage	งานจารกรรม	Dennis Wheatley
61.	A Good Day's Work	งานชิ้นเยี่ยม	Rick Riordan
62.	The House Party	งานเลี้ยงที่บ้าน	Stanley Ellin
63.	Hobbyist	งานอดิเรก	Fredric Brown
64.	Wish You Were Here	จดหมายจากหลุมศพ	Richard Hartwick
65.	Do With Me What You Will	จะทำอะไรผมก็เชิญ	Joice Carole Oates
66.	Killed by Kindness	จึงฆ่าด้วยปรานี	Nedra Tyre
67.	Stop, Thief !	จึงปล่อยให้ลอบย่นวล	Barbara D'Amato

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องแปล	ผู้แต่ง
68.	Not Long Now	เจ็บนี้... อีก(ไม่)นาน	Carole Ann Davis
69.	The Prince of Cherkessia	เจ้าชายแห่งเซอร์เกิสเซีย	Leslie Charteris
70.	Pretty Kitty	เจ้าเหมียวน้อย	Joyce Holland
71.	The Theft of the Parrot's Feather	โจรขโมยขนนกแก้ว	Edward D. Hoch
72.	The Theft of the Christmas Stocking	โจรขโมยถุงเท้าคริสต์มาส	Edward D. Hoch
73.	The Theft of the Persian Slipper/	โจรขโมยรองเท้าแตะ	Edward D. Hoch
74.	I'll Be Waiting	ฉันยังรออยู่	Raymond Chandler
75.	The Perfect Murder Club	ชมรมฆาตกรรมสมบูรณ์แบบ	Reginald Hill
76.	Going Through a Phase	ช่วงหนึ่งของชีวิต	Robert Barnard
77.	Clothes	ช่วยด้วย	Ruth Rendell
78.	A Snaking Suspicion	ชะรอยอสรพิษ	H. R. F. Keating
79.	Rebirth (Cain and Abel)	ชาติใหม่	Miguel Agusti
80.	The Fat Man	ชายอ้วน	Isak Dinesen
81.	Life in Our Time	ชีวิตในยุคสมัยของเรา	Robert Bloch
82.	Dr Lartius	ดร. ลาร์ติอุส	John Buchan
83.	An Astrologer's Day	ดวงของโหร	R. K. Narayan
84.	Yours Truly, Jack the Ripper	ด้วยความจริงใจ, แจ็ค เดอะ ริบเปอร์	Robert Bloch
85.	A Sensible Course of Action	ด้วยวิธีที่ฉลาด	Palle Rosenkrantz
86.	Red Clay	ดินแดง	Michael Malone
87.	More Final Than Divorce	เด็ดขาดกว่าหย่าขาด	Robert Barnard
88.	Perp Walk	เดินตามแผน	Andrew Vachss
89.	Bottom Walker	เดินไปในทางต่ำ	James Powell
90.	B as in Bludgeon	บ. ตีให้ตาย	Lawrence Treat
91.	The Terrapin	ตะพาบน้ำ	Patricia Highsmith
92.	Pseudo Identity	ตัวปลอม	Lawrence Block
93.	An Eye for an Eye	ตาต่อตา	Jeffrey Archer
94.	Dying Happy	ตายตาหลับ	Ruth Rendell
95.	Murder Delayed	ตายแน่ แต่ช้าหน่อย	Henry Slesar

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องแปล	ผู้แต่ง
96.	Obituary	ตายล่วงหน้า มาทีหลัง	Isaac Asimov
97.	Dead as a Dodo	ตายอย่างโคโด	Colin Dexter
98.	The Cop Who Loved Flowers	ตำรวจรักดอกไม้	Henry Slesar
99.	Driver's Seat	ตำแหน่งคนขับ	Ellery Queen
100.	The Case of the Easter Bonnet	ตีนแมวอาละวาด	Peter Lovesey
101.	A Murder is Arranged	เตรียมตัวตาย	Nedra Tyre
102.	A Terribly Strange Bed	เตียงสยอง	Wilkie Collins
103.	Words Do Not a Book Make	ไต่ดเถื่อนต้องเป็น ไต่ดเถื่อน	Bill Pronzini
104.	Under the Knife	ใต้คมมีด	Isaac Bashevis Singer
105.	Never a Cross Word	ถ้อยที่ถ้อยอาศัย	Peter Lovesey
106.	The Things We Do for Love	ทำด้วยใจรัก	Jonathan Kellerman
107.	The Right Move	ทำถูกแล้ว	Al Nussbaum
108.	The Hiding Place	ที่ซ่อน	Ted Ferguson
109.	Shopping for the Dead	ธุรกิจบนความตาย	Donald Olson
110.	Bird of Prey	นกเจ้ากรรม	John Collier
111.	The Sunday Bird	นกวันอาทิตย์	Maria de Montserrat
112.	First-Story Man	นักเขียนเรื่องแรก	A. L. Reynolds
113.	The Weather Man	นักพยากรณ์อากาศ	Jack Ritchie
114.	The Sleuths	นักสืบทั้งสาม	O. Henry
115.	Sadhan Babu's Suspicions	นายเรื่องระแวง	Satyajit Ray
116.	Too Many Sheriffs	นายอำเภอบานเบอะ	Richard Hardwick
117.	Murder by Dream	นิมิตมรณะ	Patrick O'Keefe
118.	Fiction	นิยาย	Edward D. Hoch
119.	An Irreducible Detective Story	นิยายสืบสวนขนาดพอดีพอดี	Stephen Leacock
120.	In the Darkness	ในความมืดมิด	Heinrich Boll
121.	Wardrobe	ในตู้เสื้อผ้า	Thomas Mann
122.	In the Public Eye	ในสายตาสาธารณชน	Jack Ritchie
123.	The Possibility of Evil	บาปไม่เข้าใครออกใคร	Shirley Jackson
124.	Three-Ten to Yuma	บ้ายสามโมยี่สิบนาที่ไปชุมมา	Elmore Leonard

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องแปล	ผู้แต่ง
125.	The Man Who Read G. K. Chesterton	บุรุษผู้อ่าน จี. เค. เชสเตอร์ตัน	William Brittain
126.	G as in Gun	ป.ป.น.ที่หายไป	Lawrence Treat
127.	Secret Service	ปฏิบัติการลับ	Charles Ardai
128.	Miser's Gold	ปริศนาผ้าจีวรห่อทอง	Ellery Queen
129.	The Problem of Dressing Room A	ปริศนาห้องเอ	Jacques Futrelle
130.	Moonlight Gardener	ปลูกต้นไม้ได้แสงจันทร์	Robert L. Fish
131.	The Problem of Stateroom 10	ปัญหาห้องพักหมายเลข 10	Peter Lovesey
132.	Parker Adderson, Philosopher	ปีร์คเกอร์ แอดเดอร์สัน, นักปรัชญา	Ambrose Bierce
133.	Monty's Revolver	ปืนของมอนตี	Colin Dexter
134.	The Guilty Party	ผู้กระทำผิด	Shel Silverstein
135.	The Refugee	ผู้ลี้ภัย	Jane Rice
136.	Frightened Lady	ผู้หญิงขวัญอ่อน	C. B. Gilford
137.	The Screaming Woman	ผู้หญิงที่กรีดร้อง	Ray Bradbury
138.	Violence Against a Defenceless Woman	ผู้หญิงที่ไม่มีทางสู้	Richard Macker
139.	Woman at the Window	ผู้หญิงที่หน้าต่าง	Percy Spurlark Parker
140.	The Clinging Woman	ผู้หญิงพันรั้ว	Ruth Rendell
141.	Lieutenant Harald and the Impossible Gun	ผู้หมวดเจ้าปัญญากับปืนเจ้าปัญหา	Margaret Maron
142.	The Adventure of the Double-Bogey Man	เผชิญผีเชื่อชั่วคุณสอง	Robert L. Fish
143.	A Double Double-Cross	แผนซ้อนซ้อนแผน	Peter Cheyney
144.	Nightmare in Yellow	ฝันร้ายสีเหลือง	Fredric Brown
145.	Nightmare	ฝันของ... แม่มีราตรี	Dick Francis
146.	An Error in Chemistry	พลาดเพราะผิดสูตร	William Faulkner
147.	Typed for Murders	พิมพ์ฆาตกรรม	Nedra Tyre
148.	The Executioner	เพชรฆาต	Honore de Balzac
149.	The Episode of the Diamond Links	เพชรตัดเพชร	Grant Allen
150.	The Three Horseman of Apocalypse	เพราะสองจึงเหลว	G.K. Chesterton
151.	Voices in the Coalbin	เพลงมรณะ	Mary Higgins Clark

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องแปล	ผู้แต่ง
152.	Fisherman's Friend	เพื่อนนักตกปลา	Ingrid Noll
153.	The New Girlfriend	เพื่อนหญิงคนใหม่	Ruth Rendell
154.	Brush Fire	ไฟป่า	James M. Cain
155.	The Invisible Man	มนุษย์ล่องหน	G.K. Chesterton
156.	An affair at 7 Rue de M-	มันตามมา (ให้) เคียว	John Steinbeck
157.	Tea and Biscuit	มัทกับแมว	Jon L. Breen
158.	Mr Big	มิสเตอร์บิก	Ian Fleming
159.	The Killers	มือสังหาร	Ernest Hemingway
160.	Mexican Gatsby	เม็กซิกัน แก๊ทส์บี้	Raymond Steiber
161.	The Cloud Beneath the Eaves	เมฆใต้ชายคา	Barbara Owens
162.	The Red Mercedes	เมอร์เซเดสสีแดง	Theo Capel
163.	Never Marry a Witch	เมียแม่มด	C. B. Gilford
164.	When This Man Dies	เมื่อชายคนนี้ตาย	Lawrence Block
165.	By Dawn's Early Light	เมื่อตะวันอรุ่ง	Lawrence Block
166.	How Mr. Hogan Robbed A Bank	เมื่อนายโฮแกนปล้นธนาคาร	John Steinbeck
167.	How Watson Learned the Trick	เมื่อวัตสันเรียนรู้กลวิธี	Sir Arthur Conan Doyle
168.	The Green Spider	แมงมุมเขียว	Sax Rohmer
169.	Mom and Dad at home	แม่, พายแปปี้และ ฆาตกรรม	Ed Gorman
170.	The Girl who Killed Santa Claus	แม่หนูผู้ฆ่าซานตาคลอส	Val McDermid
171.	Without Jonathan	ไม่มีโจนาธาน	Jeffery Deaver
172.	Nothing to Lose	ไม่มีอะไรจะเสีย	Robert Barnard
173.	The Fifty-Pound Rip Off	ไม่อ้วนเอาเท่าไร	William Bankier
174.	The Crime Made in Heaven	ยิงคนบนสวรรค์	Edward D. Hoch
175.	Shooting an Elephant	ยิงช้าง	George Orwell
176.	A Smile for a Killer	ยิ้มนี้สิเลือด	John Bingham
177.	Divided We Stand	แยกกันเราอยู่	Ruth Rendell
178.	Night Train to Babylon	รถไฟเที่ยวศึกไปบาบิโลน	Ray Bradbury
179.	The Taste of Coco	รสชาติของโกโก้	Shisuko Natsuki

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องแปล	ผู้แต่ง
180.	Crack	รอยแตก	James W. Hall
181.	The Footprint in the Sky	รอยเท้าในอากาศ	John Dickson Carr
182.	The Joke	รักดอกจิงหยอกเล่น	Bonnie Hildebrand
183.	Rumpole and the Spirit of Christmas	รัมโพลกับจิตวิญญาณ คริสต์มาส	John Mortimer
184.	Miracle for Sales	ราคาแห่งปาฏิหาริย์	Taufik al Hakim
185.	An Apparition	ร่างที่ปรากฏ	Knut Hamsun
186.	The Zenobia Hatt Prize	รางวัลเซโนเบีย แฮ็ทท์	Peter Lovesey
187.	Recycle	รีไซเคิล	Marcia Muller
188.	An Affair of the Heart	เรื่องของหัวใจ	Henry Slesar
189.	The Curious Incident	เรื่องเล็กๆ ที่อยากรู้	James Sallis
190.	The Last Story	เรื่องสุดท้าย	Charles Ardai
191.	The Forest Forge	โรงหล่อในป่า	Beatrix M. Kramlovsky
192.	The Oblong Box	ลังสี่เหลี่ยมผืนผ้า	Edgar Allan Poe
193.	Goodbye, Pops	ลาก่อนป๊อปส์	Joe Gores
194.	Avenging Miriam	ล้างแค้นแทนมิเรียม	Peter Sellers
195.	Something for Nothing	ลาภลอย	Jeffrey Archer
196.	The Treasure Hunt	ล่ามหาสมบัติ	Edgar Wallace
197.	Nine Sons	ลูกชายเก้าคน	Wendy Hornsby
198.	Desiree's Baby	ลูกน้อยของเดซีเร	Kate Chopin
199.	The Complete Secretary	เลขานุการสมบูรณ์แบบ	Theodore Mathieson
200.	The Would-Be Widower	ว่าที่พ่อหม้าย	Katherine Hall Page
201.	Heroes	วีรบุรุษ	Anne Perry
202.	The Expert Witness	ศาลที่เคารพ	Jeffrey Archer
203.	The Assassin's Club	สโมสรมือสังหาร	Nicholas Blake
204.	The Discount Club	สโมสรลดคกระหน้า	Henry Slesar
205.	The Necklace of Pearls	สร้อยไข่มุก	Dorothy L. Sayers
206.	Busted Blossom	สวมรอยฆ่า	Stuart M. Kaminsky
207.	The St. Valentine's Day Massacre	สังหารหมู่วันวาเลนไทน์	Edward Marston

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องแปล	ผู้แต่ง
208.	Undertaker, Please Drive Slow	ศพหรือจำ ขับช้าหน่อย	Ron Goulart
209.	Three is a Lucky Number	สามเป็นเลขนำโชค	Margery Allingham
210.	Three Nil	สามศูนย์	Mat Coward
211.	Accidentally Yours	สามีโดยบังเอิญ	Donald Olson
212.	The Spy and the Minotaur	สายลับกับมินอทอร์	Edward D. Hoch
213.	Inspector Maigret thinks	สารวัตรเมเกรต์คิด	Georges Simenon
214.	Inspector Ghote and the Miracle Baby	สารวัตรโฆเตกับทารก มหัศจรรย์	H.R.F. Keating
215.	The Maids	สาวใช้	G. Miki Hayden
216.	Who's the Blonde?	สาวผมบลอนด์ หล่อนเป็นใคร	John D. Macdonald
217.	Guilt-Edge Blonde	สาวพิรุณ	Ross Macdonald
218.	Something Wrong	สิ่งผิดปกติ	Bill Pronzini
219.	Table Talk, 1882	สี่รอบโต๊ะ, 1882	Boris Akunin
220.	Kaddish for the Kid	สี่สวดศพ	Max Allin Collins
221.	The Road's End	สุดเส้นทาง	Brendan DuBois
222.	On the Edge	สุดขอบชีวิต	Irina Muravyona
223.	The Way to a Man's Heart	เส้นทางคว่ำ(น) หัวใจชาย	Elizabeth Durl
224.	The Whimper of Whipped Dogs	เสียงครางของสุนัขถูกโบย	Thomas M. Disch
225.	Moon-Face	หน้าพระจันทร์	Jack London
226.	Barking at Butterflies	หมาเห่าผีเสื้อ	Ed McBain
227.	The Dog that Didn't Bark	หมาที่ไม่ได้เห่า	Margaret Maron
228.	A One-Man Dog	หมาคนเดียว	William Bankier
229.	Entrapped	หลงกล	Harlan Coben
230.	She Didn't Come Home	หล่อนไม่กลับบ้าน	Sue Grafton
231.	One Too Many	หลายคนเดียวกัน	Dorothy L. Sayers
232.	The Oblong Room	ห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้า	Edward D. Hoch
233.	Father's Day	ห้วงกพ้อ	Ruth Rendell
234.	Hypnotherapy	หายดีแล้ว	Takashi Otda
235.	Snow	หิมะเป็นเลือด	Stuart M. Kaminsky

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องแปล	ผู้แต่ง
236.	Incident in a Neighborhood Tavern	เหตุเกิดในโรงเหล้า	Bill Pronzini
237.	Melrose Rendezvous	เหตุประจวบเหมาะที่เมลโรส	William Bankier
238.	The Victim	เหยื่อ	Ed McBain
239.	The Victim	เหยื่อ	P.D. James
240.	All Passion Spent	โหมไหม้ในรู้สึก	Luigi Pirandello
241.	Like a Terrible Scream	อยากจะร้องให้ลั่นโลก	Etta Revesz
242.	Don't go upstairs	อย่าขึ้นไปชั้นบน	Donald Olson
243.	Never Shake a Family Tree	อย่าขุดคุ้ยโคตรเหง้า	Donald E. Westlake
244.	Don't Look Behind You	อย่าหันไปมองข้างหลังคุณ	Fredric Brown
245.	The Monster	อสุรกาย	Bill Pronzini
246.	Virgo in Sapphire	อัญมณีราศีกันย์	Margaret Maron
247.	The Crime at the Post Office	อาชญากรรม ณ ที่ทำการไปรษณีย์	Karel Capek
248.	A Real Crime	อาชญากรรมที่แท้จริง	Carmen Iarrera
249.	Gypsy's Paw	อุ้งเท้ายิปซี	Edward D. Hoch
250.	The Absence of Emily	เอ็มมิลีหายไปไหน	Jack Ritchie
251.	Where Is Harry Beal?	แฮร์รี บีลอยู่ที่ไหน	John Lutz

4.2.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในส่วนนี้โดยการสัมภาษณ์คุณ เรืองเดช จันทศิริ บรรณาธิการ นิตยสารหัสคดี เพื่อขอทราบแนวทางการจัดทำนิตยสารหัสคดี และแนวทางการเปลี่ยนชื่อเรื่อง สิ้นที่ลงตีพิมพ์ในนิตยสารหัสคดี เนื่องจากคุณเรืองเดชรับผิดชอบการทำนิตยสารหัสคดีแต่เพียงผู้เดียว และเป็นผู้เปลี่ยนชื่อเรื่องส่วนใหญ่ที่ตีพิมพ์ในนิตยสารหัสคดี ตลอดจนเป็นผู้ให้ความเห็นชอบกับชื่อเรื่องที่น่าแปลกแปลมา ดังนั้นการสัมภาษณ์คุณเรืองเดช จะช่วยผู้วิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล และรูปแบบการแปลได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น ซึ่งวิธีการที่ผู้วิจัยใช้ในการสัมภาษณ์คือการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In – Depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดถูกต้อง และจำเป็นต่อการวิจัยครั้งนี้อย่างครบถ้วน โดยมีเค้าโครงคำถามกว้างดังนี้

- 1 กระบวนการเปลี่ยนชื่อเรื่องสั้นอาชญากรรมในนิตยสารหัสคดี มีขั้นตอนและวิธีการอย่างไรบ้าง
- 2 ปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อรูปแบบการเปลี่ยนชื่อเรื่องสั้นอาชญากรรมในนิตยสารหัสคดี
- 3 ความสำคัญของชื่อเรื่องในมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์

4.2.3 ข้อมูลประเภทเอกสาร

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมหนังสือ เอกสาร บทความ วิทยานิพนธ์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย จากห้องสมุด และอินเทอร์เน็ต เช่น สารานุกรม และหนังสือที่เกี่ยวกับอาชญากรรม หนังสือที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนชื่อเรื่อง ตลอดจนฐานข้อมูลอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ได้ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยรวบรวมและตรวจสอบข้อมูลทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ความหมายของชื่อเรื่องต้นฉบับ และชื่อเรื่องแปลโดยละเอียด แล้วจึงเปรียบเทียบชื่อเรื่องทั้งสองเพื่อวิเคราะห์รูปแบบการแปล โดยอาศัยทฤษฎีการแปลและแนวคิดในการเปลี่ยนชื่อเรื่องที่ผู้วิจัยพบทวนไว้ในบทที่ 2 คือ ทฤษฎีสโคปอส ทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมาย แนวทางการเปลี่ยนชื่อเรื่องของคริสติอาเน นอร์ด และ แนวทางการเปลี่ยนชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมของ คลิฟฟอร์ด อี. แลนเดอร์ส ตลอดจนข้อมูลจากการสัมภาษณ์คุณเรืองเดช จันทศิริบรรณาธิการนิตยสารหัสคดี ผู้วิจัยพบรูปแบบการแปล 7 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

- 4.3.1 การแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมพบ 160 ชื่อเรื่อง
- 4.3.2 การแปลโดยทับศัพท์และถ่ายเสียงพบ 5 ชื่อเรื่อง
- 4.3.3 การแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับโครงเรื่องพบ 36 ชื่อเรื่อง
- 4.3.4 การแปลแบบตรงคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับตัวละคร พบ 18 ชื่อเรื่อง
- 4.3.5 การแปลแบบตรงคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับฉาก พบ 1 ชื่อเรื่อง
- 4.3.6 การแปลโดยยึดโครงเรื่อง พบ 30 ชื่อเรื่อง

4.3.7 การแปลโดยตั้งชื่อเรื่องใหม่อย่างอิสระ พบ 1 ชื่อเรื่อง

4.3.1 การแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิม

การแปลประเภทนี้เป็นการแปลที่ผู้แปลแปลโดยเก็บคำและความหมายในชื่อเรื่องต้นฉบับได้ครบ โดยผู้แปลแปลโดยใช้คำในภาษาปลายทางที่เหมาะสมฟังดูสละสลวย โดยพบการแปลรูปแบบนี้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิตยสารรหัสคดีที่ผู้วิจัยรายงานไว้ในบทที่ 3 ว่าการแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมเป็นแนวทางที่คนเรื่องเคส จันทรกีรับบรรณาธิการนิตยสารรหัสคดีใช้ในการแปลชื่อเรื่องสั้นที่ตีพิมพ์ในนิตยสารรหัสคดี โดยผู้วิจัยจะขยายความเหตุผลของคุณเรื่องเคสที่ใช้แนวทางการแปลประเภทนี้ดังที่กล่าวไว้ในบทที่สามโดยยกตัวอย่างชื่อเรื่องเพิ่มเติม เพื่อขยายความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น²

1. ความเหมาะสมของชื่อเรื่องเดิม

ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คุณเรื่องเคส มีความคิดเช่นนี้เนื่องจาก เรื่องที่คุณเรื่องเคสนำมาตีพิมพ์ในนิตยสารรหัสคดีนั้นเป็นเรื่องที่มีคุณภาพกล่าวคือบางเรื่องเป็นเรื่องของนักเขียนชื่อดังที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นนักเขียนอาชญาวิทยาที่ดีเยี่ยม บางเรื่องเป็นเรื่องที่เขียนโดยนักเขียนอมตะ เช่น ก่อนที่ปืนจะลั่น (The Moment Before the Gun Went Off) ที่เขียนโดย Nadine Gordimer นักเขียนเจ้าของรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรม บางเรื่องเป็นเรื่องที่เก่าแก่และได้รับการยกย่องว่าเป็นอาชญาวิทยาคลาสสิก เช่น ฆาตกรรมที่ถนนมอร์ก (The Murders in the Rue Morgue) ของเอ็ดการ์ อัลลัน โป ที่ได้รับการยกย่องให้เป็นอาชญาวิทยาเรื่องแรกของโลก บางเรื่องเป็นเรื่องที่ได้รับรางวัลทางอาชญาวิทยา งานเลี้ยงที่บ้าน (The House Party) ซึ่งเป็นเรื่องสั้นเรื่องแรกที่ได้รับรางวัลเอ็ดการ์ (Edgar Award) ซึ่งเป็นรางวัลสำหรับนักเขียนอาชญาวิทยาที่ยิ่งใหญ่และมีชื่อเสียงที่สุด ดังนั้นเมื่อเรื่องที่น่าสนใจเป็นเรื่องที่มีคุณภาพสูงอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องตั้งชื่อเรื่องใหม่

นอกจากนั้นจากการที่ผู้วิจัยอ่านและบันทึกเรื่องย่อของเรื่องสั้นทุกเรื่องที่ใช้ในการวิจัยอย่างละเอียด ผู้วิจัยยังพบว่าชื่อเรื่องที่พบในกลุ่มนี้สะท้อนแก่นเรื่อง และ โครงเรื่องได้อย่าง

² ผู้อ่านสามารถดูแนวทางการแปลชื่อเรื่องของบรรณาธิการนิตยสารรหัสคดีได้ในบทที่ 3

เหมาะสมอยู่แล้ว ดังนั้นผู้แปลจึงสามารถเปลี่ยนชื่อเรื่องได้โดยไม่ต้องเปลี่ยนชื่อเรื่องให้ผิดไปจากคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- E = ฆาตกรรม (E = Murder) ศาสตราจารย์คนหนึ่งเสียชีวิตในห้องทดลองของตัวเอง ซึ่งมีระบบรักษาความปลอดภัยอย่างแน่นหนา ตำรวจสงสัยว่าเขาถูกฆาตกรรม เมื่อตำรวจตรวจสอบที่เกิดเหตุก็ไม่พบหลักฐานที่สามารถระบุตัวฆาตกรได้ สิ่งเดียวที่ตำรวจพบคือ กระดาษแผ่นเล็ก ๆ ที่เขียนสัญลักษณ์คล้ายตัวอักษร E ที่ผู้ตายกำไว้ ซึ่งท้ายที่สุดนักสืบเอลเลอร์รีควีนก็ไขปริศนาสัญลักษณ์นี้และระบุตัวฆาตกรได้

- ขอบคุณอกาธา คริสตี้ (With Thanks to Agatha Christie) พี่สาวฝาสามีน้องสาวตัวเอง โดยจัดฉากเหมือนเป็นอุบัติเหตุ ว่าเขาถูกหนังสือปกแข็งครบชุดของอกาธา คริสตี้ที่อยู่บนชั้นที่ไม่แข็งแรงถล่มใส่ แม่ของสองสาวดีใจมาก เนื่องจากผู้ชายคนนี้เป็นคนไม่ดี เธอเลยขอบคุณที่หนังสือของอกาธา คริสตี้ช่วยลูกของเธอไว้

ผู้วิจัยเห็นว่าสิ่งที่ผู้แต่งเรื่องเคย เปลี่ยนชื่อเรื่องแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิม เพราะมองว่าชื่อเรื่องนั้นมีความเหมาะสมกับแก่นเรื่องอยู่แล้วจึงไม่มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนนั้นตรงกับแนวทางการเปลี่ยนชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมของ คลิฟฟอร์ด อี. แลนเดอร์ส³ ที่ให้ผู้แปลเปลี่ยนชื่อเรื่องแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมไว้ หากแปลแล้วชื่อเรื่อง

เปลี่ยนยังสามารถยังคงรักษาความหมายหลัก (Fundamental Meaning) ที่ผู้เขียนต้องการสื่อไว้ได้³ บางชื่อเรื่องผู้วิจัยพบว่าเป็นชื่อเรื่องที่มีความคลุมเครือ กล่าวคือเมื่อผู้อ่านเห็นชื่อเรื่องแล้วอาจไม่เข้าใจความหมาย แต่ผู้แปลก็ยังแปลอย่างตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมไว้อย่างครบถ้วน ซึ่งตรงกับคำแนะนำของคลิฟฟอร์ด อี. แลนเดอร์ส³ ที่ว่าหากชื่อเรื่องนั้นมีความเป็นปริศนาหรือคลุมเครือ แต่เมื่อผู้อ่านเรื่องแล้วก็จะเข้าใจให้ผู้แปลเปลี่ยนชื่อเรื่องนั้นโดยคงคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมไว้ ตัวอย่างเช่น

- กิ๊กวันวิวาห์ (The Wedding Gig) เป็นเรื่องของวงดนตรีแจ๊สวงหนึ่งที่ถูกว่าจ้างให้ไปแสดงในงานแต่งงานของน้องสาวเจ้าพ่อ ซึ่งเมื่อถึงวันงานก็เกิดเหตุวุ่นวายขึ้น เมื่อคู่อริของเจ้าพ่อตามมาทำลายงานแต่งงาน เมื่อผู้อ่านเห็นชื่อเรื่องแปลครั้งแรกก็อาจสงสัยว่าคำว่า“กิ๊ก”นั้นหมายถึงอะไร เพราะในปัจจุบันคำว่า“กิ๊ก”ก็เป็นคำที่ใช้

³ ผู้อ่านสามารถอ่านแนวทางการเปลี่ยนชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมของ คลิฟฟอร์ด อี. แลนเดอร์สได้ในหัวข้อที่ 2.1.4

กันในหมู่วัยรุ่นไทย ในความหมายว่าบุคคลที่มีความสัมพันธ์อย่างคู่รักแต่ไม่ใช่ คู่รัก⁴ แต่เมื่อผู้อ่านอ่านเรื่องแล้ว ผู้อ่านก็จะทราบคำว่า”กิ๊ก” นั้นหมายถึงงานที่ นักคนตรีรับเป็นครั้ง ๆ ไป

2. หน้าที่ของงานแปล และจุดยืนของนิตยสารหัตสคดี

เพลินดา ให้ความเห็นว่าจุดประสงค์ของชื่อเรื่องแตงนั้นเพื่อบ่งบอกประเภทของ หนังสือ ดังนั้นผู้แต่งจึงควรศึกษาประเภทของงานเขียนที่ตนกำลังเขียนให้ดี และตั้งชื่อให้ เหมาะสมกับลักษณะของงานเขียนนั้น ๆ⁵ แต่สำหรับนิตยสารหัตสคดีเราจะพบชื่อเรื่องที่ดูแล้ว ไม่น่าจะเป็นชื่อของอาชญาวิทยาชั้น เมื่อตะวันย้ารุ่ง (By Dawn’s Early Light) กุหลาบแค่อีมิลี (A Rose for Emily) ซึ่งฟังดูเหมือนชื่อนิยายโรแมนซ์ ซึ่งมีสาเหตุอยู่ 2 ประการที่นิตยสารหัตส คดีแปลชื่อเรื่องเหล่านี้ตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิม โดยไม่เปลี่ยนแปลงชื่อเรื่อง แปลให้ฟังดูเป็นชื่ออาชญาวิทยาคือ

1. หน้าที่ของงานแปล – คุณเรื่องเดช จันทศิริเห็นว่านักแปลมีพันธกรณีต่อนักเขียน และผู้อ่าน ดังนั้นผู้แปลจึงไม่ควรถือวิสาสะเปลี่ยนแปลงชื่อเรื่องให้มีความหมาย ผิดไปจากเจตนารมณ์ของผู้เขียน
2. จุดยืนของนิตยสารหัตสคดี - เนื่องจากบรรณาธิการเชื่อว่าชื่อนิตยสารและ สำนักพิมพ์หัตสคดี นั้นบอกให้ผู้อ่านทราบอยู่แล้วว่าเรื่องที่พวกเขาจะได้อ่านนั้น เป็นอาชญาวิทย ทำให้ไม่จำเป็นต้องตั้งชื่อเรื่องเพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่าเป็น อาชญาวิทยา

การที่คุณเรื่องเดชวิเคราะห์กลุ่มผู้อ่านของตน ตลอดจนกำหนดจุดยืนในการแปลของ นิตยสารหัตสคดีแสดงให้เห็นว่า คุณเรื่องเดชมีการวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกตัวบทเป็น อย่างดีก่อนลงมือแปล ซึ่งการวิเคราะห์กลุ่มผู้อ่านของคุณเรื่องเดชนั้นตรงกับ ทฤษฎีสโคปอส และแนวคิดในการแปลชื่อเรื่องของนอร์ด ที่ให้ผู้แปลวิเคราะห์ตัวบท องค์ประกอบภายในและ ภายนอกตัวบท และกำหนดหน้าที่ของตัวบท และชื่อเรื่องก่อนลงมือแปล

⁴ พจนานุกรมฉบับมติชน, (กรุงเทพฯ: มติชน, 2547), หน้า 10.

⁵ เพลินดา (นามปากกา), โรงเรียนนักเขียน (นนทบุรี: บ้านหนังสือ, 2546), หน้า 237.

ตัวอย่างอื่น ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าคุณเรื่องเดช จันทรศิริแปลชื่อเรื่องโดยเคารพผู้เขียนคือ การแปลชื่อเรื่องของ Lawrence Treat สามเรื่อง คือ B as in Bludgeon, G as in Gun , และ H as in Homicide ว่า ต.ตีให้ตาย ป.ปืนที่หายไป และ ข.ย่อมาจากฆาตกรรมตามลำดับ โดยเรื่องสั้น ทั้งสามเป็นเรื่องที่ใช้ตัวละครชุดเดียวกัน ผู้แต่งจึงตั้งชื่อเรื่องโดยขึ้นต้นด้วยตัวอักษร ภาษาอังกฤษ และตามด้วย “as in” ซึ่งลักษณะการตั้งชื่อเรื่องของผู้แต่งคนเดียวกันให้มีชื่อเรื่อง ไปในทำนองเดียวกัน กล่าวคือมีลักษณะเฉพาะเป็นแบบเดียวกัน นอร์คเรียกว่า Autorenmuster หรือแบบแผนชื่อเรื่องประจำตัวผู้แต่ง เพื่อเป็นเครื่องช่วยให้จำผู้แต่งได้ และ ทำหน้าที่เตะตาผู้อ่าน⁶ ซึ่งในการแปลชื่อเรื่องเหล่านี้คุณเรื่องเดชก็คำนึงและมองเห็นถึงแบบ แผนชื่อเรื่องประจำตัวผู้แต่งของชื่อเรื่องในชุดนี้ จึงแปลโดยให้ชื่อเรื่องมีรูปแบบที่ขึ้นต้นด้วย ตัวอักษรเหมือนกับชื่อเรื่องต้นฉบับ

กล่าวโดยสรุปผู้วิจัยพบว่าการแปลแบบตรงคำ และยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมนั้น มิได้ทำไปเพราะนิตยสารรหัสคดีไม่เห็นความสำคัญของชื่อเรื่องแปล และการแปลชื่อเรื่อง แต่ การตัดสินใจที่จะแปลชื่อเรื่องแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมนั้นได้ผ่านการ กลั่นกรองเป็นอย่างดีจากคุณเรื่องเดช ซึ่งมีจุดยืนเป็นของตนเองในการทำนิตยสาร และ ตระหนักอยู่ตลอดเวลาว่าตัวเองทำอะไรอยู่

โดยชื่อเรื่องที่ใช้การแปลรูปแบบนี้มีดังต่อไปนี้

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
1	E = Murder	E = ฆาตกรรม	Ellery Queen
2	Rules of the Game	กฎเกณฑ์	Kate Wilhelm
3	The Stolen Cigar – Case	กล่องซิการ์ที่หายไป	Bret Harte
4	A Retrieved Reformation	กลับตัวกลับใจ	O. Henry
5	The Moment Before the Gun Went Off	ก่อนที่ปืนจะลั่น	Nadine Gordimer
6	Popeau Intervenes	การแทรกแซงของโปโป้	Marie Belloc Lowndes
7	The Wedding Gig	กั๊กวันวิวาห์	Stephen King

⁶ วรรณภา แสงอร่ามเรื่อง, ทฤษฎีและหลักการแปล, หน้า 134.

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
8	A Rose for Emily	กุหลาบแดงเอมิลี	William Faulkner
9	The Murder Game	เกมฆาตกรรม	Nedra Tyre
10	The Burglar and the Whatsit	ขโมยกับอะไรที่นั่น	Donald E. Westlake
11	The Housebreakers	ขโมยเข้าบ้าน	Henry Slesar
12	With Thanks to Agatha Christie	ขอบคุณอากาธา คริสตี้	Sarah J. Mason
13	The Classic Semerák Case	คดีเซเมร่าค กรณีกล่าสติก	Joset Skvorecky
14	The Border-Line Case	คดีที่เขตแดน	Margery Allingham
15	The Case of the Irate Witness	คดีพยานเดือด	Erle Stanley Gardner
16	The Man Who Shot Jessie James	คนฆ่าเจ็สตี เจมส์	Theodore Mathieson
17	Morse's Greatest Mystery	คดีเอกของสารวัตรมอร์ส	Colin Dexter
18	The Operator	คนเดินแท้ม	Jack Ritchie
19	The Hanged Man	คนถูกแขวนคอ	Ian Rankin
20	The One Who Got Away	คนที่หลุดรอดไปได้	Al Nussbaum
21	Death Overdue	ความตายที่สายเกิน	Eleanor Daly Boylan
22	A Bad Night for Burglars	คืนชวของหัวขโมย	Lawrence Block
23	The Mystery of Room 342	ความลับของห้อง 342	Arthur M. Jensen
24	The Dying Night	คืนที่สิ้นสุด	Isaac Asimov
25	The Jail	คุก	Jesse Hill Ford
26	Of Course, You Know that Chocolate is a Vegetable	คุณก็รู้อยู่แล้วว่าช็อกโกแลตเป็นผัก	Barbara D'Amato
27	You Will Never Live to Regret It.	คุณจะไม่วันเสียดใจภายหลัง	Jeffrey Archer
28	How Would You Like It?	คุณชอบแบบนี้ไหม	Lawrence Block
29	Youdunnit	คุณเป็นคนทำ	Peter Lovesey
30	You Can't Blame Me	คุณหาว่าผมทำผิดไม่ได้หรอก	Henry Slesar
31	Just Only One Little Mystery-Pistery	แค่คดีลึกลับเล็กๆ	H. R. F. Keating

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
32	Who's Afraid of Ed Garpo?	ใครกลัว เอ็ด การ์โป	Fred Kassak
33	H as in Homicide	ฆ. ย่อมาจากฆาตกรรม	Lawrence Treat
34	The Murders in the Rue Morgue	ฆาตกรรมที่ถนนม็อร์ก	Edgar Allan Poe
35	Espionage	งานจารกรรม	Dennis Wheatley
36	A Good Day's Work	งานชิ้นเยี่ยม	Rick Riordan
37	The House Party	งานเลี้ยงที่บ้าน	Stanley Ellin
38	Do With Me What You Will	จะทำอะไรผมก็เชิญ	Joice Carole Oates
39	Killed by Kindness	จึงฆ่าด้วยปรานี	Nedra Tyre
40	The Prince of Cherkessia	เจ้าชายแห่งเซอร์เกิสเซีย	Leslie Charteris
41	Pretty Kitty	เจ้าเหมียวน้อย	Joyce Holland
42	I'll Be Waiting	ฉันยังรออยู่	Raymond Chandler
43	The Perfect Murder Club	ชมรมฆาตกรรมสมบูรณ์แบบ	Reginald Hill
44	A Snaking Suspicion	ชะรอยอสรพิษ	H. R. F. Keating
45	The Fat Man	ชายอ้วน	Isak Dinesen
46	Life in Our Time	ชีวิตในยุคสมัยของเรา	Robert Bloch
47	An Astrologer's Day	ดวงของโหร	R. K. Narayan
48	Yours Truly, Jack the Ripper	ด้วยความจริงใจ, แจ็ค เดอะ ริปเปอร์	Robert Bloch
49	A Sensible Course of Action	ด้วยวิธีที่ฉลาด	Palle Rosenkrantz
50	Red Clay	ดินแดง	Michael Malone
51	More Final Than Divorce	เด็ดขาดกว่าหย่าขาด	Robert Barnard
52	B as in Bludgeon	ต. ตีให้ตาย	Lawrence Treat
53	The Terrapin	ตะพาบน้ำ	Patricia Highsmith
54	Pseudo Identity	ตัวปลอม	Lawrence Block
55	An Eye for an Eye	ตาต่อตา	Jeffrey Archer
56	Dying Happy	ตายตาหลับ	Ruth Rendell

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
57	Dead as a Dodo	ตายอย่างโคโด	Colin Dexter
58	The Cop Who Loved Flowers	ตำรวจรักดอกไม้	Henry Slesar
59	Driver's Seat	ตำแหน่งคนขับ	Ellery Queen
60	A Terribly Strange Bed	เตียงสยอง	Wilkie Collins
61	Under the Knife	ใต้คมมีด	Isaac Bashevis Singer
62	The Right Move	ทำถูกแล้ว	Al Nussbaum
63	The Hiding Place	ที่ซ่อน	Ted Ferguson
64	The Sunday Bird	นกวันอาทิตย์	Maria de Montserrat
65	First-Story Man	นักเขียนเรื่องแรก	A. L. Reynolds
66	The Weather Man	นักพยากรณ์อากาศ	Jack Ritchie
67	Too Many Sheriffs	นายอำเภอบานเบอะ	Richard Hardwick
68	Murder by Dream	นิมิตมรณะ	Patrick O'Keeffe
69	Fiction	นิยาย	Edward D. Hoch
70	An Irreducible Detective Story	นิยายสืบสวนขนาดพอดีพอดี	Stephen Leacock
71	In the Darkness	ในความมืดมิด	HEINRICH BÖLL
72	In the Public Eye	ในสายตาสาธารณชน	Jack Ritchie
73	Three-Ten to Yuma	บ่ายสามโมงยี่สิบนาทึ่ไปยูมา	Elmore Leonard
74	The Man Who Read G. K. Chesterton	บุรุษผู้อ่าน จี. เค. เชสเตอร์ตัน	William Brittain
75	G as in Gun	ป.ปิ่นที่หายไป	Lawrence Treat
76	Secret Service	ปฏิบัติการลับ	Charles Ardai
77	Moonlight Gardener	ปลูกต้นไม้ใต้แสงจันทร์	Robert L. Fish
78	The Problem of Stateroom 10	ปัญหาห้องพักรหัสเลข 10	Peter Lovesey
79	Parker Adderson, Philosopher	ปาร์กเกอร์ แอดเดอร์สัน, นักปรัชญา	Ambrose Bierce
80	Monty's Revolver	ปืนของมอนตี้	Colin Dexter
81	The Refugee	ผู้ลี้ภัย	Jane Rice

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
82	Frightened Lady	ผู้หญิงขวัญอ่อน	C. B. Gilford
83	The Screaming Woman	ผู้หญิงที่กรี๊ดร้อง	Ray Bradbury
84	Woman at the Window	ผู้หญิงที่หน้าต่าง	Percy Spurlark Parker
85	The Clinging Woman	ผู้หญิงพันรั้ว	Ruth Rendell
86	A Double Double-Cross	แผนซ้อนซ้อนแผน	Peter Cheyney
87	Nightmare in Yellow	ฝันร้ายสีเหลือง	Fredric Brown
88	The Executioner	เพชฌฆาต	Honore de Balzac
89	Fisherman's Friend	เพื่อนนักตกปลา	Ingrid Noll
90	The New Girlfriend	เพื่อนหญิงคนใหม่	Ruth Rendell
91	The Invisible Man	มนุษย์ล่องหน	G. K. Chesterton
92	The Killers	มือสังหาร	Ernest Hemingway
93	The Cloud Beneath the Eaves	เมฆใต้ชายคา	Barbara Owens
94	The Red Mercedes	เมอร์เซเดสสีแดง	Theo Capel
95	When This Man Dies	เมื่อชายคนนี้ตาย	Lawrence Block
96	By Dawn's Early Light	เมื่อตะวันยังไม่รุ่ง	Lawrence Block
97	How Mr. Hogan Robbed A Bank	เมื่อนายโฮแกนปล้นธนาคาร	John Steinbeck
98	How Watson Learned the Trick	เมื่อวัตสันเรียนรู้กลวิธี	Sir Arthur Conan Doyle
99	The Girl who Killed Santa Claus	แม่หนูผู้ฆ่าซานตาคลอส	Val McDermid
100	The Green Spider	แมงมุมเขียว	Sax Rohmer
101	Without Jonathan	ไม่มีโจนาธาน	Jeffery Deaver
102	Nothing to Lose	ไม่มีอะไรจะเสีย	Robert Barnard
103	Shooting an Elephant	ยิงช้าง	George Orwell
104	Divided We Stand	แยกกันเราอยู่	Ruth Rendell
105	Night Train to Babylon	รถไฟเที่ยวดึกไปบาบิโลน	Ray Bradbury
106	The Taste of Coco	รสชาติของโกโก้	Shisuko Natsuki

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
107	The Footprint in the Sky	รอยเท้าในอากาศ	John Dickson Carr
108	Crack	รอยแตก	James W. Hall
109	Rumpole and the Spirit of Christmas	รัมโพลกับจิตวิญญาณคริสต์มาส	John Mortimer
110	The Zenobia Hatt Prize	รางวัลเซโนเบีย แฮ็ทท์	Peter Lovesey
111	An Apparition	ร่างที่ปรากฏ	Knut Hamsun
112	An Affair of the Heart	เรื่องของหัวใจ	Henry Slesar
113	The Curious Incident	เรื่องเล็กๆ ที่อยากรู้	James Sallis
114	The Last Story	เรื่องสุดท้าย	Charles Ardai
115	The Forest Forge	โรงหล่อในป่า	Beatix M. Kramlovsky
116	The Oblong Box	ลังสี่เหลี่ยมผืนผ้า	Edgar Allan Poe
117	Goodbye, Pops	ลาก่อนป๊อปส์	Joe Gores
118	Avenging Miriam	ล้างแค้นแทนมิเรียม	Peter Sellers
119	The Treasure Hunt	ล่าหาสมบัติ	Edgar Wallace
120	Nine Sons	ลูกชายเก้าคน	Wendy Hornsby
121	Desiree's Baby	ลูกน้อยของเดซีเร	Kate Chopin
122	The Complete Secretary	เลขานุการสมบูรณ์แบบ	Theodore Mathieson
123	The Would-be Widower	ว่าที่พ่อหม้าย	Katherine Hall Page
124	Heroes	วีรบุรุษ	Anne Perry
125	The Assassin's Club	สโมสรมือสังหาร	Nicholas Blake
126	The Discount Club	สโมสรลดกระหน่ำ	Henry Slesar
127	The Necklace of Pearls	สร้อยไข่มุก	Dorothy L. Sayers
128	Busted Blossom	สวมรอยฆ่า	Stuart M. Kaminsky
129	The St. Valentine's Day Massacre	สังหารหมู่วันวาเลนไทน์	Edward Marston
130	Undertaker, Please Drive Slow	สัปเหร่อช้า ขับช้าหน่อย	Ron Goulart
131	Three is a Lucky Number	สามเป็นเลขนำโชค	Margery Allingham

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
132	Three Nil	สามศูนย์	Mat Coward
133	The Spy and the Minotaur	สายลับกับมินอทอร์	Edward D. Hoch
134	Inspector Ghote and the Miracle Baby	สารวัตรโฆเตกับทารกมหัศจรรย์	H. R. F. Keating
135	Inspector Maigret thinks	สารวัตรเมเกรต์คิด	Georges Simenon
136	The Maids	สาวใช้	G. Miki Hayden
137	Who's the Blonde?	สาวผมบลอนด์ หล่อนเป็นใคร	John D. MacDonald
138	Something Wrong	สิ่งผิดปกติ	Bill Pronzini
139	The Road's End	สุดเส้นทาง	Brendan DuBois
140	The Whimper of Whipped Dogs	เสียงครางของสุนัขถูกโบย	Thomas M. Disch
141	Moon-Face	หน้าพระจันทร์	Jack London
142	The Dog that Didn't Bark	หมาที่ไม่ได้เห่า	Margaret Maron
143	A One-Man Dog	หมาคนเดียว	William Bankier
144	Entrapped	หลงกล	Harlan Coben
145	She Didn't Come Home	หล่อนไม่กลับบ้าน	Sue Grafton
146	The Oblong Room	ห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้า	Edward D. Hoch
147	Incident in a Neighborhood Tavern	เหตุเกิดในโรงเหล้า	Bill Pronzini
148	Melrose Rendezvous	เหตุประจวบเหมาะที่เมลโร้ส	William Bankier
149	The Victim	เหยื่อ	Ed McBain
150	The Victim	เหยื่อ	PD James
151	Don't go upstairs	อย่าขึ้นไปชั้นบน	Donald Olson
152	Never Shake a Family Tree	อย่าขุดคุ้ยโคตรเหง้า	Donald E. Westlake
153	Don't Look Behind You	อย่าหันไปมองข้างหลังคุณ	Fredric Brown
154	The Monster	อสูรกาย	Bill Pronzini
155	Virgo in Sapphire	อัญมณีราศีกันย์	Margaret Maron
156	The Crime at the Post Office	อาชญากรรม ณ ที่ทำการไปรษณีย์	Karel Capek

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
157	A Real Crime	อาชญากรรมที่แท้จริง	Carmen Iarrera
158	Gypsy's Paw	อุ้งเท้ายิปซี	Edward D. Hoch
159	The Absence of Emily	เอมิลีหายไปในไหน	Jack Ritchie
160	Where Is Harry Beal?	แฮร์รี่ บิลอยู่ในไหน	John Lutz

กล่าวโดยสรุป พบชื่อเรื่องที่ใช้รูปแบบการแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมทั้งหมด 160 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 63.75 เปอร์เซ็นต์⁷

4.3.2 การแปลโดยทับศัพท์และถ่ายเสียง

การแปลชื่อเรื่องประเภทนี้ คือการแปลชื่อเรื่องโดยการถ่ายเสียง หรือใช้ชื่อเรื่องต้นฉบับเป็นชื่อเรื่องแปลโดยไม่มีการแปลหรือดัดแปลงชื่อเรื่องด้วยวิธีการใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งนอร์คให้ความเห็นว่าการทับศัพท์ชื่อเฉพาะในการแปลอาจมีผลดี เพราะเป็นการเน้นหน้าที่ในการจำแนกที่ไม่เหมือนใครของชื่อเรื่อง โดยเฉพาะหากการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นชื่อเรื่องเป็นสิ่งที่ฟังดูเท่ในสังคมบางสังคม การใช้ชื่อเรื่องต่างประเทศจะเป็นการเชิญชวนให้คนสนใจเรื่องนั้นเป็นพิเศษ ทำหน้าที่จูงใจผู้อ่านได้เป็นอย่างดี แต่ในกรณีที่ใช้ชื่อเฉพาะทับศัพท์แล้วไม่สื่ออะไรกับผู้รับสาร ผู้แปลก็ควรพิจารณาเสียใหม่⁷

โดยชื่อเรื่องที่ใช้การแปลโดยทับศัพท์และถ่ายเสียงมีดังต่อไปนี้

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
1	#8	#8	Jack Ritchie
2	Dr Lartius	ดร. ลาร์ติอุส	John Buchan
3	Mr Big	มิสเตอร์บิก	Ian Fleming
4	Mexican Gatsby	เม็กซิกัน แก๊ทส์บี้	Raymond Steiber
5	Recycle	รีไซเคิล	Marcia Muller

⁷ วรรณภา แสงอร่ามเรือง, ทฤษฎีและหลักการแปล, หน้า 182 - 183

ผู้วิจัยพบว่าชื่อเรื่องที่แปลโดยใช้วิธีการทับศัพท์นั้นเป็นชื่อเฉพาะ และเป็นชื่อที่สั้น โดยแบ่งเป็นชื่อเรื่องที่ดึงตามชื่อตัวละครสำคัญของเรื่องคือ ดร.ลาร์ดีอุส และ มิสเตอร์บีก หรือเป็นชื่อเรื่องที่ดึงตามวัตถุปริศนา (object in questions) ที่นำไปสู่จุดสุดยอดของเรื่อง (climax) เช่น เม็กซิกัน แก๊ทส์บี ซึ่งเป็นชื่อเรียกชนิดของปืน ที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงยิงสามีของเธอเสียชีวิตในตอนจบ หรือชื่อเรื่องที่ดึงตามชื่อสถานที่เช่น ริโซเคิล ซึ่งเป็นชื่อของขยะที่เป็นฉากของเรื่อง อย่างไรก็ตาม Adam Sexton ไม่เห็นด้วยกับการตั้งชื่อเรื่องโดยการใช้ชื่อตัวละคร หรือชื่อเฉพาะ เพราะเป็นการตั้งชื่อที่อาจไม่สามารถเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านได้ เนื่องจากผู้อ่านไม่รู้จักชื่อเหล่านั้น⁸

#8 เป็นเรื่องเดียวที่ใช้ชื่อเรื่องต้นฉบับเป็นชื่อเรื่องแปลโดยตรง เรื่องนี้เป็นเรื่องของชายวัยกลางคน ที่รับเด็กหนุ่มที่เดินทางโดยการโบกรถขึ้นรถ ขณะนั้นวิทยุกำลังประกาศให้ผู้คนระวังฆาตกรต่อเนื่องซึ่งฆ่าคนไปแล้วเจ็ดคน เด็กหนุ่มพูดที่เล่นที่จริงกับชายผู้นั้นว่าเขาคือฆาตกรคนดังกล่าว แต่ในตอนท้ายชายผู้นั้นก็เปิดเผยว่าเขาคือฆาตกรตัวจริง และเด็กหนุ่มก็เป็นเหยื่อรายที่ 8 ที่ถูกฆ่า การใช้เครื่องหมาย # ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนคำว่าหมายเลขในภาษาอังกฤษ มาใช้ในชื่อเรื่องแปลโดยตรง อาจทำให้ผู้อ่านฉบับแปลไม่เข้าใจก็เป็นได้ หากผู้อ่านไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษเพียงพอ ชื่อเรื่องนี้จึงอาจไม่สื่อความหมายใด ๆ แก่ผู้อ่านฉบับแปลเลยก็เป็นได้ ดังนั้นการตั้งชื่อเรื่องเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าบรรณาธิการนิตยสารหัดคิดมีแนวโน้มว่ากลุ่มผู้อ่านของนิตยสารเป็นผู้มีความรู้ดีพอและสามารถเข้าใจเครื่องหมายนี้ได้

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคุณเรื่องเดช ไม่ได้แปลชื่อเรื่องโดยทับศัพท์เพราะต้องการเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านตามความเห็นของนอร์คดังกล่าวข้างต้น แต่คุณเรื่องเดชทำไปเพราะเขาได้พิจารณาแล้วว่าชื่อเรื่องเดิมนั้นสามารถสะท้อนแก่นเรื่องได้อย่างเหมาะสม จึงไม่มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงชื่อเรื่องแปลไปเป็นอย่างอื่น

กล่าวโดยสรุป พบชื่อเรื่องที่ใช้รูปแบบการแปลโดยการทับศัพท์ทั้งหมด 5 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 1.99 เปอร์เซ็นต์

---

⁸ Adam Sexton, *Master Class in Fiction Writing* . p. 12.

4.3.3 การแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับโครงเรื่อง

การแปลประเภทนี้ เป็นการแปลที่ผู้แปลแปลชื่อเรื่องโดยเก็บความหมายระดับคำของชื่อเรื่องต้นฉบับไว้ส่วนหนึ่ง หรือทั้งหมด แล้วตั้งชื่อเรื่องใหม่ส่วนหนึ่งโดยอิงกับโครงเรื่อง (plot)

โครงเรื่อง นั้นหมายถึงการผูกเค้าโครงเรื่องหรือการสร้างเรื่องคร่าว ๆ เป็นแนวให้แต่งเนื้อเรื่องตามเค้าโครงนั้น⁹ โครงเรื่องเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเรื่องแต่งเนื่องจาก¹⁰

1. โครงเรื่องเปรียบเสมือนฐานรากหรือกระดูกสันหลังของเรื่องแต่ง เพราะโครงเรื่องสะท้อนถึงจุดประสงค์หรือความสนใจ ของผู้เขียน ทั้งยังทำให้เรื่องดูสมจริงสมจังน่าเชื่อถือแก่ผู้อ่าน
2. โครงเรื่องเป็นส่วนเสริมที่สำคัญของตัวละคร แก่นของเรื่องและสัญลักษณ์ เพราะนอกจากองค์ประกอบทั้งสามจะวิวัฒนาการไปตามแบบแผนของโครงเรื่องแล้ว โครงเรื่องยังเป็นตัวกำหนดและเผยจุดมุ่งหมายของนักประพันธ์ผ่านแบบแผนของตัวละคร แก่นเรื่อง และสัญลักษณ์เหล่านั้น ดังนั้น โครงเรื่อง คือ เหตุการณ์ (Incident) ที่มีการเรียบเรียงอย่างสัมพันธ์ต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาจากชื่อเรื่องที่ใช้การแปลประเภทนี้ ผู้วิจัยพบว่าบางชื่อเรื่องหากแปลตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมจะฟังดูคลุมเครือไม่ชัดเจน ผู้แปลจึงคงคำและความหมายชื่อเรื่องเดิมไว้ และเพิ่มเติมส่วนขยายเข้าไป เพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เป็นการเน้นหน้าที่ในการบรรยายความของชื่อเรื่อง เช่น

- เกมซ่อนหาไซยาไนด์ (Play a Game of Cyanide) – ดำรวจไปสืบสวนเด็กสองคนที่ซ่อนไซยาไนด์เม็ดไว้ตามที่ต่าง ๆ ในบ้าน โดยเด็กไม่ยอมบอกที่ซ่อน ทำให้ดำรวจต้องใช้ความพยายามหลอกล่อให้เด็กบอกที่ซ่อนยาชนิดนี้ให้ได้ ชื่อเรื่องเดิมไม่ได้บอกว่ามีการเล่นเกมที่เกี่ยวกับไซยาไนด์ แต่ในชื่อเรื่องแปล ผู้แปลแปลชื่อเรื่องโดยการเสริมคำว่า “ซ่อนหา” เข้าไป เพื่อขยายความ บอกให้ผู้อ่านทราบโครงเรื่องชัดเจนมากยิ่งขึ้น
- พลาดเพราะผิดสูตร (An Error in Chemistry) – ฆาตกรฆ่าชายคนหนึ่งเสียชีวิต และสวมรอยเป็นชายคนนั้นเสียเองเพื่อหวังทรัพย์สมบัติ เพื่อนของผู้ตายจับได้ว่าฆาตกรเป็นตัวปลอม เพราะเขาผสมเหล้าท้องถิ่นผิดวิธี ชื่อเรื่องเดิมนั้นแปลตรงตัวว่า “การผิด

⁹ สุภารัตน์ เสรีวัฒน์, วิวัฒนาการของเรื่องสั้นในเมืองไทย ตั้งแต่แรกจนถึง พ.ศ.2475 (กรุงเทพฯ: หน่วยงานนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2522), หน้า 7.

¹⁰ พัทธจิรา จันทรคำ, การอ่านและวิจารณ์เรื่องสั้น (: สถาพรบุ๊คส์, 2547), หน้า 39.

สูตร” ซึ่งฟังดูคลุมเคลือเกินไป ผู้แปลจึงขยายความชื่อเรื่องโดยการบอกโครงเรื่องหลักแก่ผู้อ่าน

บางชื่อเรื่องหากแปลตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิม ก็สามารถสื่อความหมายให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจได้แต่ชื่อเรื่องจะฟังดูเรียบเฉย และไม่น่าสนใจ ผู้แปลจึงแปลชื่อเรื่องโดยเก็บความหมายของคำบางคำในชื่อเรื่องเดิมไว้ และเพิ่มเติมคำเข้าไปในชื่อเรื่องแปล โดยนำมาจากการตีความโครงเรื่องเช่น

- หิมะเปื้อนเลือด (Snow) มีเรื่องย่อว่าในคืนวันหนึ่งที่หิมะตกหนัก สามภรรยาคู่หนึ่งทะเลาะกัน สามิเกิดคึดคั่งจนฆ่าภรรยา แล้วจึงอุ้มทารกแรกเกิดลูกของตนเข้าไปในตึกร้างเพื่อเป็นตัวประกัน เมื่อได้รับแจ้งเหตุจากพลเมืองดี สารวัตรร้อยสตันคือพ่อกับสารวัตรลูมินิอ็อฟ ร่วมมือกันไปช่วยชีวิตเด็กทารกคนนั้นจากเงื้อมมือของพ่อผู้คึดคั่ง โดยการตามรอยเลือดที่มีอยู่บนหิมะจนช่วยเด็กได้สำเร็จ ชื่อเรื่องเดิมหากแปลตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิม ชื่อเรื่องแปลจะเป็น “หิมะ” ซึ่งสามารถสื่อความหมายให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจ แต่จะฟังดูเรียบเฉยเกินไป ไม่น่าสนใจ ผู้แปลจึงคงชื่อเรื่องเดิมคือหิมะเอาไว้ และเพิ่มคำโดยตีความจากโครงเรื่องเข้าไป ทำให้ชื่อเรื่องแปลบอกให้ผู้อ่านทราบว่าเป็นเรื่อง ๆ นี้เป็นอาชญากรรม และทำให้ชื่อเรื่องน่าสนใจมากขึ้น

บางชื่อเรื่องผู้แปลเห็นว่าหากแปลตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิม ชื่อเรื่องแปลอาจไม่สามารถสื่อความหมายให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจ เนื่องจากความแตกต่างในด้านความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมของผู้รับสารตัวบทต้นฉบับและผู้รับสารงานแปล ผู้แปลจึงแปลโดยเก็บความหมายของคำบางคำของชื่อเรื่องเดิมไว้ และเพิ่มเติมคำเข้าไปในชื่อเรื่องแปล โดยส่วนที่เพิ่มเข้าไบนั้นนำมาจากการตีความโครงเรื่อง เพื่อช่วยให้อ่านในภาษาปลายทางเข้าใจว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เช่น

- กลับมาตายรั้ง (Back For Christmas) มีเรื่องย่อว่า คู่สามีภรรยาชาวอังกฤษคู่หนึ่งกำลังจะเดินทางไปอยู่ที่สหรัฐอเมริกา เนื่องจากสามีได้งานเป็นอาจารย์ที่นั่น ทั้งคู่บอกเพื่อนบ้านว่าพวกเขาจะกลับอังกฤษในตอนเทศกาลคริสต์มาส ในคืนก่อนที่พวกเขาจะ

เดินทาง สามิได้ฆ่าภรรยา และนำศพของเธอเก็บไว้ในห้องใต้ดิน เขามีผู้รักอยู่อีกคนหนึ่งและหวังจะลอบยวจากความผิดไปมีความสุขอยู่ที่สหรัฐอเมริกา ที่ที่ไม่มีใครรู้จักเขา แต่แล้วก็มีเหตุการณ์ที่ทำให้เขาต้องกลับมาที่บ้านของเขา เมื่อเขาได้รับจดหมายจากบริษัทก่อสร้างที่จำหน่ายถึงภรรยาของเขา กำลังจะเข้าไปปรับปรุงห้องใต้ดินเป็นห้องเก็บไวน์ ตามที่เธอว่าจ้างเพื่อเป็นของขวัญให้เขาประหลาดใจเมื่อทั้งคู่กลับไปที่บ้านตอนคริสต์มาส เขาจึงต้องรีบกลับไปอังกฤษ เพื่อทำลายหลักฐานทั้งหมด ชื่อเรื่องเดิมนั้นแปลตรงตัวได้ว่า “กลับตอนคริสต์มาส” ซึ่งฟังดูไม่ชัดเจน และไม่สื่อความหมาย ผู้แปลจึงคงคำว่า “กลับ” (back) ไว้ และเสริมด้วยคำอื่น ๆ ที่ได้มาจากการตีความโครงเรื่อง

- ฆาตกรรมในงานเลี้ยง (The Affair at the Victory Ball) มีเรื่องย่อว่า เกิดคดีฆาตกรรมปริศนาขึ้นในงานเต้นรำงานหนึ่ง ซึ่งกำหนดให้แขกที่มาร่วมงานต้องแต่งชุดแฟนซี แฮร์ริส บิวโรต์ นักสืบชื่อดังจึงได้รับการร้องขอให้เข้ามาคลี่คลายคดีนี้ ก่อนหน้านั้นพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแปลเรื่องสั้นเรื่องนี้ในปี พ.ศ. 2466 โดยในครั้งนั้นพระองค์ทรงแปลชื่อเรื่องว่า “คดีงานระบำฉลองชัย” ซึ่งเป็นการแปลโดยยึดคำและความหมายเดิมอย่างตรงตัว แต่สำหรับสำนวนแปลที่ดีพิมพ์ในรหัสคดีนั้น ผู้แปลเกรงว่าถ้าแปลตามความหมายเดิม อาจจะไม่ดึงดูดความสนใจผู้อ่านเพียงพอ จึงแปลโดยบอกโครงเรื่องให้ผู้อ่านทราบว่าเป็นเรื่องสั้นเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการฆาตกรรม ส่วนคำว่า Victory Ball ซึ่งเป็นศัพท์เฉพาะนั้น ผู้แปลก็เลยที่จะแปลตรงตัวโดยเลี่ยงไปใช้คำว่า “งานเลี้ยง” แทน

ชื่อเรื่องที่ใช้การแปลประเภทนี้มีดังต่อไปนี้

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
1	The Impossible Theft	กลโจรกรรม	John F. Suter
2	Back for Christmas	กลับมาดวยริง	John Collier
3	Afraid All the Time	กลัวสุดขีด	Nancy Pickard
4	Metonymy, or The Husband's Revenge	การแก้แค้นแบบออรินามัย	Rachel de Queiroz
5	Gather Not Thy Rose	กุหลาบนั้นอย่าพึ่งหมาย	Miriam Grace Monfredo

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
6	Play a Game of Cyanide	เกมซ่อนหาไซยาไนด์	Jack Ritchie
7	Lucky Devil	คนเป็นโชคร้าย คนตายโชคดี	Nancy Pickard
8	They Can Only Hang On You Once	ครั้งเดียวก็ตายดิ	Dashiell Hammett
9	The Sin of Madam Phloi	ความพยายบาทของแม่พลอย	Lilian Jackson Braun
10	Weighty Problem	ความอ้วนเป็นเหตุ	Duane Decker
11	Who?	ใคร... มาใคร	Michael Collins
12	Hobbyist	งานอดิเรก	Fredric Brown
13	The Affair at the Victory Ball	ฆาตกรรมในงานเลี้ยง	Agatha Christie
14	Not Long Now	เจ็บนี้... อีก(ไม่)นาน	Carole Ann Davis
15	Going Through a Phase	ช่วงหนึ่งของชีวิต	Robert Barnard
16	Bottom Walker	เดินไปในทางต่ำ	James Powell
17	The Things We Do for Love	ทำด้วยใจรัก	Jonathan Kellerman
18	Murder Delayed	ตายแน่ แต่ช้าหน่อย	Henry Slesar
19	Shopping for the Dead	ธุรกิจบนความตาย	Donald Olson
20	Wardrobe	ในตู้เสื้อผ้า	Thomas Mann
21	The Problem of Dressing Room A	ปริศนาห้องเอ	Jacques Futrelle
22	The Adventure of the Double-Bogey Man	เผชิญผีเชื่อชั่วคุณสอง	Robert L. Fish
23	Nightmare	ฝันสยอง... แม่ม้ารাত্রี	Dick Francis
24	An Error in Chemistry	พลาดเพราะผิดสูตร	William Faulkner
25	Mom and Dad at home	แม่, พายแอ๊ปเปิ้ล และฆาตกรรม	Ed Gorman
26	The Crime Made in Heaven	ยิงคนบนสวรรค์	Edward D. Hoch
27	A Smile for a Killer	ยิ้มนี้สีเลือด	John Bingham
28	Miracle for Sales	ราคาแห่งปาฏิหาริย์	Taufik al Hakim
29	On the Edge	สุดขอบชีวิต	Irina Muravyona
30	Table Talk, 1882	สี่รอบโต๊ะ, 1882	Boris Akunin

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
31	The Way to a Man's Heart	เส้นทางควีน(น) หัวใจชาย	Elizabeth Durl
32	One Too Many	หลายคนเดียวกัน	Dorothy L. Sayers
33	Father's Day	ห้าวอกพ่อ	Ruth Rendell
34	Snow	หิมะเปื้อนเลือด	Stuart M. Kaminsky
35	All Passion Spent	โหมไหม้ในรู้สึก	Luigi Pirandello
36	Like a Terrible Scream	อยากจะร้องให้ตื่นโลก	Etta Revesz

กล่าวโดยสรุป พบชื่อเรื่องที่ใช้รูปแบบการแปลโดยยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับโครงเรื่องทั้งหมด 36 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 14.34 เปอร์เซ็นต์

4.3.4 การแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับตัวละคร

การแปลชื่อเรื่องรูปแบบนี้เป็นการแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมส่วนหนึ่ง และตั้งใหม่ส่วนหนึ่งโดยส่วนที่ตั้งใหม่นั้นตั้งจากลักษณะเด่นของตัวละคร (Character) ซึ่งตัวละครเหล่านั้นล้วนเป็นตัวละครหลักที่มีผลสำคัญต่อการดำเนินเรื่อง โดยตัวละครที่นำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งชื่อเรื่องนั้นมีทั้งที่เป็นมนุษย์ เช่น สาวพิรุฑ และสัตว์ เช่น นกเจ้ากรรม

ชื่อเรื่องต้นฉบับบางเรื่องนั้นเป็นชื่อที่บอกโครงเรื่อง แต่เมื่อนำมาเป็นชื่อเรื่องแปล ผู้แปลเปลี่ยนให้ชื่อเรื่องแปลเน้นตัวละครแทน กล่าวคือแปลชื่อเรื่องให้ชื่อเรื่องแปลบอกถึงลักษณะของตัวละครเช่น

- เมียแม่มด (Never Marry a Witch) เป็นเรื่องของชายผู้หนึ่งที่มีภรรยาเป็นแม่มด ทำให้เขาต้องเจอกับเหตุการณ์แปลกประหลาดมากมาย ชื่อเรื่องต้นฉบับแม้จะบอกถึงตัวละครคือแม่มด (Witch) ด้วยก็ตาม แต่สิ่งที่ชื่อเรื่องต้นฉบับเน้นคือโครงเรื่อง แต่ชื่อเรื่องแปลนั้นเน้นที่ตัวละครเพียงอย่างเดียว

บางชื่อเรื่องผู้แปลเก็บคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมไว้ส่วนหนึ่ง และเพิ่มเติมชื่อเรื่องโดยตีความจากลักษณะเด่น หรือพฤติกรรมของตัวละคร ซึ่งทำให้ชื่อเรื่องแปลไม่เพียงแต่บอกลักษณะของตัวละครแต่ยังทำให้ชื่อเรื่องนั้นบอกโครงเรื่องให้แก่ผู้อ่านทราบด้วย ตัวอย่างเช่น

- ฆาตกรชื่อนรอย (Murderer Unknown) เป็นเรื่องของลิเน่เหยื่อที่หนีรอดจากฆาตกรนิรนามที่พยายามข่มขืนและฆ่าเธอกับเพื่อนมาได้ ตำรวจยังไม่สามารถจับตัวฆาตกรได้ ฆาตกรยังคงจับตาดูเธออยู่ และพยายามที่จะหาโอกาสฆ่าปิดปากเธอ อยู่มาวันหนึ่งคริสโตเฟอร์ พี่ชายของเธอจะไปเที่ยวต่างประเทศ ฆาตกรซึ่งเป็นคนทำความสะออดพาร์ทเมนท์ที่ลิเน่อยู่ จึงสบโอกาสที่จะเข้ามาฆ่าเธอ
- นายเรือระแวง (Sadhan Babu's Suspicion) มีเรื่องย่อว่า สาธัน บาบู เป็นคนที่ช่างสงสัยและขี้ระแวงมาก ความขี้ระแวงของเขาคือสิ่งที่ขึ้นชื่อ วันหนึ่งมีกล่องพัสดุส่งถึงเขา เขาสงสัยมากกว่าของในกล่องเป็นอะไร เขาไม่กล้าเปิดกล่องเพราะกลัวจะเป็นระเบิด พอวันรุ่งขึ้นเมื่อกล่องไม่ระเบิด ความกลัวเรื่องระเบิดก็หายไป เขาจึงตัดสินใจจะเปิดกล่อง แต่ในขณะที่เขากำลังจะเปิดกล่อง เขาก็เห็นหนังสือพิมพ์ลงเรื่องเพื่อนเขาถูกฆาตกรรม แต่หาศิระะไม่พบ เขาก็เลยคิดว่าศิระะของเพื่อนอยู่ในกล่องใบนั้น เขาจึงเอากล่องนั้นไปทิ้งแม่น้ำ แต่เขามาทราบทีหลังว่าของที่อยู่ในกล่องใบนั้นคือนาฬิการาคา 500 รูปี ที่เขาสั่งซื้อจากเจ้าของร้านขายของเก่า ชื่อเรื่องเดิมนั้นเป็นชื่อเรื่องที่เน้นโครงเรื่อง (ความระแวงของสาธัน บาบู) แต่ชื่อเรื่องแปลนั้นจะเน้นตัวละคร แต่ผู้แปลไม่ได้ยกชื่อตัวละคร (สาธัน บาบู) มาไว้ในชื่อเรื่องแปล เหมือนในชื่อเรื่องต้นฉบับ แต่ชื่อเรื่องแปลจะบอกให้ผู้อ่านทราบว่า กำลังจะได้อ่านเรื่องคนที่มี ความระแวงอยู่ตลอดเวลา

บางชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องเดิมเป็นชื่อที่บอกโครงเรื่องโดยไม่มี การบอกถึงตัวละคร แต่ในชื่อเรื่องแปลนั้น ผู้แปลเปลี่ยนชื่อเรื่องให้เน้นตัวละคร แต่ยังคงบอกโครงเรื่องอยู่ด้วยเช่น

- ผู้กระทำผิด (The Guilty Party) ผู้พิพากษาเวอร์นอน ฮีบส์ ต้องมาพิพากษาคดีที่ บิลลี่ เรย์ เด็กวัยรุ่น มอมเหล้า ทำร้ายร่างกาย และข่มขืน ยูนิซ เพื่อนหญิงร่วมชั้น บิลลี่ เรย์ ให้การปฏิเสธและบอกว่า แซม จอห์นสัน เพื่อนของเขาเป็นคนทำ โดยแซม จอห์นสัน ก็คืออวัยวะเพศของบิลลี่ เรย์นั่นเอง คดีนี้เป็นคดีที่ไม่มีลูกขุน และคำตัดสินของผู้

พิพากษาถือเป็นที่สุด ผลปรากฏว่า ผู้พิพากษาเวอร์นอน ตัดสินว่าบิลลี เรย์ไม่ผิด ขณะที่บิลลี เรย์กำลังจะเดินออกจากศาลด้วยความดีใจ ผู้พิพากษาก็บอกว่าบิลลี เรย์จะไปไหนก็ได้ แต่แซม จอห์นสันจะต้องได้รับไปอยู่ในสถานกักกันคน 12 ปี โดยผู้พิพากษาให้บิลลี เรย์เลือกว่าจะไปกับแซม จอห์นสัน หรือจะให้แซม จอห์นสันไปคนเดียว "ผู้กระทำผิด" แทนอวัยวะเพศของบิลลี เรย์ ซึ่งไม่เพียงแต่จะแทนตัวละครเท่านั้น แต่เมื่อผู้อ่านอ่านจบก็จะพบว่าชื่อเรื่องนั้นบอกโครงเรื่องอีกด้วย

โดยชื่อเรื่องที่ใช้การแปลประเภทนี้มีดังต่อไปนี้

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
1	The Woman Who Comes at 6 O'Clock	ขาประจำหกโมงเย็น	Gabriel Garcia Marquez
2	Death Wish	คนอยากตาย	Lawrence Block
3	Baytown's Loss	คนดีแห่งเบย์ทาวน์	William Bankier
4	Murderer Unknown	ฆาตกรซ่อนรอย	Astrick Eckesvik
5	The Theft of the Parrot's Feather	โจรขโมยขนนกแก้ว	Edward D. Hoch
6	The Theft of the Christmas Stocking	โจรขโมยถุงเท้าคริสต์มาส	Edward D. Hoch
7	The Theft of the Persian Slipper	โจรขโมยรองเท้าแตะ	Edward D. Hoch
8	Bird of Prey	นกเจ้ากรรม	John Collier
9	The Sleuths	นักสืบทั้งสาม	O. Henry
10	Sadhan Babu's Suspicions	นายเรือชะแวง	Satyajit Ray
11	The Guilty Party	ผู้กระทำผิด	Shel Silverstein
12	Violence Against a Defenceless Woman	ผู้หญิงที่ไม่มีทางสู้	Richard Macker
13	Lieutenant Harald and the Impossible Gun	ผู้หมวดเจ้าปัญญา กับปืนเจ้าปัญหา	Margaret Maron
14	Tea and Biscuit	มัทกับแมว	Jon L. Breen
15	Never Marry a Witch	เมียแม่มด	C. B. Gilford
16	Accidentally Yours	สามีโดยบังเอิญ	Donald Olson
17	Guilt-Edge Blonde	สาวพิรุณ	Ross McDonald
18	Barking at Butterflies	หมาเห่าผีเสื้อ	Ed McBain

กล่าวโดยสรุป พบชื่อเรื่องที่ใช้รูปแบบการแปลโดยยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับตัวละครทั้งหมด 18 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 7.17 เปอร์เซ็นต์

4.3.5 แปลตรงคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับฉาก

ฉาก (Setting) สำหรับงานเขียนแล้วคือส่วนที่บ่งบอกถึงเหตุการณ์ว่าเกิดขึ้นที่ไหน และเมื่อไหร่ ฉากไม่เพียงบอกให้ผู้อ่านทราบถึงสิ่งแวดล้อมหรือสภาพการณ์ในช่วงเวลาหรือยุคต่าง ๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการหาเลี้ยงชีพ ที่พักอาศัย ประเพณี วัฒนธรรม เป็นต้น แต่ฉากยังมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ การกระทำ หรือวิถีชีวิตของตัวละครอีกด้วย¹¹ โดยอาจแบ่งองค์ประกอบของฉากออกเป็น 4 หัวข้อใหญ่คือ¹²

- หนึ่ง สถานที่อันรวมไปถึงทัศนียภาพ ภูมิประเทศและแม้กระทั่งรายละเอียดภายในห้อง
- สอง รูปแบบการดำรงชีวิตประจำวันของตัวละคร
- สาม เวลาที่เกิดเหตุของการกระทำ เช่น ระยะเวลาในทางประวัติศาสตร์ ฤดูกาลช่วงใดช่วงหนึ่ง
- สี่ สภาพแวดล้อมทางอารมณ์ ทางความคิด ทางจิตใจ และทางสังคมของตัวละคร

การแปลชื่อเรื่องเดิมผสมกับฉาก เป็นการแปลชื่อเรื่องที่แปลโดยยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมส่วนหนึ่ง และตั้งชื่อเรื่องใหม่ส่วนหนึ่งโดยอิงกับฉากในเรื่อง โดยพบการแปลชื่อเรื่องรูปแบบนี้ 1 เรื่อง คือ

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
1	Brush Fire	ไฟป่า	James M. Cain

ไฟป่าเป็นเรื่องของพอล ชายหนุ่มที่รับจ้างมาดับไฟป่าที่เกิดขึ้นในป่าแห่งหนึ่ง ในวันอาทิตย์วันหนึ่งซึ่งเป็นวันที่ญาติ และเพื่อนของคณงานจะเดินทางมาเยี่ยม เขาได้ช่วยชีวิตไอค์ พี่นเดิลตันเพื่อนร่วมงานของเขาออกมาจากกองเพลิง ภายหลังจากช่วยชีวิตไอค์ พอลก็อาบน้ำและเปลี่ยนเสื้อผ้าเพื่อมารอพบเพื่อน แล้วพอลก็พบกับหญิงสาวน่ารักคนหนึ่ง เขาเข้าไปคุยกับเธอ ก่อนที่จะพบว่าเธอเป็นภรรยา

¹¹ พัดจิวา จันท์คำ, การอ่านและการวิจารณ์เรื่องสั้น, หน้า 41.

¹² เพลินดา, โรงเรียนนักเขียน, หน้า 28-29.

ของไอค์ เมื่อไอค์เห็นคังนั้นจึงเข้าทำร้ายเธอ เมื่อหญิงผู้นั้นจะกลับ ไอค์ก็บันดาลโทษอีกครั้ง และจะเข้าไปฆ่าเธอ พอลซึ่งอยู่ในเหตุการณ์จึงต่อสู้กับไอค์ และฆ่าไอค์ตาย พอลจึงกลายเป็นคนที่ช่วยชีวิตและปลิดชีวิตไอค์ในวันเดียวกันนั่นเอง

จากเรื่องย่อจะเห็นได้ว่า ไฟป่า เป็นฉากแบบสถานที่ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินเรื่องทั้งหมด ในตอนแรกผู้วิจัยเห็นว่า การเปลือยชื่อเรื่องนี้ว่าไฟป่านั้นเป็นการแปลตรงตัวแต่เมื่อผู้วิจัยพิจารณาความหมายของคำว่า Brush Fire ก็พบว่าคำ ๆ นี้ไม่ได้มีความหมายเท่ากับคำว่าไฟป่า (Forest Fire) Brush Fire นั้นหมายถึงไฟไหม้ที่เกิดขึ้นในป่าโปร่ง ดังนั้น Brush Fire จึงไม่ได้มีความหมายเท่ากับ ไฟป่า (Wildfire หรือ Forest Fire)

กล่าวโดยสรุป พบชื่อเรื่องที่ใช้รูปแบบการแปลโดยยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับฉากทั้งหมด 1 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 0.4 เปอร์เซนต์

4.3.6 แปลโดยยึดโครงเรื่อง

การเปลือยชื่อเรื่องประเภทนี้เป็นการเปลือยชื่อเรื่องชื่อเรื่องแปลไม่มีความสัมพันธ์กับคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิม โดยชื่อเรื่องแปลถูกตั้งขึ้นใหม่โดยอิงกับโครงเรื่อง โดยพบชื่อเรื่องที่ใช้รูปแบบการแปลนี้ดังต่อไปนี้

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
1	Let's Get Lost	กลบเกลื่อน	Lawrence Block
2	Hard Feeling	กว่าจะรู้ร้อนหนาว	Barbara D'Amato
3	Milk Run	เกมเหนื่อฟ้า	Mary Higgins Clark
4	We Know You're Busy Writing, But We Thought You Wouldn't Mind if We Just Dropped in for a Minute.	จีดมาหลังเส้นตาย	Edmund Crispin
5	Dead Duck	คดีหมู ๆ	Lawrence Treat
6	With a Little Help from Your Friends	คนละไม้คนละมือ	Jutta Motz
7	The Man in the Civil Suit	คู่ความ	Jan Burke
8	Wish You Were Here	จดหมายจากหลุมศพ	Richard Hardwick
9	Stop, Thief!	จึงปล่อยให้ลายนวล	Barbara D'Amato

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
10	Clothes	ช่วยด้วย	Ruth Rendell
11	Rebirth (Cain and Abel)	ชาติใหม่	Miguel Agusti
12	Perp Walk	เดินตามแผน	Andrew Vachss
13	Obituary	ตายล่วงหน้า ซ้ำทีหลัง	Isaac Asimov
14	The Case of the Easter Bonnet	ดินแมวอละวาด	Peter Lovesey
15	A Murder is Arranged	เตรียมตัวตาย	Nedra Tyre
16	Words Do Not a Book Make	โศกเถื่อนต้องเป็นโศกเถื่อน	Bill Pronzini
17	Never a Cross Word	ถ้อยทีถ้อยอาศัย	Peter Lovesey
18	The Possibility of Evil	บาปไม่เข้าใครออกใคร	Shirley Jackson
19	Miser's Gold	ปริศนาผ้าขี้ริ้วห่อทอง	Ellery Queen
20	Typed for Murders	พิมพ์ฆาตกรรม	Nedra Tyre
21	The Three Horseman of Apocalypse	เพราะสองจึงเหลว	G. K. Chesterton
22	The Episode of the Diamond Links	เพชรตัดเพชร	Grant Allen
23	Voices in the Coalbin	เพลงมรณะ	Mary Higgins Clark
24	An affair at 7 Rue de M-	มันตามมา (ให้) เคี้ยว	John Steinbeck
25	The Fifty-Pound Rip Off	ไม่อ้วนเอาเท่าไร	William Bankier
26	The Joke	รักคอกจึงหยอกเล่น	Bonnie Hildebrand
27	Something for Nothing	ลากลอย	Jeffrey Archer
28	The Expert Witness	ศาลที่เคารพ	Jeffrey Archer
29	Kaddish for the Kid	สืบสวนศพ	Max Allan Collins
30	Hypnotherapy	หายดีแล้ว	Takashi Otoda

ผู้วิจัยพบว่าบางชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องต้นฉบับให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเรื่องได้ไม่เพียงพอ จนไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ ผู้แปลจึงตั้งชื่อเรื่องแปลขึ้นใหม่โดยตีความจากโครงเรื่องแทน เช่น

- ช่วยด้วย (clothes) เป็นเรื่องของหญิงผู้หนึ่งที่ชอบซื้อเสื้อผ้ามาก แต่ทุกครั้งที่ซื้อเสร็จแล้ว เธอจะรู้สึกผิด และไม่กล้าใส่เสื้อผ้าที่ซื้อมา เธอไม่สามารถหยุดพฤติกรรมการ

ชอบซื้อเสื้อผ้าของเธอได้ จนเป็นโรคประสาทไปในที่สุด จะเห็นได้ว่า ผู้แปลตั้งชื่อเรื่องนี้ใหม่โดยตีความจากจุดสุดยอด (climax) ของเรื่องแทนการแปลตรงตัวจากชื่อเดิม

ชื่อเรื่องเดิมบางชื่อเรื่องเป็นชื่อเฉพาะ หรือเป็นคำศัพท์วิชาการ แม้จะมีคำแปลหรือศัพท์บัญญัติใช้ในภาษาไทย แต่คำเหล่านั้นฟังดูคลุมเครือ ไม่น่าสนใจ และดูไม่เป็นอาชุนิยาย ผู้แปลจึงตั้งชื่อเรื่องโดยตีความจากเนื้อเรื่องแทนเช่น

- หายดีแล้ว (Hypnotherapy) ชื่อเรื่องเดิมมีคำแปลในภาษาไทยว่า “จิตบำบัด” แต่หากแปลชื่อเรื่องนี้ว่าจิตบำบัด ก็จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องทางการแพทย์ ผู้แปลจึงเลือกตั้งชื่อเรื่องโดยการตีความจากโครงเรื่องแทน
- เดินตามแผน (Perp Walk) เป็นเรื่องของนายตำรวจคนหนึ่งที่มาข่มขืนหญิงสาว และซ่อนศพของเธอไว้ เขาไปจับคนสติไม่ค่อยสมประกอบมา และหลอกให้เขารับสารภาพว่าเป็นฆาตกร ในตอนที่ทำแผนประกอบคำรับสารภาพ ตำรวจคนนี้ก็เดินไปกับชายไม่สมประกอบโดยคอยบอกให้เขาเดินไปยังที่ที่ตนซ่อนศพไว้ Perp Walk เป็นคำสแลงที่มีความหมายว่าการทำแผนต่อหน้าสื่อมวลชน อย่างไรก็ตามในภาษาไทยไม่มีคำแปลของคำว่า Perp Walk ที่สั้นกะทัดรัด ผู้แปลจึงตั้งชื่อเรื่องแปลใหม่โดยตีความจากโครงเรื่องแทน

บางชื่อเรื่อง เป็นคำศัพท์ หรือประโยคที่เข้าใจกันเฉพาะในวัฒนธรรมของภาษาต้นทาง หากแปลตรงตัว ผู้อ่านในภาษาปลายทางจะไม่เข้าใจ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความเข้าใจชื่อเรื่อง และอาจทำให้ผู้แปลไม่สนใจเรื่องนั้น ผู้แปลจึงตั้งชื่อเรื่องโดยตีความจากโครงเรื่อง เช่น

- กลบเกลื่อน (Let's Get Lost) เป็นเรื่องของนักสืบเอกชนคนหนึ่งที่เขาไปช่วยกลุ่มเศรษฐีจัดการฆาตกรรมให้ดูเป็นอุบัติเหตุ เพื่อให้คนกลุ่มนั้นพ้นผิด ชื่อเรื่องต้นฉบับ นำมาจากชื่อเพลงที่นักสืบเอกชนคนนี้ชื่นชอบ ซึ่งเพลงนี้ไม่เป็นที่รู้จักในวัฒนธรรมไทย ผู้แปลจึงตั้งชื่อเรื่องโดยใช้โครงเรื่องแทน

- สืบศพ (Kaddish For the Kids) เนชั่น เฮลเลอร์ส้เจ้าของบริษัทนักสืบเอ-1 เขาพึ่งรับสแตนลีย์เป็นสายสืบผู้ช่วย สแตนลีย์เป็นเด็กหนุ่มวัย 20 ปี มีศักดิ์เป็นหลานของเนชั่น ทั้งคู่เป็นยิวและนับถือศาสนายูดาห์ทั้งคู่ เนชั่นได้รับการว่าจ้างให้ไปรักษาความปลอดภัยให้กับห้างโกลด์เบลท์ ที่ถูกกลุ่มอันวาลเรียกค่าคุ้มครอง แต่ห้างไม่ยอมจ่าย จึงถูกข่มขู่ทำลายในตอนกลางคืน คืนหนึ่ง สแตนลีย์กับเนชั่นขับรถข่มขู่กลุ่มอันวาลอยู่น้ำห้าง สแตนลีย์ถูกพวกอันวาลยิงเสียชีวิต เขาเสียใจมากเพราะสแตนลีย์ยังเด็กนัก เพื่อนของเขาบอกว่าเนชั่น คิดหนีการทำแค้นดิช (การสวดให้แก่ผู้ตายของชาวยิว) ให้แก่สแตนลีย์ เขาจึงเลือกที่จะสืบหาผู้กระทำผิด เพื่อเป็นการสวดให้แก่สแตนลีย์ คำว่า Kaddish ไม่มีศัพท์บัญญัติในภาษาไทย และไม่เป็นที่รู้จักของคนไทย เนื่องจากเป็นพิธีกรรมของศาสนายูดาห์ ผู้แปลจึงเลือกที่จะ แปลชื่อเรื่องจากโครงเรื่องแทน
- เพราะสองจิ้งเหลม (The Three Horseman of Apocalypse) โดยชื่อเรื่องเดิมนี้ตั้งชื่อเลียน The Four Horsemen of Apocalypse ซึ่งเป็นสัญลักษณ์คำพยากรณ์วันสิ้นโลกในพระคัมภีร์ หากแปลชื่อเรื่องตรงตัวตามชื่อเรื่องเดิม ก็จะไม่สื่อความหมายกับผู้อ่านภาษาไทยที่ส่วนใหญ่ไม่นับถือศาสนาพุทธ จึงแปลชื่อเรื่องตามโครงเรื่องแทน

กล่าวโดยสรุป พบชื่อเรื่องที่ใช้รูปแบบการแปลโดยยึดโครงเรื่องทั้งหมด 30 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 11.95 เปอร์เซ็นต์

4.3.7 แปลโดยตั้งชื่อเรื่องใหม่อย่างอิสระ

การแปลชื่อเรื่องประเภทนี้ เป็นการแปลที่ผู้แปลแปลโดยไม่คำนึงถึงคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิม ตลอดจนเนื้อหาของเรื่อง กล่าวคือ ชื่อเรื่องแปลไม่มีความความเกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง และตัวบทต้นฉบับเลย ซึ่งผู้วิจัยพบลักษณะการแปลเช่นนี้ 1 เรื่องคือ

ลำดับที่	ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	ชื่อเรื่องภาษาไทย	ผู้แต่ง (อังกฤษ)
1	After the Dance	กุหลาบและกะโหลก	Dean Wesley Smith

เรื่องนี้มีเรื่องย่อดังนี้ ลอรา เจน โรเบิร์ต ถูกข่มขืนและฆ่าในคืนวันงานเลี้ยงจบการศึกษา ซึ่งเป็นวันเกิดปีที่ 16 ของเธอ เธอเสียชีวิตไปตั้งแต่ ปี 1962 แต่วิญญาณของเธอกลับไม่ยอมไปเกิด ทุก ๆ ปี ที่มีงานเลี้ยงจบการศึกษาของโรงเรียน เธอจะกลายร่างเป็นหญิงสาวแสนสวย และหลอกให้ชายหนุ่มมาที่หลุมศพของเธอ และเปิดเผยว่าเธอนั้นเสียชีวิตไปแล้ว ก่อนที่จะพาพวกเขาไปอยู่เป็นเพื่อนกับเธอในหลุมศพ จะเห็นได้ว่าชื่อเรื่องแปล ไม่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาและชื่อเรื่องต้นฉบับเลย บรรณาธิการให้เหตุผลในการเปลี่ยนชื่อเรื่องแบบนี้ว่าเพราะต้องการให้ชื่อนี้เป็นชื่อนี้หน้าปกของรหัสคดีซึ่งวางแผงในช่วงเทศกาลวาเลนไทน์พอดี (นิตยสารรหัสคดีมักนำชื่อเรื่องสั้นเรื่องใดเรื่องหนึ่งในฉบับมาใช้เป็นชื่อนี้หน้าปก)

“กัณยารัตน์แปลเรื่องนี้ลงพิมพ์ครั้งแรกในนิตยสารแพรว เมื่อประมาณสิบปีที่แล้ว และยังไม่เคยรวมเล่มมาก่อน บรรณาธิการนำมาลงซ้ำและเปลี่ยนชื่อเรื่องภาษาไทยเสียคือ ๆ ให้ตรงกับชื่อนี้หน้าปกของรหัสคดี เพื่อต้อนรับเทศกาลวาเลนไทน์ด้วยบรรยากาศของความรักและความตาย”¹³

ตามความเห็นของนอร์ด การเปลี่ยนชื่อเรื่องโดยไม่คำนึงถึงความหมายของชื่อเรื่องเดิมเลย โดยมีจุดประสงค์เพื่อใช้ชื่อเรื่องแปลชื่อกำหรับโอกาสพิเศษตามตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นนั้น เป็นการเปลี่ยนชื่อเรื่องโดยเน้นหน้าที่ในการเตะตาผู้อ่าน เชิญชวนผู้อ่านให้สนใจซึ่งข้อมูลที่เสนอในชื่อเรื่องจึงอาจไม่ใช่ข้อมูลเดียวกับในฉบับท หรือชื่อเรื่องเดิม¹⁴ ผู้วิจัยเห็นว่าชื่อกุหลาบและกะโหลกนั้นสามารถบรรลุหน้าที่ในการเตะตาผู้อ่านได้ และสื่อให้ผู้อ่านทราบได้ว่านิตยสารรหัสคดีนี้เป็นฉบับต้อนรับเทศกาลวาเลนไทน์ตามที่บรรณาธิการต้องการ

กล่าวโดยสรุป พบชื่อเรื่องที่ใช้รูปแบบการแปลโดยตั้งชื่อเรื่องใหม่อย่างอิสระทั้งหมด 1 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 0.4 เปอร์เซ็นต์

4.4 สรุปรูปแบบการเปลี่ยนชื่อเรื่องสั้นอาชญากรรมของนิตยสารรหัสคดี

จากการวิเคราะห์ข้อมูลรายชื่อเรื่องสั้นอาชญากรรมที่ตีพิมพ์ในนิตยสารรหัสคดี 251 เรื่อง โดยใช้ทฤษฎีการแปลและแนวคิดในการเปลี่ยนชื่อเรื่องที่ทบทวนไว้ในบทที่สอง ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการ

¹³ เรื่องเดช จันทรศิริ, บก., รหัสคดี 6: กุหลาบและกะโหลก (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์, 2543), หน้า 11.

¹⁴ วรณา แสงอร่ามเรือง, ทฤษฎีและหลักการแปล, หน้า 137.

สัมภาษณ์คุณเรื่องเดช จันทรศิริบรรณาธิการนิตยสารรหัสคดีเป็นกรอบในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยพบรูปแบบการแปลชื่อเรื่องทั้งหมด 7 ประเภทดังต่อไปนี้

1. การแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมพบ 160 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 63.75
2. การแปลโดยทับศัพท์และถ่ายเสียง พบ 5 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 1.99
3. การแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับโครงเรื่องพบ 36 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 14.34
4. การแปลแบบตรงคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับตัวละคร พบ 18 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 7.17
5. การแปลแบบตรงคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับฉาก พบ 1 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.4
6. การแปลโดยยึดโครงเรื่อง พบ 29 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 11.95
7. การแปลโดยตั้งชื่อเรื่องใหม่อย่างอิสระ พบ 1 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.4

เมื่อพิจารณาจากปริมาณข้อมูลที่พบผู้วิจัยพบว่าการแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมเป็นรูปแบบการแปลที่พบมากที่สุดในรูปแบบการแปลทั้งเจ็ดประเภทที่พบในการวิจัย กล่าวคือพบถึงกว่า 64 เปอร์เซ็นต์ของชื่อเรื่องแปลทั้งหมด ซึ่งรูปแบบการแปลชื่อเรื่องดังกล่าวนี้ตรงกับแนวทางการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมของ คลิฟฟอร์ด อี. แลนเดอร์สที่ให้ผู้แปลแปลชื่อเรื่องโดยยึดตามคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิม และเมื่อพิจารณาจากเหตุผลของคุณเรื่องเดช จันทรศิริที่เลือกใช้รูปแบบการแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิม (บทที่ 3) ผู้วิจัยพบว่าคุณเรื่องเดชมีการวิเคราะห์ต้นฉบับ ตลอดจนองค์ประกอบภายในและภายนอกตัวบทเป็นอย่างดีก่อนที่จะเลือกใช้รูปแบบการแปลนี้ ดังนั้นในการแปลชื่อเรื่องต้นอาชญนิยายอย่างตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมของคุณเรื่องเดช จึงเกิดจากการตีความเชิงลึก (Recreation in Context) มิใช่เกิดจากการไม่เห็นความสำคัญของการแปลชื่อเรื่องแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตามยังมีชื่อเรื่องอีกประมาณร้อยละ 36 ที่ไม่ได้ใช้รูปแบบการแปลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพบว่ามิสาเหตุหลัก ๆ อยู่ 2 ประการที่ทำให้มีรูปแบบการแปลอื่น ๆ นอกเหนือไปจากการแปลชื่อเรื่องแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมคือ

1. ความแตกต่างด้านวัฒนธรรม – ตามทฤษฎีสโคพอส การแปลมักจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ในการสื่อสาร ชื่อเรื่องที่แปลแล้วจะปรากฏหรือถูกนำไปใช้ในอีกสถานที่หนึ่งหรืออีกวัฒนธรรมหนึ่ง คือต่างสถานที่และเวลา นอกจากนั้นผู้อ่านก็เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่ใช่ผู้อ่านในต้นฉบับเดิม ผู้อ่านวัฒนธรรมปลายทางจึงอาจไม่เข้าใจชื่อเรื่องได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้แปลจึงต้องแปลชื่อเรื่องให้เบี่ยงออกไปจากคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิม เพื่อให้ชื่อเรื่องแปลสื่อความหมายกับผู้อ่านในวัฒนธรรมปลายทาง

แนวคิดดังกล่าวของทฤษฎีสโคพอสนั้นตรงกับแนวทางการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมของ คลิฟฟอร์ด อี. แลนเดอร์สที่ให้ผู้แปลจะคัดแปลงหรือเปลี่ยนชื่อเรื่องก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น เช่นเมื่อมีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ภาษาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือ ภูมิศาสตร์ ระหว่างผู้อ่านในภาษาต้นทางกับภาษาปลายทาง โดยการคัดแปลงหรือเปลี่ยนชื่อเรื่องนั้นเป็นไปเพื่อช่วยให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางสามารถเข้าถึงตัวงานได้ง่ายขึ้น กล่าวคือไม่ให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึก“เป็นอื่น” (otherness) กับงานเขียนนั้น

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น การแปลชื่อเรื่องโดยไม่ยึดติดกับคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมนั้นเกิดจากการที่ผู้แปลเกรงว่าหากแปลชื่อเรื่องตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมแล้ว ชื่อเรื่องแปลจะไม่สื่อความหมายในภาษาปลายทางเนื่องจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างผู้รับสารในภาษาต้นทางและปลายทาง เช่นแปลชื่อเรื่อง Let's Get Lost ว่ากลบเกลื่อน โดยชื่อเรื่องเดิมนั้นเป็นชื่อเพลงที่ตัวละครเอกชื่นชอบ ในขณะที่ชื่อเรื่องแปลนั้นมาจากโครงเรื่อง

2. การเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของชื่อเรื่อง – ตามแนวทางการแปลชื่อเรื่องของนอร์ด การแปลชื่อเรื่องอาจทำให้หน้าที่ของชื่อเรื่องแปลนั้นแตกต่างไปจากหน้าที่ของชื่อเรื่องต้นฉบับ ซึ่ง เป็นหน้าที่ของผู้แปลที่จะต้องพิจารณาว่าจะจัดความสำคัญของหน้าที่ของชื่อเรื่องอย่างไร¹⁵

ผู้วิจัยพบว่ามีชื่อเรื่องหลายชื่อเรื่องที่หน้าที่ของชื่อเรื่องต้นฉบับแตกต่างกับหน้าที่ของชื่อเรื่องแปลซึ่งมีสาเหตุมาจากหากแปลตามชื่อเรื่องต้นฉบับแล้วชื่อเรื่องจะไม่ฟังดูเป็นอาชญาวิทยา เช่นแปลเรื่อง Perp Walk ว่าเดินตามแผน และในบางกรณีผู้แปลต้องการให้ชื่อเรื่องเรียกร้องความสนใจของผู้อ่าน ผู้แปลจึงแปลให้ชื่อเรื่องแปลบิคออกไปจากความหมายของคำและชื่อเรื่องเดิม เช่นแปลเรื่อง Clothes ว่า ช่วยด้วย

¹⁵ วรรณภา แสงอร่ามเรือง, ทฤษฎีและหลักการแปล, หน้า 191.

เมื่อพิจารณาจากรูปแบบการแปลทั้ง 7 รูปแบบการแปล จะพบว่า“ชื่อเรื่องเดิม” ยังคงเป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญุนิยายของนิตยสารรหัสคดีอยู่ เพราะมีรูปแบบการแปลถึง 5 รูปแบบ (รูปแบบการแปลที่ 1 – 5) ที่ยึดคำและความหมายชื่อเรื่องเดิมในการแปล คิดเป็นปริมาณข้อมูลถึง 87.65 เปอร์เซ็นต์

จากผลการวิจัย จึงพอสรุปได้ว่าการแปลชื่อเรื่องอาชญุนิยายของนิตยสารรหัสคดีใช้รูปแบบการแปลแบบตรงคำและยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมเป็นหลัก ซึ่งข้อสรุปนี้ตรงกับสมมติฐานการวิจัยที่ผู้วิจัยตั้งไว้ในตอนแรกว่าการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญุนิยายของนิตยสารรหัสคดี ส่วนใหญ่ใช้วิธีการแปลแบบตรงคำ และยึดความหมายของชื่อเรื่องต้นฉบับ

ผู้วิจัยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการแปลชื่อเรื่องที่ใช้เป็นชื่อปกของนิตยสารรหัสคดี ซึ่งแม้ว่าจะเป็นเรื่องที่อยู่นอกเหนือขอบเขตการวิจัยของสารนิพนธ์ฉบับนี้ แต่ผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นนี้เป็นประเด็นที่น่าสนใจ และมีความเกี่ยวข้องกับการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญุนิยายของนิตยสารรหัสคดีเป็นอย่างมาก เนื่องจากคุณเรื่องเคสเคชพุดถึงที่มาของชื่อปกของนิตยสารรหัสคดีในบทบรรณาธิการถึงสามฉบับ นอกจากนั้นในการสัมภาษณ์คุณเรื่องเคช จันทศิริ นั้น คุณเรื่องเคชได้บอกกับผู้วิจัยว่าการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญุนิยายของนิตยสารรหัสคดีนั้นจะใช้การแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิม เว้นแต่ว่าเป็นการแปลชื่อเรื่องเพื่อใช้เป็นชื่อปก ก็อาจแปลชื่อเรื่องไม่ตรงกับคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมได้

“...เว้นแต่ว่ากรณีขึ้นปกนั้นผมก็อาจจะคัดค้าน เพราะชื่อขึ้นปก ผมก็อยากจะให้มันเตะหูหน่อย ถ้าสังเกตดูชื่อเรื่องที่ขึ้นปกจะถูกคัดตลอด แต่ถ้าชื่อเรื่องที่อยู่ในเล่ม ไม่ได้นำมาขึ้นปก ก็จะเป็นชื่อเรื่องที่ตรง คือค่อนข้างจะให้ตรงกับชื่อภาษาอังกฤษ หรือก็คัดให้อยู่ในภาษาอังกฤษนั้นแหละ คือให้มันหม่นอยู่ในวงจรของมัน..¹⁶”

จากบทบรรณาธิการและคำสัมภาษณ์ของคุณเรื่องเคชเกี่ยวกับการแปลชื่อเรื่องเพื่อใช้เป็นชื่อปก ผู้วิจัยเห็นว่าคุณเรื่องเคชมีแนวทางและวิธีการในการตั้งแปลชื่อเรื่องที่ใช้เป็นชื่อปกที่ต่างไปจากการแปลชื่อเรื่อง และเพื่อตรวจสอบว่าความคิดของผู้วิจัยถูกต้องหรือไม่ ผู้วิจัยจึงรวบรวมชื่อปกทั้งหมดของนิตยสารรหัสคดี และตรวจสอบว่าชื่อปกเหล่านั้นใช้รูปแบบการแปลแบบใด อย่างไรก็ตามผู้วิจัยไม่ได้

¹⁶ สัมภาษณ์ เรื่องเคช จันทศิริ, บรรณาธิการนิตยสารรหัสคดี, 9 กุมภาพันธ์ 2550.

ศึกษาปัจจัย และองค์ประกอบของการตั้งชื่อปก ตลอดจนไม่ได้เปรียบเทียบความเหมือนและแตกต่างของการเปลี่ยนชื่อเรื่อง และชื่อปก เนื้อหาในส่วนนี้จึงเป็นเพียงข้อสังเกตของผู้วิจัยเท่านั้น โดยเนื้อหาในส่วนนี้เป็นดังต่อไปนี้

จนถึงปัจจุบันนิยายสารคดีวางแผงมาแล้ว 22 เล่ม โดยชื่อปกทั้งหมดพร้อมชื่อเรื่องภาษาอังกฤษเป็นดังต่อไปนี้

รายการที่ 2: แสดงรูปแบบการเปลี่ยนชื่อปกของนิยายสารคดี

รหัสคดีฉบับที่	ชื่อภาษาอังกฤษ	ชื่อปก
1.	Murder Delayed	ตายแน่แต่ช้าหน่อย
2.	Killed by Kindness	จึงฆ่าด้วยปรานี
3.	H as in Homicide	ฆ. ย่อมมาจากฆาตกรรม
4.	A Smile for a Killer	ยิ้มนี้สีเลือด
5.	With Thanks to Agatha Christie	ขอบคุณอากาธา คริสตี
6.	After the Dance	กุหลาบและกะโหลก
7.	The Murders in the Rue Morgue	ฆาตกรรมที่ถนนม็อร์ก
8.	Wish You Were Here	จดหมายจากหลุมศพ
9.	Obituary	ตายล่วงหน้ามาทีหลัง
10.	Murder by Dream	นิมิตมรณะ
11.	The Crime Made in Heaven	ยิงคนบนสวรรค์
12.	Lucky Devil	คนเป็น โชคร้าย คนตาย โชคดี
13.	The Girl Who Killed Santa Claus	แม่หนูผู้ฆ่าซานตาคลอส
14.	Mom and Dad at Home	แม่ พายแปปี้และฆาตกรรม
15.	Don't Look Behind You	อย่าหัน ไปมองข้างหลังคุณ
16.	You Can't Blame Me	คุณหาว่าผมทำผิดไม่ได้หรอก
17.	A Double Double-Cross	แผนซ้อนซ้อนแผน
18.	The Impossible Theft	กลโจรกรรม

รหัสคดีฉบับที่	ชื่อภาษาอังกฤษ	ชื่อปก
19.	We Know You're Busy Writing, But We Thought You Wouldn't Mind if We Just Dropped In for a Minute.	จีคม่าหลังเส้นตาย
20.	ไม่มี	เรื่องร้ายในยุโรป
21.	ไม่มี	รางวัลอันมีค่า
22.	ไม่มี	กิดสั้นซักครั้งก็ยิ่งดี

เมื่อพิจารณาชื่อปกของนิยายสารคดีทั้งหมด ผู้วิจัยพบว่าส่วนใหญ่แล้วบรรณาธิการจะเลือกจากชื่อเรื่องสั้นที่ลงพิมพ์ในฉบับนั้น ๆ มีเพียงเล่ม 20 21 และ 22 เท่านั้นที่บรรณาธิการตั้งชื่อเรื่องหน้าปกใหม่ โดยพิจารณาจากเนื้อหาโดยรวมของนิยายสารคดีฉบับนั้น โดยรหัสคดีฉบับที่ 20 เรื่องร้ายในยุโรป นั้นเป็นการรวบรวมเรื่องสั้นของนักเขียนอาชญาวิทยาที่มาจากประเทศในยุโรป ส่วนรหัสคดีฉบับที่ 21 รางวัลอันมีค่า นั้นเป็นฉบับที่รวมเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลเอ็ดก้าร์จำนวน 10 เรื่อง ส่วนรหัสคดีฉบับที่ 22 กิดสั้นซักครั้งก็ยิ่งดีนั้น เป็นฉบับที่รวบรวมผลงานของนักเขียน 10 คนที่ไม่เคยมีเรื่องสั้นลงพิมพ์ในรหัสคดีฉบับใดมาก่อนเลย ทว่านักเขียนเหล่านี้เคยมีนวนิยายแปลเป็นภาษาไทยมาก่อน

ในการเลือกชื่อที่จะนำมาเป็นปกนั้น โดยส่วนมาก โดยคุณเรื่องเดช จันทรศิริให้เหตุผลในการตั้งชื่อปกไว้ว่าชื่อที่เขาเลือกเป็นชื่อหน้าปกนั้นจะเป็นชื่อที่เป็นปฏิทรรศน์ (paradox) หรือเป็นชื่อที่มีความหมายขัดแย้งกันอยู่ในตัวเอง¹⁷ กล่าวคือเป็นคู่ของคำหรือประโยคที่ไม่สามารถจะมาอยู่ด้วยกันได้ เช่น ตายแน่ แต่ช้าหน่อย จึงฆ่าด้วยปรานี ยืมนี้สี่เลือด จดหมายจากหลุมศพ ตายล่วงหน้า ฆ่าทีหลัง ยิงคนบนสวรรค์ และ คนเป็นโจคร้าย คนตายโชคดี เป็นต้น ซึ่งชื่อในลักษณะนี้บ่งบอกบุคลิกความเป็นอาชญาวิทยาได้ชัดเจน เพราะเป็นวลีหรือประโยคที่ชวนนัย ชวนงงน และยั่วให้หาคำตอบ¹⁸

นอกจากนั้นชื่อหน้าปกยังต้องมีลักษณะมีลักษณะเป็นประโยคชวนนัย ชวนงงน ยั่วให้ค้นหาคำตอบ เกี่ยวพันกับการฆาตกรรมและความตายซึ่งลักษณะดังกล่าวจะบอกให้ผู้อ่านทราบว่านิยายสารคดี เกี่ยวข้องกับอาชญาวิทยา¹⁹

¹⁷เรื่องเดช จันทรศิริ, บก., รหัสคดี 12: คนเป็นโจคร้ายคนตายโชคดี (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2545), หน้า 5

¹⁸เรื่องเดช จันทรศิริ, บก., รหัสคดี 12: คนเป็นโจคร้ายคนตายโชคดี, หน้า 5

¹⁹Ibid., หน้า 6.

เมื่อพิจารณารูปแบบการแปลที่ใช้กับชื่อปกที่นำมาจากชื่อเรื่องที่ลงพิมพ์ในนิตยสารรหัสคดีฉบับนั้น ๆ จะพบว่า มี 6 เรื่องที่เป็นชื่อเรื่องที่ใช่การแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมคือ

รหัสคดีฉบับที่	ชื่อภาษาอังกฤษ	ชื่อปก
2	Killed by Kindness	จึงฆ่าด้วยปรานี
5	With Thanks to Agatha Christie	ขอบคุณอกาธา คริสตี้
7	The Murders in the Rue Morgue	ฆาตกรรมที่ถนนม็อร์ก
13	The Girl Who Killed Santa Claus	แม่หนูผู้ฆ่าซานตาคลอส
15	Don't Look Behind You	อย่าหันไปมองข้างหลังคุณ
16	You Can't Blame Me	คุณหาว่าผมทำผิดไม่ได้หรอก

มีชื่อปกจำนวน 10 เรื่องที่ใช้การแปลโดยยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับโครงเรื่องคือ

รหัสคดีฉบับที่	ชื่อภาษาอังกฤษ	ชื่อปก
1	Murder Delayed	ตายแน่แต่ช้าหน่อย
3	H as in Homicide	ฆ. ย่อมาจากฆาตกรรม
4	A Smile for a Killer	ยิ้มนี้สีเลือด
10	Murder by Dream	นิมิตมรณะ
11	The Crime Made in Heaven	ขิงคนบนสวรรค์
12	Lucky Devil	คนเป็น โชคร้าย คนตาย โชคดี

มีชื่อปกจำนวน 3 เรื่องที่ใช้การแปลโดยยึดโครงเรื่องคือ

รหัสคดีฉบับที่	ชื่อภาษาอังกฤษ	ชื่อปก
8	Wish You Were Here	จดหมายจากหลุมศพ
9	Obituary	ตายล่วงหน้ามาทีหลัง
19	We Know You're Busy Writing, But We Thought You Wouldn't Mind if We Just Dropped In for a Minute.	ขีตมาหลังเส้นตาย

และมีชื่อปกจำนวน 1 เรื่องที่ใช้การแปลโดยตั้งชื่อเรื่องใหม่อย่างอิสระคือ

รหัสคดีฉบับที่	ชื่อภาษาอังกฤษ	ชื่อปก
6	After the Dance	กุหลาบและกะโหลก

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าแม้ว่าการแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิม จะเป็นวิธีการหลักที่ใช้ในการแปลชื่อเรื่องของเรื่องสั้นที่ลงตีพิมพ์ในนิตยสารรหัสคดี แต่รูปแบบการแปลดังกล่าวไม่ได้เป็นวิธีการหลักของการแปลชื่อเรื่องที่ใช้ขึ้นปก โดยพบชื่อปกที่ใช้การแปลวิธีนี้เพียง 6 ชื่อเรื่อง จากชื่อเรื่อง 19 เรื่อง โดยชื่อปกนอกเหนือจากนั้นจะใช้รูปแบบการแปลแบบอื่น โดยคุณเรื่องเคยให้ความเห็นเกี่ยวกับการแปลชื่อเรื่องที่จะนำมาเป็นชื่อปกว่า

“กรณีขึ้นปกนั้นผมก็อาจจะคัดน้อย เพราะชื่อขึ้นปก ผมก็อยากจะให้มันเตะหูหน่อย ถ้าสังเกตดูชื่อเรื่องที่ใช้ขึ้นปกจะถูกคัดตลอด²⁰”

ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่คุณเรื่องเคยแปลชื่อเรื่องที่จะนำมาใช้เป็นชื่อปกโดยใช้วิธีการแปลให้ชื่อเรื่องแปลแตกต่างไปจากคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมเนื่องจาก คุณเรื่องเคยต้องการให้ชื่อปกเตะตาผู้อ่าน และสะท้อนภาพรวมของรหัสคดีเล่มนั้น ๆ เช่น เรื่อง “จิตฆ่าหลังเส้นตาย” ที่มาจาก “We Know You're Busy Writing, But We Thought You Wouldn't Mind if We Just Dropped In for a Minute.” ซึ่งคุณเรื่องเคยกล่าวถึงการแปลชื่อเรื่องนี้ว่า

“เรื่องสั้นที่ลงในรหัสคดีปกคิดจะพยายามตั้งชื่อภาษาไทยให้ตรงหรือใกล้เคียงกับชื่อภาษาอังกฤษมากที่สุด ถ้าจะเฉลไบบ้างส่วนใหญ่เป็นกรณีที่ต้องนำชื่อเรื่องนั้นมาเป็นชื่อหน้าปกด้วย อย่างเช่นเรื่องแรกในเล่มนี้ ชื่อเดิมยาวมาก: “We Know You're Busy Writing, But We Thought You Wouldn't Mind if We Just Dropped In for a Minute.” แปลเป็นไทยได้ว่า “เรารู้ว่าคุณกำลังเขียนหนังสืออยู่แต่คุณคงไม่ว่าอะไรมั้งถ้าเราจะขอแวะเข้าไปคุยด้วยสักประเดี๋ยว” ผมเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “จิตฆ่าหลังเส้นตาย” ไม่เพียงเพื่อความเข้มข้นกะทัดรัดสำหรับนำขึ้นปก แต่ยังเหมาะสมลงตัวกับเนื้อหาของเรื่องสั้นเรื่องนี้และกับภาพรวมของรหัสคดีฉบับที่ 19²¹”

²⁰ สัมภาษณ์ เรื่องเคย จันทรศิริ, บรรณาธิการนิตยสารรหัสคดี, 9 กุมภาพันธ์ 2550.

²¹ เรื่องเคย จันทรศิริ, บก., รหัสคดี 19: จิตฆ่าหลังเส้นตาย (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์, 2547), หน้า 8.

นอกจากนั้นในบางฉบับที่ออกมาตรงกับช่วงเทศกาลชื่อเรื่องที่ใช้เป็นชื่อนำปกก็อาจตั้งให้มีความเหมาะสมเทศกาลนั้น ๆ ทั้ง ๆ ที่ ชื่อเรื่องเดิม และเนื้อเรื่องอาจไม่มีความหมายใด ๆ เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องใหม่เลยก็ตามเช่นรหัสคดีฉบับที่ 6 กุหลาบและกะโหลก (After the Dance) ที่ใช้วิธีการแปลโดยตั้งชื่อเรื่องใหม่อย่างอิสระ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่หัวข้อ 4.2.7)

บทที่ 5

บทสรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยาแปลที่ตีพิมพ์ในนิตยสารรหัสคดีจำนวน 251 เรื่อง โดยอาศัยทฤษฎีการแปลและแนวคิดในการแปลชื่อเรื่องของผู้วิจัยบททวนไว้ในบทที่ 2 คือ ทฤษฎีสโคปอส ทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมาย แนวทางการแปลชื่อเรื่องของคริสโตอาน นอร์ค และ แนวทางการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมของ คลิฟฟอร์ด อี. แลนเดอร์ส ตลอดจนข้อมูลจากการสัมภาษณ์คุณเรื่องเดช จันทศิริบรรณาธิการนิตยสารรหัสคดี เป็นกรอบในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการแปลเรื่องสั้นอาชญาวิทยาของนิตยสารรหัสคดี ที่พบในการวิจัยครั้งนี้มีอยู่ 7 รูปแบบดังต่อไปนี้

1. การแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมพบ 160 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 63.75 เปอร์เซ็นต์
2. การแปลโดยทับศัพท์และถ่ายเสียง พบ 5 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 1.99 เปอร์เซ็นต์
3. การแปลโดยยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับโครงเรื่องพบ 36 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 14.34 เปอร์เซ็นต์
4. การแปลโดยยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับตัวละคร พบ 18 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 7.17 เปอร์เซ็นต์
5. การแปลโดยยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับฉาก พบ 1 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 0.4 เปอร์เซ็นต์
6. การแปลโดยยึดโครงเรื่อง พบ 29 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 11.95 เปอร์เซ็นต์
7. การแปลโดยตั้งชื่อเรื่องใหม่อย่างอิสระ พบ 1 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 0.4 เปอร์เซ็นต์

รูปแบบการแปลทั้ง 7 รูปแบบดังกล่าวข้างต้นสามารถแบ่งออกได้เป็นสองกลุ่มใหญ่ ๆ คือ รูปแบบการแปลที่ยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิม ซึ่งประกอบด้วย รูปแบบการแปลที่ 1 และ 2 ซึ่งยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมอย่างเคร่งครัด กับรูปแบบการแปลที่ 3 4 และ 5 ซึ่งยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับสิ่งที่อยู่ในตัวบทคือ โครงเรื่อง ตัวละคร และ ฉาก ตามลำดับ และ

รูปแบบการแปลที่ไม่คำนึงถึงคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิม ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถแจกแจงได้ดังต่อไปนี้

- 1 รูปแบบการแปลที่ยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิม พบ 221 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 87.77 เปอร์เซ็นต์ แบ่งเป็น
  - 1.1 ยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมอย่างเคร่งครัด ประกอบด้วยรูปแบบการแปลที่ 1 และ 2 พบรวมทั้งหมด 167 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 65.74 เปอร์เซ็นต์
  - 1.2 ยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับสิ่งที่อยู่ในตัวบท ประกอบด้วยรูปแบบการแปลที่ 3 4 และ 5 พบรวมทั้งหมด 54 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 21.91 เปอร์เซ็นต์
- 2 รูปแบบการแปลที่ไม่คำนึงถึงคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมประกอบด้วย รูปแบบการแปลที่ 6 และ 7 พบรวมทั้งหมด 30 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 12.35 เปอร์เซ็นต์

เมื่อพิจารณาจากปริมาณข้อมูลที่พบในรูปแบบการแปล ผู้วิจัยพบว่าคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมเป็นสิ่งที่นิตยสารรหัสคดีให้ความสำคัญที่สุดในการแปลชื่อเรื่อง โดยสัดส่วนของรูปแบบการแปลที่ 1 และ 2 ซึ่งเป็นรูปแบบการแปลที่ยึดคำและความหมายเดิมอย่างเคร่งครัดนั้นมีถึง 65.74 เปอร์เซ็นต์ และหากรวมสัดส่วนของรูปแบบการแปลที่ 3 4 และ 5 ซึ่งเป็นรูปแบบการแปลที่ยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับสิ่งที่อยู่ในตัวบท ก็จะพบว่ามีสัดส่วนของรูปแบบการแปลที่ยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมไม่มากนัก้อยนั้นมี 221 ชื่อเรื่อง คิดเป็น 87.65 เปอร์เซ็นต์ ส่วนผลรวมของรูปแบบการแปลที่ 6 และ 7 ซึ่งเป็นรูปแบบการแปลที่ไม่คำนึงถึงคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมนั้นมี 30 ชื่อเรื่องคิดเป็น 12.35 เปอร์เซ็นต์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นที่พบว่าการแปลแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิมเป็นรูปแบบการแปลที่พบมากที่สุด ประกอบกับผลการสัมภาษณ์คุณเรืองเดช จันทศิริ บรรณาธิการนิตยสารรหัสคดีซึ่งแปลชื่อเรื่องแบบตรงคำและยึดความหมายของชื่อเรื่องเดิม ทำให้ผู้วิจัยพอจะสรุปได้ว่าผลการวิจัยนั้นตรงกับสมมติฐานของการวิจัยที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า “การแปลชื่อเรื่องสันอาชญนิยายของนิตยสารรหัสคดี ส่วนใหญ่ใช้วิธีการแปลแบบตรงคำ และยึดความหมายของชื่อเรื่องต้นฉบับ”

ในเรื่องของปริมาณของข้อมูลที่พบ อาจมีผู้ท้วงติงว่าปริมาณข้อมูลที่พบใน รูปแบบการแปลที่ 5 แปลโดยยึดคำและความหมายของชื่อเรื่องเดิมผสมกับจาก และรูปแบบการแปลที่ 7 แปลโดยตั้งชื่อ

ใหม่อย่างอิสระ ซึ่งพบเพียงรูปแบบละ 1 ชื่อ นั้นเป็นปริมาณที่น้อยเกินกว่าจะจัดเป็นรูปแบบการแปลใหม่ได้ แต่ผู้วิจัยเห็นว่า ชื่อเรื่องทั้งสองชื่อนั้นไม่สามารถจัดให้อยู่ในรูปแบบการแปลอื่นได้ ผู้แปลจึงจัดให้ทั้งสองเรื่องอยู่ในรูปแบบการแปลเฉพาะของตัวเอง โดยมีเหตุผลรองรับอย่างชัดเจน ซึ่งหากนิตยสารหัทธคดียังมีการจัดพิมพ์ออกมาเรื่อย ๆ ก็อาจมีเรื่องอื่น ๆ ที่สามารถจัดเข้ากับรูปแบบการแปลทั้งสองประเภทดังกล่าวได้

การทำวิจัยการแปลชื่อเรื่องสั้นอาชญานิยายของนิตยสารหัทธคดีทำให้ผู้แปลพบว่าการทำงานเข้าใจองค์ประกอบภายในและภายนอกตัวบท โดยการอ่านเรื่อง และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีความจำเป็นต่อการวิเคราะห์รูปแบบการแปลชื่อเรื่องเป็นอย่างมาก เพราะหากไม่มีการทำความเข้าใจบริบทดังกล่าวแล้ว การวิเคราะห์รูปแบบการแปลจะผิดพลาด ซึ่งการทำงานเข้าใจตัวบทเป็นขั้นตอนที่ทฤษฎีสโคพอส และทฤษฎีการแปลแบบตีความและยึดความหมายเน้นให้ผู้แปลทำทุกครั้งที่ลงมือแปล ซึ่งสอดคล้องกับวิธีปฏิบัติของแนวทางการแปลชื่อเรื่องของนอร์ค และแนวทางการแปลชื่อเรื่องของงานวรรณกรรมของคลิฟฟอร์ด อี แลนเดอร์สที่แนะนำให้ผู้แปลวิเคราะห์หน้าที่ของชื่อเรื่องต้นฉบับและชื่อเรื่องแปล ตลอดจนให้แปลชื่อเรื่องภายหลังจากแปลตัวบทเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นขั้นตอนการทำงานเข้าใจตัวบทจึงเป็นขั้นตอนที่นักแปลต้องทำก่อนที่จะแปลตัวบทและชื่อเรื่อง เพื่อให้การแปลเป็นการถ่ายทอดความหมายในระดับวาทกรรมที่ผู้แต่งต้องการสื่ออย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

1. ตัวอย่างฉบับ

- เรื่องเดช จันทรศิริ, บรรณาธิการ. รหัสคดี 1: ตายแน่แต่ฆ่าหน้อย. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2542.
- . รหัสคดี 2: ฆาตกรรมด้วยปราณี. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2543.
- . รหัสคดี 3: ฆ. ย่อมมาจากฆาตกรรม. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2543.
- . รหัสคดี 4: ยี่มนี่สี่เลือด. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2543.
- . รหัสคดี 5: ขอบคุนออกาธา คริสตี้. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2543.
- . รหัสคดี 6: กุหลาบและกะโหลก. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2544.
- . รหัสคดี 7: ฆาตกรรมที่ถนนมีออร์ก. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2544.
- . รหัสคดี 8: จดหมายจากหลุมศพ. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2544.
- . รหัสคดี 9: ตายล่วงหน้า ฆ่าทีหลัง. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2544.
- . รหัสคดี 10: นิमितมรณะ. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2545.
- . รหัสคดี 11: ยิงคนบนสวรรค์. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2545.
- . รหัสคดี 12: คนเป็นโซคร้ายคนตายโซคดี. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2545.
- . รหัสคดี 13: คริสต์มาตรฐานรหัสคดี. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2545.
- . รหัสคดี 14: แม่ พายแปปเปิดและฆาตกรรม. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2546.
- . รหัสคดี 15: อย่าหันไปมองข้างหลังคุณ. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2546.
- . รหัสคดี 16: คุณหาว่าผมทำผิดไม่ได้หรอก. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2546.
- . รหัสคดี 17: แผนซ่อนซ่อนแผน. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2546.
- . รหัสคดี 18: กลโจรกรรม. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2547.
- . รหัสคดี 19: ฆาตกรรมหลังเส้นตาย. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2547.
- . รหัสคดี 20: เรื่องร้ายในยุโรป. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2548.
- . รหัสคดี 21: รางวัลอันมีค่า. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2548.
- . รหัสคดี 22: คิดสั้นซักครั้งก็ยังมี. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2549.

2. หนังสือและบทความว่าด้วยภาษาและวรรณกรรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ภาษาไทย

จินตนา ไบกาชุกี คู่มือบรรณาธิการ: สำหรับนักเขียน บรรณาธิการ และผู้พิมพ์. กรุงเทพฯ : สมาคมผู้
จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย, 2543

ถวัลย์ มาศจรัส. เคล็ดลับการเขียนเรื่องสั้น. กรุงเทพฯ: มิติใหม่, 2540.

เถกิง พันธุ์เถกิงอมร. นวนิยายและเรื่องสั้น : การศึกษาเชิงวิเคราะห์และวิจารณ์. สงขลา: คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา, 2541.

เปลื้อง ณ นคร. ศิลปะแห่งการประพันธ์. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง, 2540.

เพลินดา. โรงเรียนนักเขียน. นนทบุรี: บ้านหนังสือ, 2546.

รตชา. เขียนนิยาย: ศาสตร์และศิลป์สู่เส้นทางนักประพันธ์. กรุงเทพฯ: ทวีกิตี, 2547.

วิลาศ มณีวัต. โฉมหน้าของนักประพันธ์. พระนคร: ก้าวหน้า, 2515.

วนิดา บำรุงไทย. ศาสตร์และศิลป์แห่งนวนิยาย. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก, 2544.

พัฒนจิรา จันทร์คำ. การอ่านและวิจารณ์เรื่องสั้น. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์, 2547.

พนิดา หล่อเลิศรัตน์. พัฒนาการการแปลอาชญาวิทยาชุดเซอร์ลોક โฮมส์ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 จนถึง
ปัจจุบัน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการแปลและการล่าม คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

สุภารัตน์ เสรีวัฒน์. วิวัฒนาการของเรื่องสั้นในเมืองไทย ตั้งแต่แรกจนถึง พ.ศ.2475. กรุงเทพฯ: หน่วย
ศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2522.

สุพรรณิ วราทร. ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทย ตั้งแต่สมัยเริ่มแรกจนถึง พ.ศ. 2475. กรุงเทพฯ:
มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2519.

อังคณา สุขวิเศษ. นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน : อิทธิพลของชุดเซอร์ลอค โฮล์มส์ ที่มีต่อชุดบัวโรต์
และนิทานทองอิน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษร
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

ภาษาอังกฤษ

- Barnes, Melvyn. Best Detective Fiction : A Guide from Godwin to the Present. London: Clive Bingley, 1975.
- Bell, Ian A. Watching the Detectives: Essays on Crime. London : Macmillan Press, 1990.
- Bloom, Clive. Nineteenth-Century Suspense: from Poe to Conan Doyle. Basingstoke, Hampshire: Macmillan, 1988.
- Booker, Christopher. The Seven Basics Plots: Why We Tell Stories, London: Continuum, 2005.
- Burack, A.S. Writing Detective and Mystery Fiction. Boston: The Writer, 1945.
- Burgess, Michael. Murder in retrospect : a Selective Guide to Historical Mystery Fiction. Westport: Libraries Unlimited, 2005.
- Cottringer, William S. 2006. Finding a Title to Your Book.
<<http://www.authorsden.com/visit/viewshortstory.asp?AuthorID=10202>>. Accessed 2006 Oct 5.
- Craig, Patricia. The Oxford Book of English Detective Stories. Oxford: Oxford University Press, 1992.
- Dibdin, Michael. The Picador Books of Crime Writing. London : Picador, 1994.
- Greco, Albert N. The Book Publishing Industry, Mahwah, N.J.: Lawrence Erlbaum Associates, 2004.
- Haycraft, Howard. The Art of the Mystery Story : a Collection of Critical Essays. New York: The Universal Library, 1946.
- Herald, Diana Tixier. Genreflecting: a Guide to Reading Interests in Genre Fiction. Englewood: Libraries Unlimited, 2000.
- Horsley, Lee. Twentieth-Century Crime Fiction. Oxford: Oxford University Press, 2005.
- Knight, Stephen Thomas. Crime fiction, 1800-2000 : detection, death, diversity. Hampshire : Palgrave Macmillan, 2004.
- Komroff, Manuel. How to Write a Novel. Boston: the Writer Inc., 1950.
- Lehman, David. The Perfect Murder: a Study in Detection. Ann Arbor: University of Michigan Press, 2000.
- Mackenzie, Janet. The Editor's Companion. Cambridge: Cambridge University Press, 2004.

- Morgan, Roberta. How to Break into Publishing. New York: Barnes & Noble Books, 1953.
- Priestman, Martin, ed. The Cambridge Companion to Crime Fiction. Cambridge: Cambridge University Press, 2003.
- Rennison, Nick ed. Bloomsbury good reading guide to crime fiction. London: Bloomsbury, 2003.
- Ross, Marilyn. The Complete Guide to Self-Publishing, Cincinnati: Writer's Digest Books, 1996.
- Scaggs, John. Crime Fiction. London: Routledge, 2005.
- Sexton, Adam. Master Class in Fiction Writing, New York: McGraw-Hill, 2006.
- Taylor, Kristy. 2006. Title Your Short Story Right. <http://ezinearticles.com/?Title-Your-Short-Right&id=291766&opt=print>. Accessed 2006 Oct 5.
- Tsai, Frederick. "On Translation of Book Titles." Translation and Intepreting: Bridging East and West. Eds Richard K. Seymour and C C Liu. Honolulu: Hawaii University Press, 1994.
- Tzvetan, Todorov. The Fantastic: a Structural Approach to a Literary Genre. Trans. Richard Howard. Ithaca: Cornell University Press, 1975.
- Vinciguerra, Thomas. 2006 Aug. Title that's Didn't Smell As Sweet. New York Times. http://friendfinder.com/blog/252/post_32255.html?highid=9197454_62917> Accessed 2006 Oct 5.

3. หนังสือและบทความด้านหลักการแปลและทฤษฎีการแปลภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ภาษาไทย

กรมวิชาการ คู่มือการแปล. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2540.

ปัญญา บริสุทธิ์. ทฤษฎีและวิธีปฏิบัติในการแปล. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2542.

ประเทือง ทินรัตน์. การแปลเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.

มนิรัตน์ สวัสดิวัฒน์ ณ อยุธยา. การแปล: หลักการและการวิเคราะห์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

เลเดแรร์, เอ็ม. ศาสตร์การแปล : รวมบทความเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ. ผู้แปล จิระพรชัย บุญเกียรติ, และ
คนอื่น ๆ. กรุงเทพฯ : โครงการศูนย์การแปล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

วรรณาส แสงอร่ามเรือง. ทฤษฎีและหลักการแปล. กรุงเทพฯ: โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ,
2542.

วัลยา วิวัฒน์ศร. การแปลวรรณกรรม. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์
จุฬาฯ, 2547

ศ. ศิวรักษ์. ศิลปะแห่งการแปล. กรุงเทพฯ: มุลนิธิเด็ก, 2545.

สุพรรณิ ปิ่นมณี. การแปลขั้นสูง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ภาษาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

ภาษาอังกฤษ

Albrecht Neubert and Gregory M. Shreve. Translation as text. Kent: The Kent State University Press,
2000.

- Baker, Mona. Routledge encyclopedia of translation studies. London: Routledge, 1998.
- Bassnett, Susan. Translation studies. London: Routledge, 2002.
- Duff, Alan. Translation. Oxford: The Univ. Pr., 1989.
- Gentzler, Edwin. Contemporary translation theories. Clevedon: Multilingual Matters, 2001.
- Hatim, Basil. Discourse and the translator. London: Longman, 1990.
- Holmes, James S, ed. The Nature of translation : essays on the theory and practice of literary translation. The Hague: Mouton, 1970.
- . Translated! : papers on literary translation and translation studies. Amsterdam: Rodopi, 1994.
- Landers, Clifford E. Literary translation : a practical guide. Clevedon: Multilingual Matters, 2001.
- Munday, Jeremy. Introducing translation studies : theories and applications. London: Routledge, 2001.
- Newmark, Peter. About translation. Clevedon: Multilingual Matters, 1991.
- . A textbook of translation. New York: Phoenix ELT, 1995.
- Petrilli, Susan. Translation, translation. Amsterdam: Rodopi, 2003.
- Picken, Catriona, The Translator's handbook. London: Aslib, 1989.
- Robinson, Douglas. Becoming a translator : an introduction to the theory and practice of translation. London: Routledge, 2003.
- Robinson, Douglas. What is translation? : centrifugal theories, critical interventions. Kent : The Kent State University Press, 1997.

Steiner, George. After Babel : aspects of language and translation. Oxford: Oxford University Press, 1992.

Venuti, Lawrence, ed. The translation studies reader. London: Routledge, 2000.

---. The translator's invisibility: A history of translation. London: Routledge, 1999.

Woodhouselee, Alexander Fraser Tytler, Lord. Essay on the principles of translation.

Amsterdam: John Benjamins, 1978.

4. หมวดพจนานุกรมและหนังสืออ้างอิง

ภาษาไทย

กอบกุล อิงคุทานนท์. ศัพท์วรรณกรรม. กรุงเทพฯ: พิมพ์รฉัตร, 2540.

ดำเนิน การเด่น, และ เสฐียรพงษ์ วรรณปก. พจนานุกรมไทย-อังกฤษ. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง, 2542.

นวรรณ พันธเมธา. คลังคำ. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2544.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์, 2546.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2545.

วิทย์ เทียงบูรณธรรม. พจนานุกรม ไทย-อังกฤษ (ฉบับห้องสมุด). กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2537.

สำนักพจนานุกรมมติชน. พจนานุกรมฉบับมติชน. กรุงเทพฯ: มติชน, 2547.

ภาษาอังกฤษ

Baldick, Chris. The concise oxford dictionary of literary terms. New York: Oxford University Press, 2004.

Barnet, Sylvan, Morton Berman, and William Burto. A dictionary of literature terms. London: Constable, 1964.

Cuddon, John Anthony. The Penguin dictionary of literary terms and literary theory. London: Penguin, 1999.

---. A dictionary of literary terms and literary theory. Oxford : Blackwell, 1998.

Kunitz, Stanley J, and Howard Haycraft, eds. American authors, 1600-1900 : a biographical dictionary of American literature. New York: H.W. Wilson, 1986.

Murfin, Ross. The Bedford glossary of critical and literary terms. Boston: Bedford, 2003.

Abrams, Meyer Howard. A glossary of literary terms. Boston: Heinle & Heinle, 1999.

Peck, John, and Martin Coyle. Literary terms and criticism. Houndmills: Palgrave, 2002.

Perkins, George, Barbara Perkins, and Phillip Leininger, eds. HarperCollins reader's encyclopedia of american literature. New York: HarperCollins, 2002.

Shipley, Joseph T. ed. Dictionary of world literary terms, forms, technique, criticism. Boston : Writer, 1970.

ภาคผนวก ก

บทสัมภาษณ์คุณเรืองเดช จันทศิริ บรรณาธิการนิตยสารรหัสคดี

เทปบันทึกการสัมภาษณ์ประกอบการทำสารนิพนธ์เรื่องแนวทางการเปลี่ยนชื่อเรื่องสั้นอาชญาวิทยา:

กรณีศึกษานิตยสารรหัสคดี

ผู้ให้สัมภาษณ์ คุณเรืองเดช จันทศิริ บรรณาธิการนิตยสารรหัสคดี

สัมภาษณ์โดย นายภัทร ต้นคุณเสรี

สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2550 เวลา 13.00 นาฬิกา

1. ประวัติทั่วไป

อยากให้คุณเรืองเดช ช่วยเล่าประวัติผลงานที่ผ่านมา ก่อนที่จะมาทำนิตยสารรหัสคดี

จริง ๆ ผมไม่เคยทำอาชีพอื่น ทำแต่หนังสืออย่างเดียว ตั้งแต่สมัยที่เรียนธรรมศาสตร์ ไม่ใช่ซีตั้งแต่อยู่ จุฬาฯ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - ผู้สัมภาษณ์) แล้ว ผมอยู่จุฬาฯอยู่ 1 ปี เรียนที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ.2517 แต่ก็ไม่ค่อยได้เรียนเท่าไร เพราะมีกิจกรรมทางการเมืองอยู่เยอะ ก็มาเข้ากลุ่ม เขาเรียกว่ากลุ่มแนวร่วมจุฬา มาอยู่ฝ่ายเอกสารและสิ่งพิมพ์ของกลุ่ม แล้วก็เริ่มทำหนังสือมาตั้งแต่นั้น ทำแบบกิจกรรม หนังสือที่มาทำก็เป็นแบบพวกเพื่อชีวิต แต่ผมก็เน้นทางด้านวรรณกรรมด้วยนะ เช่น เอาเรื่องจนกว่าเราจะพบกันอีก ของศรีบูรพา มาพิมพ์ ความรักของวัลยา ปีสายของ เสนีย์ เสาวพงศ์มาพิมพ์ ก็ลักไก่เขา ก็เอามาขายเอง เพราะมันมีงานอยู่เยอะเช่นงานชุมนุมหน้าหอใหญ่ งานนั้นงานนี้ ก็กับการขายแบบที่สองคือ เอาไปวางขายตามร้านหนังสือในกรุงเทพเอง เพราะยังไม่มียระบบสายส่งหนังสืออย่างในปัจจุบัน เราก็ต้องเอาไปกระจายเอง คือไปฝากขายตามร้านหนังสือต่าง ๆ ส่วนในต่างจังหวัด เราก็ติดต่อร้านหนังสือที่นั่น ซึ่งก็มีหลายร้านที่มารับซื้อกับเราโดยตรง

อันนี้คือทำมาตั้งแต่ตอนเรียนจุฬาเลยหรือครับ

ใช่ ตั้งแต่ปี 17 ผมเข้าจุฬาฯตอนปี 17 ปี 18 ถึงมาเข้าธรรมศาสตร์

ไม่ทราบว่ายเรียนคณะอะไรที่ธรรมศาสตร์ครับ

มาเรียนที่คณะนิติศาสตร์

ก็ยังคงทำงานด้านหนังสือต่อ

คือผมจะไปอยู่ในพวกทำกิจกรรม ไปอยู่ในฝ่ายเอกสารสิ่งพิมพ์ ธรรมศาสตร์นี่ผมไม่ได้อยู่กับกลุ่มกิจกรรมโดยตรง แต่เขารู้ว่าเราชอบทางด้านนี้ เขาก็จะมาเรียกตัวไปทำเช่นของ อมร องค์กรนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ฝ่ายเอกสารและสิ่งพิมพ์เขาออกจุลสาร เขาก็จะมาชวนเราไปทำ ไปประจำกองบก. หรือว่าพวกชมรมทักษิณ คือผมเป็นคนได้ เขาก็เรียกไปทำ ก็ไปทำหนังสือ พญาเหยี่ยว รวมเรื่องสั้นของแม็กซิม กอร์กี้ หรือว่า คำตอบนั้นอยู่ที่ไหน รวมเรื่องสั้นของอัสนี พลจันทร์ (นายผี) คือผมก็ไปค้นคว้าหาเรื่องพวกนี้จากห้องสมุด แล้วก็รวมเป็นเล่มขึ้นมา งานพวกนี้คืองานที่ทำตอนอยู่ในกลุ่มกิจกรรม แต่ช่วงที่อยู่ปี 3 ปี 4 ก็เริ่มไปทำงานโรงพิมพ์ ไปทำที่โรงพิมพ์สาส์นศึกษา ทำเป็นอาชีพเสริมหาเงินระหว่างเรียน แล้วก็ไปเป็นบก. ของสำนักพิมพ์สายธาร เป็นสำนักพิมพ์ของเพื่อน ทำหนังสือออกมาหลายเล่ม ภายหลังก็ไปตั้งสำนักพิมพ์คนวรรณกรรม ซึ่งเป็นของตัวเอง ไปร่วมทุนกับชาติ กอบจิตติ แต่ผมจำปีไม่ได้แล้วเดี๋ยวไปหามาให้คุณทีหลัง ก็พิมพ์หนังสือของชาติ กอบจิตติ มาลา คำจันทร์ พวกนักเขียนรุ่นใหม่ ๆ ต่อมา ก็มาพิมพ์ ของจำลอง (ฝั่งชลจิตร – ผู้สัมภาษณ์) ของวัฒน์ วรรณยางกูร คนวรรณกรรมก็ผ่านมายาวนาน จนตอนหลังก็มีพิมพ์งานของ ประชาคม ลุณาชัยอยู่พักหนึ่ง ก่อนที่เขาจะไปพิมพ์กับมติชน นี่ก็เป็นสำนักพิมพ์ที่ผมตั้งขึ้นมา แล้วก็ทำมาเรื่อย ๆ

ฟังดูแล้ว คุณเรื่องเดช จะเป็นบรรณาธิการเสียเป็นส่วนใหญ่

ถูกต้อง

แล้วมีเขียนงานของตัวเองบ้างไหมครับ

น้อยมาก ที่จะเขียนงานของตัวเอง คือบรรณาธิการก็จะเป็นลักษณะอย่างนี้ คือเขียนเองไม่ค่อยได้ คือเหมือนครูได้แต่ สอนคนอื่นแนะนำคนอื่น แต่พอมาทำเองก็อาจทำไม่ได้ บรรณาธิการก็เหมือนคนที่อยู่เบื้องหลัง ไปทำเองก็ทำได้ไม่ดีเท่าไร ยกเว้นบทกวีที่ผมถนัดที่สุด แต่งานที่เป็นเรื่องแต่ง ที่เป็นเรื่องสั้นเรื่องยาว เรื่องสั้นผมเขียนอยู่สองสามเรื่อง เรื่องยาวไม่เคยเขียนเลย พวกบทความเขียนบ้างแต่ไม่เยอะ ส่วนใหญ่มันจะเป็นพวก บทคำนำ คือบทความที่ลงตามหน้าหนังสือพิมพ์ นิตยสารจะไม่ค่อยมี มีแต่บทคำนำหนังสือ คือเป็นการนำข้อมูลต่าง ๆ มาปะติดปะต่อ เขียนนำเพื่อเข้าสู่ตัวบทอะไรอย่างนั้น บทนำเป็นสิ่งที่ผมเขียนเยอะ

เคยได้ยินว่าคุณเรื่องเดช เคยทำนิตยสารโลกหนังสือด้วย

ไม่เคยทำโลกหนังสือ ทำแต่ถนนหนังสือ ช่วงปี 26 หลังจากเรียนจบมาแล้ว มาทำเป็นบก.นิตยสารถนนหนังสือของบริษัทเคล็ดไทย ตั้งแต่ปี 26 ถึงปี .... ผมจำไม่ได้ว่าถึงปีไหน ถนนหนังสือออกอยู่ 52 เล่ม ... น่าจะ 4 ปีครึ่ง ผมทำตั้งแต่เล่มที่ 3 ถึง 52 ซึ่งเป็นเล่มปิดตัว คือในช่วงแรกที่อยู่เคล็ดไทย เขาก็ให้ทำต่อบก. ถนนหนังสือ แต่พอช่วงกลาง ๆ ถึงช่วงหลัง ๆ เขาก็ผลักดันให้เป็นบก. สำนักพิมพ์ของบริษัทเคล็ดไทย ก็ทำหนังสืออีก แยกสำนักพิมพ์ออกเป็นหลาย imprint มีกำแพง มีดาวเรือง มีบานชื่น มีหลาย ๆ แนว

คุณเรื่องเดช ก็เหมือนเป็นหัวหน้า

ใช่ ๆ เป็นบก. บริหาร แล้วก็พยายามจะสร้าง บก.เฉพาะแนว เฉพาะ imprint ขึ้นมา เช่นสมมติว่าคุณถนัดอันนี้ ผมก็จัดให้ทำแนวนี้ เหมือน เวียง เมื่อก่อน ผมก็ให้เขาทำสำนักพิมพ์กำแพง ก่อนที่เขาจะไปทำสำนักพิมพ์สามัญชน

เห็นคุณเรื่องเดช บอกมีสำนักพิมพ์ของตัวเองคือคนวรรณกรรมด้วย คนวรรณกรรมนี้ทำตอนไหนครับ

อ้อ คือคนวรรณกรรม ทำก่อน คนวรรณกรรมนี้ผมทำเป็นส่วนตัวกับเพื่อน ๆ จริง ๆ ผมอยากทำเป็นรูปสหกรณ์ด้วยซ้ำ แต่มันไม่พร้อมที่จะตั้งชั้กที มันก็เลยคาราคาซังมาเรื่อย ๆ จะพิมพ์งานจำกัดอยู่ไม่กี่คนที่ชัดเจน คือ ชาติ (กอบจิตติ – ผู้สัมภาษณ์) มาลา (คำจันทร์ – ผู้สัมภาษณ์) อาจารย์แร่คำ ประโดยคำ เล่มแรก มีของพจนาน (จันทร์สันติ – ผู้สัมภาษณ์) ของวัฒน์ ของจำลอง (ฝั่งชลจิตร – ผู้สัมภาษณ์) แล้วก็ของประชาคม ก็มีอยู่ไม่ถึงสิบคน คือไม่ใช่สำนักพิมพ์ที่เป็นรูปธุรกิจใหญ่โต เป็นสำนักพิมพ์ที่รองรับกลุ่มเพื่อนฝูง พวกนักเขียนรุ่นใหม่ที่จะพัฒนาไปด้วยกัน เป้าหมายคืออยากให้เป็นสหกรณ์ แต่ทำตามความฝันไม่ได้ชั้กที

เหมือนเป็นงานที่ทำระหว่างทำงานประจำ

ถูกต้องครับ เป็นเหมือนอุดมคติที่ซุ่มขึ้นมาอีกที แต่ก็ไม่เคยสำเร็จ

เริ่มมาทำสำนักพิมพ์ของตัวเองเต็มตัว เช่น มาทำนิตยสารช่อกระเจด

ประมาณ ปี 31-32 เดียวผมเช็คเวลาให้อีกที แต่ทำหลังจากที่ออกจากเคล็ดไทยแล้ว ผมมาตั้งบริษัทดวงกมลวรรณกรรม ระดมทุนมาจากหลาย ๆ คน แล้วก็มาเปิดเป็นบริษัท ซึ่งก็ทำช่อกระเจดด้วย ทำจากงานที่เราจ้างผลิต คือเราทำงานอื่นด้วย เพื่อหาเงินมาถมให้ช่อกระเจด ซึ่งก็ทำช่อกระเจดอยู่ 9 ปี

ดวงกมลวรรณกรรม มีความเกี่ยวข้องกับร้านหนังสือดวงกมลหรือไม่

ไม่ใช่ คือมีคุณสุข สูงสว่าง มาร่วมหุ้นด้วยส่วนหนึ่ง ส่วนหนึ่งเท่านั้นเอง เราเอาเครดิตเก่าของเขามาใช้ คือดวงกมล คือตอนนั้นดวงกมลกำลังรุ่งโรจน์อยู่ ไม่เหมือนยุคนี้ ผมอยากทำตามเป้าหมายคือทำเป็นรูปของสหกรณ์ แต่ก็ทำไม่ได้ เพราะทุนไม่พอ สำนักพิมพ์ก็เลยต้องไปรับงานรับจ้างผลิตหนังสือเป็นหลัก ไปรับจ้างบริษัทบางจากบ้าง เพื่อหาเงินมาหมุนเวียน ตัวช่อกระเจดเอง ก็หนักหน่วงมากที่จะต้องถมเงินเข้าไป ช่วงแรก ๆ เราก็ทำหนังสือของเราบ้าง เป็นหนังสือวรรณกรรมแบบที่ผมชอบอยู่เกือบ 10 เล่ม เช่นของชาร์ดร์ (ฌอง ปอล ชาร์ดร์ – ผู้สัมภาษณ์) ของคอสโตเยฟสกี (ฟีโอดอร์ คอสโตเยฟสกี – ผู้สัมภาษณ์)

คือช่อกระเจดก็เป็นส่วนหนึ่งของดวงกมลวรรณกรรม

ไม่ใช่ คือผมทำช่อกระเจด มาตั้งแต่อยู่เคล็ดไทย คือตอนนั้นพี่สุชาติ (สวัสดิ์ศิริ – ผู้สัมภาษณ์) เขาออกจากมติชน เขาทำบ้านไม่รู้โรยอยู่ แล้วก็มีปัญหา เขาก็ออกมาเป็นที่ปรึกษาอยู่ที่เคล็ดไทย เราก็เลยคิดว่าน่าจะฟื้นฟูช่อกระเจดขึ้นมาใหม่ ให้เป็นกิจกรรมส่วนตัวของพี่สุชาติ ตั้งเป็นสำนักช่างวรรณกรรมขึ้นมา พอผมมาตั้งบริษัท ผมก็เอามาให้บริษัทแบกรับแทน เพราะตอนนั้นเราออกจากเคล็ดไทยมาหมดแล้ว ไม่รู้จะเอาอะไรไปรองรับช่อกระเจด เหมือนจะเป็นของสำนักช่างวรรณกรรมก็จริง แต่เงินทุน การสนับสนุนทุกอย่างจะมาจากบริษัทดวงกมลวรรณกรรม

คือคุณสุชาติเป็นบรรณาธิการของช่อกระเจด ส่วนคุณเรืองเดช ก็เป็นบรรณาธิการบริหารของสำนักพิมพ์

ใช่ คือผมเป็นผู้จัดการ คอยไปหาเงินมาบริหารเพื่อให้มันอยู่ได้ ดำเนินไปได้เรื่อย ๆ ผมก็ต้องเอาบริษัทเข้าไปแบก เพราะค่าสมาชิกอย่างเดียวไม่พอ ที่จะไปขาดทุนกับมัน

2. ความเป็นมาของรหัสคดี

พอหลังจากช้อการะเกดปิดตัวแล้ว คุณเรื่องเดช ไปทำอะไรต่อ

ก็รหัสคดีเลย ตอนนั้นเกิดปัญหาความไม่เข้าใจกันในช้อการะเกด ผมก็เลยคิดว่าน่าจะหยุดไว้ก่อน เพราะมันเคลียร์ไม่ได้หรือปัญหาหนี้ เพราะมันเป็นปัญหาเรื่องทุนที่จะเอามาใช้กับช้อการะเกด แล้วผมเห็นว่าถ้ามันแก้ไม่ได้มันก็ไม่มีสิทธิ์ที่จะทำช้อการะเกดต่อไปอีกแล้ว เพราะมันต้องใช้เงินไปเรื่อย ๆ กินเงินไปเรื่อย ๆ ถึงจะตั้งมูลนิธิขึ้นมา จะเอาดอกผลของมันมาใช้ ก็ไม่มีทางจะเวิร์กไปได้ ก็เลยคิดว่ายุติไปก่อนดีกว่า หลังจากนั้นผมก็เลยมาคิดว่า เราก็ทำอะไรมามากมายแล้ว ทำให้คนอื่นมาเยอะแล้ว เราลองมาทำของตัวเองบ้าง ที่จะเอาตัวรอด พุงง่าย ๆ คือตอนนั้นเศรษฐกิจมันตกต่ำ ไฟไหม้ออฟฟิศด้วย ก็คิดว่าต้องหาทางรอด ก็ไปนั่งคิดว่าจะทำอะไร ก็มาออกเป็นรหัสคดี คือมองว่ามีตลาดที่กว้างขวางพอสมควร แล้วก็น่าจะเอาเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ไปใส่ได้ แล้วก็ขายได้ด้วย ก็เลยออกมาเป็นรหัสคดี ผลก็ออกมาตามที่คิดพอดี ก็เลยทำมาเรื่อย ๆ

ผมอ่านในบทบรรณาธิการของรหัสคดี เห็นคุณเรื่องเดชบอกว่าฝันที่จะทำหนังสือแบบรหัสคดีมา 20 ปีแล้ว

อ้อ ใช่ ๆ คือตอนที่ผมอยู่ธรรมศาสตร์ก็มีช่วงหนึ่งไปทำงานกับสำนักพิมพ์วงศ์พาน ตอนนั้นยังไม่จบที่ชายเป็นคนดึงเข้าไป ก็ไปเป็นบรรณาธิการหนังสือเล่ม แล้วผมก็ไปเสนอไอเดียเค้าว่า น่าจะทำนิตยสารออกมา ตั้งชื่อว่าสายลับและนักสืบ ก็ทำมาถึงขั้นที่ว่าป็นรูปเล่มมาแล้ว แต่เขาหาโฆษณาไม่ได้ ก็เลยจบไปเลย ไม่ทำต่อเลย ไม่ได้มีการทดลองพิมพ์ออกมาเลย ก็เสียเวลาไปเปล่า ๆ ที่ไปคิดโครงการนี้ความจริงดันฉบับเต็มเล่มแล้ว ในเล่มแรก จะเป็นไซส์นิตยสาร แล้วก็ป็นลักษณะที่มีทั้งเรื่องสั้น บทความ บทสัมภาษณ์

แล้วนำต้นฉบับที่ทำไว้นั้น มาใช้กับรหัสคดีหรือไม่

คืออันนั้น มันไม่เหมือนกับรหัสคดีซะทีเดียวนะ คืออันนั้นเหมือนจะเป็นหนังสือที่กว้างกว่านี้ คือมันจะมีคอลัมน์อาชญากรรม อะไรพวกนี้ด้วย คือมันจะผสมผสาน ตัววรรณกรรมจะไม่มากเท่าไร ส่วนของวรรณกรรมตอนนั้น เหมือนจะเอาของ ปรีชา-ดวงตามาลง ไอ้ที่แปลชุด 13 คดีสั้น ๆ ของปวีร์โรต์ เอามา

ลงใหม่ มีสัมภาษณ์คุณ ธนิต ธรรมสุคติ มีสัมภาษณ์อดีตสันติบาลที่เขาไปจับคอมมิวนิสต์ว่าจับยังไง มี
ฉายปัญหาหนักสืบ เท่าที่ผมจำได้นะ คือมันจะออกไปทางหนังสืออาชญากรรมผสมกับนิยายสืบสวน คือ
อ่านได้หลายหลายกว่านี้ แต่ว่าส่วนที่เป็น fiction น้อยกว่า นิตยสารรหัสคดี มีส่วนที่เป็น fiction 80-90
เปอร์เซ็นต์ ส่วนตัวคอลัมน์จะมีน้อย ส่วนเล่มนั้นจะกลับกัน คือจะมีคอลัมน์ 80-90เปอร์เซ็นต์ มี
วรรณกรรมประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์

ตอนนี้รหัสคดีออกมาถึงเล่มที่ 22 ตั้งแต่กลางปีที่แล้ว หลังจากนั้นก็ดูเหมือนจะเงียบไปเลย

อันนี้คือเห็นได้ชัด ว่าคนอ่านน้อยลง คือพอเราออกหนังสือเล่ม (สำนักพิมพ์รหัสคดีแล้ว) หนังสือเล่ม
ก็มาขายดีกว่านิตยสาร ซึ่งอาจเป็นเพราะผมทำรหัสคดีตามใจตัวเองมากเกินไป

อยากให้ช่วยขยายความว่า ทำตามใจตัวเอง คืออย่างไร

คือผมไม่ค่อยให้มันรีแลกซ์ ทั้งเนื้อหาทั้งอะไร คือคนที่ชอบจริง ๆ และตามมาตลอด มีแค่ ห้าถึงเจ็ดร้อย
คนเท่านั้นเอง คือในตอนแรกๆ มันขายดีมาก ขายในตลาดทั่วไปได้ดีด้วย แต่ตอนหลัง ๆ มันขายตกลง
มาเป็นเส้นเคิร์ฟโค้งเลย ทีนี้ผมต้องปรับแล้ว คือปรับระยะเวลาที่มันออกให้มันห่างขึ้น เพราะกลัวมันจะ
ขาดทุน เพราะมันมีแนวโน้มว่าจะขาดทุน ทีนี้เราก็ต้องมาทำให้มันอยู่ได้ โดยตลอดรอดฝั่ง เพราะถ้าเรา
ฝืนทำดี ๆ มันก็ยิ่งอยู่ไม่ชั้ด ตัวอย่างเช่น ออก 4 เล่ม อาจใช้เวลาที่จะขาดทุนถึงสองปี แต่ถ้าเราออก 4
เล่มใน 1 ปี เราก็จะขาดทุนใน 1 ปี เราก็ยืดเวลาออก ซึ่งจะยืดเวลาขาดทุน หรืออาจจะไม่ขาดทุนก็ได้
หากกระแสคนอ่านมันกลับมา เพราะผมประเมินอยู่ด้วยส่วนหนึ่งว่า ช่วงที่แดน บราวน์ (ผู้เขียนเรื่อง
The Davinci Code – ผู้สัมภาษณ์) เขาบูมเยอะ ๆ มันในช่วงหลังของรหัสคดี คือผมทำมาได้ประมาณ สี่
ห้าปีแล้ว แล้วนิยายสืบสวนมันเต็มตลาดหมด มันก็แย่งกลุ่มความสนใจของคนที่อ่านรหัสคดีออกไปได้
เยอะพอสมควร หรือพวกคนรุ่นใหม่ ๆ เขาก็จะไม่หันเข้ามาทางนี้เลย ในขณะที่ช่วงแรก ๆ ที่ผมทำมัน
ยังมีช่องว่างอยู่ คนรุ่นใหม่ก็ยังเห็นรหัสคดี บ๊ีบ เขาก็แบบอ้อรหัสคดีนิยายสืบสวน เขาก็ลองอ่านบ้าง
ปัจจุบันนี้ตัวเลือกมันเยอะขึ้น มันก็ถูกแย่งชิงไป มันก็เป็นธรรมดาณะผมว่า ปัญหาของผมในตอนนี่คือ
ว่า ทำยังไงที่จะประทับประคองคนกลุ่มที่เขาสนใจจริง ๆ ที่เขาอ่านอย่างต่อเนื่อง ให้มีอ่านได้ตลอดรอด
ฝั่ง แล้วไม่ขาดทุนด้วย ก็คือต้องยืดเวลาในการออก

แต่เวลาในการออกก็ยังไม่มีการกำหนดแน่นอน

ก็แน่นอน คือปีละสองเล่ม คือผมเรียกว่ารหัสคดีรายงาน เรียกเล่นๆ ก็คือมีงานครั้งหนึ่งก็ออกครั้งหนึ่ง

งานมหกรรมหนังสือระดับชาติ

ใช่ เขาจัดปีละสองครั้ง หกเดือนต่อครั้ง คือเมษายน กับตุลาคม ก็หกเดือนพอดี ก็ปีละสองเล่มแน่นอน เพราะตอนนี้ต้องพึ่งการขายจากในงานเป็นหลัก หลังจากที่ว่าหนังสือมันเปลี่ยนแปลงไปมาก โอกาสที่เราจะไปขายในร้านค้ำมันก็น้อยลงนะสำนักพิมพ์เล็ก ๆ นะ มันจะต้องมาผ่านผู้อ่านโดยตรง เดี๋ยวนี้ขายทางไปรษณีย์ยังมากขึ้นด้วยซ้ำไป เท่าที่ผมสังเกตดู คือคนใหม่ ๆ ที่เข้ามา เขาจะติดต่อทางอินเทอร์เน็ตด้วย ทางไปรษณีย์ด้วย ไม่ใช่ที่ร้านค้า ที่ร้านค้ำมีแนวโน้มว่าจะไม่ดีขึ้น

ผลตอบรับในการออกงานงานมหกรรมหนังสือระดับชาติเป็นอย่างไรบ้างครับ

ผมว่าในช่วงที่ผมบอก คือหลังจากแคน บราวน์ออกมาแล้วก็มีหนังสือแนวนี้ออกมาเยอะ โดยเฉพาะกลุ่มญี่ปุ่น คนอ่านก็ถูกดึงไปเยอะ แล้วก็ยังมีบางคนที่ทำแนวเดียวกับผมแข่งด้วย โดยอาจเข้าใจผิดว่า แนวที่ผมทำอยู่นี้ ไรท์รหัสคดีคลาสสิกมันขายดิบขายดี คือมันไม่ได้ขายดีมาก ถ้ามีการแข่งมันก็พังกันทิ้งคู่ บอกตรง ๆ เลย เพราะกลุ่มคนอ่านมันจำกัดอยู่ ถ้ามีอยู่เจ้าเดียวยังพอสู้กับกลุ่มอื่น ๆ ไหว เกิดมีใครมาทำคล้าย ๆ กัน ก็มีสิทธิ์จะไปทั้งสองคนได้ ผมก็กลัวตรงนี้ กลัวเขาจะเข้าใจผิดว่าที่เราอยู่มากได้ตลอดเจ็ดแปดปี ว่าเราขายดิบขายดี ทำเป็นธุรกิจได้ คือมันก็ไม่ถึงขนาดนั้น

กลุ่มผู้อ่านของรหัสคดี เป็นผู้อ่านกลุ่มไหน

ผมว่าเป็นก็เป็นคนอ่านนิยายสืบสวน แต่มีคุณภาพ คืออ่านเหมือนรสนิยมของบก. คืออยากจะทำไปหมด ไม่ใช่อ่านเพื่อความบันเทิงอย่างเดียว แต่อยากได้ข้อมูลในเชิงวรรณกรรมด้วย เหมือนเราสนใจฟุตบอล เราก็ไม่ดูอย่างเดียว แต่เราสนใจนักฟุตบอล ว่าคนนี้สังกัดสโมสรไหน ยิงได้กี่ประตู สนใจอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย คือสนใจในรายละเอียดด้วย สนใจในตัวบุคคลด้วย เหมือนกับรหัสคดีคือมีคนที่เขาสนใจลึก ลงไปว่าเอ็ดเวิร์ด ดี ฮอค (Edward D Hoch) ปีเตอร์ ลัฟเซย์ (Peter Lovesey) เคยเขียนมาที่เรื่อง เขียนอะไรบ้าง ตัวละครมีอะไรบ้าง ก็เป็นคนที่มีสนใจรายละเอียด สนใจประวัติความเป็นมา สนใจพัฒนาการของมัน สนใจแนวของมัน คนที่ผมต้องการคือคนกลุ่มนี้ แต่คนกลุ่มนี้ไม่สามารถที่จะทำให้

เป็นธุรกิจที่มันเติบโต หรือมีเงินเหลือขึ้นมาได้ ผมก็ต้องมาเล่นสองกลุ่ม คือตอนหลังผมชักจะรู้ว่า จะต้องเอาคนกลุ่มหนึ่งมาแบก หมายถึงว่าจะต้องเอารายได้ที่เกิดจากการขายสินค้าให้คนกลุ่มหนึ่ง มาแบกคนกลุ่มหนึ่งด้วยซ้ำ คนกลุ่มใหม่ คือเด็ก ๆ ที่สนใจนิยายสืบสวน คือบอกได้เลยว่า อย่างอาร์แซน ลูแปง (Arsene Lupin – ผู้สวมหน้ากาก) อย่างเนี่ยะ กลุ่มคนอ่านก็จะต่างแล้ว คือพวกเด็ก ๆ เพราะอาร์แซน ลูแปงมันอ่านง่าย มันหวือหวา แต่มันไม่มีเนื้อหาสาระ ที่เป็นคุณค่าในเชิงวรรณกรรมซักเท่าไร มันเป็นนิยายแอคชั่นจริง ๆ แล้วเด็กอ่านง่าย

คือเพื่อว่าคนอ่านกลุ่มใหม่นั้น จะมาอ่านรหัสคดีด้วย

ใช่

เจ็ดปีที่ผ่านมาคิดว่าคนอ่านเพิ่มขึ้นจากเริ่มแรกไหม ในจำนวนที่พอใจไหม

ผมว่าจำนวนมันทรงอยู่ โดยเฉพาะตั้งแต่ได้รับผลกระทบจากการแข่งขันในตลาดที่สูงมาก คือมันถูกช่วงชิงความสนใจของคนกลุ่มใหม่ ๆ ที่จะเข้ามาหาเรา ในขณะที่คนกลุ่มเก่า ๆ ที่เขารักงานประเภทนี้ เขาก็ซื้อหมด ไม่ว่าใครจะออก คือเขาซื้อหมด ไม่ได้จำกัดเฉพาะแต่ของผม อันนี้แหละที่มันกระทบผม เพราะเขาชะลอการซื้อ คือไม่ต้องรีบซื้ออย่างเมื่อก่อนก็ได้ เมื่อก่อนตอนที่มันมีน้อย พอออกมา เขาก็จัดการของผมหมด แต่พอเดี๋ยวนี้ คนส่วนใหญ่ซื้อไปเยอะ แล้วก็เอาไปเก็บไว้ที่บ้าน เขาก็เริ่มลังเลใจ เขาก็เริ่มชะลอการซื้อ ซึ่งก็มีผลมาชะลอการซื้อของเราด้วย ตัวเลือกมันเยอะขึ้น ผู้อ่านกลุ่มของผม เขาชอบจริง ๆ คนกลุ่มของผมใครออกมาก็เก็บหมด รู้หมด ว่าเจ้าไหนออกอะไร เขาติดตามหมด กลุ่มสี่ห้าร้อย คนที่ว่านี้เขาซื้อหมด มันก็เป็นภาระสำหรับเขา แม้แต่กลุ่มนี้ก็ถูกกระทบ แล้วก็ขยายกลุ่มใหม่ได้ยาก

ยอดพิมพ์ยังคงเท่ากับเมื่อพิมพ์ฉบับแรก เมื่อเจ็ดปีที่แล้ว

เท่าเดิมเลย ธุรกิจไม่ได้เติบโต มันคูตีในช่วงแรก ๆ ที่ยังไม่มีแดน บราวน์เข้ามา พูดยังไม่นั้นได้เลย ถ้าดูจากปรากฏการณ์ พอแดน บราวน์มาปั๊บก็เรียบร้อยเลย

ตัวเลือกเยอะขึ้น

ใช่ ๆ มีหลายสำนักพิมพ์เข้ามาทำรหัสคดี เช่นแพรว บลิส เขาก็มาดึงคนอ่านไปเยอะ คนสนใจของเค้ามากกว่า ซึ่งแน่นอนเพราะเขาเอาเรื่องที่ตั้งในปัจจุบันมาทำ กลุ่มคนอ่านกว้างกว่า ของผมมันเป็นคลาสสิกนะ คนอ่านต้องปีนบันไดอีกทีนึง ก็กระทบเยอะ แต่ที่น่าสังเกต คือถ้าคนที่หลุดเข้ามาหาผมแล้ว เขาก็จะแบบว่ากระหาย คือต้องการทุกอย่างที่เราทำ กระหายเลย เช่นบางคนพอได้อ่านเล่มหนึ่งแล้วก็ติดต่อเข้ามาขอซื้อทุกเล่มเลย

แต่เป็นส่วนน้อย

ใช่ ๆ

3.แนวทางในการจัดทำนิตยสารหัตถคดี

แล้วในการจัดทำนิตยสารหัตถคดีนี้ คุณเรื่องเดช เป็นคนเลือกเรื่องที่จะมาลงทั้งหมด

เรียกว่า 99 เปอร์เซ็นต์เลย คือจะมีอยู่บ้างเล็กน้อย ที่เขาส่งเรื่องเขามาแล้วเอาลง ซึ่งถ้าผมเอาลงก็แปลว่าผมชอบ ถ้าจะพูดว่ามันอยู่ในเกณฑ์ที่ผมชอบทั้งหมดก็คือใช่ บางทีอาจไม่ได้ชอบทั้งหมด แต่มันอยู่ในจังหวะพอดีที่จะลงเรื่องนั้น เช่นผมทำหน้าที่สื่อเล่ม แล้วพูดถึงเรื่องของนักเขียนคนนี้ ผมก็ไปหาเรื่องของเขามาลงในนิตยสารหัตถคดี แล้วก็แนะนำกลับไปกลับมา เช่นของเลาน์เต้ส (มารี เบลลือค เสาห์นเต้ส) ที่เขียนเรื่องชายในห้องเช่า ผมก็ไปดูว่าเขาเคยโด่งดัง เรื่องนักสืบโปโป้ ผมก็ไปหาเรื่องสั้นนักสืบโปโป้ มาลงในนิตยสารหัตถคดี เพื่อแนะนำให้ผู้อ่านรู้จักนักเขียนคนนี้น่ามากขึ้น

เพื่อส่งเสริมการขายหนังสือเล่ม

ส่งเสริมการขายด้วย การอ่านด้วย พร้อมไปเลย ควบคู่กันไป

ในการออกนิตยสารหัตถคดี จะมีการคิดธีมของหนังสือก่อน แล้วไปหาเรื่องที่จะเข้ามาลง

คือในตอนแรก โดยเฉพาะที่ยังไม่ทำหนังสือเล่ม ก็จะมีเรื่องลงหลากหลาย แม้ว่าจะมีชื่อในหน้าปกเช่นผม ย่อมาจากฆาตกรรม ตายแน่แต่ฆ่าหน่อย แต่ก็ยังไม่มียะไรชัดเจนในเล่ม มีบางเล่มที่เป็นวารสารพิเศษเราก็จะทำให้ออกในโทนนั้นหน่อย เช่น เล่มอกาธาคริสต์ (ขอบุณอกาธา คริสต์) เล่มห้า ก็จะมีเรื่องเกี่ยวกับอกาธา คริสต์ นักเขียนในยุคของอกาธา คริสต์ มาลงเยอะหน่อย แต่ก็ยังไม่ชัดเจน คือยังไม่ได้มีลักษณะของ anthology คือระบบเรื่องสั้น แต่ในช่วงหลัง พอออกมาซัฟฟักหนึ่ง ผมก็อาจจะเบื่อก็เลยออกมาเป็นธีม เช่น เรื่องร้ายในยุโรป ก็เป็นเล่มที่รวมเรื่องสั้นของนักเขียนยุโรป รางวัลที่มีมา ก็รวมเรื่องสั้นที่ได้รางวัลเอ็ดก้าร์ แต่ธีมก็จะกว้าง ๆ ไม่ได้เจาะลงไปลึก

เรื่องหรือข้อมูลที่น่ามาลงเอามาจากไหน

ผมโชคดีที่มาทำหนังสือเล่มนี้ในปี 42 ซึ่งอินเทอร์เน็ตมันมีแล้ว มันมีอีเมล ซึ่งมันก็สะดวกสำหรับผมในการค้นคว้าข้อมูล ถ้าเป็นเมื่อก่อน ผมจะทำได้ไม่เท่านี้ คือการอ้างอิง หาฟุตโน้ต อินเทอร์เน็ตช่วยได้เยอะมาก เพราะถ้าจะใช้แต่ข้อมูลจากหนังสือ มันก็มีไม่เพียงพอ ต้องการรู้อะไร ก็ค้นได้เลย ถ้าเป็นเมื่อก่อนก็ไม่มีทางทำได้ละเอียดเท่านี้ อันที่สองคือผมมีแหล่งในการซื้อหนังสือ คืออีเมล ซึ่งมันซื้อหนังสือเก่าได้ด้วย มันก็เลยหาวัตถุดิบที่จะมาใช้งานได้ง่ายขึ้นมาก อินเทอร์เน็ตช่วยประหยัดเวลาได้มาก สะดวกมาก ที่ผมไม่ได้ทำก่อนหน้านี้ เพราะมันยังไม่มีเครื่องมือพวกนี้ในสมัยก่อน ตอนนั้นทำให้ผมทำได้ละเอียดมาก ทำให้ผมได้ปูพื้นนักสืบให้ผู้อ่านได้รู้ไปเรื่อย ๆ คือทำให้เขามีความรู้จริง

คุณเรื่องเดช เป็นผู้คัดเลือกเรื่อง แล้วส่งไปให้นักแปลแปล

ใช่ครับ

นักแปลที่มาร่วมงานด้วย คุณเรื่องเดชมีเกณฑ์ในการคัดเลือกอย่างไร

คนที่ผมเลือกส่วนใหญ่ เขาจะต้องชอบอ่านแนวนี้ ส่วนหนึ่งผมเลือกจากสมาชิกเลย ผมดูเรื่องของนักแปลที่ส่งเข้ามาว่าเขาเป็นสมาชิกใหม่ ถ้าเขาเป็นสมาชิกด้วยก็แสดงว่าเขามีความใฝ่ใจในรหัสคดี เขาน่าจะแปลเรื่องรหัสคดีได้ดี ไม่ใช่ว่าใครจะแปลแล้วส่งมาก็ได้ ผมจะไปดูประวัติเขาก่อนเสมอ แต่บางคนก็เป็นนักแปลที่รู้จักกันมาก่อน แต่เขาก็สนใจรหัสคดีเช่น เพ็ญพนิต ภิญโญ เขาก็แปลรหัสคดีมาก่อน แปลรวมเรื่องสั้น เคยมีผลงานมาก่อนหน้านี้ ตอนรักมาติดต่อกันได้ ผมก็ให้เขามาแปลรหัสคดี คุณกัญญารัตน์ เขาก็มีผลงานแปลรหัสคดีมาก่อน สองเล่ม พิมพ์กับดอกหญ้า พิรุณรัตน์ ที่มาตอนหลังเขาก็แปลรหัสคดี แปล เซอร์ลีโอค โฮลมส์ ให้สร้างสรรค์ พฤษภา เป็นคนที่ส่งเรื่องเข้ามาก็เป็นนักแปลรหัสคดี พุดง่าย ๆ คือนักแปลของเราส่วนใหญ่ชอบรหัสคดี คือผมคิดว่าถ้าเขาทำงานจากความรักความชอบ เขาจะทำได้ดี คือสิ่งที่เขาสนใจจริง ๆ ไม่ใช่ว่าเขาจะแปลเรื่องได้ทุกอย่าง แล้วแต่จะให้แปล

เห็นว่าเลือกนักแปลจากสมาชิก แล้วในช่วงที่เริ่มก่อตั้งแรกหานักแปลมาจากไหน

อันนี้เป็นความลับ คือผมเลย (หัวเราะ)

คุณเรื่องเดชแปลเองด้วย

ช่วงเล่มแรก ๆ ก็แปลเอง แล้วย่อย ๆ หานักแปลเข้ามา คือพยายามหานักแปลที่แปลแนวนี้จริง ๆ แล้วก็ติดต่อนักแปลไป เช่นแดง ชารี หรือคนที่ผมเชิญมาเป็นวาระ เช่นคุณบุญญรัตน์ คุณนพดล เวชสวัสดิ์ ผมก็เชิญไป

สรุปง่าย ๆ คือนักแปลของรหัสคดี ต้องเป็นคนที่ชอบ และแปลงานในแนวนี้นมาก่อน

ไช่ครับ เป็นหลักเลย เลือกจากตรงนี้เป็นหลัก

แต่ก็ยังเปิดโอกาสให้นักแปลหน้าใหม่ด้วย

แต่เขาต้องพิสูจน์ตัวเองเยอะ คืองานอาจไม่ถึงกับดี แต่เขาต้องอดทนกับผมหน่อย

หมายความว่า

เช่นถ้าใครส่งมาครั้งเดียว แล้วผมเงียบไป ก็ถือว่าไม่ผ่านผม ผมถือว่าอดทนน้อยไป ไม่มีเจตนาที่จะมาทำงานร่วมกับเรา เช่นสมมติว่า ถ้าส่งมาครั้งแรก ผมเห็นว่ายังไม่ได้ ผมก็จะไม่บอกเขาหรือกล่าวยังไม่ได้ แต่ถ้ายังต้องส่งมาเป็นครั้งที่สองผมก็จะเริ่มเอдитให้ แล้วก็ส่งกลับไปให้ดู ก็ผมดูความอดทนของเขาด้วย

ขอลามเรื่องกระบวนการทำงานกับนักแปล มีเกณฑ์ในการเลือกรื่องให้นักแปลยังไง ว่าคนนี้ต้องแปลเรื่องแบบไหน แนวไหน

อันนี้ยากที่สุด เพราะต้องทำงานกันยาวนานมันถึงจะรู้ คือความจริง ผมจะแยกตั้งแต่เพศเลยนะ คือจริง ๆ อาจไม่สำคัญก็ได้นะ แต่คือผมคิดของผมว่า ถ้าเรื่องที่คุณหญิงเขียนก็ต้องเป็นผู้หญิงแปล เพราะความรู้สึกความอะไรระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะเรื่องที่เป็นตัวละครหลักเป็นผู้หญิงด้วย คือมันต้องดูตั้งแต่เพศของคนแปลเลยว่าควรจะให้ใครแปล แต่ผมยังไม่ได้ทำถึงขนาดนั้น แต่มันเป็นหลักที่ผมคิดว่า ถ้าทำระยะยาวไปก็จะต้องใช้ลักษณะนี้ แต่ที่ตอนนี้ยังไม่ได้ใช้เพราะว่า หนึ่งผมทำหนังสือน้อย สองนักแปลผมก็มีให้เลือกน้อย

นักแปลในสังกัดมีกี่คน

ประมาณ 10 คน ที่ผมอยากทำต่อไปคือถ้านักแปลคนใด เมื่อจบงานของใครแล้วจะต้องทำอย่างน้อยสามเล่ม จริง ๆ ผมเริ่มแล้ว แต่บางทีเรื่องมันยากไป นักแปลเขาก็อาจทำให้ไม่ได้ คือผมอยากสร้างนักแปล ที่รู้จักและเข้าใจนักเขียนคนนั้น ๆ จริง ๆ เช่นถ้าผมจะให้แปลงานของเร็กซ์ สเตาท์ ซักเล่มหนึ่ง ผมก็จะให้งานของคนนี้ไปสามเล่มเลย พร้อมคู่มือ คือพยายามแล้วแต่ยังไม่สำเร็จ อย่างงานหนังสือครั้งต่อไป ก็จะออกงานเล่มแรกของลอร์ดปีเตอร์ วิมซีย์ ของนักเขียนโดโรธี แอล ซาเยอร์ส ผมก็ให้ลูกกันยาร์ตันไปสามเล่ม แต่เขาคงจะแปลเล่มเดียว เพราะมันยากมาก มีการอ้างอิงอยู่เยอะมาก 13 บท มีเชิงอรรถร้อยกว่าอัน เพราะซาเยอร์สเป็นนักเขียนปัญญาชน ผมเลยเข้าใจเลย ว่าทำไมไม่เคยมีคนแปลงานของซาเยอร์สเป็นภาษาไทย

อยากให้มีนักแปลเฉพาะนักเขียนไปเลย

ใช่ ๆ เพื่อให้เขา(นักแปล) ศึกษาและได้สไตล์ของนักเขียนคนนั้นไปด้วย คือไม่ใช่แปลเล่มเดียวแล้วก็เลิกกันไป คือผมเองก็ตั้งใจว่า อยากออกหนังสือของนักเขียนคนหนึ่งให้ได้สามเล่ม หนึ่ง คืองานที่เป็นคติปิดตัวนักเขียนคนนั้น กรณีที่เป็นซีรีส์ คาแรคเตอร์ ที่เหลือก็เป็นเล่มเด่น ๆ ของเขา เพราะโอกาสที่จะแปลหมดคงเป็นไปได้ เพราะบางคนเขียนซีรีส์หนึ่งห้าสิบเรื่อง เจ็ดสิบเรื่อง อยากแสดงประวัติศาสตร์การเขียนของนักเขียนคนนั้น ๆ อย่างในงานมหกรรมหนังสือคราวนี้ก็จะออกเล่มแรกของนักสืบของนักเขียนหญิงทั้งสี่คน แล้วก็ออกเล่มดี ๆ ของเค้าอีกทั้งสองเรื่อง

ฟังดูแล้ว นักแปลที่ทำงานกับคุณเรื่องเดชได้นี้ ต้องมีใจรักงานแนวนี้มากเลยนะครับ เพราะต้องทำงานหนักมาก

ถูกต้อง

มีแนวทางในการทำงานร่วมกับนักแปลอย่างไร เช่นการตรวจแก้

ตอนแรกผมก็ให้เค้าแปลตรงตัวก่อน เปรียบเทียบกับการเขียนรูป ตอนแรก เราต้องเขียนอนาโตมี เขียนรูปกล้ามเนื้อเป็นก่อน ก่อนที่คุณจะมาเขียนรูปแบบอนาโตมี ฟรีแฮนด์อะไรแบบนี้ะ คือคุณต้องเข้าใจโครงสร้างของมันก่อน คือถ้าคุณแปลมาแบบหือหวมมาเลย ผมก็ไม่เข้าใจว่าคุณเก่ง หรือคุณอะไรคุณถึงแปลแบบนี้ ผมต้องดูตั้งแต่พื้นฐานก่อน ถ้าผมเห็นว่าคุณทำพื้นฐานได้เต็มที่ แล้วคุณจะไปทำขั้นต่อ ๆ ไปแบบพลิกแพลง ผมก็เชื่อคุณแล้วว่า你能ทำได้

อยากให้อธิบายเพิ่มเติมตรงนี้

คือผมคิดว่าคนที่ผมจะมาร่วมงานกับผม ผมเชื่อมั่นว่าเค้าน่าจะเป็นคนจะทำงานกับผมไปยาวนาน ผมดูก่อนเลยว่าเขาชอบงานแนวนี้ไหม ไม่ใช่ว่าเป็นนักแปลที่แปลอะไรก็ได้ คือเป็นคนทำงานแปลเป็นงานอดิเรก เขาก็จะไม่ได้แปลแบบรีบร้อน ค่อยเป็นค่อยไปไปด้วยกัน ถ้าเป็นคนที่เขารีบร้อน อยากได้รายได้เยอะ ๆ ทำงานเยอะ ๆ ก็จะร่วมงานกันได้ไม่นาน เขาจะไปเองแหละ

ค่อนข้างมีการตรวจแก้ไขอะ

ใช่ ๆ

ตรวจแก้ด้านไหนเป็นหลัก เช่นด้านสำนวนภาษา เนื้อหา

ก็ทุกอย่างเลย แต่อย่างสำนวนภาษาเขาจะดีอยู่แล้ว คือถ้าสำนวนภาษาไม่ผ่านผมก็ไม่รับเลยตั้งแต่แรก ส่วนใหญ่จะเป็นรายละเอียดที่เขาพลาด หลงหูหลงตาไป ประเภทคำที่มันมีสองนัยยะ แปลได้สองแบบ ส่วนใหญ่จะเป็นการแก้ไขแบบทำให้มันดีขึ้น น่าจะเหมือนแบบที่อาจารย์วัลยา เขาสอน สำนวนภาษาเป็นของเขา

คุณเรื่องเดช แค่เสริมให้มันดูดีขึ้น

ใช่ ให้ฟังดูไม่อ้ออสร้อยเกินไป บางคนก็ใช้คำซ้ำเยอะ ผมก็ให้ไปแก้ แต่พอทำอย่างนี้ไประยะหนึ่ง ผมก็ให้เขาปล่อยให้เขาคิดคล้ายไป คือบางทีโครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษกับภาษาไทย ผมว่ามันไม่เหมือนกันทีเดียวนะ จะอธิบายครั้งที่สองหลังจากที่เขาผ่านไ้การแปลแบบมีที่ซึ่งอันอยู่เยอะแล้ว ซึ่งมัน

แปลยากบางทีของภาษาอังกฤษกว่าเขาจะ ประโยคกว่ากริยาจะมา ก็มีที่ซึ่งยาวไปอีกประโยคหนึ่ง ซึ่ง มันจะยากมากในการทำเป็นภาษาไทย ส่วนใหญ่ผมจะใช้เครื่องหมายขีดมาคั่น ถ้าคุณไปสังเกตในรหัส คดีนะ ไอ้ตรงที่มันเป็นคำขยายเพิ่มขึ้นมาจากประโยคหลัก ถ้าเขาเก่งแล้ว ก็ไม่ต้องแปลตรงก็ได้ อาจจะ รวบประโยคก็ได้ แต่ความต้องเท่าเดิม

นักแปลที่มาร่วมงานด้วย ส่วนใหญ่มาอย่างไร

ส่วนใหญ่เขาจะเข้ามาเอง เขาจะเข้ามาเองก่อน มีคุณกันยารัตน์ ที่ผมติดต่อก่อน คนอื่นเขาจะส่งเรื่องเข้ามา ก่อน

ถึงไม่ชอบเรื่องที่เขาส่งมา แต่ถ้าชอบฝีมือเขา ก็อาจหาเรื่องให้เขาแปล

แน่นอน อย่างคนล่าสุดคุณ ปาวิชาต รัตนสิมา ที่จะเข้ามาที่แปลของสตีเฟน คิงให้สามสี่ เขาก็ติดต่อมา ก่อน ก็ส่งเรื่องมาให้ผมดู แต่ผมไม่ชอบเรื่องนั้น แต่ผมดูแล้วว่ามันน่าจะทำงานร่วมกันได้ ผมก็ส่งเรื่องอื่น ไปให้เขาแปล ซึ่งเขาแปลได้

ทำสำนักพิมพ์ กับ นิตยสารรหัสคดีอยู่คนเดียวหรือเปล่า

ใช่ ๆ แต่ก่อนนี้ทำอยู่คนเดียว แต่ตอนนี้ผมได้รุ่นน้องชื่อรัตนชัย (เหลืองวงศ์งาม – ผู้สัมภาษณ์) มาช่วย ก็คนที่จะมาช่วยงานผมจะต้องไม่ใช่แค่ชอบรหัสคดีนะ จะต้องบ้าด้วย คลั่งไคล้เลย ผมเชื่อว่าคนแบบนี้ จะช่วยงานผมได้ดี อย่างงานของ ร 6 สองเล่ม (ประติภาณแห่งมองสิเออร์ปัวโรต์ กับ ประพฤติการณ์ ของนายทองอิน รัตนะเนตร)เขาก็ทำได้ดี ช่วยงานผมได้เยอะ แบ่งเบาภาระได้เยอะ เพราะมันต้องมีการ คำนวณเยอะ

ถ้าไรไม่ใช่สิ่งแรกที่คำนึงถึง

ต้องได้ด้วย เพื่อจะได้อยู่ระยะยาว ผมว่าตอนนี้มันถึงลงตัวนะ คือมันพอที่จะขายได้กำไรที่จะทำอะไรได้ มากขึ้น ผมรู้สึกว่าการมันเยอะขึ้น แต่เงินมันยังไม่พอที่จะไปรองรับ เช่นผมเอารัตนชัย มาช่วย เราก็ต้อง

ขยายงาน เพื่อให้เขามีอะไรทำมากขึ้น คือถ้าเราปล่อยเขาไป เขาก็ต้องไปทำที่อื่น เราก็คอด ทั้ง ๆ ที่เราเห็นความสามารถในตัวเขา แต่เราหาธุรกิจมารองรับเขาไม่ได้ มันก็เสียทรัพยากรทางด้านรหัสคดีไปคนนึง ถ้าเราทำได้ มันก็จะรองรับคนที่เขาชอบแบบเราจริง ๆ ได้

เป็นงานที่ได้ทำตามอุดมการณ์ และเลี้ยงชีพได้

ใช่ ผมมองว่ามีประโยชน์ทางสังคมด้วยนะ ทำให้คนรู้จักรหัสคดี ที่เป็นตัวเนื้อตัวหนัง ที่มันดีจริง ๆ เพราะเราไม่นำเสนอของที่มันฉาบฉวย แต่นำเสนอแต่ของที่มันดี ๆ นำเสนอแต่ของที่มันเป็นตัวแบบที่ต่างประเทศเขายอมรับ เขาพูดถึง ซึ่งเราน่าจะรู้จักด้วย สำหรับคนที่สนใจงานแนวนี้จริง ๆ พวกแฟนพันธุ์แท้ คือเป็นแหล่งข้อมูลให้กับพวกแฟนพันธุ์แท้ได้ติดตาม สร้างองค์ความรู้ขึ้นมา เช่นในประเทศอื่นเขายังมีตั้งสมาคมเซอร์ล็อกส์ โฮลมส์ ผมอยากให้มันอยู่ต่อไป ส่งทอดไปให้คนรุ่นหลัง แต่ไม่รู้จะสำเร็จหรือเปล่า แต่ว่ามันเป็นไร

ยังเปลงานเองอยู่หรือเปล่า

ก็แปลด้วย แต่เลือกเปลงานที่มันง่าย ๆ รีเล็กซ์ คือถ้างานยาก ๆ ก็ให้คนอื่นแปล เพราะมันเหนื่อยอะ เป็นบรรณาธิการด้วยเป็นนักแปลด้วย

ทำงานสองด้าน ทั้งด้านธุรกิจ และ ความคิดสร้างสรรค์ด้วย

ใช่ครับ

4. แนวทางการตั้งชื่อเรื่อง

ขอถามเข้าประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการทำสารนิพนธ์โดยตรง คือเรื่องการเปลี่ยนชื่อเรื่อง ก่อนอื่นขอถามคุณเรื่องเศษว่าชื่อเรื่องเป็นองค์ประกอบที่สำคัญแค่ไหนของหนังสือ

คุณหมายถึงหนังสือทั่ว ๆ ไปหรือหนังสือแปล

ขอกว้าง ๆ ก่อนละกันครับ

ชื่อเรื่องเป็นสิ่งที่สำคัญ ในบ้านเรานิยมตั้งชื่อเรื่องเพื่อนำการขาย คือนิยมตั้งชื่อเรื่องให้เตะหูเตะตา ให้มันน่าตื่นเต้น เหมือนการตั้งชื่อหนัง ถ้าเป็นชื่อหนังของต่างประเทศ (ที่เข้าฉายในไทย) จะสังเกตเห็นว่าเขาตั้งชื่อ(ภาษาไทย) โยงกับเรื่องเก่า ๆ ที่ขายได้อยู่แล้ว เช่น วังสุพีด ก็ วังสุพีด อยู่ นั่นแหละ ทั้ง ๆ ที่ชื่อของมันอาจจะไม่ได้ชื่ออย่างนั้นเลย แต่ให้มันติดหู ให้มันขายดี ถ้าเป็นฝรั่งผมว่าเขาตั้งชื่อให้ไปหาแก่นของเรื่องมากกว่า เขาพยายามตั้งชื่อให้ไม่ซ้ำกับของเก่าด้วย คือเป็นการพยายามคิดค้นการตั้งชื่อเรื่อง (การตั้งชื่อเรื่องเป็นการคิดค้น) ชื่อเรื่องของเขาจะไม่ได้ตั้งง่าย ๆ

อยากให้อธิบายเพิ่มเติม ประเด็นที่ว่า การคิดค้นการตั้งชื่อเรื่องครับ

ผมดูบรรณาธิการอย่าง เอลเลอร์รี่ คิวิน ซึ่งผมนับถือมาก เขามักจะจับเปลี่ยนชื่อเรื่องของนักเขียนที่เขียนไปตลอดนะ แกเป็นคนที่ชอบจับเปลี่ยนชื่อเรื่องตลอด ซึ่งบางทีนักเขียนก็ยอมรับบ้าง ไม่ยอมรับบ้าง แต่ส่วนใหญ่จะยอมรับ และแกก็จะตั้งชื่อเรื่องเข้าปะ๊ะ ๆ เลย คือชื่อเรื่องทั้งเท่า และทั้งตรง คือไม่ใช่แค่ตรงซิม แต่มันเท่าด้วย เคียววันหลังผมหาตัวอย่างที่เขาเปลี่ยนมาให้คุณดู

ชื่อเรื่องที่ดีในความคิดของคุณเรื่องเศษ คือต้องตรงกับแก่นเรื่อง และใช้ภาษาได้น่าสนใจ

ใช่ครับ

สำหรับหนังสือแปล คุณเรื่องเศษคิดว่าชื่อเรื่องมีความสำคัญอย่างไร

มันอยู่ที่ว่าเราจะขายอะไร สำหรับผม ตั้งแต่ชื่อสำนักพิมพ์ของผมก็บอกอยู่แล้วว่าผมจะขายอันนี้ เพราะฉะนั้นสิ่งอื่น (ชื่อเรื่อง) ผมก็จะไม่เน้นมัน คือไม่ไปเน้นให้มันเกิดความหวือหวาเพื่อจะขายซ้ำเขาไปอีก เว้นแต่ว่ากรณีขึ้นปกนั้นผมก็อาจจะคัดหน่อย เพราะชื่อขึ้นปก ผมก็อยากจะให้มันเตะหูหน่อย ถ้าสังเกตดูชื่อเรื่องที่ขึ้นปกจะถูกคัดตลอด แต่ถ้าชื่อเรื่องที่อยู่ในเล่ม ไม่ได้นำมาขึ้นปก ก็จะเป็นชื่อเรื่องที่ตรง คือค่อนข้างจะให้ตรงกับชื่อภาษาอังกฤษ หรือก็คัดให้อยู่ในภาษาอังกฤษนั้นแหละ คือให้มันหมุ่นอยู่ในวางจริงของมัน

ขั้นตอนการเปลี่ยนชื่อเรื่องของคุณเรื่องเดช มีขั้นตอนอย่างไรบ้าง

ตอนแรกก็ต้องพยายามแปลให้ตรงก่อน คุณเอามาบ้างไหม (ขอดูรายชื่อเรื่องสั้นที่ตีพิมพ์ในนิตยสาร รหัสคดี)

เอามาด้วยครับ

คือพยายามแปลให้ตรงก่อน ผมคิดว่าเขาคิดกันมาดีแล้ว ผมเชื่อว่าเขาคิดกันมาดีแล้ว (เน้นเสียง) ข้อที่หนึ่งนะ เพราะเท่าที่ผมสังเกตดูมันเป็นชื่อเรื่องที่ตรงกับแก่นเรื่องอยู่แล้ว อันที่สองนะ ในเมื่อเราจะแปลของเขาแล้วนะ ผมคิดว่างานแปลคืองานแปล ผมไม่เคยคิดเลยว่างานแปลคืองานเขียน เพราะฉะนั้นงานแปลเมื่อออกมาแล้ว จะอ่านมีกลิ่นนมกลิ่นเนย ผมไม่ถือ แต่บางคนแปลแล้วบอกต้องให้เป็นไทยแท้ แต่ผมคิดว่าไม่จำเป็น เพราะมันเป็นงานแปล รู้กันอยู่แล้วว่าเป็นงานแปล แต่แน่นอนว่า มันต้องให้สื่อสารกันได้ระหว่างผู้คนเขียนกับผู้อ่าน โดยที่มีผู้แปลเป็นตัวกลาง แต่ผมจะไม่เน้นว่างานจะออกมาเป็นไทยจำ เพราะการเน้นให้เป็นไทยจำ หรือการที่ไปเน้นความเข้าใจ ไปเห็นใจผู้อ่านมากเกินไปเพื่อให้อ่านมาสนใจเรา มันทำให้เรื่องผิดเพี้ยนไปได้ มันทำให้โทนของเรื่องผิดไปเลย โทณเขาไม่ได้สนุกสนานกันขนาดนั้น แต่คุณมาแปลให้สนุกสนานกัน บางคนแปลเรื่องธรรมดา ให้เป็นเรื่องที่มีอารมณ์ขันไปเลย เพราะใส่ของตัวเองเข้าไป อันนี้เราต้องอ่านเทียบถึงจะรู้ ถ้าไม่อ่านเทียบเราอาจจะรู้สึกว่าเขาแปลดี แปลสนุก แต่ความจริงแปลผิดโทนเลยก็มี

คือเหมือนกับไป adapt งานของนักเขียน

ใช้ ๆ บางทีผิดโทน ผิดสีสันของตัวบทเลย ให้อึดความหมาย ผิดอะไรนั่น เป็นเรื่องปกติธรรมดา ให้อึด คัดทิ้ง ให้อึด อันนี้เป็นเรื่องธรรมดาแล้ว แต่การที่ทำให้มันผิดโทนไปเลย จากเรื่องปกติธรรมดา ให้เป็น เรื่องตลกนี่มันก็มี คือแปลแล้วใช้ภาษาที่มันสนุกสนานเกินไป เป็นภาษาของเราเอง ของคนแปลเอง

การตั้งชื่อเรื่องของคุณเรื่องเดช จะทำก่อนหรือหลังแปลเรื่องครับ

สำหรับผม ผมว่ามันแปลได้ตั้งแต่ก่อนแปลชื่อเรื่องเลย อย่างเรื่องนี้ เห็นไหม(ชี้ไปที่กระดาษ) มันก็ต้อง ตั้งชื่อว่าเหยื่อ the victim จะให้ตั้งว่าอะไร หรือจะพลิก ก็อาจเป็นผู้ถูกกระทำ ผมก็จะพลิกขนาดนี้ คือถ้า สมมติ เราบื่อกำว่าเหยื่อแล้ว ก็ใช้ผู้ถูกกระทำ หรืออะไรที่มันอยู่ในกลุ่มนี้ ไม่เกินไปจากคำของมัน อย่างอันนี้ (ชี้ไปที่กระดาษ) the Absence of Emily เอมิลีหายไปไหน หรือ การหายไปของเอมิลี มันก็ ชัดเจน

คือแค่อ่านชื่อเรื่อง โดยไม่ต้องลงมือแปล คุณเรื่องเดช ก็จะมีชื่อเรื่องอยู่ในใจแล้ว

ใช่ ๆ มืออยู่ในใจอยู่แล้ว แล้วจริงๆ ชื่อเหล่านี้ ในภาษาอังกฤษ มันก็ทำให้ผมสนใจเรื่องอยู่แล้วนะ เวลา ผมไปดูเรื่องมาให้นักแปลแปล ผมก็เลือกจากชื่อเรื่อง จริง ๆ แล้ว แต่คนอื่นไม่รู้เค้าจะสนใจไหม เช่นชื่อ เรื่อง the Victim อย่างเนี่ยะ คือชื่อเรื่องประกอบกับชื่อคนเขียน ก็ทำให้ผมสนใจอยู่แล้ว คือบางทีถ้าเป็น ชื่อเรื่อง (ต้นฉบับ) ที่ผมอ่านไม่รู้เรื่อง ผมก็จะยังไม่อ่านนะ พวกชื่อเรื่องที่มีมันซับซ้อนเยอะ ๆ ทั้ง ๆ ที่มัน อาจจะเป็นเรื่องที่ดีก็ได้ แต่ผมจะข้ามไปก่อน ผมจะดูชื่อเรื่องแบบที่เข้าใจง่าย ๆ ก่อน แล้วก็ดูชื่อคน เขียน

ฟังดูเหมือนกับว่า ชื่อภาษาอังกฤษ เป็นชื่อที่ตั้งมาดีอยู่แล้ว

ใช่ ๆ เขา (นักเขียน) คิดมาดีแล้ว บางทีบรรณาธิการของฉบับพิมพ์ครั้งแรกอาจจะช่วยคิดด้วยซ้ำไป เพราะผมดูจากเอลเลอร์ คิวิน ที่เขาเปลี่ยนชื่อเรื่องให้นักเขียนออกจะบ่อย เพราะฉะนั้นชื่อเรื่องที่ดี ได้มาลงพิมพ์เนี่ยะ ไม่ได้ว่าคิดกันมาง่าย ๆ หรือคิดกันตื่น ๆ มันต้องผ่านกระบวนการอย่างน้อยสอง กระบวนการ คือหนึ่ง นักเขียนคิดมาแล้ว สองบรรณาธิการที่นำมาตีพิมพ์ ก็มาคิดซ้ำลงไปอีกว่ามันใช้ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อมาถึงเรา ก็ไม่จำเป็นต้องไปดัดแปลงเขาอีก

เท่าที่ผมสังเกตจากชื่อเรื่องสั้นที่ลงพิมพ์ในนิตยสารรหัสคดี มีบางส่วนที่เชื่อมั่นไม่ตรงกับชื่อเดิม กรณีนี้เกิดจากอะไร

คือหนึ่งถ้าชื่อเรื่องมันเฉยเกินไป ผมก็อาจจะเปลี่ยน เช่นเรื่อง Clothes ผู้แปลเขาตั้งมาว่า ช่วยด้วย ผมก็ยอมรับ แต่ส่วนใหญ่ที่ผมบิดก็เพราะว่าเกิดจากผมจะนำไปขึ้นปก

การตั้งชื่อให้ขึ้นปก มีหลักการอย่างไร

คือผมจะตั้งให้มันมีลักษณะขัดแย้งกันอยู่ในตัว เช่น ตายแน่แต่ช้าหน่อย (รหัสคดีเล่ม 1) หรือ ตายล่วงหน้ามาทีหลัง (รหัสคดีเล่ม 9) คือมันชัดเจน ว่าสองประโยคมันขัดแย้งกันอยู่ในตัว ถ้าสังเกตดู

คือชื่อที่ขึ้นปกต้องมีความเป็น Paradox กัน เพื่อให้สะดุดตาผู้อ่าน

คือชื่อแบบนี้มันเป็นลักษณะของรหัสคดี คือมีความน่าสงสัยอยู่ในชื่อเรื่อง จึงมาด้วยปรางณี แบบนี้ทำไมมันต้องไปฆ่าด้วย ในเมื่อมันปรางณี คือชื่อมันน่าสงสัยอยู่ในตัว จดหมายจากหลุมศพ อย่างนี้ มันมาได้ยังไงจดหมายจากหลุมศพ

เท่าที่ฟังดูสรุปได้ว่าคุณเรื่องเดช มีอยู่ 2 กรณีที่คุณเรื่องเดชจะตั้งชื่อให้ต่างไปจากชื่อเดิม คือกรณีที่ชื่อเดิมไม่น่าสนใจ ไม่สื่อ กับกรณีที่สองคือเพื่อจะเอาไปขึ้นปก ก็ตั้งให้มันหวือหวา

ใช่ เพื่อให้สะดุดความสนใจของผู้อ่าน ถ้าใจจริงผมนะ ผมก็อยากให้มันเหมือนชื่อเดิม คือยังคงความหมายไว้ เช่น จึงฆ่าด้วยปรางณี Killed by Kindness เนี่ยะ เป็นชื่อเรื่องที่ดีสำหรับผม คือตรงตัวด้วย ตั้งได้ดีด้วย หรือตายแน่แต่ช้าหน่อย มาจาก Murder Delayed ผมว่ามันตรงตัวด้วย คือมันเป็นชื่อที่ดีสำหรับผม คือคิดได้ตรงตัวด้วย และแปลกออกไปด้วย คือมีการเล่นคำในตัวของมัน โดยที่ความหมายยังเท่าเดิมอยู่ คือมีความเท่าเดิม

ฟังดูเหมือนกับว่า คุณเรื่องเดช ไม่ได้ยึดแต่ความตรงตัว แต่ชื่อเรื่องต้องสื่อเข้าใจในภาษาปลายทางด้วย

จริง ๆ แล้วคนอ่าน ไม่ได้อ่านแต่ชื่อเรื่อง สำหรับผม ผมไม่ได้ห้วงเรื่องชื่อเรื่องมาก คือตัวเรื่องผมว่าสำคัญกว่า ถ้าเขาอ่านเรื่องเข้าใจ ก็โอเคแล้ว

อำนาจในการตัดสินใจว่าชื่อเรื่องจะเป็นอย่างไร อยู่ที่คุณเรื่องเดช

ใช่ ๆ ถ้านักแปลทำได้ดีแล้ว ผมก็คงไว้ แต่ถ้าบางคนทำได้ไม่ดีผมก็จับเปลี่ยน ประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ ผมเป็นคนตั้ง แต่ช่วงหลังก็จะเป็นผู้แปล เพราะหลัง ๆ ผู้แปลเขาจะรู้ว่าผมต้องการชื่อเรื่องแบบนี้ เขาก็ตั้งมาตามสไตล์ของผมเลย ผมก็จะโอเค

ก็ต้องตามรสนิยมของคุณเรื่องเดช

ใช่ครับ คือพูดได้เลยว่าโดยหลักแล้ว จะต้องตรงกับภาษาอังกฤษ โดยส่วนใหญ่เลย อันนี้พูดได้เลย คือนิตยสารหัตสคดี เป็นนิตยสารที่ตั้งชื่อเรื่องตรงกับภาษาอังกฤษ ให้ตรงกับภาษาอังกฤษ เขาเรียกว่าตรงนัยยะ หรือตรงความกับภาษาอังกฤษ หรือบางครั้งก็ตรงคำไปเลย

คือเหมือนเห็นชื่อเรื่องภาษาไทย แล้วนึกชื่อภาษาอังกฤษได้ทันทีเลย

ใช่ คือเราเคารพชื่อเรื่องเก่าของเขา ถ้าตั้งตรงได้ ก็ต้องตั้งให้ตรง ในกรณีปกติต้องพยายามตั้งให้ตรง

คือไม่เห็นด้วยกับการตั้งชื่อใหม่ หรือให้สวิง ไปจากของเดิม

ผมว่าถ้าทำแบบนี้ก็เป็นการไม่เคารพผู้เขียน ไม่เคารพต้นฉบับ คือถ้าเราเอางานของเขามาแปลแล้วถึงแม้จะแปลด้วยอะไรก็ตาม คือถึงจะไม่ได้ขอลิขสิทธิ์มาก็ตาม เราก็ต้องเคารพเค้า การเคารพต้นฉบับ การเคารพผู้เขียน มันหมายถึง การพยายามทำอะไรให้ตรงไปตรงมา สื่อความหมายให้ตรงกับที่เขาดต้องการ ยังไงงานของเขาก็เป็นงานแรก (เน้นเสียง) ที่ทำให้เกิดงานที่สอง คือผมไม่ถือว่างานแปล เป็นงานที่เหนือกว่างานต้นฉบับนะ ยังไงก็เป็นงานชั้นรอง คือสู้ต้นฉบับไม่ได้หรอก ถึงผมจะอ่านภาษาอังกฤษได้ไม่คล่อง ถึงขนาดเข้าใจลึกซึ้งก็ตาม แต่นี่คือความเชื่อของผม

มีเหตุผลมารองรับความเชื่อนี้ไหมครับ

ผมถือว่า ไม่ว่าจะ เป็นบรรณาธิการภาษาไทย หรือบรรณาธิการภาษาอังกฤษ (ต้นฉบับแปล) ผมจะเคารพนักเขียน เขาต้องเป็นอันดับหนึ่ง บรรณาธิการเป็นคนที่ทำงานเบื้องหลัง เป็นแค่ผู้ช่วยนักเขียนเท่านั้นเอง เพื่อให้เขา (นักเขียน) ปรากฏตัวได้เด่นขึ้น มันเหมือนโค้ชฟุตบอล เหมือนคนที่ทำหน้าที่ส่งเสริมคนคนหนึ่งให้ได้ดีที่สุด แล้วเราก็ภูมิใจอยู่เบื้องหลัง นั่นเป็นหน้าที่บรรณาธิการ เพราะฉะนั้น การที่เราอยากให้งานแปลมันออกไปดีในสายตาผู้อ่าน หนึ่งเราอยากจะทำให้ผู้เขียนได้รับการยอมรับในสายตาผู้อ่านชาวไทย อยากให้เขาเขียนว่า เอ็ดเวิร์ด ดี โสช เขียนหนังสือดีนะ ลอว์เรนซ์ บล็อก (Lawrence Block) เขียนหนังสือดีนะ เฮนรี สเลซาร์ (Henry Slesar) หักมุมจบเก่ง อยากให้เขาได้รับรู้อย่างนั้น อันที่สองคืออยากให้เห็นฝีมือของผู้แปลที่เราอยู่เบื้องหลัง งานแปลนี้เรา (บรรณาธิการ) อยู่เบื้องหลังถึงสองชั้น นอกจากนักเขียนแล้ว ก็อยากจะทำตัวผู้แปลให้ได้รับการยอมรับด้วย ซึ่งในปัจจุบันนี้ผมว่าคนไทยไม่ค่อยสนใจผู้แปลเท่าไร ก็ใครแปลก็ได้ ในขณะที่ในยุคก่อนของผม ผู้แปลสามารถสร้างคาแรคเตอร์ขึ้นมาได้เลยนะ ถ้าเป็นผู้แปลที่แปลจนมีตะบะบารมีแล้ว ผมก็ยอมรับที่เขาจะสร้างคาแรคเตอร์ของเขาเองได้ เช่น สมัยก่อนเราจะรู้เลยว่า เทศภักดิ์ นิยมเหตุ เขาจะแปลอย่างไร โดยเฉพาะลุงประมุข อุณรุท เขาแปลจนกระทั่งมีลีลาของเขา แต่การที่เขาจะแปลอย่างมีลีลาของเขานั้น มันก็เกิดขึ้นตั้งแต่ตอนที่เขาเลือกต้นฉบับว่ามันจะต้องถูกจริตของเขา ก่อน แต่แน่นอนล่ะว่าเมื่อแปลแล้วมันจะเป็นแบบประมุข แต่ผมว่ามันสำคัญตรงที่เขาไปเลือกว่าเรื่องอะไรเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นคนอ่านที่ตามอ่านก็เหมือนกับว่าเขารู้จักเลือกเรื่องที่มีตรงกับจริตของเขาที่เขาจะทำแบบนั้นได้ ถ้าอย่างนั้นผมถือว่ามีอาชีพ แต่ถ้าประเภทว่าให้อะไรก็แปลหมด ผมว่านั่นคือธุรกิจชัด ๆ คือ คนแปลในยุคก่อนไม่ได้เป็นอาชีพเหมือนในปัจจุบัน ที่มีสำนักพิมพ์ออกมาเยอะแยะ แล้วคุณจะไปปรับจ้างแปลได้ สองหมื่นสามหมื่นแล้วก็ซ้อขาดกันไปเลย ต่างกับปัจจุบันมาก ปัจจุบันนี้นักแปลลักษณะแบบนั้นมันหมดไปแล้ว ไม่มีเลย ถ้าจะเหลือก็เหลือคุณโรจนา นาเจริญอยู่คนเดียว หรือคุณสุวิทย์ ขาวปลอด เขาก็มาทำสำนักพิมพ์ของเขาเอง แต่นักแปลในตลาดทั่วไปผมว่า ไม่รู้สิ

ดังนั้นทั้งหนังสือเล่ม และเรื่องสั้นที่ลงในนิตยสารก็ใช้หลักการตั้งชื่อแบบเดียวกัน

คือถ้าเป็นปกหนังสือ ก็ต้องคิดมากขึ้นหน่อย คือจะบอกว่าไม่สนใจผู้อ่าน ไม่หิวหิวเลยก็คงไม่ใช่ คุณจะสังเกตปกหนังสือเวลาเป็นเล่ม เช่น สิบซ้นซ้นสิบ ก็คิดกันมาหลายชั้น เช่น สิบยกกำลังสอง เป็นต้น คือต้องไปดูเรื่องว่ามันเข้ากับเรื่องทั้งเล่มไหม แน่แน่นอนว่าเวลาขึ้นปกแล้วมันจะต้องหิวหิวหน่อย คือถ้ามันเป็น anthology มันก็ไม่ยาก คือเราไปหาเรื่องเรื่องนึงในเล่ม ที่มันเป็นชื่อเด่นที่สุดมาไว้หน้าปก

เหมือนแนวคำที่หายไป ก็เอาเรื่องนึงของเอลเลอร์ คิวินที่อยู่ในนั้นมาตั้งชื่อหน้าปก anthology จะเอาชื่อมาจากเรื่องในเล่ม 8 เรื่องก็ยกมาเรื่องหนึ่งมาไว้หน้าปก ก็มีน้อยที่จะตั้งชื่อรวม เช่น นักสืบสมองกล ก็เป็นชื่อรวม เป็นคาแรคเตอร์ของนักสืบ ถ้าเป็นกรณีชื่อปกผมก็แคร์ตรงนี้อยู่พอสมควร แต่ก็ไม่มากมาย ถ้าหากชื่อมันคืออยู่แล้ว เช่น คดีสุดท้ายของเทรนท์ มันคืออยู่แล้ว ก็ใช้ชื่อนี้แหละ มันหนีไม่ออกที่จะแปลเป็นอย่างอื่น หรือ ปริศนาห้องสีเหลือง มันก็ปริศนาห้องสีเหลืองนี่แหละ แล้วก็อีกอย่างนึง ผมว่าการแปลตรงเนี่ยะ จะอ้างอิงได้ตรง เป็นที่รับรู้ตรงกันหมด เช่นสมมติคุณไปเขียนบทความเกี่ยวกับนิยายสืบสวนประเภทฆาตกรรมในห้องปิดตาย ว่ามีเรื่อง อะไรเด่น ๆบ้าง แล้วคุณก็ยกตัวอย่างชื่อ ปริศนาในห้องสีเหลือง ซึ่งมันตรงกับชื่อภาษาอังกฤษ มันก็จะได้สื่อกันตรงหมดทั่วกัน แต่ถ้าคุณไปตั้งอย่างอื่น มันก็จะเป็นปัญหา สมมติผมไปตั้งว่า สีเหลืองมรณะ อะไรอย่างนี้ มันก็จะไม่ตรง เวลาไปอ้างอิงในบทความที่จะอ้างอิงต่อ ๆกัน มันก็จะเริ่มผิดเพี้ยนไปแล้ว มันต้องทำฟุตโน้ตกันหลายชั้น ว่าเรื่องนี้แปลเป็นภาษาไทยแบบนี้ละ ถ้ามันตรงอยู่แล้วมันก็อ้างอิงต่อ ๆ กันไปได้เลย

เหมือนกับแปลงานได้ตามสั่ง

เหมือนมือปืนรับจ้าง คือผมไม่ได้ให้แต่มีพวกเขาเหมือนกับคุณชนิด คุณสมพล สังขเวช คือรุ่นเก่าที่ผมเห็นว่าใช้ได้หมดเลย สังเกตว่าเขาจะแปลเฉพาะลีลาของเขา เขาจะแปลนิยายบู๊ก็แปลแต่เรื่องแบบนี้ไปเลย หรือนิยายโป้ก็แปลแต่ นิยายโป้ ให้เขาแปลเรื่องแนวอื่นเหน่อมแน้มเขาก็ไม่แปล พวกที่มันไม่เข้ากับคาแรคเตอร์ของเขา

จากประสบการณ์การทำงานเป็นบรรณาธิการสำนักพิมพ์ และนิตยสารที่ผ่านมา คุณเรื่องเดชมองว่าชื่อเรื่องมีความสำคัญกับการขายไหมครับ

ถ้าเป็นเมืองไทยมีผลมาก แต่สำหรับผมไม่ได้ไปขายตรงจุดนั้น

เป็นเพราะกลุ่มผู้อ่านของเรื่องเดช ไม่ใช่พวกที่ซื้อเพราะชื่อเรื่องหรือเปล่าครับ

ผมคิดว่า ผมทำสำนักพิมพ์ ทำอะไร ผมก็อยากให้คนเขาตามสำนักพิมพ์มากกว่า หมายถึงว่า อย่างรหัสคดี คนก็จะรู้แล้วว่าผมทำอะไร คือขายความเป็นรหัสคดี ขายความเป็นตัวผมไปเลย ไม่ใช่ไปขายตรงจุด

เล็ก ๆ ว่าจะออกอะไรมา อันนั้นเป็นเรื่องที่หลัง เพราะฉะนั้นการตั้งชื่อเรื่องของผม ผมก็จะตั้งตามชื่อเรื่องเก่า พยายามให้ตามชื่อเรื่องเก่า

ถ้าทำแบบนี้อาจทำให้ได้แต่แฟน ๆ ที่ติดตามกันมานาน แต่ไม่ได้ผู้อ่านกลุ่มใหม่ หรือเปล่า

ก็นิสัยผมก็แบบนี้ ผมเชื่อว่าคงไม่ค่อยจะได้หรอก แต่มันคิดไปซะแล้วไง คือผมคิดว่าคนที่จะมาอ่านของผมเนี่ยะ ในที่สุดแล้ว ในระยะยาวแล้ว ผมคงจะแยกสำนักพิมพ์แหละ ผมจะแยกเลยว่รหัสคดีเยาวชนคืออะไร คือคุณก็ไปอ่านตรงโน้นเลย ถ้าพวกเด็ก ๆ ส่วนเรื่องประเภทที่มันแข็งก็จะเป็นอีกอย่าง ก็จะต้องแยก imprint ของสำนักพิมพ์ออกมาให้ชัดเจน

คือแยกสำนักพิมพ์ออกมาจากสำนักพิมพ์รหัสคดี

ใช่ ๆ แยกออกไปเลย เพราะในรหัสคดี มันก็มีหลายประเภท แยกประเภทได้อีก ต่อไปคงใช้วิธีนั้น

ขอสรุปการสัมภาษณ์ก่อนนะครับ คือ คุณเรื่องเดช แปลชื่อเรื่องโดยยึดชื่อต้นฉบับ เพราะคิดว่าชื่อเขามาดีอยู่แล้ว ไม่ต้องไปเปลี่ยนแปลงอีก ซึ่งเป็นแนวทางที่ผมว่าไม่เหมือนสำนักพิมพ์อื่น

ใช่ แต่พอผมมาทำงานของ ร 6 ที่แปลเรื่องของอภินิหาร คริสต์ 11 เรื่อง นะคุณมีหรือเปล่า

มีครับ ประติภาณแห่งมองซิเออร์ ปีวโรต์

คุณลงไปดู ร 6 ทรงแปลสิ ชื่อเรื่องนะ ดูชื่อเรื่องของพระองค์ พระองค์ยึดชื่อเรื่องเดิมนะ ทุกเรื่องเลย 11 เรื่องเลย คุณไปดูชิปาฏิหาริย์แห่งพระยาจิก อย่างนี้ พระองค์ตั้งมาได้ยังไง มันตรงเลย หรืออีกหลายเรื่องคุณไปดูสิ ตามชื่อเดิมเลย ซึ่งมันอาจจะดูเซซ แต่ผมว่ามันตรงและผมก็รับได้หมด และพระองค์ตั้งชื่อเรื่องในการแปลทุกเรื่อง ตั้งชื่อตรงหมด อาจมีบิดนิดเดียวตรงคำที่ไม่สำคัญ แต่ที่จะพลิกเป็นชื่อเรื่องใหม่นั้น ไม่มี เช่นแมลงป่องทอง ก็ชื่อเดิมหมด

การตั้งชื่อตรง มีผลต่อความสนใจ หรือความเข้าใจของผู้อ่าน หรือไม่

ผมว่าอยู่ที่กลุ่มผู้อ่านนะ ผมรู้สึกที่ผมเรียกกรองผู้อ่าน ว่าคนที่มาอ่านของผมนะ จะเป็นผู้่านที่มีคุณภาพ อยู่ระดับหนึ่งแล้ว ผมเชื่ออย่างนั้น ผมเชื่อว่าคนที่อ่านนิยายสืบสวนเป็นคนที่ช่างคิด ที่มีเหตุผลอยู่แล้ว โดยอัตโนมัติ นะเท่าที่ผมสังเกต ดังนั้นเขาจึงรับกับสิ่งที่ผมทำได้ เว้นแต่คนใหม่ ที่เป็นผู้อ่านฉาบฉวย ก็อาจจะเอาใจยากหน่อย แต่ถ้าเป็นคนกลุ่มที่ชอบนิยายสืบสวนในแบบที่เป็นความบันเทิงที่ให้อรรถรสกับเขาด้วย โดยเฉพาะวิธีคิด เขาจะรับผมได้หมดอยู่แล้ว แม้แต่การแปลที่ผมถูกต่อว่า ว่าแปลแล้วมันแข็งนี้ คนอ่านที่เขาเป็นกลุ่มที่อ่านจริงจังเขาก็เฉย ๆ เป็นที่เข้าใจได้ว่าทำไมต้องแปลอย่างนั้น

เหมือนคนอ่านไม่ได้ซื้อหนังสือจากชื่อเรื่อง แต่ซื้อจากชื่อสำนักพิมพ์ หรือชื่อคุณเรื่องเดช

เขาซื้อจากงาน เขารู้ว่าเราทำอะไรอยู่ เขาเป็นคนกลุ่มเดียวกับเรา พวกนี้เป็นคนกลุ่มหลักนะ แต่ก็ไม่ใช่ว่าจะไม่ซื้อคนอ่านกลุ่มอื่นนะ เพราะการมาอยู่แต่กับคนกลุ่มนี้ก็จะเป็นการจำกัดตัวเองมากเกินไป ผมก็อยากให้มีคนอ่าน เยอะ ๆ แต่ในเมื่อมันเป็นไปได้ โดยเฉพาะในประเทศไทย ที่จะมีคนอ่านเยอะ โดยไม่ต้องอาศัยเวลาเลย

เท่าที่ฟังดูรหัสคดี ก็คือคุณเรื่องเดช

ใช่ ๆ ทำตามรสนิยมของผม (หัวเราะ)

แล้วในกรณีที่คุณเรื่องเดช ไปเป็นบรรณาธิการ ที่เป็นลูกจ้าง คุณเรื่องเดช คิดว่าบรรณาธิการ มีอิทธิพล ในการกำหนดแนวทาง บุคลิกของสำนักพิมพ์

ความจริงมีมากนะ มันควรเป็นอย่างนั้นด้วย คือบรรณาธิการที่ดี ควรจะมีบุคลิกของตัวเอง ใครจะ让他ไปทำในสำนักพิมพ์ ก็ต้องรู้แล้วว่าเขามีบุคลิกแบบนี้ จะให้เขาทำหรือเปล่า แต่ในเมืองไทยไม่เกิดนะ บรรณาธิการต้องพลิกบทบาทตามกระแสมาเลยนะ กระแสมาอย่างไรก็ต้องทำอย่างนั้น ไม่สามารถทำตามใจชอบได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ ถ้าเป็นบรรณาธิการแบบผู้เชี่ยวชาญแบบของตะวันตก เขาจะเป็นแบบไหนแบบนั้นเลยนะ ถ้าสำนักพิมพ์อยากจะได้เค้า ก็ต้องเอาไปแบบนั้น ก็จะมีการผสมทางธุรกิจหลาย ๆ แบบ ในต่างประเทศบรรณาธิการรหัสคดีที่ดังมาก ๆ ถ้าสำนักพิมพ์ไหนให้เขาทำงานให้ ต้องใส่ชื่อเค้า ฟังเค้าไปด้วย ตั้งสำนักพิมพ์ใหม่มาเพื่อเขาเลยพูดง่าย ๆ เขาจะไม่ยอมไปผสมกับของเก่า ๆ แล้วที่เชิญเขามาก็เป็นเพราะความเป็นตัวเขา ไม่ใช่แค่ของรหัสคดี ในเมืองนอกหนังสือประเภทอื่นก็เป็นแบบนี้

แต่ของเมืองไทยบรรณาธิการจะเป็นแบบอะไรก็ได้ ความเป็นตัวของตัวเองไม่มี ถูกธุรกิจของสำนักพิมพ์ครอบงำอีกที คุณต้องพร้อมที่จะทำทุกอย่าง เว้นแต่สำนักพิมพ์ขนาดใหญ่ ที่เขาแตก imprint ขึ้นมาหลายอัน แล้วหาคนที่เหมาะสมมาลง แต่ถ้าถามผมว่าในประเทศไทย ก็ยังไม่ค่อยมีบรรณาธิการลักษณะเฉพาะด้านจริง ๆ เลย ส่วนใหญ่บรรณาธิการที่นั่งในสำนักพิมพ์ จะเป็นบรรณาธิการที่ทำงานได้หลากหลาย

วันนี้ก็ได้รับความกระจ่าง เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการถามครบถ้วนแล้ว ก็ขอขอบคุณคุณเรื่องเดชไว้ ณ ที่นี้ด้วย

โอเค

ประวัติผู้เขียนสารนิพนธ์

นายภัทร ต้นดุขยเสรีเกิดเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ.2525 จบการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต จากภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เกียรตินิยม) เมื่อปี การศึกษา 2546

ในปีการศึกษา 2547 เข้าศึกษาในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแปล ณ ศูนย์ การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันทำงาน ประจำอยู่ที่บริษัทแมอสักสาจากกรุงเทพฯ (Maersk Bangkok Branch)